

Luisteroefeningen bij het Evangelie naar Johannes

LUISTEROEFENINGEN BIJ HET EVANGELIE NAAR JOHANNES

door M.D. Geuze, hervormd emeritus-predikant in de Protestantse Kerk in Nederland

WOORD VOORAF

Na de boekjes over de grote liefde van de Vader, van Jezus en van de Heilige Geest in 2021 (zie www.huisvangebednunspeet.nl onder: Lees – boeken ds. Geuze) heb ik naar het Evangelie naar Johannes geluisterd en deze Luisteroefeningen geschreven. Ik hoop dat velen met mij aan Johannes' voeten willen zitten om door hem onderwezen te worden over Jezus' persoon en werk; om onderwezen te worden door Zijn Geest en Woord. Deze Luisteroefeningen willen daarbij helpen. Neem en lees, bid en overdenk, geloof en aanbid, tot eer van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en tot zegen van velen.

Met hartelijke groet en zegenbede, M. D. Geuze

Nunspeet, juni 2022

INHOUD

Woord vooraf – 4

Inhoud - 5

1. Ik ben het eeuwige Woord van God (Joh.1:1,2) - 9
2. Ik ben het scheppende Woord van God (Joh.1:3-5,9,10) - 10
3. Mijn Vader heeft een getuige van het licht gezonden (Joh.1:6-8) - 11
4. Ik ben gekomen, verworpen en toch aangenomen (Joh.1:11-13) - 12
5. Ik ben mens geworden en Ik ben door mensen gezien (Joh.1:14) -13
6. Ik geef genade op genade (Joh.1:16,17) -14
7. Ik heb Mijn Vader bekendgemaakt (Joh.1:18) - 15
8. Ik ben meer dan Johannes de Doper (Joh.1:15,19-28) -16
9. Ik ben het Lam van God (Joh.1:29,30) - 17
10. Ik ben de Doper in de Heilige Geest (Joh.1:31-34) - 18
11. Ik krijg volgelingen: Johannes en Andreas (Joh.1:35-40) – 19
12. Ik krijg volgelingen: Andreas en Simon Petrus (Johannes 1:41-43) – 20
13. Ik krijg volgelingen: Filippus en Nathanaël (Joh.1:44-50) - 21
14. Ik laat grotere dingen zien (Joh.1:51,52) – 22
15. Ik laat Mijn heerlijkheid zien (Joh.2:1-3, 7, 9-11) – 23
16. Ik ijver voor het huis van Mijn Vader (Joh.2:13-17) - 24
17. Ik geef een teken van tempelafbraak en tempelopbouw (Joh.2:18-22) - 25
18. Ik ken de mens (Joh.2:23-25) - 26
19. Ik verkondig de nieuwe geboorte (Joh.3:3,5,6,8) - 27
20. Ik en Mijn Vader getuigen van wat wij gezien hebben (Joh.3:11-15) - 28
21. Mijn Vader heeft de wereld lief (Joh.3:16-18) - 29
22. Mijn Vader oordeelt de wereld (Joh.3:19-21) - 30
23. Ik ben de Bruidegom en Johannes de Doper is Mijn vriend (Joh.3:22-30) - 31
24. Ik ben boven allen en Ik heb de geest zonder maat (Joh.3:31-36) - 32
25. Ik moet door Samaria gaan (Joh.4:4-15) - 33
26. Ik ben de Profeet (Joh.4:16-24) - 34
27. Ik ben de Messias (Joh.4:25-30) – 35
28. Ik doe de wil van Mijn Vader (Joh.4:31-38) - 36
29. Ik ben de Redder van de wereld (Joh.4:39-42) - 37
30. Ik genees de zoon van een hoveling (Joh.4:43-54) - 38
31. Ik genees een achtendertigjarige verlamde (Joh.5:1-9) - 39
32. Ik heb Mijn Vader als voorbeeld (Joh.5:19-23) - 40
33. Ik geef het eeuwige leven (Joh.5:24-29) - 41
34. Mijn Vader getuigt van Mij (Joh.5:30-40) - 42
35. Mozes getuigt van Mij (Joh.5:41-47) - 43
36. Ik vermenigvuldig het voedsel (Joh.6:1-15) - 44
37. Ik wandel op het water (Joh.6:16-21) - 45
38. Ik ben het ware voedsel (Joh.6:22-29) - 46
39. Ik ben het Brood van het leven (1) (Joh.6:30-37) - 47
40. Ik ben het Brood van het leven (2) (Joh.6:38-51a) – 48

41. Ik geef Mijn vlees te eten en Mijn bloed te drinken (Joh.6:51b-59) - 49
42. Ik ben door velen verlaten (Joh.6:60-66) - 50
43. Ik heb woorden van eeuwig leven (Joh.6:67-71) - 51
44. Mijn tijd is nog niet gekomen (Joh.7:1-9) - 52
45. Ik onderwijs de leer van Mijn Vader (Joh.7:10-18) - 53
46. Ik vervul de wet (Joh.7:19-24) - 54
47. Ik ben bij Mijn Vader vandaan gekomen (Joh.7:25-30) - 55
48. Ik ga terug naar Mijn Vader (Joh.7:31-36) - 56
49. Ik beloof stromen van levend water (Joh.7:37-39) - 57
50. Ik breng scheiding (Joh.7:40-55) - 58
51. Ik veroordeel u niet (Joh.8:1-11) - 59
52. Ik ben het Licht van de wereld (Joh.8:12-20) - 60
53. Ik ga terug naar Mijn Vader (Joh.8:21,22,28,29) - 61
54. Ik maak vrij (Joh.8:30-36) - 62
55. Ik ben meer dan Abraham (Joh.8:37-42) - 63
56. Ik spreek de waarheid (Joh.8:43-47) - 64
57. Ik heb geen boze geest (Joh.8:48-52) - 65
58. Ik ben vóór Abraham (Joh.8:53-59) - 66
59. Ik genees een blindgeborene (Joh.9:1-14) - 67
60. Ik word miskend (Joh.9:15-23) - 68
61. Ik word uitgeworpen (Joh.9:24-34) - 69
62. Ik zoek de uitgeworpene op (Joh.9:35-41) - 70
63. Ik ben de ware Herder (Joh.10:1-4) - 71
64. Ik ben de Deur (Joh.10:5-10) - 72
65. Ik ben de goede Herder (Joh.10:11-16) - 73
66. Ik geef Mijn leven (Joh.10:17-21) - 74
67. Ik heb het u gezegd (Joh.10:22-29) - 75
68. Ik en de Vader zijn één (Joh.10:30-36) - 76
69. Ik doe de werken van Mijn Vader (Joh.10:37-42) - 77
70. Ik hoor over de zieke Lazarus (Joh.11:1-6) - 78
71. Ik ga naar de gestorven Lazarus (Joh.11:7-16) - 79
72. Ik ben de Opstanding en het Leven (Joh.11:21-27) - 80
73. Ik ben bewogen en bedroefd (Joh.11:28-37) - 81
74. Ik wek Lazarus op uit de dood (Joh.11:38-46) - 82
75. Ik moet voor het volk sterven (Joh.11:47-53) - 83
76. Ik verberg Mij (Joh.11:54-57) - 84
77. Ik word gezalfd voor Mijn begrafenis (Joh.12:1-11) - 85
78. Ik word gehuldigd bij Mijn intocht in Jeruzalem (Joh.12:12-19) - 86
79. Ik ben de stervende tarwekorrel (Joh.12:20-26) - 87
80. Ik verheerlijk de Naam van Mijn Vader (Joh.12:27-33) - 88
81. Ik ben het Licht (Joh.12:34-36) - 89
82. Wie heeft Mijn prediking geloofd? (Joh.12:37-43) - 90
83. Ik ben gekomen om de wereld te redden (Joh.12:44-48) - 91
84. Ik ben gekomen om te dienen (Joh.13:1-5) - 92
85. Ik ben gekomen om te reinigen (Joh.13:6-11) - 93

86. Ik geef u een voorbeeld (Joh.13:12-17) - 94
87. Ik voorzeg Mijn verraad (Joh.13:18-20) - 95
88. Ik wijs Mijn verrader aan (Joh.13:21-30) - 96
89. Ik geef u een nieuw gebod (Joh.13:31-35) - 97
90. Ik voorzeg Mijn verloochening (Joh.13:36-38) - 98
91. Ik bemoedig en zorg (Joh.14:1-3) - 99
92. Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh.14:4-6) - 100
93. Ik maak Mijn Vader bekend en u kent Hem (Joh.14:7-11) - 101
94. Ik doe de werken van Mijn Vader en die zult u ook doen (Joh.14:12-14) - 102
95. Ik bid om een andere Trooster (Joh.14:15-17) - 103
96. Ik leef en u zult leven (Joh.14:18-20) - 104
97. Ik maak mijzelf bekend aan wie Ik liefheb (Joh.14:21-24) - 105
98. In Mijn Naam zal de Vader de Trooster zenden (Joh.14:25,26) - 106
99. Ik geef u Mijn vrede (Joh.14:27-31) - 107
100. Ik ben de ware Wijnstok (Joh.15:1-4) - 108
101. Blijf In Mij en draag veel vrucht (Joh.15:5-8) - 109
102. Blijf in Mijn liefde en in Mijn vreugde (Joh.15:9-11) - 110
103. Heb elkaar lief (Joh.15:12-15) - 111
104. Ik heb u uitverkoren (Joh.15:16,17) - 112
105. Ik word gehaat en u wordt ook gehaat (Joh.15:18-25) - 113
106. Ik zend u de Trooster (Joh.15:26,27) - 114
107. Ik bereid u voor op het lijden (Joh. 16:1-4) - 115
108. Ik ga naar Mijn Vader (Joh.16:5-7) - 116
109. Mijn Geest overtuigt de wereld (Joh.16:8-11) - 117
110. Mijn Geest wijst de weg (Joh.16:12-15) - 118
111. Ik ga naar Mijn Vader en Ik kom terug (Joh.16:16-22) - 119
112. Bid in Mijn Naam (Joh.16:23-28) - 120
113. Ik heb de wereld overwonnen (Joh.16:29-33) - 121
114. Verheerlijk Mij, Vader, om U te verheerlijken (Joh.17:1-5) - 122
115. Ik heb Uw Naam bekendgemaakt (Joh.17:6-8) - 123
116. Ik doe voorbede (Joh.17:9,10,15,16) -124
117. Ik bid om bewaring (Joh.17:11,12,15,16) - 125
118. Ik bid om vreugde (Joh.17:13,14) - 126
119. Ik bid om heiliging (Joh.17:17-19) - 127
120. Ik bid om eenheid (Joh.17:11,20-23) -128
121. Ik bid om heerlijkheid en liefde (Joh.17:24-26) -129
122. 'Ik ben het' (Joh.18:1-9) - 130
123. Ik drink de drinkbeker van Mijn Vader (Joh.18:10,11) - 131
124. Ik word gevangen genomen (Joh.18:12-14) - 132
125. Ik word verloochend (Joh.18:15-18,25-27) - 133
126. Ik word ondervraagd (Joh.18:19-24) - 134
127. Ik ben de Koning van de Joden (Joh.18:28-38) - 135
128. Ik word niet gekozen (Joh.18:38-40) - 136
129. Ik word geseseld en met doornen gekroond (Joh.19:1-7) - 137
130. Ik word overgeleverd voor de kruisdood (Joh.19:8-16) – 138

131. Ik word gekruisigd (Joh.19:17-22) - 139
132. Mijn kleren worden verdeeld (Joh.19:23,24) - 140
133. Ik zorg voor Mijn moeder (Joh.19:25-27) - 141
134. Ik heb alles volbracht (Joh.19:28-30) - 142
135. Mijn benen zijn niet gebroken (Joh.19:31-37) - 143
136. Ik ben begraven (Joh.19:38-42) – 144
137. Ik ben niet meer in het graf (Joh.20:1-10) – 145
138. Ik ben verschenen aan Maria Magdalena (Joh.20:11-18) - 146
139. Ik ben verschenen aan tien leerlingen (Joh.20:19-23) - 147
140. Ik ben verschenen aan Thomas (Joh.20:24-31) - 148
141. Ik ben verschenen aan zeven leerlingen (Joh.21:1-14) - 149
142. Ik herstel Petrus in zijn bediening (Joh.21:15-17) - 150
143. Ik voorzeg Petrus' sterven (Joh.21:18,19) - 151
144. Ik roep Petrus: 'Volg Mij!' (Joh. 21:20-23) - 152
145. Ik heb nog veel meer gedaan (Joh.21:24,25) - 153

Gebed - 154

Literatuur - 154

1 IK BEN HET EEUWIGE WOORD VAN GOD

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes schrijft:) In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. (Johannes 1:1,2)

God, onze hemelse Vader, heeft aan Christus' Gemeente vier beschrijvingen van het ene Evangelie gegeven; van de blijde boodschap van Jezus' komst en werk om Zijn wereld en mensen te redden. Het Evangelie naar Johannes is de laatste beschrijving van de vier en geschreven door Johannes ('de HEERE is genadig'), een van Jezus' eerste leerlingen (Joh.1:35-40; Mk.1:19,20), de discipel die zijn naam niet noemt maar zegt dat Jezus hem liefheeft (Joh.19:26; 21:7,20), de latere apostel-profeet die het boek Openbaring heeft geschreven. Hij schrijft dit Evangelie aan het einde van de eerste eeuw.

Johannes begint zijn Evangeliebeschrijving met: 'In het begin was het Woord'. Zo begint ook het eerste Bijbelboek Genesis: 'In het begin schiep God de hemel en de aarde' (Gen.1:1). God was er al vóór het begin van Zijn schepping van hemel en aarde. Toen was ook het Woord er al: Jezus, het mensgeworden Woord van God, de Zoon van God. Johannes gebruikt hier het Griekse woord 'logos': woord, rede; een belangrijk begrip in de toenmalige cultuur. 'Deze *Logos* vormde de belangrijkste verbindingsschakel tussen onze wereld en de Goddelijke werkelijkheid waarin die wereld haar bestaansgrond vindt' (G. van den Brink, C. van der Kooi). Johannes noemt Jezus hier het Woord. God heeft zich in Hem uitgesproken. Hij is het beeld van God (Kol.1:15; Heb.1:3). Jezus zegt tegen Filippus: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien' (Joh.14:9). Jezus is het levende en eeuwige Woord van God dat mens geworden is. Als het Woord van God was Hij in het begin bij God. Johannes zegt dit twee keer. Hij benadrukt dat de oorsprong van het Woord vóór alle tijden bij God ligt en dat dit het wezen van het Woord bepaalt. In zijn brief schrijft hij: 'Wij getuigen en verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en aan ons is geopenbaard' (1 Joh.1:2).

'In het begin was het Woord en *het Woord was bij God*': in Zijn tegenwoordigheid, in Zijn gemeenschap, als Vader en Zoon. Johannes' woorden roepen Spreuken 8:30,31 in herinnering waarover de Wijsheid van God gezegd wordt: '(Toen God de hemel gereedmaakte,...) was Ik bij Hem, Zijn lievelingskind. Ik was dag aan dag Zijn bron van blijdschap, te allen tijde spelend voor Zijn aangezicht, al spelend in de wereld van Zijn aardrijk' Er is een liefdes- en vertrouwensrelatie tussen God en Zijn Woord. Het Woord was niet alleen bij God, maar '*het Woord was God*'. Later zegt Jezus dat Hij en de Vader één zijn (Joh.10:30). Hier is een opklimming van gedachten (climax). Er zijn onderscheid én eenheid tussen God en Zijn Woord, tussen de Vader en de Zoon. Wat een heerlijke openbaring! Om te overdenken, om God daarvoor te danken en te aanbidden. God, hoe groot bent U! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor deze heerlijke openbaring van U en van Uw Woord. Geef dat we die overdenken, U daarvoor danken, loven en aanbidden, amen.

2 IK BEN HET SCHEPPENDE WOORD VAN GOD

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes schrijft:) Alle dingen zijn door het Woord gemaakt en zonder dit Woord is geen ding gemaakt dat gemaakt is. In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen... Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht. Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan en de wereld heeft Hem niet gekend. (Johannes 1:3-5, 9,10)

God als de Schepper van hemel en aarde heeft alles geschapen door Jezus als het eeuwige Woord, Die zelf God is. Hij is de Middelaar in Gods scheppingswerk (Kol.1:16; Hebr.1:2). Toen God zei: 'Laat er licht zijn' (Gen.1:3) en bij Zijn volgende scheppingswerken sprak Hij door het eeuwige Woord. Met de Vader en de Heilige Geest is Hij de oorsprong van hemel en aarde. In het Woord was en is het Goddelijke leven en dat leven is het licht van de mensen, met name toen dit Woord in Jezus mens is geworden. Jezus zegt: 'Ik ben het Licht van de wereld, wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben' (Joh.8:12). Het eeuwige Woord van God is de Levensbron en de Lichtbron van de door God geschapen werkelijkheid. Het licht schijnt in de duisternis van de van God afgevalen wereld, door de zondeval in het paradijs (Gen.3), en de duisternis heeft niet begrepen wat het licht inhield óf het niet kunnen grijpen, niet kunnen overweldigen. Het eerste laat de *onmacht* van de duisternis zien en het tweede laat de *overmacht* van het licht zien. Het licht van God is sterker dan de duisternis en het overwint die.

Na over Johannes de Doper als getuige van het Licht gesproken te hebben (6-8), schrijft Johannes: 'Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht. Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan en de wereld heeft Hem niet gekend'. Jezus als het eeuwige Woord is het ware Licht van God dat de wereld binnenkomt en ieder mens in Zijn licht plaatst. Zijn komst als het Licht van de wereld spreekt van volheid en heeft een wereldwijde strekking zoals de zon de hele aarde bestraalt. Ieder mens kan onder het bereik van het Licht gebracht worden door de verkondiging van het Evangelie aan alle volken. Wat een grote opdracht aan en een grote verantwoordelijkheid van Christus' Gemeente! En dan zegt Johannes het nog een keer: 'Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan'. Zijn tegenwoordigheid en Zijn aandeel in Gods scheppingswerk zijn een feit. Maar 'de wereld heeft Hem niet gekend': de mensenwereld - verduisterd door de zonde - heeft niet begrepen wie Hij was. Wat een ramp: het Licht schijnt, maar Het wordt niet herkend en erkend! Dan blijf je in de duisternis, zonder te beseffen dat het Licht schijnt. Om te zien hebben we 'het zoete zonnelicht nodig en het licht in onze ogen' (Jacobus Revius). We hebben het licht van de Heilige Geest nodig om Jezus als het Licht van de wereld te zien. Het is Zijn lievelingswerk om Jezus aan blinde mensen bekend te maken door hun ogen te openen. Daarom: Lees de Bijbel - die door de Heilige Geest is ingegeven (2 Tim.3:16) - en bid om Zijn verlichting en je zult het Licht van het leven ontvangen en daarin wandelen. Wat een genade! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw aandeel in Gods scheppingswerk en dat U de Levensbron en de Lichtbron van de hele schepping en van alle mensen bent. Verlicht ons door Uw Heilige Geest om U als Levensbron en Lichtbron te leren kennen en in Uw licht te wandelen, uit genade, amen.

3 MIJN VADER HEEFT EEN GETUIGE VAN HET LICHT GEZONDEN

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes schrijft:) Er was een mens door God gezonden; zijn naam was Johannes. Hij kwam tot een getuigenis om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloven zouden. Hij was het licht niet, maar was gezonden om van het licht te getuigen. (Johannes 1:6-8)

In het voorafgaande vers zegt Johannes: 'En het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen'; niet begrepen wat het licht inhoudt. Een verdrietige zaak! Moet de door God geschapen wereld dan in de duisternis blijven? God dank niet, want 'er was een mens door God gezonden; zijn naam was Johannes' ('de HEERE is genadig'), bijgenaamd de Doper, zoon van Zacharias en Elizabeth, de wegbereider van Jezus, het Licht van de wereld. Deze spreekwijze herinnert aan het Oude Testament waar we lezen over 'en er was een man' (Richt.13:2; 17:1; 1 Sam.1:1). Deze man, door God gezonden, treedt op om van het Licht te getuigen om mensen tot het geloof in het Licht te brengen. Johannes gebruikt hier de woorden 'getuigenis' en 'getuigen'; ontleend aan de rechtspraak, om te wijzen op de betrouwbaarheid van zijn woorden. Johannes de Doper heeft de komst van de Messias als het Licht van de wereld aangekondigd en Hem aangewezen als de komende Rechter (Mt.3) en als het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt (29). Hij heeft zijn leerlingen op Jezus gewezen: 'Zie, het Lam van God' en die zijn Jezus gevolgd en leerlingen van Hem geworden (35-43). Ze hebben in Jezus geloofd: de waarheid van Johannes' getuigenis aanvaard en ze hebben van Hem getuigd. Nathanaël heeft beleden: 'Rabbi, U bent de Zoon van God, U bent de Koning van Israël' (50) en Petrus: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God' (Mt.16:16) en 'Heere, naar wie zullen wij heengaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God' (Joh.6:68,69). Jezus zegt over het geloof van Zijn leerlingen: 'Want de woorden die U (Vader) Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben ze aangenomen en zij hebben daadwerkelijk erkend dat Ik van U uitgegaan ben en hebben geloofd dat U Mij gezonden hebt' (Joh.17:8). Het werk van Johannes de Doper heeft vrucht gedragen, maar niet *allen* zijn door hem tot geloof gekomen; wat hij wel verlangd heeft. Johannes 'was het licht niet, maar was gezonden om van het licht te getuigen'. Hij was de voorbereider en de heraut van de Messias om van Hem, het Licht van de wereld, te getuigen. Als een klein licht wierp hij licht op het grote Licht. Johannes wijst van zichzelf af en wijst op Jezus voor Wie hij de weg bereidt. Hij is een mens door God gezonden om van Jezus, het Licht, te getuigen en heeft dat gedaan. Laten we hem daarin navolgen om veel mensen tot het geloof in Jezus te brengen! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor het zenden van Johannes de Doper en voor zijn getuigen van het Licht. Geef dat wij dat ook mogen doen, in Jezus' Naam, door de kracht van Zijn Geest, amen.

4 IK BEN GEKOMEN, VERWORPEN EN TOCH AANGENOMEN

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes vertelt:) Hij (Jezus, het Licht) kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn. (Joh.1:11-13)

Johannes heeft verteld over de komst van Johannes de Doper om van het Licht – het eeuwige Woord – te getuigen om allen tot het geloof in Hem te brengen (6-8). Nu vertelt hij over Jezus als het Licht dat het Zijne komt, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Jezus is de beloofde en gekomen Messias van Israël, het Joodse volk. Maar Zijn eigen volk heeft Hem *als volk* niet aangenomen als Verlosser en Heere. De overgrote meerderheid heeft Hem als Messias verworpen. Er is voor Hem geen plaats in de Bethlehemse herberg (Lk.2:7), geen plaats in Nazareth waar Hij opgegroeid is (Lk.4:28-30), geen plaats in Jeruzalem (Hebr.13:12) en geen plaats op aarde: op Zijn kruis hangt Hij tussen aarde en hemel. Wat een verdriet voor Jezus en voor Zijn Vader! Jezus heeft over Jeruzalem als het godsdienstige en politieke centrum van Zijn volk gehuild en geweeklaagd: ‘Och, dat u nog op deze uw dag zou onderkennen wat tot uw vrede dient! Nu echter is het verborgen voor uw ogen’ (Lk.19:41-44). ‘Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen’!

Na dit eerste ‘maar’ klinkt er een tweede ‘maar’: ‘Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven’. Wat een wonder van genade! Er zijn niet alleen onbegrip en afwijzing. Daar is voorziening en daar heeft Zijn hemelse Vader voor gezorgd! ‘Allen’ (letterlijk: zovelen), die Jezus hebben aangenomen als hun Redder en Heere, die in Zijn Naam – Zijn persoon en werk - geloven, die heeft God volmacht, bevoegdheid, recht, gegeven om kinderen van God te worden. Wat een zegen! God geeft genade op genade: eerst het geloof in en het aannemen van Jezus en daarna het kindschap van de hemelse Vader: een thuiskomen bij Hem! En ze hebben dat niet te danken aan hun Joodse bloed: hun afstamming van Abraham, ook niet aan de wil van de mens zelf en aan de drang van de man om nakomelingen te verwekken. Ze hebben dat alleen te danken aan God, uit Wie ze geboren zijn, door Zijn Geest en Woord (Joh.3:3,5; 1 Petr.1:23). Aan God alleen alle dank, lof en aanbidding! Het is uit Hem, door Hem en tot Hem. Aan Hem de heerlijkheid, tot in eeuwigheid! (Rom.11:36) Amen.

Gebed

Heilige Geest, dank U voor Uw gaven en werkingen van geloof, aannemen, wedergeboorte uit en het kindschap van God. Laat ons allen in Uw gaven en werkingen delen, tot eer van de hemelse Vader, tot opbouw van Christus' Gemeente en tot zegen van onszelf en velen met ons, uit genade, amen.

5 IK BEN MENS GEWORDEN EN IK BEN DOOR MENSEN GEZIEN

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes juicht:) En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond – en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader – vol van genade en waarheid. (Johannes 1:14)

Vol verwondering over het kindschap van God en over de geboorte uit God juicht Johannes: 'En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond'. Een hoogtepunt in zijn Evangelieverkondiging! Het eeuwige en scheppende Woord van God heeft het menselijke vlees aangenomen en zich daarmee omhuld; met de door de zonde verzwakte menselijke natuur, zonder daardoor besmet te raken (Hebr.2:14,16,17; 4:15). God is Geest: vol van kracht, maar de mens is vlees: zwak, vergankelijk, onderworpen aan de gevolgen van de zonde: ziekte en dood. Jezus weet van vermoeidheid (Joh.4:6), honger en dorst (Mt.4:2; Joh.19:28), armoede (Lk.9:58), enz. Wat is Jezus in Zijn menswording diep afgedaald in onze nood en dood! Hoe groot is Zijn liefde! En Hij heeft onder ons, mensen, gewoond (letterlijk: Zijn tent opgeslagen) in de 'tent' van Zijn menselijk lichaam zoals de heerlijkheid van God in de tabernakel en tempel woonde. Wat heeft Hij geleden door als volmaakt mens onder onvolmaakte mensen te moeten leven! Hij is in ons midden geweest. Kom, laten we Hem aanbidden!

Zijn menswording en wonen onder de mensen is opgemerkt. Johannes vertelt: 'En wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader – vol van genade en waarheid'. Hij en zijn mede-leerlingen van Jezus hebben de heerlijkheid van het mensgeworden Woord van God gezien: Zijn stralende glans van Goddelijke tegenwoordigheid en majesteit. Door de sluier van Zijn mensheid heen hebben zij glimpen van Zijn heerlijkheid opgevangen: de heerlijkheid van de unieke Zoon van de hemelse Vader. 'Zien' betekent hier: heel aandachtig bekijken. Johannes schrijft daarover: 'Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij *gezien* hebben *met onze ogen*, wat wij *aanschouwd* hebben en onze handen getast hebben van het Woord van het leven... wat wij *gezien* en gehoord hebben, verkondigen wij u...' (1 Joh.1:1-3). Dit 'zien' is geen vluchtig zien geweest. Johannes komt woorden tekort om uit te drukken hoe ze Jezus hebben leren kennen: met lichamelijke ogen én met de ogen van het geloof. Een alles overtreffende heerlijkheid: 'vol van genade en waarheid'! Een woordpaar (Hebr. *hèsèd* en *èmèt*) dat in het Oude Testament Gods verbondsliefde en verbondstrouw voor Zijn volk uitdrukt in het Oude Testament. In Jezus' komst en werk nemen ze vlees en bloed aan. Hij is vol van genade en waarheid. Met de bruid in het Hooglied zegt Johannes: 'Alles aan Hem is geheel en al begeerlijk. Zo is mijn Liefste, ja, zo is mijn Vriend, dochters van Jeruzalem! (Hooglied 5:16).

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw menswording en voor Uw wonen onder ons en voor Uw heerlijkheid. Geef dat we die zien door het geloof en U danken, loven en aanbidden, amen.

6 IK GEEF GENADE OP GENADE

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes schrijft:) En uit Zijn (Jezus') volheid hebben wij allen ontvangen en wel genade op genade. Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen. (Johannes 1:16,17)

Johannes is vol van het eeuwige en scheppende Woord van God dat mens geworden is en Wiens heerlijkheid hij en zijn medeleerlingen hebben gezien: de heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid. Jezus heeft die volheid van genade en waarheid niet voor zichzelf gehouden, maar uitgedeeld. Johannes zegt: 'En uit Zijn volheid hebben wij *allen* ontvangen en wel genade op genade'. Alle gelovigen hebben van God uit Jezus' volheid ontvangen de ene genadegave na de andere. Ze mogen daar allen in delen, niet één gelovige uitgezonderd. Samen zijn ze schatrijk in en door Hem! 'Genade' betekent: onverdiend, gratis, en dat voor mensen, verloren in zonde en schuld. 'Onverdiend', omdat Jezus voor die genadegaven heeft betaald met Zijn kostbaar bloed (1 Petr.1:18,19). In die genadegaven staat het kruis van Golgotha gegrift. Welke genadegaven de gelovigen ontvangen hebben, zegt Johannes niet. Hij noemde al: geloven in Jezus' Naam, Hem aannemen, kinderen van God worden, uit God geboren zijn, Jezus' heerlijkheid zien. We mogen verder denken aan de genadegaven van bekering, vergeving en vernieuwing, rechtvaardiging en heiliging, van geloof, hoop en liefde, van genezing en bevrijding, enz. Johannes geeft als toelichting bij 'genade op genade': 'Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen'. De wetgeving door Mozes is een heerlijke genadegave van de HEERE aan Zijn volk Israël. Paulus schrijft daarover in 2 Korinthiërs 3: over de heerlijkheid van het oude (Sinaï) verbond en het nieuwe verbond dat Jezus heeft ingewijd met Zijn bloed (Lk.22:20; Jer.31:31-34). Het nieuwe verbond overtreft het oude in heerlijkheid. Johannes zegt dat hier ook: 'de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen'. Hij gebruikt hier dezelfde verbondswaarden als in vers 14: 'vol van genade en waarheid'. Gods verbondsliefde en Zijn verbondstrouw zijn in en door Jezus Christus tot volle openbaring gekomen. Hij is de inhoud en de Middelaar van Gods verbond (Jes.42:6; 49:8). Meer dan Mozes is hier! Mozes heeft bemiddeld, maar Jezus is zelf gekomen en heeft zelf die genadegaven verworven en gegeven. Hier worden voor het eerst de Namen van het eeuwige Woord genoemd: Jezus Christus. Hij is de Redder van Zijn volk (Mt.1:21) en de Gezalfde van de HEERE (Lk.4:17-21) – dat betekent Messias/Christus - gezalft tot de hoogste Profeet, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning van Zijn volk. Wat een volheid! Werkelijk: genade op genade! Halleluja! Amen.

Gebed

Heilige en liefdevolle Vader, dank U voor alles wat U Christus' Gemeente in Jezus gegeven hebt: de volheid van genade en waarheid. Laat ons in die volheid delen, tot eer van U, tot opbouw van Christus' Gemeente en tot de komst van Uw Koninkrijk, uit genade, amen.

7 IK HEB MIJN VADER BEKENDGEMAAKT

Lezen: Johannes 1:1-18

(Johannes vertelt:) Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem ons verklaard. (Johannes 1:18)

Johannes eindigt zijn inleiding op zijn Evangeliebeschrijving met een belangrijke uitspraak: 'Niemand heeft ooit God gezien...de eniggeboren Zoon Die heeft Hem ons verklaard'. Niet één mens heeft ooit God gezien, want Hij is een Geest (Joh.4:24): onzichtbaar, want 'een geest heeft geen vlees en beenderen' (Lk.24:39). Mozes verlangde God te zien en bad: 'Toon Mij toch Uw heerlijkheid', maar de HEERE zei tegen hem: 'U zou Mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven'. De heerlijkheid van de HEERE trok aan Mozes voorbij en Gods hand bedekte hem. Zodra God Zijn hand wegnam, zag Hij de HEERE van achteren en mocht hij een glimp van Zijn heerlijkheid opvangen, maar Gods aangezicht zag Mozes niet (Ex.33:18-23). Wanneer God aan mensen verschijnt als de Engel van de HEERE zijn ze bang om te sterven (Richt.6:22,23; 13:21-23). De profeet Jesaja is daar bang voor na zijn visioen van de HEERE in de tempel (Jes.6:5). 'Niemand heeft ooit God gezien'. Maar hoe kunnen we Hem dan kennen? Johannes zegt: 'De eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem ons verklaard'. Als de unieke Zoon van de Vader was aan Hij Zijn boezem – als eregast naast de gastheer (Joh.13:23; Lk.16:22) – kent Hij Zijn Vader als geen ander. Kan het dichterbij en meer vertrouwelijker? Hij is uit de hemel gekomen om ons Zijn Vader te doen kennen (letterlijk: te exegetiseren): uit te leggen wie Hij is en wat Hij doet, om het volle licht over Hem te laten schijnen. Jezus zegt tegen Zijn Vader: 'Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt...En Ik heb hun Uw Naam bekendgemaakt en zal die bekendmaken, opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is en Ik in hen' (Joh.17:6,26). Jezus' bekendmaken van Zijn Vader is gericht op de liefdesgemeenschap met Hem. Tijdens Zijn verblijf op aarde is Jezus voortdurend bezig geweest om Zijn hemelse Vader aan mensen bekend te maken door Zijn leven en werken, door Zijn woorden en daden; altijd en overal. Tegen zijn leerling Filippus zegt Hij: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; en hoe kunt u dan zeggen: Laat ons de Vader zien?' (Joh.14:9). Hij is het volmaakte beeld van Zijn Vader (Kol.1:15; Hebr.1:3). Hij is het Woord van Zijn Vader, Die zich helemaal in Hem heeft uitgesproken. Hij is sprekend Zijn Vader. Wat een zegen en wat een genade! Een groot voorrecht én een grote verantwoordelijkheid om God te mogen kennen in en door Jezus! 'Let er dan op dat U Hem (God) Die spreekt, niet verwerpt!' (Hebr.12:25). Kom tot Jezus en leer door Hem Zijn Vader kennen, Die ook jouw Vader wil zijn, uit enkel genade, amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, dat U gekomen bent om Uw hemelse Vader aan ons bekend te maken. Geef dat we Uw onderwijs ter harte nemen en daardoor Uw Vader leren kennen en dat hoe langer hoe meer, omwille van Uw kruis, amen.

8 IK BEN MEER DAN JOHANNES DE DOPER

Lezen: Johannes 1:1-28

(Johannes schrijft:) Johannes (de Doper) getuigt van Hem (Jezus) en heeft geroepen: Hij was het van Wie ik zei: Hij Die na mij komt, is vóór mij geworden, want Hij was eerder dan ik...En dit is het getuigenis van Johannes (de Doper), toen de Joden priesters en Levieten uit Jeruzalem stuurden om hem te vragen: Wie bent u? En hij beled en ontkende het niet, maar hij beled: Ik ben de Christus niet...Hij zei: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere recht, zoals Jesaja, de profeet, gesproken heeft...en zij vroegen hem: Waarom doopt u dan, als u de Christus niet bent...? Johannes antwoordde hun: Ik doop met (Gr. in) water, maar midden onder u staat Hij Die u niet kent...Dit gebeurde in Bethabara, aan de overkant van de Jordaan, waar Johannes doopte. (Johannes 1:15,19-28)

Na Johannes' jubel over het Woord dat vlees geworden is, onder ons gewoond heeft en Wiens heerlijkheid gezien is, wijst hij op Johannes de Doper, die van Jezus getuigd heeft en geroepen heeft: 'Hij was het van Wie ik zei: Hij Die na mij komt, is vóór mij geworden, want Hij was er eerder dan ik'. Johannes de Dopers getuigenis bevestigt dat van Johannes, de evangelist, en heeft blijvende betekenis ('getuigt': tegenwoordige tijd). Jezus is ná Johannes de Doper geboren, maar Hij is vóór hem geworden. Johannes als wegbereider en voorloper van Jezus moet verdwijnen om Jezus te laten verschijnen. Het gaat om Hem. Hij is meer dan Johannes. Johannes heeft van het Licht getuigt, maar Jezus is het Licht zelf. Jezus was er eerder dan Johannes de Doper, omdat Hij in het begin bij God was. Jezus als het Woord van God is van eeuwigheid, maar Johannes is in de tijd geboren; ongeveer een half jaar vóór Jezus' geboorte. Na Johannes' verkondiging van Gods rijke genade in Jezus' menswording wijst hij opnieuw op het getuigenis van Johannes de Doper. Wanneer Joodse godsdienstige leiders een onderzoek instellen naar Johannes' optreden zegt hij met nadruk dat hij niet de beloofde Messias is noch de teruggekeerde Elia (Mal.4:5) of de door Mozes beloofde Profeet (Deut.18:15-19). Hij is de door Jesaja beloofde 'stem van een die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere recht' (Jes.40:3). Johannes de Doper is alleen maar stem en wegbereider voor de Heere, de beloofde Messias. Op hun vraag naar de betekenis van zijn doop zegt Johannes dat hij in water doopt. (De Messias zal in de Heilige Geest dopen, vers 33). De Messias staat midden onder hen, maar wordt niet herkend. En dan herhaalt Johannes wat hij in vers 15 gezegd heeft en voegt er aan toe dat hij het niet waard is om als een slaaf Jezus' sandalen los te maken. Daar is hij te gering voor! Johannes kent zijn plaats als wegbereider. Dit gesprek vindt plaats in Bethabara ('huis van de overgang'), aan de overkant van de Jordaan waar Johannes berouwvolle Joden doopt om hen voor te bereiden op de komst van de Messias. Johannes de Doper zegt: 'Niet ik, maar Hij: Jezus!' Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor het getuigenis van Johannes de Doper. Geef dat we het geloven, hem navolgen in nederigheid en op Jezus wijzen, door Uw Heilige Geest, amen.

9 IK BEN HET LAM VAN GOD

Lezen: Johannes 1:19-30

(Johannes vertelt:) De volgende dag zag Johannes Jezus naar zich toe komen en hij zei: Zie het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt! Hij is het van Wie ik gezegd heb: Na mij komt een Man Die voor mij geworden is, want Hij was er eerder dan ik. (Joh. 1:29,30)

Er breekt een nieuwe dag aan: 'een volgende dag' waarop nog meer dagen volgen (35,44; 2:1): dagen vol met de grote werken van God. Johannes de Doper ziet nu Jezus naar zich toe komen. Wat een verrassing voor hem! Johannes zegt: 'Kijk, dat is het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!' Johannes herkent Jezus en hij noemt Hem 'het Lam van God' dat God in de wereld gezonden heeft om haar te redden. Deze Naam herinnert ons aan het lam waarin God voorzag toen Abraham zijn zoon Izak moest offeren. Abraham ontdekte toen een ram in het struikgewas en offerde die als een lam tot brandoffer in Izaks plaats (Gen.22). In Egypte gaf God aan Zijn volk Israël het Paaslam tot redding van de eerstgeborenen (Ex.12). Verder kende Israël het dagelijkse brandoffer van een lam in de eredienst (Ex.29:38-46). Jesaja profeteerde over de Messias als het Lam, ter slachting geleid (53:7) Jezus is *het* Lam waar al die geofferde lammeren op wezen: het Lam als plaatsvervanging voor verloren en schuldige mensen die de dood verdienen. Johannes zegt: 'Zie het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt'. 'Zonde' betekent hier de totaliteit van de zonde: haar schuld en smet, haar macht, gevolgen en straf. En dat van de wereld (Gr. *kosmos*): de geschapen werkelijkheid die in het boze ligt (1 Joh.5:19) en waar Gods vloek en toorn op rusten. Wat een zware last! Het Lam van God neemt die totale zondelast weg, ruimt die op, zodat ze niet langer bestaat. Wat een wonder van genade! Om stil van te worden. Johannes de Doper zegt dit profetisch. Wij weten dat Jezus als het Lam van God die zware zondelast van de wereld heeft weggedragen; totaal en radicaal. Hij heeft op het kruis uitgeroepen: 'Het is volbracht' (Joh.19:30). Wat een heerlijk Evangelie! Wat een blijde boodschap voor een wereld, verloren in zonde en schuld! Nu mag de boodschap uitgaan: 'Laat u met God verzoenen'; maak toch alstublieft gebruik van Jezus' zoenoffer tot vergeving van je zonden (2 Kor.5:20). Johannes' getuigenis: 'Zie het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt!' is de kern van het Evangelie, in een notedop! Daarna herhaalt Johannes voor de derde keer wat hij al eerder heeft gezegd (15,27). Jezus als de Messias was er eerder en is meerder dan Johannes de Doper. Daarom: Niet ik, maar Hij: Jezus! Hij alleen en Hij geheel en al! Kijk naar Hem en ontvang de verzoening met God! Amen.

Gebed

Dank U, Heilige Geest, voor Uw werk in en door Johannes de Doper, voor Uw verlichting van zijn verstand, voor zijn getuigenis en voor zijn nederigheid. Geef dat we zijn getuigenis geloven, Jezus volgen als het Lam van God, waar Het ook naar toe gaat, en Johannes volgen in nederigheid. Maak ons tot getuigen van het Lam van God dat de zonde van de wereld heeft weggedragen, in Zijn Naam en door Uw kracht, amen.

10 IK BEN DE DOPER IN DE HEILIGE GEEST

Lezen: Johannes 1:19-34

(Johannes schrijft:) En ik (Johannes de Doper) kende Hem niet, maar opdat Hij aan Israël geopenbaard zou worden, daarom ben ik gekomen om te dopen met (Gr. in) het water. En Johannes getuigde: Ik heb de Geest zien neerdalen uit de hemel als een duif en Hij bleef op Hem. En ik kende Hem niet, maar..., Die (God) had tegen mij gezegd: Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het Die met (Gr. in) de Heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd dat Hij de Zoon van God is. (Johannes 1:31-34)

Johannes' moeder Elizabeth en Jezus' moeder Maria zijn nichten van elkaar (Lk.1:36). Johannes en Jezus moeten daarom elkaar gekend hebben en van elkaar gehoord hebben; over hun wonderlijke geboorten en over de bijzondere gebeurtenissen rond die geboorten. Toch zegt Johannes de Doper hier twee keer dat hij Jezus niet kende: niet wist Wie Hij was als de gekomen Messias. Als zodanig moest Hij aan Johannes bekend gemaakt worden. God had hem de belofte gegeven: 'Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het Die in de Heilige Geest doopt'; Hij is de beloofde Messias. En bij Jezus' doop gebeurt dit. Johannes ziet met eigen ogen dat de Geest uit de hemel als een duif op Jezus neerdaalt en op Hem blijft. Wat een heerlijke vervulling van Gods belofte voor Johannes, voor Jezus en voor ons! De neerdaling van de Geest op Jezus en Zijn blijvende tegenwoordigheid op Hem is *het* teken en bewijs dat Jezus de beloofde Messias is, over Wie Jesaja profeteerde: 'Op Hem zal de Geest van de HEERE rusten: de Geest van wijsheid en inzicht, de Geest van raad en sterkte, de Geest van de kennis en de vreze des HEEREN' (11:2). *Johannes kwam om te dopen in water* om Jezus aan Israël, Gods uitverkoren volk, zichtbaar te maken. Johannes moest berouwvolle Joden in water dopen, zodat de Messias zich aan een toebereid volk zou kunnen bekend maken. Als wegbereider had Johannes de Doper een voorbereidende taak en werk. Zonder bekering en reiniging is er geen behoefte aan Jezus als de Redder van Zijn volk. Wat moet het met Jezus doen? In de weg van bekering en reiniging komt er plaats voor Jezus in mensenlevens, toen en vandaag: de bekering tot God en geloof in Jezus Christus, Wiens bloed reinigt van alle zonde (Hand.20:21; 1 Joh.1:7). *Jezus kwam om te dopen in de Heilige Geest*: om mensen onder te dompelen in het krachtenveld van Zijn Geest, om omspoeld en overspoeld te worden en vervuld te worden met de Geest, van top tot teen. De Heilige Geest komt in hen wonen als persoon en rust op hen met Zijn gaven om hen toe te rusten, zodat ze van Jezus gaan getuigen door hun woorden en daden. Dat is de zegen van Pinksteren (Hand.2). Ten slotte zegt Johannes de Doper: 'Ik heb gezien en getuigd dat Hij (Jezus) de Zoon van God is'; een hoogtepunt in zijn geloof en getuigenis. Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor Uw openbaring van de Messias aan Johannes, voor zijn dopen in water en voor Jezus' dopen in de Geest. Maak Jezus aan ons bekend en leer ons de doop in water en in de Geest verstaan, door Uw Heilige Geest, amen.

11 IK KRIJG VOLGELINGEN: JOHANNES EN ANDREAS

Lezen: Johannes 1:35-52

(Johannes vertelt:) De volgende dag stond Johannes daar weer met twee van zijn discipelen. En toen hij Jezus zag lopen, zei hij: Zie, het Lam van God! En de twee discipelen hoorden hem dat zeggen en zij volgden Jezus. En toen Jezus zich omkeerde... zei Hij tegen hen: Wat zoekt u? En zij zeiden tegen Hem: Rabbi – wat vertaald wil zeggen: Meester – waar woont U? En Hij zei tegen hen: Kom en zie! Zij kwamen en zagen waar Hij woonde en bleven die dag bij Hem. En het was ongeveer het tiende uur. (Johannes 1:35-40)

Op de dag van Jezus' aanwijzing als het Lam van God en als Doper in de Heilige Geest volgt er een nieuwe dag, vol met de grote werken van God. Johannes bevindt zich op dezelfde plaats bij de Jordaan als de vorige dag, met twee van zijn leerlingen bij Hem. Johannes heeft leerlingen (Mt.9:14; Lk.7:18,19; Joh.3:25; 4:1) zoals Jezus die ook krijgt. Johannes ziet Jezus lopen en zegt: 'Zie, het Lam van God'. Hij herhaalt wat hij de vorige dag heeft gezegd (29). Hij wijst Jezus aan als het offerlam, door God gegeven. De twee leerlingen van Johannes de Doper horen hem dit zeggen, verlaten Johannes en volgen Jezus. Van Jezus' woorden gaat kracht uit en ze verbinden deze twee leerlingen van Johannes de Doper aan Hem. Ze willen met Jezus kennismaken. Wanneer Jezus zich omkeert en deze twee mannen Hem ziet volgen, vraagt Hij hun: 'Wat zoeken jullie?' Wat een belangstellende en uitnodigende vraag! Johannes' leerlingen antwoorden: 'Meester, waar woont U?' Jezus vroeg naar het 'wat', maar zij hebben meer belangstelling voor het 'wie' en 'waar'. Jezus nodigt hen opnieuw uit. Hij zegt: 'Kom en zie!' Wat een hartelijke uitnodiging! Ze mogen meteen met Jezus meegaan naar de plaats waar Hij verblijft en ze mogen de hele dag bij Hem blijven. Ze krijgen veel meer dan waar ze om vroegen: 'Waar woont U?' Jezus heeft tijd voor hen en Hij neemt tijd voor hen. Hij maakt geen afspraak met hen voor een bezoek over enkele dagen. Jezus is de Goede Herder en heeft tijd voor Zijn schapen. Wat een voorbeeld voor ons! Johannes, die zeer waarschijnlijk een van de twee leerlingen van Johannes de Doper is, tekent bij deze ontmoeting met Jezus aan: 'En het was ongeveer het tiende uur': tien uur 's morgens. 'Johannes volgt in zijn Evangeliebeschrijving de Romeinse klok, die gelijk loopt met de onze en uitgaat van een heel etmaal (zie bij Joh.19:14)' (P.H.R. van Houwelingen). Johannes' leerlingen krijgen de hele dag om met Jezus de gebeurtenissen van de laatste dagen te bespreken en onderwijs van Hem te ontvangen over de geheimen van het Koninkrijk van God. Het uur van hun ontmoeting en hun verblijf bij Jezus zijn onvergetelijk! Johannes moet oud geweest zijn, toen hij dit neerschreef, maar hij herinnert het zich als gisteren. Niets zal het ooit uit zijn geheugen wissen! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Johannes' getuigenis, voor Uw hartelijke vraag en uitnodiging en voor Uw tijd voor deze twee mannen. Geef dat we U ontmoeten, tijd met U doorbrengen en onderwijs van U mogen ontvangen, uit genade, amen.

12 IK KRIJG VOLGELINGEN: ANDREAS EN SIMON PETRUS

Lezen: Johannes 1:35-52

(Johannes schrijft:) Andreas, de broer van Simon Petrus, was een van de twee die het van Johannes gehoord hadden en Hem (Jezus) gevolgd waren. Deze vond als eerste zijn eigen broer Simon en zei tegen hem: Wij hebben de Messias gevonden, wat vertaald wordt als de Christus. En hij leidde hem tot Jezus. Jezus keek hem aan en zei: U bent Simon, de zoon van Jona; u zult Kefas genoemd worden, wat vertaald wordt met Petrus. (Johannes 1:41-43)

Een van de twee leerlingen van Johannes de Doper, die Jezus ontmoeten, is Andreas ('de mannelijke, de sterke'), de broer van Simon Petrus. Hij heeft Johannes' woorden: 'Zie, het Lam van God!' gehoord, is Jezus gevolgd en heeft Hem ontmoet. Na deze onvergetelijke ontmoeting met Jezus vindt hij zijn broer Simon ('gehoord heeft de HEERE'). Andreas heeft Jezus, de Messias, gevonden, en nu vindt hij als eerste zijn broer. Dat is geen toeval! Wat een vondst om de lang beloofde en verwachte Messias van Israël te vinden! Daar kan Andreas niet over zwijgen. Daar moet hij met zijn broer Simon over spreken en dat doet hij. Hij zegt tegen hem: 'Wij hebben de Messias gevonden: de Christus'. Andreas getuigt met woorden én met daden: hij neemt Simon mee naar Jezus. Wat een broederdienst en wat een voorbeeld voor ons! Zijn broer is de eerste. Andreas heeft meer mensen bij Jezus gebracht. Wanneer Simon bij Jezus komt, kijkt Hij hem aan en zegt tegen hem: 'U bent Simon, de zoon van Jona of van Johannes (volgens andere handschriften), u zult Kefas (Aramees: steen) genoemd worden, wat in het Grieks vertaald wordt met Petrus'. 'Steen' wijst op vastheid, op een stevig fundament. Wat een ontmoeting en wat een ervaring voor Simon met Jezus! Hij krijgt een nieuwe naam. Dat betekent een nieuwe levensbestemming. Later komt Jezus hier op terug, wanneer Hij aan Zijn leerlingen vraagt: 'Maar u, wie zegt u dat Ik ben?' Dan antwoordt Petrus: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God'. Jezus zegt dan: En Ik zeg u ook dat u Petrus ('steen') en op deze petra ('rotsbodem') zal Ik Mijn Gemeente bouwen en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen' (Mt.16:15-18). Petrus' geloofsbelijdenis van de Messias is het fundament van Christus' Gemeente. Petrus is later als apostel een 'steen' gebleken op wie deze Gemeente gebouwd is: op het fundament van de apostelen en profeten; het fundament van hun bediening en getuigenis (Ef.2:20). Petrus schrijft later over Jezus als de levende Steen: 'En kom naar Hem (Jezus) als naar een levende Steen, Die wel door de mensen verworpen is, maar bij God uitverkoren en kostbaar, dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus' (1 Petr.2:4,5). Petrus als kleine steen wijst op Jezus, de grote Steen! Amen.

Gebed

Vader in de hemel, dank U voor het getuigenis van Andreas en voor Petrus' komen tot Jezus en zijn nieuwe naam. Geef dat we onze familieleden tot Jezus leiden en dat ze een nieuwe levensbestemming krijgen, tot eer van U en tot opbouw van Christus' Gemeente, amen.

13 IK KRIJG VOLGELINGEN: FILIPPUS EN NATHANAËL

Lezen: Johannes 1:35-52

(Johannes vertelt:) De volgende dag... vond Hij (Jezus) Filippus en zei tegen hem: Volg Mij... Filippus vond Nathanaël en zei tegen hem: Wij hebben Hem gevonden... Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazareth...Jezus zag Nathanaël naar zich toe komen en zei over hem: Zie, werkelijk een Israëliet in wie geen bedrog is. Nathanaël zei tegen Hem: Vanwaar kent U mij? Jezus antwoordde en zei tegen hem: Voordat Filippus u riep, toen u onder de vijgenboom was, zag Ik u. Nathanaël antwoordde en zei tegen Hem: Rabbi (Meester), U bent de Zoon van God, U bent de Koning van Israël.(Johannes 1:44-50)

Na de dag waarop Johannes, Andreas en Simon Petrus Jezus hebben ontmoet en Hem gaan volgen, komt er weer een dag: vol van de grote werken van God. Jezus wil uit Judea – Zuid-Israël – naar Galilea – Noord-Israël - vertrekken. Daar vindt Hij Filippus ('paardenvriend'). Hij is de tweede volgeling van Jezus, die *gevonden* wordt en die Jezus als de Messias *vindt*. Wanneer Jezus Filippus ziet, zegt Hij tegen hem: 'Volg Mij'; 'word een volgeling van Mij'. Filippus gehoorzaamt en volgt Jezus. Wat dat inhoudt, blijkt uit het vervolg. Filippus is afkomstig uit Bethsaida ('huis van de visvangst'), een vissersplaats aan het Meer van Galilea, waar ook Andreas en Petrus vandaan komen. Deze drie volgelingen zijn dus dorpsgenoten. . Ook dit kan belangrijk zijn in het Koninkrijk van God! Filippus, zelf door Jezus gevonden, vindt Nathanaël ('gegeven heeft God'), die afkomstig is uit Kana (Joh.21:2), een dorp niet ver van Nazareth. Filippus zegt tegen Nathanaël: 'Wij - Andreas, Petrus en Filippus - hebben de Messias van de Schriften gevonden, Jezus de zoon van Jozef, uit Nazareth'. Hier komt voor de vijfde keer 'vinden' voor (42:2x,44,46:2x). Het is vindenstijd voor het Koninkrijk van God; genadetijd om te gebruiken (Ps.32:6; Jes.55:6). Filippus wijst Nathanaël op de Schriften van het Oude Testament en gelooft dat die in Jezus uit Nazareth vervuld zijn. Hij weet blijkbaar nog niet dat Jezus uit de maagd Maria in Bethlehem geboren is. Nathanaël is niet meteen overtuigd. Hij werpt tegen: 'Kan uit zo'n onbeduidende plaats als Nazareth iets goeds komen?' Filippus gaat niet in discussie. Hij nodigt hem hartelijk uit om mee te gaan naar Jezus: 'Kom en zie!' (40). Een ontmoeting met Jezus zal hem overtuigen. Wanneer Jezus Nathanaël naar Hem toe ziet komen, zegt hij tegen en over hem: 'Zie, werkelijk een Israëliet in wie geen bedrog is'; een oprechte, vrome Israëliet met een zuivere gezindheid. Wat een begroeting en verwelkoming! Nathanaël vraagt nu aan Jezus: 'Waarvandaan kent U mij?' Daarop antwoordt Jezus: 'Voordat Filippus u riep, toen u onder de vijgenboom was (om te bidden en te mediteren?), zag Ik u'. Wat voor mensen verborgen was, zag Ik. Nathanaël is zo verrast en overtuigd dat Hij zegt: 'Meester, U bent de Zoon van God, U bent de Koning van Israël'. Wat een geloofsinzicht en belijdenis! Dit is het werk van de Heilige Geest, amen.

Gebed

Dank U, Heilige Geest, voor Uw werk in en door Filippus en Nathanaël. Geef dat we Jezus volgen en van Hem getuigen, door Uw kracht, uit genade, amen.

14 IK LAAT GROTERE DINGEN ZIEN

Lezen: Johannes 1:35-52

(Johannes vertelt:) Jezus antwoordde en zei tegen hem (Nathanaël): Omdat ik tegen u gezegd heb: Ik zag u onder de vijgenboom, gelooft u. U zult grotere dingen zien dan deze. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u allen: Van nu af zult u de hemel geopend zien en de engelen van God opklimmen en neerdalen op de Zoon des mensen. (Johannes 1:51,52)

Op Nathanaëls spontane belijdenis: 'Meester, U bent de Zoon van God. U bent de Koning van Israël', de beloofde Messias, antwoordt Jezus: 'Omdat ik tegen u gezegd heb: Ik zag u onder de vijgenboom, gelooft u. U zult grotere dingen zien dan deze'. Voor Nathanaël is het een groot ding dat Jezus wist van zijn verblijf onder de vijgenboom. Dit bracht hem tot geloof in Jezus, de beloofde Messias, Die voor hem stond. Jezus belooft hem nu dat hij grotere dingen zal zien. Dit is het begin – een voorspel - en er volgt nog veel meer. Met grote nadruk zegt Jezus: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u/jullie. De volgende woorden klinken als een eed. Jezus zegt: 'Van nu af zult u de hemel geopend zien en de engelen van God opklimmen en neerdalen op de Zoon des mensen'. Deze woorden herinneren aan Jakobs droom: '...en zie, op de aarde stond een ladder, waarvan de top de hemel raakte, en zie, de engelen van God klommen daarlangs omhoog en omlaag. En zie, de HEERE stond boven aan die ladder...' (Gen.28:12,13). Jakob ziet dat er verbinding en verkeer zijn tussen de aarde en de hemel via de engelen. Dit zullen Jezus' volgelingen ook zien: een open hemel boven Jezus, de Zoon des mensen. Dit is een titel van de beloofde Messias, die in de profetieën van Daniël voorkomt: 'Ik (Daniël) keek toe in de nachtvisioenen en zie, er kwam met de wolken van de hemel *Iemand als een Mensenzoon*. Hij kwam tot de Oude van dagen (God) en men deed Hem voor Zijn aangezicht nader bijkomen. Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken,, natiën en talen moesten Hem vereren' (7:13,14). 'Zoon des mensen' betekent: de echte, volmaakte mens zoals God die bedoeld heeft. Enerzijds wijst deze Naam op Jezus' diepe vernedering, anderzijds op Zijn uitzonderlijke verhoging. Jezus noemt zich bij voorkeur zo, omdat 'Messias' verkeerde voorstellingen en verwachtingen oproept: van een nationale-politieke bevrijder. Nathanaël en de andere volgelingen zullen zien dat Jezus in verbinding staat met Zijn hemelse Vader, dat Zijn Geest op Hem rust en dat Hij door Zijn Geest leeft en werkt. Enkele van hen zijn getuigen geweest van Jezus' verheerlijking op de berg (Mt.17) en allen hebben Hem gezien in de heerlijkheid van Zijn opstanding en hemelvaart. Jezus heeft Zijn belofte van grotere dingen vervuld en Hij dat doet nog in en door Zijn Gemeente. Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw belofte over grotere dingen en een open hemel boven U zien aan Uw volgelingen. Vervul Uw belofte vandaag en geef ons geloofsogen om U te zien en de grotere dingen, door de kracht van Uw Geest, amen.

15 IK LAAT MIJN HEERLIJKHEID ZIEN

Lezen: Johannes 2:1-11

(Johannes schrijft:) En op de derde dag was er een bruiloft te Kana in Galilea; en de moeder van Jezus was daar. En Jezus was ook voor de bruiloft uitgenodigd en Zijn discipelen. En toen er een tekort aan wijn ontstond...zei Jezus tegen hen (de dienaars): Vul de watervaten met water. En zij vulden ze tot aan de rand...Toen nu de ceremoniemeester het water geproefd had, dat wijn geworden was... riep de ceremoniemeester de bruidegom. En hij zei tegen hem:...u hebt de goede wijn tot nu toe bewaard. Dit heeft Jezus gedaan als begin van de tekenen, te Kana in Galilea, en Hij heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem'. (Johannes 2:1-3,7,9-11)

Op drie 'volgende dagen' (Joh.1:29,35,44), waarop Johannes de Doper Jezus heeft aangewezen als het Lam van God en als de Doper in de Geest en Jezus volgelingen heeft gekregen, volgt een nieuwe dag: 'de derde dag' met een bruiloft te Kana – een dorp niet ver van Nazareth – waarvoor moeder Maria, Jezus en Zijn leerlingen zijn uitgenodigd. 'De derde dag' doet denken aan Jezus' opstanding uit de doden (1 Kor.15:4), toen Hij aan Zijn leerlingen verscheen in Zijn opstandingsheerlijkheid. Zijn leerlingen krijgen er hier een voorschot van en ze mogen meer, 'grotere dingen', verwachten (Joh.1:51). Tijdens deze bruiloft ontstaat er een probleem: de wijn begint op te raken en de bruiloft dreigt in het water te vallen. Wat een gebrek aan gastvrijheid en wat een schande! Moeder Maria geeft Jezus een wenk om te helpen. Hij spreekt haar eervol aan met 'vrouwe', neemt afstand van haar en wijst haar erop dat Zijn tijdstip om te handelen nog niet is gekomen. Hij wacht op aanwijzingen van Zijn hemelse Vader. Maria wijst de dienaars op Jezus: 'Wat Hij ook tegen u zal zeggen, doe het'. Ze blijft in deze moeilijke situatie hopen op Jezus' hulp en dat niet tevergeefs. Daar staan zes stenen watervaten voor reiniging, die met elkaar tussen de vijfen zevenhonderd liter water kunnen bevatten. Jezus maakt hiervan gebruik en geeft opdracht om die vaten te vullen met water. En dan gebeurt het wonder: Jezus verandert water in wijn. Een grote verrassing voor de ceremoniemeester die als keurmeester optreedt en tegen de bruidegom zegt dat hij de goede wijn tot nu toe, voor het laatst, bewaard heeft. Jezus redt dit bruiloftsfeest en profeteert over de vreugdewijn van Gods Koninkrijk, die Hij opnieuw zal drinken in het Koninkrijk van Zijn Vader (Mt.26:29). Dan gaat Jesaja 25:6 in vervulling: 'De HEERE van de legermachten zal op deze berg voor alle volken een feestmaal met uitgelezen gerechten aanrichten, een feestmaal met gerijpte wijnen...met gezuiverde gerijpte wijnen'. Wat een perspectief! Jezus doet hier Zijn eerste teken en er zullen er nog vele volgen (Joh.20:30). Hij openbaart Zijn heerlijkheid en Zijn leerlingen geloven in Hem. Dat is Gods doel met Jezus' tekenen, toen en nu! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, Bruidegom van Uw Gemeente, voor dit wonder in Kana. Red vandaag bruiloften en huwelijken, toon Uw heerlijkheid en breng tot geloof in U, uit genade, amen.

16 IK IJVER VOOR HET HUIS VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 2:12-25

(Johannes schrijft:) En het Pascha van de Joden was nabij en Jezus ging naar Jeruzalem. En Hij trof in de tempel mensen aan die runderen, schapen en duiven verkochten en de geldwisselaars die daar zaten. En nadat Hij een gesel van touwen gemaakt had, dreef Hij ze allen de tempel uit...En Hij zei tegen hen die duiven verkochten: Neem deze dingen van hier weg, maak niet het huis van Mijn Vader tot een huis van koophandel. En Zijn discipelen herinnerden zich dat er geschreven is: De ijver voor Uw huis heeft Mij verslonden. (Johannes 2:13-17)

Na het wonder in Kana gaat Jezus met Zijn moeder, broers en leerlingen voor een korte tijd naar Kapernaüm, een stad aan het meer van Galilea. Daarna gaat Jezus als echte Israëliet (Ex.23:14-17) naar Jeruzalem voor de viering van het Paasfeest. Daar wacht Hem een pijnlijke ervaring: de voorhof van de tempel is vol handelaars van offerdieren en van geldwisselaars om de tempelgangers van dienst te zijn. Ze behoeven hun offerdieren niet van thuis mee te nemen en de geldwisselaars zorgen voor de juiste geldstukken, zonder de afbeelding van de Romeinse keizer erop. In het huis van Zijn Vader wordt markt gehouden. In de 'voorhof van de heidenen' is het met Pasen een drukte van belang. Daar is deze voorhof niet voor bedoeld en dit handeldrijven strijdt met het heilige karakter van de tempel als 'huis van gebed' (Jes.56:7; Mt.21:13). Dit vervult Jezus met heilige verontwaardiging. Hij maakt een gesel van touwen - die overal verspreid op de grond liggen - drijft de handelaars en dieren de tempel uit en de tafels van de geldwisselaars keert hij om: de geldstukken rollen over de grond. Tegen de duivenverkopers zegt Hij: 'Neem deze dingen – manden met duiven - van hier weg, maak niet het huis van Mijn Vader tot een huis van koophandel'. Jezus treedt hier op als de Messias van Zijn volk. Hij waakt over de heiligheid van de tempel. Jezus' leerlingen herinneren zich de woorden van David: 'Want de ijver voor Uw huis heeft mij verteerd' (Ps.69:10) en zien die vervuld in Jezus' optreden: Zijn tempelreiniging. Jezus' ijver voor Zijn Vader en voor het huis van Zijn Vader zal Hem uiteindelijk het leven kosten. Op de bruiloft te Kana was Hij de Redder, nu in de tempel te Jeruzalem is Hij de Koning-Rechter. Dat zal Hij ook bij Zijn terugkomst in heerlijkheid zijn. Alles wat in strijd is met de aanbidding van Zijn Vader in geest en waarheid zal Hij veroordelen en straffen. Laten we Zijn oordeel over onze dienst aan God nu laten gaan tot bekering en vernieuwing om straks niet voor eeuwig veroordeeld te worden. God wil niet dat we Zijn eredienst gebruiken voor koophandel en werelds winstbejag. Het gaat Hem om de aanbidding van Zijn heerlijke Naam! Amen.

Gebed

Heere Jezus, Koning-Rechter, dank U voor Uw grote ijver voor Uw Vader en voor de reiniging van de tempel, het huis van Uw Vader. Reinig onze dienst aan U en vervul ons met ijver voor Uw Vader. Geef dat we aanbidden in geest en waarheid, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

17 IK GEEF EEN TEKEN VAN TEMPELAFBRAAK EN TEMPELOPBOW

Lezen: Johannes 2:13-25

(Johannes vertelt:) Toen antwoordden de Joden en zeiden tegen Hem: Welk teken laat U ons zien dat U het recht hebt deze dingen te doen? Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen...Maar Hij sprak over de tempel van Zijn lichaam. Toen Hij dan uit de doden was opgewekt, herinnerden Zijn discipelen zich dat Hij dit tegen hen gezegd had en geloofden zij de Schrift en het woord dat Jezus gesproken had. (Johannes 2:18-22)

Na Zijn reiniging van de tempel vragen Joden – de tempelpolitie als ordebevaarders? - aan Jezus: ‘Welk teken laat U ons zien dat U het recht hebt deze dingen te doen’: de tempel te reinigen? Ze vragen naar Jezus’ Goddelijke bevoegdheid. Jezus’ tempelreiniging is geen teken voor hen. Ze vragen om een ander teken en Jezus geeft hun dit, maar het is anders als wat zij bedoelen. Hij zegt: ‘Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen’. Met hun handeldrijven in de tempel ‘breken’ ze die af. Dat moeten ze dan ook maar met Hem doen. Jezus denkt aan Zijn lichaam: Zijn sterven en Zijn opstanding uit de dood op de derde dag. De Joden denken echter letterlijk aan de tempel in Jeruzalem. Ze antwoorden Jezus: ‘Zesenveertig jaar is aan deze tempel gebouwd en U zult hem in drie dagen laten herrijzen?’ Ze bedoelen de tweede tempel die de Joden gebouwd hadden na hun terugkeer uit de ballingschap. Koning Herodes had deze tempel uitgebreid en prachtig gerestaureerd. Er kon van ‘nieuwbouw’ gesproken worden. De periode van uitbreiding en vernieuwing had al zesenvieftig jaar geduurd. De Joden vragen Jezus niet om uitleg van Zijn raadselachtige woorden. Ze blijven in hun misverstand steken. Later zullen ze Jezus’ woorden tegen Hem gebruiken bij Zijn terechtstaan voor de hoge raad: ‘De overpriesters en de oudsten en heel de raad zochten een valse getuigenverklaring tegen Jezus, zodat zij Hem zouden kunnen doden, maar zij vonden niets...Maar ten slotte kwamen er twee valse getuigen, die zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan de tempel van God afbreken en hem in drie dagen opbouwen’ (Mt.26:59,61). Het misverstand over Jezus’ woorden is blijven voortleven. Maar de evangelist Johannes zegt dat Jezus over de tempel van Zijn lichaam sprak waarin het mensgeworden Woord van God woonde (Joh.1:14). Jezus is Gods tempel! Na Jezus’ opstanding herinneren de leerlingen Zijn woorden en geloven ze de Schrift die Zijn opstanding voorzegd had. Het licht van de Heilige Geest is toen over deze woorden opgegaan en Jezus’ leerlingen hebben de betekenis ervan begrepen. Wat zijn de indachtigmaking en de verlichting van de Heilige Geest nodig om Gods woorden te verstaan. ‘Kom, Heilige Geest!’ Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw woorden over tempelafbraak en tempelopbouw, over Uw sterven en opstanding en hun vervulling. Geef dat we U kennen als Gods tempel en uit U, de gekruisigde en opgestane Heere, leven, tot eer van U, tot opbouw van Uw Gemeente en tot de komst van Gods Koninkrijk, voor Israël en de volken, uit genade, amen.

18 IK KEN DE MENS

Lezen: Johannes 2:13-25

(Johannes vertelt:) En toen Hij (Jezus) in Jeruzalem was op het Pascha, tijdens het feest, geloofden velen in Zijn Naam, toen zij Zijn tekenen zagen die Hij deed. Maar Jezus zelf vertrouwde zichzelf aan hen niet toe, omdat Hij hen allen kende en omdat Hij het niet nodig had dat iemand van de mens getuigde, want Hij wist zelf wat in de mens was. (Johannes 2:23-25)

Jezus' aanwezigheid op het Paasfeest in Jeruzalem en Zijn wondertekenen – blijkbaar heeft Hij er meer gedaan dan de tempelreiniging en die geregeld gedaan (volgens de werkwoordsvorm) – hebben een geweldige uitwerking op de feestgangers. Velen geloven in Zijn Naam (Joh.1:12): Jezus is de beloofde en gekomen Messias van Israël. Ze geloven in Hem omwille van Zijn tekenen die Hij doet. Jezus vertrouwt zich echter niet aan deze 'gelovigen' toe, omdat Hij ze doorgrondt in hun enthousiasme. Hun geloof is zonder diepte en duurzaamheid. Het is geen zaak van hun hart. Jezus kent hen allen door de gaven van de Heilige Geest (1 Kor.12:8-10), die Hij bij Zijn doop ontvangen heeft voor Zijn bediening. Daarom heeft Hij niemand nodig om over het innerlijk van deze 'gelovigen' te getuigen, want Hij weet zelf wat de mens voor wezen is. Op Jezus is volmaakt van toepassing wat Johannes schrijft over de zalving van de gelovigen door de Heilige Geest: 'En wat u betreft, de zalving die u van Hem (Jezus) ontvangen hebt, blijft in u en u hebt niet nodig dat iemand u onderwijst; maar zoals deze zalving u onderwijst met betrekking tot alle dingen – en die zalving is waar en is geen leugen – en zoals ze u heeft onderwezen, zo moet u in Hem (Jezus) blijven' (1 Joh.2:27). Wat is Jezus en Zijn Gemeente veel geschonken in de Heilige Geest, Die in alles onderwijst, alles in herinnering brengt en de weg wijst in heel Gods waarheid (Joh.14:26; 16:13)! Er is geen betere Onderwijzer! Wondertekenen kunnen door het werk van de Heilige Geest tot waar geloof leiden, maar dat doen ze niet altijd. Er is wedergeboorte door de Heilige Geest nodig: een vernieuwing van het menselijke hart en leven, die ons verenigt met de Heere Jezus, zodat we een nieuwe schepping in Hem worden (Joh.3:3,5; 2 Kor. 5:17). God wil ons die geven en we mogen daar volhardend om bidden voor onszelf en voor velen met ons! Wat Johannes hier zegt over Jezus' mensenkennis naar aanleiding van Zijn wondertekenen, is een aanwijzing voor ons: godsdienstig enthousiasme leidt niet altijd tot een diep en volhardend geloof (Mt.13:20,21). Het komt op blijvende vrucht voor het Koninkrijk van God aan (Mt.7:15-23). Die is tot eer van God, tot opbouw van Christus' Gemeente en tot zegen van velen! Amen.

Gebed

Heilige Geest, dank U voor Uw gaven aan Jezus en aan Uw Gemeente om te weten wat er in de mens is. Geef dat we met die kennis goed omgaan en schenk het geloof in ons hart dat ons verenigt met Jezus en dat ons tot een nieuwe schepping in Hem maakt, uit enkel genade, amen.

19 IK VERKONDIG EEN NIEUWE GEBOORTE

Lezen: Johannes 3:1-15

(Johannes schrift:) Jezus antwoordde en zei tegen hem (Nicodemus): Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien... Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees en wat de Geest geboren is, is geest. ...De wind waait waarheen hij wil en u hoort zijn geluid, maar u weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat; zo is het met iedereen die uit de Geest geboren is. (Johannes 3:3,5,6,8)

Velen In Jeruzalem geloven in Jezus omwille van Zijn tekenen. Nicodemus ('volks-overwinnaar'), een Farizeeër – die zuiver naar Gods geboden wil leven – een leider en leraar van Israël, hoort daarover. Zijn belangstelling is gewekt en 's nachts komt hij naar Jezus voor een gesprek. Hij zegt tegen Hem: 'Meester, wij – ook anderen - weten dat U van God gekomen bent als leraar, want niemand kan deze tekenen doen die U doet, als God niet met hem is'. Wat een positieve benadering! Nicodemus erkent Jezus als een leraar van God gekomen en dat God met Hem is. Jezus' tekenen hebben hem tot deze overtuiging gebracht. Jezus beantwoordt zijn vriendelijke woorden met: 'Voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien'. Jezus gaat op Nicodemus' woorden niet in. Hij zegt met grote ernst en radicaal: Zonder een nieuwe geboorte – een geboorte van boven: uit de hemel - is het onmogelijk om het Koninkrijk van God te zien. Daar heb je geestelijke ogen voor nodig: de ogen van het geloof. Nicodemus vraagt nu hoe zo'n geboorte op oudere leeftijd mogelijk is. Een mens kan toch niet voor de tweede keer uit de buik van zijn moeder komen? Jezus herhaalt nu wat Hij gezegd heeft en voegt toe: geboren worden *uit water en Geest*, zonder die geboorte, kun je het Koninkrijk van God niet *binnengaan*. Reinigend water en vernieuwing door de Heilige Geest zijn onmisbaar. Denkt Jezus hier aan de waterdoop van bekering tot vergeving van zonden, die Johannes de Doper predikte en bediende (Mk.1:4) en aan Zijn doop in de Heilige Geest (Joh.1:33)? Ter toelichting op Zijn woorden zegt Hij: 'Wat uit het vlees geboren is, is vlees en wat uit de Geest geboren is, is geest'. Er is een tweeërlei geboorte: een geboorte uit de van God afgevallen mens én een geboorte uit de Geest van God; een natuurlijke én een geestelijke geboorte; de laatste uit een nieuwe bron: God en met het karakter van Zijn Geest. Jezus zegt: 'Wees daarom niet verbaasd dat Ik gezegd heb: 'U moet opnieuw geboren worden'! En dan gebruikt Hij het beeld van de wind – hetzelfde Griekse woord als 'geest' (*pneuma*) – waarvan je het geluid hoort, maar je ziet hem niet en je weet zijn plaats van herkomst en van bestemming niet. Zo is het met ieder die uit de Geest geboren wordt. Die is onnaspeurbaar evenals de bewegingen van de wind. Er is alleen verwondering! Amen.

Gebed Dank U, Heere Jezus, voor Uw verkondiging van de nieuwe geboorte uit water en Geest. Geef dat we die geloven en die nieuwe geboorte mogen kennen, door Uw Geest, amen.

20 IK EN MIJN VADER GETUIGEN VAN WAT WIJ GEZIEN HEBBEN

Lezen: Johannes 3:1-15

(Jezus zegt:) Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u (Nicodemus): Wij (God de Vader en God de Zoon) spreken over wat Wij weten en getuigen van wat Wij gezien hebben en toch neemt u Ons getuigenis niet aan...En niemand is opgevaren naar de hemel dan Hij Die uit de hemel neergedaald is, namelijk de Zoon des mensen, Die in de hemel is. En zoals Mozes is de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. (Johannes 3:11-15)

Na Jezus' boodschap over de nieuwe geboorte aan Nicodemus vraagt deze aan Jezus: 'Hoe kunnen deze dingen gebeuren?' Jezus' woorden brengen hem in grote verlegenheid. Gelukkig legt hij die verlegenheid voor aan Jezus. Wat een voorbeeld voor ons! Jezus beantwoordt zijn vraag met een wedervraag: 'Bent u de leraar van Israël en weet u deze dingen niet?' Hij onderzoekt dagelijks de Schriften, die spreken over de besnijdenis van het hart (Deut.10:16; 30:6) en de transplantatie van een nieuw, vleses hart voor een stenen hart (Ezech.36:26) en waarin David bidt: 'Schepp mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest' (Ps.51:12). De leraar van Israël zijn en Jezus' boodschap over een nieuwe geboorte niet begrijpen, is dat niet ontstellend? Jezus wijst dan met grote ernst op Zijn Vader en op zichzelf: 'Wij spreken over wat Wij weten en getuigen van wat Wij gezien hebben en toch neemt u Ons getuigenis niet aan'. Dit is een ander 'wij' als in vers 2. Wat verrassend dat Jezus in het meervoud spreekt en het verwijt moet laten horen dat Zijn volksgenoten dit getuigenis niet aannemen! Beseffen ze wat ze doen? Jezus vraagt: 'Als Ik aardse dingen – over de nieuwe geboorte als toegang tot het Koninkrijk van God op aarde – tegen u zei en u niet gelooft, hoe zult u geloven als Ik hemelse dingen - over het eeuwige leven - tegen u zeg?' Alleen Hij kan over die hemelse dingen vertellen Die opvaart naar de hemel en Hij is Dezelfde Die uit de hemel is neergedaald: de Zoon des mensen Die in de hemel is. Jezus spreekt hier over Zijn hemelvaart en menswording op aarde. Hij staat in contact met Zijn Vader in de hemel en kan Zijn woorden overbrengen. En dan spreekt Jezus over Zijn verhoging op het kruis, zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft (Num.21). Allen die naar de koperen slang keken, werden genezen. Zo zullen allen en een ieder die in Jezus geloven, niet verloren gaan, maar eeuwig leven hebben: de enige waarachtige God kennen en Jezus Christus Die Hij gezonden heeft (Joh.17:3), en dat voor eeuwig. Dit 'moet' gebeuren volgens Gods heilsplan. Wat een liefde van God de Vader en van Jezus, Zijn Zoon, en van de Heilige Geest, Die het geloof in Jezus werkt! Halleluja! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw onderwijs aan Nicodemus en aan ons. Geef dat we Uw getuigenis aannemen, in U geloven en eeuwig leven ontvangen, door het werk van Uw Heilige Geest, amen.

21 MIJN VADER HEEFT DE WERELD LIEF

Lezen: Johannes 3:1-21

(Johannes schrijft:) Want zo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden. Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. (Johannes 3:16-18)

Jezus' onderwijs aan Nicodemus wordt door Johannes voortgezet, want hij spreekt over Jezus als de Zoon van God wat Hij zelf nooit doet in het Evangelie naar Johannes. Hij spreekt altijd over zichzelf als de Zoon des mensen. Zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft tot genezing van Israëlieten, zo heeft God de wereld liefgehad door Zijn eniggeboren Zoon te geven - verhoogd op het kruis - tot redding van een verloren wereld. Wat een genadegeschenk, totaal onverdiend! Gods bedoeling met dit geschenk is dat *een ieder* – vul je eigen naam in - die in Jezus gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Een *algemene* aanbieding met een *persoonlijk* adres! Wat een liefde van God! Hij wil geen eeuwige verlorenheid, maar eeuwig leven in Zijn gemeenschap. Johannes werkt verder uit wat Jezus' komst tot redding van de wereld betekent. Hij zegt: 'Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden'. Door de zondeval in het paradijs heeft de mensenwereld Gods oordeel verdiend. Het zou van God rechtvaardig geweest zijn wanneer Hij Zijn Zoon als Rechter naar de wereld had gezonden, maar Hij stuurt Hem als Redder. Hij heeft niet de ondergang, maar het behoud van de wereld op het oog. Ook deze boodschap heeft een *persoonlijke* toespitsing: 'Wie in Hem (Jezus) gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God'. Wie zijn geloof op Jezus en Zijn werk op het kruis vestigt, wordt niet door God geoordeeld, want Jezus heeft Gods oordeel voor hem al gedragen. God oordeelt niet twee keer. Maar wie zijn vertrouwen niet in Jezus stelt, op zo iemand rust Gods oordeel al, omdat hij zijn geloof niet gevestigd heeft op Gods eniggeboren Zoon, op Wie Hij is en op wat Hij gedaan heeft in Zijn bitter lijden en verzoenend sterven. Wie geen gebruik maakt van Jezus, op hem blijft Gods oordeel rusten vanwege de zonde; die behoeft niet opnieuw geoordeeld te worden, want die is al veroordeeld. Het komt op het geloof aan: een vertrouwen van het hart op Jezus, de Redder van zondaren. Door Hem behouden en eeuwig leven, maar zonder Hem onder Gods oordeel en de eeuwige dood. Daarom: Kom tot Jezus en word gered, ontvang eeuwig leven! Laat zo'n aanbieding je niet ontgaan! Amen.

Gebed

Dank U, Vader in de hemel, voor Uw grote liefde voor een wereld, verloren in zonde en schuld, voor het zenden van Uw Zoon als Redder. Geef dat we in Hem geloven, amen.

22 MIJN VADER OORDEELT DE WERELD

Lezen: Johannes 3:1-21

(Johannes schrijft:) En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht. Want ieder die kwaad doet, haat het licht en komt niet tot het licht, opdat zijn werken niet ontmaskerd worden. Maar wie de waarheid doet, komt tot het licht, opdat van zijn werken openbaar wordt dat zij in God gedaan zijn. (Johannes 3:19-21)

Johannes komt terug op wat hij gezegd heeft over Gods oordeel en hij werkt dat verder uit. Hij schrijft: 'En dit is het oordeel dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht'. Het Griekse woord voor 'oordeel' (*krisis*) betekent: scheiding. Dat God het licht in de wereld heeft gebracht – Jezus als het Licht van de wereld - en dat laat schijnen is op zichzelf geen oordeel, maar mensen hebben de duisternis gekozen boven het licht, omdat hun werken slecht waren en zo hebben ze zichzelf afgescheiden van God Die enkel licht is: 'in Hem is in het geheel geen duisternis' (1 Joh.1:5). Hun slechte werken kunnen Gods daglicht niet verdragen. Daarom: 'Ieder die kwaad doet, haat het licht en komt niet tot het licht, opdat zijn werken niet ontmaskerd worden'. Hij wil niet dat zijn kwade daden aan de kaak gesteld worden. Hij wil die zoveel mogelijk verbergen. Maar dat lukt niet, want God is alziend en alwetend. Er is niets voor Hem verborgen en er blijft niets voor Hem verborgen. Op de oordeelsdag zal Hij alle slechte werken aan het licht brengen, die veroordelen en straffen. Dan zal er recht geschieden door de hoogste en de volmaakt rechtvaardige Rechter. Wie zijn kwade daden aan God nog niet heeft beleden, laat hij dat vandaag nog doen en Hem om vergeving vragen en die ontvangen, uit enkel genade. Het is nog niet te laat, maar wel de hoogste tijd.

Johannes eindigt met: 'Maar wie de waarheid doet, komt tot het licht, opdat van zijn werken openbaar wordt dat zij in God gedaan zijn'. Tegenover 'kwaad doen' - het gevolg van leugen en bedrog - stelt Johannes 'de waarheid doen': die in praktijk brengen. Wie de waarheid doet, komt tot het licht. Die behoeft voor het licht niet bang te zijn, want de waarheid scheidt licht. Die komt tot het licht en zijn werken worden openbaar dat zij in God gedaan zijn, niet door eigen kracht, maar door de kracht van God, de kracht van Zijn Heilige Geest. Gods licht over zijn werken laat zien dat God die in en door hem gewerkt heeft. God ontvangt daarvan alle dank en eer! Ze zijn uit Hem, door Hem en tot Hem. 'Aan Hem de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen' (Rom.11:36).

Gebed

Heilige en liefdevolle God en Vader, dank U voor dit onderwijs. Geef dat we het licht liefhebben en de duisternis haten. Bewaar ons voor slechte werken en kwade daden en geef dat we goede werken doen, tot Uw eer, tot opbouw van Christus' Gemeente en tot de komst van Uw Koninkrijk voor Israël en de volken, om Jezus' wil, amen.

23 IK BEN DE BRUIDEGOM EN JOHANNES DE DOPER IS MIJN VRIEND

Lezen: Johannes 3:22-36

(Johannes vertelt:)... Johannes antwoordde (zijn leerlingen) en zei: Een mens kan niets aannemen, als het hem niet uit de hemel gegeven is. U bent zelf mijn getuigen dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet, maar ik ben voor Hem uitgezonden. Wie de bruid heeft, is de bruidegom, maar de vriend van de bruidegom, die erbij staat en hem hoort, verblijdt zich zeer over de stem van de bruidegom. Deze blijdschap van mij nu is volkomen geworden. Hij moet meer worden, ik echter minder. (Johannes 3:22-30)

Na het gesprek met Nicodemus en Zijn onderwijs aan hem over de nieuwe geboorte gaat Jezus met Zijn leerlingen naar de landstreek van Judea waar Hij nieuwe volgelingen doopt met behulp van Zijn leerlingen (Joh.4:1,2). Johannes de Doper doopt ook in die omgeving: in Enon ('bronnen') bij Salim ('heel') – de ligging van deze plaatsen is onzeker - omdat daar veel water aanwezig is om mensen daarin onder te dompelen. Johannes is nog niet door koning Herodes Antipas gevangen genomen en is nog volop aan het werk. Tussen enkele leerlingen van Johannes de Doper ontstaat een discussie met de Joden over de reiniging; waarschijnlijk naar aanleiding van Johannes' doop. Deze leerlingen gaan nu naar hun meester en zeggen tegen hem: 'Meester, Hij Die bij u was aan de overkant van de Jordaan, van Wie u getuigenis gaf, zie, Hij doopt en allen komen tot Hem'. Blijkbaar kunnen Johannes' leerlingen dit niet goed hebben dat Jezus hetzelfde werk doet als Johannes en dat allen naar Hem toegaan. De groeiende belangstelling voor Jezus maakt hen jaloers. Daarop antwoordt Johannes: 'Geen mens kan een taak ontvangen, tenzij God zelf die aan hem geeft'. Dat geldt ook van Jezus' bediening wanneer die rijk gezegend wordt. Daar moet God Zijn hand in hebben. Johannes herhaalt nu wat hij eerder heeft gezegd: 'Ik ben de Christus niet' en 'Ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere recht, zoals Jesaja, de profeet, gesproken heeft' (Joh.1:20,23). Hij is de wegbereider van de beloofde Messias. Johannes vergelijkt zich met de vriend van de bruidegom op een Joodse bruiloft. Die bruidsjonker staat naast de bruidegom en luistert naar zijn stem en verheugt zich zeer over de stem van de bruidegom. Bij Johannes als bruidsjonker van de Messias is de vreugde tot volheid gekomen. De glans van Jezus' persoon en bediening moet toenemen, maar de zijne als wegbereider moet afnemen. Johannes als het kleine licht wil getuigen van Jezus als het grote Licht: het Licht van de wereld! Niet ik – Johannes de Doper – maar Hij, Hij alleen en Hij geheel! Wat een zelfverloochening en nederigheid, een voorbeeld voor ons! Amen.

Gebed

Dank U, Heilige Geest, voor Uw werk in het leven van Johannes de Doper, voor zijn wijzen op God en op Jezus, de Messias, en voor zijn zelfverloochening en nederigheid. Geef dat we hem daarin navolgen, tot eer van Jezus, met de Vader en U, uit genade, amen.

24 IK BEN BOVEN ALLEN EN IK HEB DE GEEST ZONDER MAAT

Lezen: Johannes 3:22-36

(Johannes de Doper zegt:) Wie van boven komt, is boven allen...Wie uit de hemel komt, is boven allen...Wie Zijn getuigenis aangenomen heeft, die heeft daarmee bezegeld dat God waarachtig is. Want Hij Die God gezonden heeft, spreekt de woorden van God, want God geeft Hem de Geest zonder maat. De Vader heeft de Zoon lief en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven. Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven, maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem. (Johannes 3:31-36)

Johannes de Doper is als de vriend van Bruidegom vol van Jezus. Er is bij hem geen spoor van jaloezie. Hij wil niets liever dan dat Jezus en Zijn bediening meer wordt en hij en zijn bediening minder. Alle aandacht en eer voor Hem! Johannes zegt verder: 'Wie van boven komt, is boven allen; wie uit de aarde is, is uit de aarde en spreekt uit de aarde. Wie uit de hemel komt, is boven allen'. Jezus, de Messias van Israël, staat aan het hoofd van allen die een Goddelijke bediening ontvangen hebben. Jezus is uit de hemel gekomen en staat daarom boven alle andere bedieningen. Johannes daarentegen is van beneden, uit de aarde, en daarom spreekt hij de taal van de aarde. In zijn spreken is hij afhankelijk van wat God hem geeft. Jezus - uit de hemel gekomen - getuigt van de hemelse dingen: wat Hij bij Zijn Vader gezien en van Hem gehoord heeft. Zijn kennis is uit de eerste hand. Maar 'Zijn getuigenis neemt niemand aan'. Wat een droevige klacht van Johannes! De meerderheid van Zijn volksgenoten neemt Jezus' getuigenis niet aan. Johannes blijft daar echter niet in steken! Hij zegt dat wie Jezus' getuigenis aangenomen heeft, heeft 'bezegeld': openlijk betuigd heeft dat God waarachtig is en dus de waarheid spreekt. De Messias spreekt Zijn woorden en wanneer je Jezus' woorden aanneemt, neem je Gods woorden aan. Het geheim van Jezus' bediening is de Heilige Geest Die op Hem rust, in volheid, zonder enige beperking. Wat een waarborg voor de waarheid van Jezus' woorden! In Zijn spreken wordt Hij geleid door Gods Heilige Geest. Daarom mogen we veel van Hem verwachten! Jezus is de Zoon van de hemelse Vader, Die Hem liefheeft en Die alle dingen in Zijn hand heeft gegeven: Zijn werk in deze wereld. Johannes de Doper eindigt zijn onderwijs over Jezus met: 'Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven...'. Het komt op het geloof van het hart aan, als gave en werk van de Heilige Geest. Geloof is een vorm van gehoorzaamheid (Rom.1:5). Wie gelooft, heeft eeuwig leven, hier en nu. Maar wie niet gelooft – aan Jezus ongehoorzaam is - die zal het leven – het eeuwige leven – niet zien en er niet in delen, maar de toorn van God blijft op hem. Wie geen gebruik maakt van Jezus, Die de toorn van God tegen de zonde gedragen heeft, blijft onder Gods toorn en moet die zelf dragen. Wat een dwaasheid! Daarom: Vlucht naar Jezus en laat je door Hem bevrijden van Gods toorn en ontvang eeuwig leven! Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor dit onderwijs van Johannes de Doper over Jezus' getuigenis en bediening. Laat het ons tot zegen zijn en van velen met ons, om Jezus' wil, amen.

25 IK MOET DOOR SAMARIA GAAN

Lezen: Johannes 4:1-30

(Johannes vertelt:) ...En Hij (Jezus) moest door Samaria gaan. Hij kwam dan bij een stad in Samaria, Sichar genoemd...en daar was de bron van Jakob. Jezus, nu ging, vermoeid van de reis, bij de bron zitten. Het was ongeveer het zesde uur. Er kwam een vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zei tegen haar: Geef Mij te drinken...Jezus antwoordde en zei tegen haar: Als u de gave van God kende en wist Wie Hij is Die tegen u zegt: Geef Mij te drinken, u zou het Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water gegeven hebben...Jezus antwoordde en zei tegen haar: Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst krijgen, maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een bron worden van water dat opwelt tot in het eeuwige leven. De vrouw zei tegen Hem: Mijnheer, geef mij dat water...(Johannes 4:1-15)

Jezus merkt dat Zijn aanhang groeit en die van Johannes de Doper afneemt: Hij krijgt meer leerlingen en meer dopelingen, hoewel Hij zelf niet doopt maar Zijn leerlingen. Jezus wil geen concurrentie. Als Heere staat Hij daarboven. Wat een voorbeeld voor ons! Daarom verlaat Jezus het zuidelijke Judea en vertrekt Hij naar het noordelijke Galilea. Hij kiest daarbij de weg dwars door Samaria en niet de gebruikelijke weg via het Overjordaanse. Hij moet door Samaria gaan: gehoorzaam aan de wil en het plan van Zijn Vader. Op Zijn reis komt Hij bij de stad Sichar in de buurt van Sichem, dichtbij het veld dat Jakob aan zijn zoon Jozef heeft gegeven (Gen.33:19; 48:22; Joz.24:32), waar de zogenoemde 'bron van Jakob' is. Jezus is moe van de voetreis en gaat bij de bron zitten om wat uit te rusten. Het is zes uur volgens de Romeinse klok (P.H.R. van Houwelingen); de tijd voor een vrouw om water te putten en het eten klaar te maken. Terwijl Jezus daar zit, komt er een vrouw om water te putten. Jezus heeft dorst en Zijn leerlingen kunnen Hem niet helpen, want die zijn in de stad voedsel gaan kopen. Jezus zegt tegen de Samaritaanse vrouw: 'Geef Mij te drinken'. Die reageert verbaasd: 'Hoe vraagt U, Die een Jood bent, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw bent?' Een begrijpelijke reactie, want Joden hebben geen omgang met Samaritanen (Ezra 9/10; Lk.9:52-56). Maar Jezus doorbreekt grenzen die door mensen zijn gemaakt! Heeft Hij haar eerst om water gevraagd, nu biedt Hij haar levend water aan en zichzelf als de hemelse Koopman. Maar hoe kan dat? Jezus heeft geen emmer en de put is diep: met de hand scheppen lukt niet. De vrouw vat 'levend water' op als stromend bronwater. Is Jezus meer dan vader Jakob? Beschikt Hij over bovennatuurlijke krachten? En dan belooft Jezus haar levend water van eeuwigheidsduur dat een opwellende bron wordt tot in het eeuwige leven. Dat water wil de vrouw graag hebben en dat zal ze krijgen in Jezus en Zijn Heilige Geest!

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw reis door Samaria, voor Uw ontmoeting en gesprek met de Samaritaanse vrouw bij de bron en voor Uw aanbieding van levend water. Geef ons dat levende water door Uw Geest en Woord, uit enkel genade, amen.

26 IK BEN DE PROFEET

Lezen: Johannes 4:4-30

Jezus zei tegen haar (de Samaritaanse vrouw): Ga heen, roep uw man en kom hier. De vrouw antwoordde en zei tegen Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tegen haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man, want vijf mannen hebt u gehad en die u nu hebt, is uw man niet; De vrouw zei tegen Hem: Mijnheer, ik zie dat U een profeet bent...(Jezus zei:) Maar de tijd komt en is nu, dat de ware aanbidbers de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid, want de Vader zoekt wie Hem zo aanbidden. God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. (Johannes 4:16-24)

Na Zijn gesprek over het levende water zegt Jezus tegen de Samaritaanse vrouw: 'Ga heen, roep uw man en kom hier'. Een wonderlijke opdracht! Jezus ontvangt hier woorden van kennis door de Heilige Geest (1 Kor.12:8). De vrouw antwoordt kort: 'Ik heb geen man'; geen echtgenoot. Daarop zegt Jezus: 'U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man, want vijf mannen hebt u gehad en die u nu hebt, is uw man niet'. Jezus prijst haar eerlijkheid, maar legt tegelijk haar leven open: ze is vijf keer getrouwd geweest en de man, met wie ze nu samenwoont, is haar echtgenoot niet. Wat een ellende en verdriet! Maar na zes mannen komt Jezus als de zevende Man in haar leven! Wat een genade! Jezus' woorden maken diepe indruk op haar, want later zegt ze tegen haar stadsgenoten: 'Kom, zie iemand Die mij alles gezegd heeft wat ik gedaan heb; zou Hij niet de Christus zijn?' (29). Jezus heeft een tipje van haar levenssluier opgelicht en dat is genoeg! Voor de vrouw is Jezus een profeet, want anders had Hij dit niet over haar levenssituatie kunnen zeggen. Daarom stelt ze nu een godsdienstige vraag; een vraag naar de ware plaats van aanbedding: de berg Gerizim volgens de Samaritanen óf Jeruzalem volgens de Joden? Wie heeft er gelijk? Jezus beantwoordt haar vraag met: 'Vrouw, geloof Mij, de tijd komt dat u niet op deze berg (Gerizim) en ook niet in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de zaligheid is uit de Joden'. Er komt een andere tijd met een nieuwe manier van aanbedding. De Samaritanen kennen de Schrift niet, maar de Joden wel en daarom moet wie behouden wil worden bij de Joden zijn. En dan zegt Jezus: 'Maar de tijd komt en is nu, dat de ware aanbidbers de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid, want de Vader zoekt wie Hem zo aanbidden. God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid'. De ware aanbedding is niet afhankelijk van een plaats, maar kan overal plaatsvinden. Aanbedding moet geschieden overeenkomstig wie God is als Geest: in geest en waarheid; geestelijk en waarachtig, als werk van de Heilige Geest. Zulke aanbidbers zoekt de hemelse Vader en geven Hem vreugde. De tijd om God zo aan te bidden is nu aangebroken door Jezus' komst en breekt aan voor alle volken. Het wordt Pinksteren! Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor deze openbaring aan en door Jezus. Geef dat we U aanbidden in geest en waarheid, door Uw Heilige Geest, amen.

27 IK BEN DE MESSIAS

Lezen: Johannes 4:4-30

De vrouw zei tegen Hem (Jezus): Ik weet dat de Messias komt – Die Christus genoemd wordt – wanneer Die gekomen zal zijn, zal Hij ons alles verkondigen. Jezus zei tegen haar: Ik ben het, Die met u spreek...De vrouw nu liet haar waterkruik staan en ging weg naar de stad en zei tegen de mensen: Kom, zie iemand Die mij alles gezegd heeft wat ik gedaan heb; zou Hij niet de Christus zijn? Zij dan gingen de stad uit en kwamen naar Hem toe. (Johannes 4:25-30)

Jezus' woorden over de aangebroken en komende heilstijd van ware aanbidding doet de Samaritaanse vrouw aan de komende Messias denken. Ze zegt: 'Ik weet dat de Messias komt, wanneer Die gekomen zal zijn, zal Hij ons alles verkondigen'. De voor haar onbekende profeet spreekt over toekomstige dingen, maar de komende Messias zal alles verkondigen: de hele waarheid van God. Johannes voegt verklarend toe: 'Die Christus genoemd wordt'. Niettegenstaande haar gebroken leven heeft deze vrouw godsdienstige kennis en belangstelling! En dan maakt Jezus zich aan haar bekend. Hij zegt: 'Ik, Ik ben het, de sprekende tot u'. De gekomen Messias staat voor haar! Wat een genade voor haar als Samaritaanse vrouw, als niet-Israëlitische, als buitenstaanster! Hij is de Messias van Israël én de Redder van de wereld, van de volken, ook van de Samaritanen!

Op dit moment komen Jezus' leerlingen terug, die in de stad voedsel gekocht hebben. Ze verbazen zich erover dat Jezus als man met een vreemde vrouw spreekt en nog wel met een Samaritaanse. Toch vraagt niemand van hen: 'Wat wilt U van haar of waarom praat U met haar?' De vrouw laat haar waterkruik achter en gaat terug naar de stad. Ze zegt tegen haar stadgenoten: 'Kom, zie iemand Die mij alles gezegd heeft wat ik gedaan heb: zou Hij niet de Christus zijn?' Zonder schaamte spreekt ze over haar zondige leven, waar Jezus maar een tipje van opgelicht heeft. Jezus heeft dwars door haar heen gekeken. Kan dat iemand anders zijn als de beloofde en verwachte Messias? Wat ze uit genade ontvangen heeft, geeft haar 'voeten geschoeid met bereidheid van het Evangelie' (Ef.6:15). Ze getuigt van Jezus! Ze wil haar kennis niet voor zichzelf houden. De mensen luisteren naar haar woorden. Ze gaan de stad uit op weg naar Jezus. Hun belangstelling voor Jezus is gewekt! Even verder lezen we: 'En velen van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem (Jezus) om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft alles tegen mij gezegd wat ik gedaan heb...en ze zeiden tegen de vrouw: Wij geloven niet meer om wat u zegt, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Hij werkelijk de Zaligmaker van de wereld is, de Christus'. God wilde deze vrouw met haar slechte leven en eerlijk getuigenis gebruiken. Zou Hij ons dan niet willen gebruiken? Nooit kan het geloof teveel verwachten! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw zelfopenbaring aan deze vrouw en voor haar getuigenis. Maak U aan ons bekend door Uw Geest en Woord en maak ons tot Uw getuigen, uit genade, amen.

28 IK DOE DE WIL VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 4:25-38

Jezus zei tegen hen (Zijn leerlingen): ...Mijn voedsel is dat Ik de wil doe van Hem Die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbreng. Zegt u niet: Nog vier maanden en dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u: Sla uw ogen op en kijk naar de velden, want zij zijn al wit om te oogsten...Ik heb u uitgezonden om te oogsten waarvoor u zich niet hebt ingespannen; anderen hebben zich ingespannen en u hebt de vrucht van hun inspanning binnengehaald. (Johannes 4:31-38)

Jezus' leerlingen – teruggekomen uit de stad met voedsel – vragen aan Jezus: 'Rabbi (Meester), eet toch iets'; een voor de hand liggende vraag. Jezus zegt daarop: 'Ik heb voedsel te eten waarvan u geen weet hebt'. Jezus' leerlingen zeggen onder elkaar: 'Iemand heeft Hem toch geen eten gebracht, zodat Hij al gegeten heeft en verzadigd is'? Jezus vertelt hun nu welk voedsel Hij heeft: 'Mijn voedsel is dat Ik de wil doe van Hem Die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbreng'. Er is meer dan eten en drinken: de wil van de Vader doen en Zijn werk volbrengen. Dat is Jezus' grootste voldoening. Later bidt Jezus tot Zijn Vader: 'Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen' (Joh.17:4). Jezus is hierin een krachtbron en voorbeeld voor Zijn leerlingen: om de wil en het werk van de hemelse Vader op de eerste plaats te zetten. Tegen satan heeft Hij het woord van Zijn Vader aangehaald: 'De mens zal niet van brood alleen leven, maar van elk woord dat uit de mond van God komt' (Mt.4:4). Eerst Gods Koninkrijk zoeken en dan ontvang je eten, drinken en kleding als toegift (Mt.6:33). En dan gaat Jezus spreken over het werk van Zijn Vader: 'Zegt u niet: Nog vier maanden en dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u: Sla uw ogen op en kijk naar de velden, want zij zijn al wit om te oogsten'. Blijkbaar zegt Jezus dit in de winter. Zijn leerlingen kunnen de letterlijke oogst zien aankomen en Jezus ziet de geestelijke oogst: veel mensen worden voor Hem gewonnen. Samaritanen zijn in aantocht. Wat een heerlijke profetie! Wat veelbelovend! Verder spreekt Jezus over de zaaiers en de maaiers. De maaiers halen de oogst binnen, maar niet zonder het voorwerk van de zaaiers. Beide zijn blij met de oogst waarin ze elk een eigen plaats en taak hebben: 'De één zaait, de ander oogst'. Jezus heeft Zijn leerlingen uitgezonden om te oogsten waar Johannes de Doper en Jezus zelf het zaaierwerk voor hebben gedaan. Ze mogen nu de vrucht van hun inspanning binnenhalen. Wat een verrassing! 'Wie oogst ontvangt loon en verzamelt vrucht voor het eeuwige leven': genadeloon en eeuwigheidsvrucht! Wat een voorrecht en verantwoordelijkheid om in Gods oogst bezig te zijn! Dat werk is niet tevergeefs! Paulus schrijft later: 'Daarom, mijn geliefde broeders (en zusters), wees standvastig, onwankelbaar, altijd overvloedig in het werk van de Heere, in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heere' (1 Kor.15:58). Er is oogst en er komt oogst! Dat maakt ons blij! Amen.

Gebed

Hemelse Landman, dank U voor de oogst die U geeft, nu en in de toekomst. Zegen de zaaiers en de maaiers en geef dat ze zich verheugen over in de oogst, door de Heilige Geest, amen.

29 IK BEN DE REDDER VAN DE WERELD

Lezen: Johannes 4:25-42

En velen van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem (Jezus)...Toen dan de Samaritanen bij Hem gekomen waren, vroegen zij Hem bij hen te blijven en Hij bleef daar twee dagen. En er kwamen er nog veel meer tot geloof, vanwege Zijn woord en zij zeiden tegen de vrouw: Wij geloven niet meer om wat u zegt, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Hij werkelijk de Zaligmaker van de wereld is, de Christus. (Johannes 4:39-42)

Jezus heeft tegen Zijn leerlingen over de oogst gesproken: 'Zie, Ik zeg u: Sla uw ogen op en kijk naar de velden, want zij zijn al wit om te oogsten'. En nu mag Hij al oogsten uit de stad Sichar: 'En velen van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft alles tegen mij gezegd wat ik gedaan heb'. Wat een rijke vrucht op het getuigenis van de Samaritaanse vrouw! God gebruikte haar getuigenis en die ene boodschap was genoeg. Hij gebruikt vaak geringe middelen om grote dingen tot stand te brengen. Wat veelbelovend voor ons! En het is niet een ééndagsbevlieving, want de Samaritanen verzoeken Jezus om bij hen te blijven. Ze kunnen Hem en Zijn onderwijs niet missen! Ze reageren heel anders als de Joden in Jeruzalem (Joh.2:18,20). Later vraagt Lydia in Filippi aan Paulus en Silas: 'Als u van oordeel bent dat ik trouw ben aan de Heere, kom dan in mijn huis en blijf er. En zij drong er bij ons op aan' (Hand.16:15). En Paulus en Silas zullen dat gedaan hebben. Jezus doet dat ook in Sichar. Hij blijft twee dagen bij hen met Zijn leerlingen. Wat een heerlijke dagen zullen dat geweest zijn! En dan komen er nog veel meer Samaritanen tot geloof, vanwege Zijn woord'. Jezus' prediking en onderwijs worden rijk gezegend. Uit Sichar haalt Hij een rijke oogst binnen! De tot geloof gekomen Samaritanen getuigen tegen hun stadgenote: 'Wij geloven niet meer om wat u zegt, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Hij werkelijk de Zaligmaker van de wereld is, de Christus'. De Samaritaanse vrouw is het middel in Gods hand geweest om hen tot de Middelaar Jezus Christus te brengen. Ze hebben eerst haar getuigenis gehoord en daarna Jezus zelf. Ze weten nu met hoofd en hart dat Jezus de Redder van de wereld is en de Messias van Israël. Ze zijn niet langer afhankelijk van de Samaritaanse vrouw. Zij kan verdwijnen, omdat Jezus verschijnt. Jezus is gekomen om niet alleen Zijn Joodse volk te redden (Mt.1:21), maar ook om de Zaligmaker van de wereld te zijn, van alle volken, ook van Samaritanen (1 Joh.4:14). En eenmaal zal Hij de wereld als schepping van God heerlijk herstellen. Amen.

Gebed

Dank U, Heilige Geest, voor Uw werk van bekering en geloof in het leven van deze burgers van Sichar en dat U deze Samaritaanse vrouw daarvoor hebt willen gebruiken. Maak ons tot getuigen van Jezus en laat door ons getuigenis veel mensen tot geloof komen en gered worden, in Jezus' Naam, door Uw kracht, amen.

30 IK GENEES DE ZOON VAN EEN HOVELING

Lezen: Johannes 4:43-54

(Johannes vertelt:)...Toen deze (koninklijke hoveling) hoorde dat Jezus uit Judea in Galilea was gekomen, ging hij naar Hem toe en vroeg Hem te komen en zijn zoon gezond te maken, want hij lag op sterven...De koninklijke hoveling zei tegen Hem: Heere, kom voordat mijn kind sterft. Jezus zei tegen hem: Ga heen, uw zoon leeft. En de man geloofde het woord dat Jezus tegen hem zei en ging heen. En reeds terwijl hij afdaalde, kwamen zijn slaven hem tegemoet en berichtten hem: Uw kind leeft!...' (Johannes 4:43-54)

Na de gezegende dagen in Sichar vertrekt Jezus – geen gemakkelijk afscheid - en gaat Hij naar het noordelijk gelegen Galilea. Hij gaat niet naar Nazareth, want volgens Jezus ontvangt een profeet geen eer in zijn eigen vaderstad. Zijn stadgenoten vinden het moeilijk om één van hen, die ze goed kennen, als profeet te erkennen. Ze nemen aanstoot aan Jezus; ze struikelen over Hem (Mt.13:54-58). Maar de Galileeërs ontvangen Jezus gastvrij, omdat ze als feestgangers alles gezien hebben wat Hij in Jeruzalem op het Paasfeest gedaan heeft. Hopen ze dat Hij hetzelfde in Galilea zal doen? Jezus komt nu opnieuw in het stadje Kana, waar Hij Zijn eerste teken gedaan heeft: water in wijn veranderen, het bruiloftsfeest gered en Zijn heerlijkheid geopenbaard heeft (Joh.2:1-11). Hier komt een hoveling – waarschijnlijk een dienaar van koning Herodes Antipas – uit Kapernaüm naar Hem toe, omdat zijn zoon op sterven ligt. Hij zoekt voor hem genezing bij Jezus. Hij vraagt dringend of Jezus naar hem toe wil komen om zijn zoon gezond te maken. Jezus zegt tegen hem: ‘Als u (Galileeërs) geen tekenen en wonderen ziet, zult u beslist niet geloven’. Een uitdagend woord voor zelfbeproeving: ‘Waarom heb ik Jezus nodig?’ De hoveling laat zich echter niet uit het veld slaan. Hij herhaalt zijn verzoek: ‘Heere, kom voordat mijn kind sterft’. Het gaat hem niet om wonderen als zodanig, maar om de genezing van zijn stervende zoon. Liefde voor zijn zoon drijft hem. Jezus zegt nu tegen hem: ‘Ga heen, uw zoon leeft’. Wat een verrassend antwoord! Deze vader gelooft het woord van Jezus en hij gaat terug naar Kapernaüm. In geloof is hij tot Jezus gekomen, in geloof heeft hij Jezus’ woord ontvangen en in geloof gaat hij naar huis. Onderweg komen zijn slaven hem tegen met het blijde bericht: ‘Uw kind leeft’. Wat een heerlijke geloofsbevestiging! De vader hoort nu dat zijn zoon genezen is op het tijdstip waarop Jezus gezegd heeft: ‘Ga heen, uw zoon leeft’. Jezus’ woord heeft de afstand Kana–Kapernaüm (26 km.) overbrugt. Zo groot is Zijn macht! De hoveling met zijn hele huis komt tot geloof in Jezus. Dat is de bedoeling van deze genezing. Ze is dienstbaar aan de komst van het Koninkrijk van God. Dit is Jezus’ tweede teken in Galilea dat Zijn heerlijkheid laat zien. Er zullen er nog meer volgen! Zijn Koninkrijk komt! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor deze genezing en voor het geloof van deze hoveling en zijn huis. Genees vandaag zieken en geef dat daardoor mensen tot geloof komen, uit genade, amen.

31 IK GENEES EEN ACHTENDERTIGJARIGE VERLAMDE

Lezen: Johannes 5:1-18

(Johannes vertelt:) En daar (in het badwater Bethesda) was een man die al achtendertig jaar ziek was. Jezus zag hem liggen en omdat Hij wist dat hij al lange tijd ziek was, zei Hij tegen hem: Wilt u gezond worden? De zieke antwoordde Hem: Mijn heer, ik heb geen mens om mij in het badwater te werpen wanneer het water in beroering gebracht wordt; en terwijl ik kom, daalt een ander vóór mij af. Jezus zei tegen hem: Sta op, neem uw ligmat op en ga lopen. En meteen werd de man gezond, nam zijn ligmat op en ging lopen... (Johannes 5:1-9)

Na Zijn werk in Samaria en Galilea gaat Jezus naar Jeruzalem voor de viering van een feest. In de buurt van de Schaapspoort is een vijver Bethesda ('huis van barmhartigheid') waar omheen vijf zuilengangen zijn. Daarin liggen veel zieken, die wachten op de beweging van het water door een engel. Wie na de beweging van het water daarin het eerst afdaalt, wordt gezond. Onder deze zieken is een verlamde man, die al achtendertig jaar ziek is. Wat een ellende! Jezus ziet hem daar liggen en Hij weet door een woord van kennis (1 Kor.12:8) dat hij al lang ziek is. Jezus' zien en kennis brengt Hem tot actie. Jezus vraagt hem: 'Wilt u gezond worden?'; een vraag die hoop wekt en beproeft. Wil hij dat Jezus hem geneest? Maar de verlamde klaagt over zijn teleurstellingen: niemand helpt hem in het water nadat het in beweging gebracht is en hij komt altijd te laat. Wat een ramp na achtendertig jaar! En dan zegt Jezus tegen hem: 'Sta op, neem uw ligmat op en ga lopen'. Wat een bevel! Met Jezus' 'dienstbevel' ontvangt de verlamde geloof. Kracht doorstroomt zijn lichaam. Hij staat op, neemt zijn ligmat op en gaat lopen. Wat een wonder: na achtendertig jaar kunnen lopen en dat ongedacht en onverwachts! De man weet niet hoe hij het heeft! Wat is hij blij! Maar zijn vreugde wordt niet gedeeld. Joodse leiders, die de genezen man zijn ligmat zien dragen, hebben kritiek. Ze zeggen: 'Het is sabbat, het is u niet geoorloofd de ligmat te dragen'; dat is in strijd met onze sabbatsregels - niet met het vierde gebod. Het is nu echt sabbat voor deze man, want God zegent deze rustdag door hem te genezen! Ze vragen hem wie hem dit bevel heeft gegeven. De verlamde weet alleen dat zijn onbekende genezer dit tegen hem gezegd heeft. Later vindt Jezus de verlamde in de tempel en zegt tegen hem: 'Zie, u bent gezond geworden, zondig niet meer, opdat u niets ergers overkomt'. Deze verlamming was het gevolg van een zondig leven. Jezus wil genezen én het leven vernieuwen: het toewijden aan de HEERE. De Joodse leiders vervolgen Jezus en willen Hem doden, omdat Hij op de sabbat goede dingen doet. Jezus zegt tegen hen: 'Mijn Vader werkt tot nu toe en ik werk ook'. Gods onderhouding van de schepping en Zijn voortgaande verlossingswerk gaan altijd door, ook op de sabbat. Jezus' woorden bewerken dat de Joden nog meer hun best doen om Jezus te doden, omdat Hij God Zijn eigen Vader noemt. Dit is hun reactie op dit wonder! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor deze genezing en vermaning om niet te zondigen. Genees vandaag zieken en geef dat ze een nieuw leven met U beginnen, door Uw Heilige Geest, amen.

32 IK HEB MIJN VADER ALS VOORBEELD

Lezen: Johannes 5:19-30

Jezus dan antwoordde en zei tegen hen (de Joden): Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De Zoon kan niets van zichzelf doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen, want al wat Deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze. Want de Vader heeft de Zoon lief en laat Hem alles zien wat Hij doet en Hij zal Hem grotere werken laten zien dan deze, opdat u zich verwondert...Opdat allen de Zoon eren zoals zij de Vader eren. Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet, Die Hem gezonden heeft. (Johannes 5:19-23)

Na de genezing van de achtendertigjarige verlamde man zegt Jezus tegen de Joodse leiders: 'Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook'. De leiders vinden deze woorden godlasterlijk en willen Jezus daarom doden. Maar Jezus zegt tegen hen: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De Zoon kan niets van zichzelf doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen, want al wat Deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze'. Jezus zegt dit met grote nadruk. Zijn woorden hebben het gewicht van een eed. Hij verheft zich niet door zich Zoon van de hemelse Vader te noemen, want als de Zoon is Hij op aarde volstrekt afhankelijk van en gehoorzaam aan Zijn Vader (W.J. Ouweneel). Zijn Vader is Zijn krachtbron en voorbeeld. Het geheim hiervan is de grote liefde van de Vader voor Zijn Zoon: 'Want de Vader heeft de Zoon lief en laat Hem alles zien wat Hij doet en Hij zal Hem grotere werken laten zien dan deze, opdat u zich verwondert'. Uit liefde betreft de Vader Zijn Zoon bij al Zijn werken en houdt niets voor Hem verborgen. Hij zal Hem nog grotere werken dan de genezing van verlamden laten zien: Zijn opstanding, hemelvaart, de uitstorting van de Heilige Geest, de stichting en uitbreiding van Zijn Gemeente en de opwekking van de doden bij Zijn terugkomst. Deze zullen verwondering wekken. Jezus geeft nu het voorbeeld van de opwekking uit de doden. Dat is niet alleen het werk van God de Vader, maar ook van Jezus, Zijn Zoon. Hij kan uit de doden opwekken wie Hij wil door de kracht van de Heilige Geest (Rom.8:11). Hetzelfde geldt van Gods eindoordeel: 'Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft heel het oordeel aan de Zoon gegeven'. Jezus en Zijn apostelen bevestigen dit (Mt.24:30,31; Hand.10:42; 17:31). Jezus' bevoegdheid reikt heel ver. Het doel van de Vader is dat allen de Zoon eren zoals ze de Vader eren. Hun komt gelijke eer toe: 'Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet Die Hem gezonden heeft'. De Vader eert de Zoon en de Zoon eert de Vader. De Vader wil niets liever dan dat mensen Zijn Zoon eren: Hem op de juiste waarde schatten, in Hem geloven, Hem danken en aanbidden! Wie Jezus onteert door Hem af te wijzen, onteert Zijn Vader. Jezus waarschuwt hier de Joodse leiders, die denken voor de Vader op te komen door Jezus van godslastering te betichten, maar door dit te doen, handelen ze in strijd met Zijn eer. Amen.

Gebed

Jezus, Zoon van de Vader, dank U voor Uw onderwijs over de relatie met Uw Vader, voor Uw afhankelijkheid van en gehoorzaamheid aan Uw Vader. Geef dat we U en Uw Vader eren, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

33 IK GEEF HET EEUWIGE LEVEN

Lezen: Johannes 5:19-47

(Jezus zegt:) Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De tijd komt en is nu dat de doden de stem van de Zoon van God zullen horen en dat wie hem horen, zullen leven...Verwonder u daar niet over, want de tijd komt waarin allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zij zullen eruit gaan: zij die het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, maar zij die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding ter verdoemenis. (Johannes 5:24-29)

Na Jezus' woorden over Zijn relatie met Zijn Vader spreekt Hij over het eeuwige leven voor hen die in Hem geloven. Met grote nadruk zegt Hij: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in het (eeuwig) oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven'. Het komt aan op gehoor geven aan Jezus' prediking en geloven in Zijn Vader Die Hem gezonden heeft. Geloven in God als de Zender van Zijn Zoon is meer dan geloven in God! Jezus is niet allereerst de Rechter, maar de Redder! Hij redt allen die in Hem geloven als de Gezondene van de hemelse Vader; die geeft Hij eeuwig leven: eeuwig leven met God en die komt niet in Zijn oordeel, want Jezus heeft dat oordeel weggedragen op het kruis. Die is uit de geestelijke dood nu al overgegaan in het eeuwige leven. Wat een genade, vrij en rijk! De *geestelijke* dood: onwil en onmacht ten goede én de *eeuwige* dood: straflijden in de hel zijn opgeheven. En de *lichamelijke* dood is van karakter veranderd: geen betaling meer voor de zonde, maar een aflegging van het lichaam, waarin gezondigd is, en een doortocht tot het eeuwige leven in hoger heerlijkheid! De heilstijd is nu aangebroken. Jezus zegt: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De tijd komt en is nu dat de doden de stem van de Zoon van God zullen horen en dat wie Hem horen, zullen leven'; gestorvenen als Lazarus, enz., maar vooral geestelijk doden. Er komt een grote oogst van mensen, die in Jezus geloven en die eeuwig leven ontvangen en dat uitstralen en daarvan getuigen! God is de levende God en Jezus is de levende Redder. Zij zijn Draggers en Gevers van het eeuwige leven. Jezus heeft ook de bevoegdheid van Zijn Vader ontvangen om alle mensen te oordelen, om hun Rechter te zijn. Hij is niet alleen de Zoon van God, maar ook de Zoon des mensen: de Mens naar Gods bedoeling, de verheerlijkte Mens (Dan.7:13,14). Jezus' luisteraars moeten zich niet verbazen, want bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid zullen alle doden Zijn stem horen en opstaan uit hun graf. Dan zal er een tweeërlei opstanding zijn: van goede en slechte mensen, van rechtvaardigen en onrechtvaardigen (Hand.24:15), tot het eeuwige leven én tot de eeuwige dood! Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw onderwijs over het eeuwige leven en over de eeuwige dood. Geef ons het eeuwige leven en bewaar ons voor de eeuwige dood, uit enkel genade, amen.

34 MIJN VADER GETUIGT VAN MIJ

Lezen: Johannes 5:19-47

(Jezus zegt:)... Als Ik van Mijzelf getuig, is Mijn getuigenis niet waar. Er is een Ander Die van Mij getuigt en Ik weet dat het getuigenis dat Hij van Mij getuigt waar is...Maar Ik heb een getuigenis dat groter is dan van Johannes (de Doper), want de werken die de Vader Mij gegeven heeft om die te volbrengen, juist die werken die Ik doe, getuigen van Mij dat de Vader Mij gezonden heeft. En de Vader, Die Mij gezonden heeft, Die heeft zelf van Mij getuigd...U onderzoekt de Schriften...en die zijn het die van Mij getuigen. En toch wilt u niet tot Mij komen, opdat u het leven hebt. (Johannes 5:30-40)

Na Zijn onderwijs over het eeuwige leven en de tweëerlei opstanding bij Zijn terugkomst, herhaalt Jezus dat Zijn Vader Zijn voorbeeld is: 'Ik kan van Mijzelf niets doen. Zoals Ik hoor (van Mijn Vader), oordeel Ik en Mijn oordeel is rechtvaardig, want Ik zoek niet Mijn wil, maar de wil van de Vader, Die Mij gezonden heeft' (vgl.19-23). En dan gaat Hij spreken over wie van Hem getuigen, want een zelfgetuigenis heeft geen geldingskracht. Zijn eerste getuige is Zijn Vader. Later herhaalt Jezus: 'De Vader, Die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij' (Joh.8:18). Hij heeft dat in het bijzonder gedaan bij Jezus' doop (Mt.3:17) en bij Zijn verheerlijking op de berg (Mt.17:5). Jezus weet dat het getuigenis van Zijn Vader betrouwbaar is. Hij roept de Joodse leiders in herinnering dat ze boden naar Johannes de Doper, Zijn wegbereider, hebben gestuurd. Ook hij heeft van de waarheid getuigd, maar Jezus' bediening is niet op zijn getuigenis gebaseerd. Johannes was niet het Licht, maar een brandende en schijnende lamp, die licht wierp op Jezus als het Licht. en de mensen hebben zich korte tijd in zijn licht verheugd. Jezus zegt deze dingen, opdat ze gered zullen worden. Er is echter een groter getuigenis dan dat van Johannes de Doper: Jezus' werken die de Vader Hem geeft te doen; de proclamatie én demonstratie van Gods Koninkrijk: schuldigen ontvangen vergeving, zieken worden genezen, gebondenen worden bevrijd en doden worden opgewekt. Die getuigen van Jezus dat de Vader Hem gezonden heeft. De Vader zelf heeft van Hem getuigd door Jezus' werken, maar dat getuigenis hebben ze blijkbaar niet gehoord. Ze hebben de stem van de Vader nooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien. Ook Zijn Woord woont niet in hen, want ze geloven niet in Jezus Die de Vader gezonden heeft. Ze onderzoeken de Schriften van de Vader en denken daardoor eeuwig leven te bezitten, maar de Schriften getuigen van Jezus. Daar zijn ze blind voor. Ze willen niet tot Jezus komen om van Hem eeuwig leven te ontvangen. Noch het getuigenis van de Vader, noch het getuigenis van Johannes de Doper, noch het getuigenis van Jezus' werken, noch het getuigenis van de Schriften brengt de Joodse leiders tot geloof in Jezus en daarom ontvangen ze het eeuwige leven niet. Zoveel bemoeienissen van God, maar ze verhardden zich. Een baken in zee! Amen.

Gebed

Jezus, Licht van de wereld, dank U voor Uw onderwijs. Geef dat we de getuigenissen over U geloven met ons hart en eeuwig leven ontvangen in Uw Naam, door Uw Geest, amen.

35 MOZES GETUIGT VAN MIJ

Lezen: Johannes 5:19-47

(Jezus zegt:) Eer van mensen neem Ik niet aan, maar Ik ken u: u bezit zelf de liefde van God niet. Ik ben gekomen in de Naam van Mijn Vader maar u neemt Mij niet aan. Als een ander komt, in zijn eigen naam, die zult u aannemen. Hoe kunt u geloven, u die eer van elkaar aanneemt en de eer van de enige God niet zoekt? Denk niet dat Ik u zal aanklagen bij de Vader; die u aanklaagt, is Mozes, op wie u uw hoop gevestigd hebt. Want als u Mozes geloofde, zou u Mij geloven; want hij heeft over Mij geschreven. Maar als u zijn Schriften niet gelooft, hoe zult u Mijn woorden geloven? (Johannes 5:41-47)

Na Zijn onderwijs over wie van Hem getuigen, spreekt Jezus opnieuw over de eer van Zijn Vader. Eerder heeft Hij gezegd: 'Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft heel het oordeel aan de Zoon gegeven, opdat allen de Zoon eren zoals zij de Vader eren. Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet, Die Hem gezonden heeft'. Nu zegt Jezus: 'Eer(betoon) van mensen neem Ik niet aan, maar Ik ken u: u bezit zelf de liefde van God niet'. Hun eerbetoon behoeft Hij niet, omdat de Joodse leiders Gods liefde niet kennen en daarom Jezus niet liefhebben. Hij is gekomen in de Naam van Zijn Vader en ze nemen Hem niet aan. Een ander zal komen in zijn eigen naam en die zullen ze wel aannemen. Jezus denkt hier mogelijk aan valse Messiasen. Jezus vraagt hun: 'Hoe kunt u geloven, u die eer van elkaar aanneemt en de eer van de enige God niet zoekt?' Later zegt Jezus dat ze de eer van mensen meer lief hadden dan de eer van God (Joh.12:43). Mensen kunnen in de weg staan bij het zoeken van de eer van de enige God. Toch is Zijn eerste gebod: Hem liefhebben boven alles en allen. Jezus zegt dat Hij hen niet zal aanklagen bij de Vader, omdat ze Zijn eer niet zoeken. Mozes – Gods gebod door hem gegeven – klaagt hen aan, terwijl ze op hem hun hoop gevestigd hebben. Als ze Mozes zouden geloven, zouden ze beslist in Jezus geloven, want Mozes heeft over de Messias geschreven: 'Een Profeet uit uw midden, uit uw broeders, zoals ik, zal de HEERE, uw God, voor u doen opstaan; naar Hem moet u luisteren...Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven en alles wat Ik hem gebied, zal Hij tot hen spreken', zegt de HEERE (Deut.18:15-18). Jezus zegt ten slotte: 'Maar als u zijn Schriften niet gelooft, hoe zult u Mijn woorden geloven?' Als jullie het getuigenis van Mozes niet aannemen, hoe zullen jullie dan Mijn getuigenis aannemen? Wanneer je je afsluit voor één duidelijk getuigenis, kun je meestal ook andere getuigenissen niet aannemen. Wanneer je geestelijk blind bent, helpen ze allemaal niets. Later zegt Jezus tegen Joodse leiders: 'Als u blind was zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: Wij zien (terwijl ze geestelijk blind zijn), zo blijft dan uw zonde' (Joh.9:41). Wat zijn openheid en ontvankelijkheid belangrijk! 'Ontsluit mijn ogen en laat mij aanschouwen de wonderen van Uw wet' (Ps.119:18). Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw verwijzing naar de Schriften. Geef dat we die geloven en ook in U geloven. Neem alle geestelijke blindheid weg en verlicht ons door Uw Heilige Geest, amen.

36 IK VERMENIGVULDIG HET VOEDSEL

Lezen: Johannes 6:1-15

(Johannes vertelt:)...En Jezus zei: Laat de mensen gaan zitten. En er was veel gras op dit plaats. Dus gingen de mannen zitten, ongeveer vijfduizend in getal. En Jezus nam de broden en nadat Hij gedankt had, deelde Hij ze uit aan de discipelen en de discipelen aan hen die daar zaten; op dezelfde manier werden ook de visjes uitgedeeld, zoveel zij wilden. En toen zij verzadigd waren, zei Hij tegen Zijn discipelen: Verzamel de overgebleven stukken, zodat er niets verloren gaat. Zij verzamelden ze nu en vulden twaalf manden met stukken van de vijf gerstebroden die overgebleven waren bij hen die gegeten hadden... (Johannes 6:1-15)

Na de genezing van de verlamde man in Bethesda en Zijn toespraak over de relatie tussen de Vader en de Zoon in Jeruzalem, vertrekt Jezus naar de overkant van het Meer van Galilea. Een grote menigte volgt Hem vanwege Zijn genezingstekenen aan zieken. Jezus gaat een bekende berg op en gaat daar met Zijn leerlingen zitten om hen onderwijs te geven. Het loopt tegen het Paasfeest, waarvan de maaltijd het hoogtepunt is. Jezus ziet een grote menigte mensen naar Hem toekomen om Zijn onderwijs te ontvangen. Hij vraagt nu aan zijn leerling Filippus: 'Waar zullen wij broden kopen om deze mensen eten te geven?' Jezus stelt deze vraag om hem op de proef te stellen, want Hij weet wat Hij zal gaan doen. Filippus antwoordt: 'Voor tweehonderd penningen – een penning was het loon voor één dag werken - brood kopen is voor hen niet genoeg om ieder van hen een klein beetje brood te geven'. Waar halen we de tweehonderd penningen vandaan en de nodige broden? Andreas - een andere leerling van Jezus – zegt tegen Hem: 'Hier is een jongetje dat vijf gerstebroden en twee visjes heeft – in totaal zeven stuks - maar wat betekenen die voor zovelen?' Verwacht Andreas een wonder? Jezus geeft nu de opdracht: 'Laat de mensen in het gras gaan zitten'. Er zijn ongeveer vijfduizend mannen, vrouwen en kinderen niet meegeteld. Hoe groot zal de menigte geweest zijn? Jezus neemt de vijf broden, spreekt er een lofprijzing over uit, breekt ze en deelt ze uit aan Zijn leerlingen, die ze uitdelen aan de mensen. Met de twee visjes gebeurt hetzelfde. De grote mensenmenigte wordt gevoed en verzadigd. Er blijven nog twaalf manden met stukken brood over; er is overvloed. Jezus verricht hier het wonder van voedselvermenigvuldiging door de Zijn Heilige Geest en schakelt Zijn leerlingen daarbij in. Mensen zien dit teken en zeggen: 'Hij is werkelijk de Profeet – door Mozes voorgezegd in Deut.18:15-18) – Die in de wereld komen zou'. Ze erkennen Jezus als de beloofde en gekomen Messias. Jezus weet dat ze Hem nu met geweld willen meenemen om Hem koning te maken. Dit wil Hij niet en daarom trekt Hij zich terug op de berg; om te bidden. Daar is Hij alleen met Zijn Vader. Jezus wil niet op deze basis koning worden. Hij wil dit in de weg van lijden, sterven en opstaan. Zo ontvangt Hij alle Koningsmacht in hemel en op aarde! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor dit wonder van voedselvermenigvuldiging. Geef ons te geloven dat er geen grenzen aan Uw macht zijn, tot eer van U en tot zegen van velen, uit genade, amen.

37 IK WANDEL OP HET WATER

Lezen: Johannes 6:1-21

(Johannes vertelt:) En toen zij (Jezus met Zijn leerlingen) ongeveer vijftwintig of dertig stadiën geroeid hadden, zagen zij Jezus op de zee lopen en dicht bij het schip komen en zij werden bevreesd. Maar Hij zei tegen hen: Ik ben het, wees niet bevreesd. Zij wilden Hem dan in het schip nemen en meteen bereikte het schip het land waar zij naartoe voeren. (Johannes 6:16-21)

Na de vermenigvuldiging van het voedsel blijft Jezus op de berg, maar Zijn leerlingen dalen van het gebergte af naar de zee: het Meer van Galilea. Volgens Markus en Mattheüs dwingt Jezus Zijn leerlingen in het schip te gaan en vooruit te varen naar de overkant, naar Bethsaïda, terwijl Hijzelf de menigte zou wegsturen. Hij neemt afscheid van Zijn leerlingen en gaat naar de berg om te bidden. (Mt.14:22,23; Mk.6:45,46). Zijn leerlingen gaan omlaag en Jezus gaat omhoog. Inmiddels is het donker geworden en Jezus is nog steeds niet naar Zijn leerlingen gekomen. Ze hebben ongetwijfeld gehoopt dat Hij met hen mee zou varen. Er steekt een hevige wind op en het meer wordt onstuimig; er ontstaan hoge golven. Nadat Jezus' leerlingen het schip ongeveer vijf km met de wind hebben laten meedrijven (een betere vertaling dan 'roeien') zien ze Jezus naar zich toekomen, lopend over het water en dicht bij het schip komen. De leerlingen worden bang; eerst de hevige storm en nu nog een spookachtige, angstaanjagende verschijning waarin ze Jezus niet herkennen. Maar Jezus snelt hen te hulp. Hij zegt: 'Ik ben het, wees niet bevreesd'. Jezus' woorden 'Ik ben' klinken als de Godsnaam 'Ik ben Die Ik ben', Ik ben erbij, de Eeuwige-trouwe. Hij verdrijft hun vrees met Zijn woorden: 'Wees niet bevreesd'. Zijn woorden zijn kort en krachtig. Hij kent hun situatie en Hij weet wat ze nodig hebben. Nu herkennen de leerlingen Jezus en willen Hem graag in het schip nemen. Als Hij maar bij hen is, dan is er geen kwaad te vrezen en dan is het goed. En meteen, zonder problemen, bereikt het schip het land waar ze naartoe voeren: het gebied van Kapernaüm en Bethsaïda. Wat een bijzondere ervaring voor Jezus en voor Zijn leerlingen! Door de kracht van Zijn Heilige Geest loopt Jezus over het water van het meer. Hij is Koning en Overwinnaar, ook over het water. Midden in de storm komt Jezus naar Zijn leerlingen toe. Hij is hun Redder! En met Jezus aan boord bereiken ze meteen de overkant. Hij maakt hun reis voorspoedig. Zo is Jezus nog altijd voor Zijn Gemeente. Hij is onze Immanuël ('God met ons'), onze Redder en onze Reisgenoot Die ons veilig aan de overkant brengt. Hij is de Leidsman (Pionier) en de Voleinder van ons geloof (Hebr.12:2). Hij is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid (Hebr.13:8). Geprezen Uw Naam! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, dat U naar Uw leerlingen bent toe gekomen lopend over het water om hen te redden en te bemoedigen. Wees ons nabij in de stormen van het leven en zeg tegen ons: 'Ik ben het, wees niet bevreesd', door Uw Geest en Woord, omwille van Uw kruis, amen.

38 IK BEN HET WARE VOEDSEL

Lezen: Johannes 6:16-29

(Johannes vertelt:)...Jezus antwoordde hun (de mensenmenigte) en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij, niet omdat u tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent. Werk niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u geven zal; want Hem heeft God de Vader verzegeld. Zij zeiden dan tegen Hem: Wat moeten wij doen, opdat wij de werken van God mogen verrichten? Jezus antwoordde en zei tegen hen: Dit is het werk van God: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft. (Johannes 6:22-29)

Na de voedselvermenigvuldiging aan de overkant van het Meer van Galilea en de terugkeer van Jezus en Zijn leerlingen in de omgeving van Kapernaüm, houdt Jezus een toespraak over het Brood van het leven, dat Hijzelf is. Ook de mensenmenigte van de overkant, die de vermenigvuldiging van het voedsel hebben meegemaakt, maar nu Jezus en Zijn leerlingen missen, schepen zich in, komen in Kapernaüm en zoeken Jezus. Wanneer ze Hem gevonden hebben, vragen ze Hem: ‘Rabbi (Meester), wanneer bent U hier gekomen?’; een begrijpelijke vraag, want de mensen hebben Jezus’ leerlingen zien wegvaren van de overkant, maar zonder Jezus. Jezus beantwoordt de vraag van de mensen niet. Hij zegt: ‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij niet, omdat u tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent’. Jezus spreekt deze woorden met grote ernst. De mensen hebben de vermenigvuldiging van het voedsel wel als wonder ervaren, maar niet als teken van het Koninkrijk herkend en de be-teken-is ervan niet begrepen. Hun maag is gevuld, maar hun hart is leeg gebleven. Daarom spoort Jezus hen aan: ‘Werk niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u geven zal’. Voedsel voor het hart is belangrijker dan voedsel voor de maag; het eerste heeft eeuwigheidswaarde en het tweede tijdelijke waarde. Jezus als de Zoon des mensen – de Messias van Israël – wil dat aan de mensen geven. God de Vader heeft Hem verzegeld: openlijk aangewezen en bevestigd door bij Zijn doop de Heilige Geest op Hem te laten neerdalen en door Zijn liefdesverklaring: ‘Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!’ (Mt.3:16,17). De mensen vragen naar aanleiding van Jezus’ woorden: ‘Wat moeten wij doen, opdat wij de werken van God mogen verrichten?’ Wat kunnen we doen om Hem te behagen? Jezus beantwoordt hun vraag met: ‘Dit is het werk van God: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft’. De mensen hebben het over ‘doen’, ‘werken’ (meervoud) en ‘verrichten’, maar Jezus spreekt over het ene werk *geloven* in Hem als de door God gezonden Messias. *Geloven* is een werk, een daad, die zich uit in een levenshouding. De Heilige Geest geeft en werkt dit geloof. Hij wil het u/jou geven, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw onderwijs over het ware voedsel. Geef ons dat en leer ons geloven in U om Gods werk te doen, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

39 IK BEN HET BROOD VAN HET LEVEN (1)

Lezen: Johannes 6:22-51

(Johannes vertelt:)...Jezus dan zei tegen hen (de mensen): Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. Want het brood van God is Hij Die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft. Zij dan zeiden tegen Hem: Heere, geef ons altijd dat brood. En Jezus zei tegen hen: Ik ben het Brood van het leven; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben. Maar Ik heb u gezegd dat u Mij wel gezien hebt en toch gelooft u niet. Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en wie tot Mij komt, zal Ik beslist niet uitwerpen. (Johannes 6:30-37)

Jezus roept Zijn luisteraars op om te werken voor het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven en dat Hij geeft: het geloof in Hem Die de Vader gezonden heeft. De mensen vragen nu: 'Welk (wonder)teken doet U dan, opdat wij het zien en in U geloven? Wat voor werk verricht U?' Gisteren hebben ze de voedselvermenigvuldiging meegemaakt en nu vragen ze opnieuw om een wonderteken. Heeft de voedselvermenigvuldiging geen indruk op hen gemaakt? Zijn ze die nu al vergeten? Als argument voeren ze aan het manna dat God elke dag aan Zijn volk Israël tijdens de woestijnreis gaf. Jezus heeft maar één keer aards brood vermenigvuldigt. De Messias moet toch grotere dingen doen dan Mozes? Wat kan Hij tegenover het brood uit de hemel stellen? Jezus beantwoordt hun vragen met: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. Want het brood van God is Hij Die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft'. Dat is Jezus zelf. De hemelse Vader gaf in het verleden het manna uit de hemel en geeft nu het ware brood uit de hemel: Jezus, de Messias, Die uit de hemel neergedaald is en die niet alleen aan Israël, maar aan de wereld het eeuwige leven geeft. Meer dan Mozes is hier! Daarop vragen de mensen: 'Heere, geef ons altijd dat brood'; de vraag die de Samaritaanse vrouw ook stelde. Zij dacht aan letterlijk water en de mensen hier denken aan letterlijk brood (Joh.4:15). En dan zegt Jezus tegen hen: 'Ik, Ik ben het Brood van het leven; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben'. Nu maakt Jezus zich bekend als het Brood dat waarachtig leeft en waarachtig leven geeft; eeuwig leven. Hij is de levende Heiland en Hij geeft het eeuwige leven. Wie tot Hem komt en in Hem gelooft zal nooit meer honger of dorst hebben. Hij verzadigt volledig! Wat een uitnodiging en wat een belofte! Zijn luisteraars hebben Jezus met eigen ogen gezien, maar toch geloven ze niet in Hem. Hoe droevig! Toch is Jezus' komst niet tevergeefs: 'Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en wie tot Mij komt, zal ik beslist niet uitwerpen'. Wat een bemoediging! De Vader zorgt ervoor dat er mensen tot Jezus komen en wie tot Hem komt is hartelijk welkom! God werkt beide. Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, dat U het Brood van het leven bent. Laat ons daarvan eten, amen.

40 IK BEN HET BROOD VAN HET LEVEN (2)

Lezen: Johannes 6:22-51

(Jezus zegt:)...Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, heeft eeuwig leven. Ik ben het Brood van het leven. Uw vaders hebben het manna gegeven in de woestijn en zijn gestorven. Dit is het brood dat uit de hemel neerdaalt, opdat de mens daarvan eet en niet sterft. Ik ben het levende brood, dat uit de hemel neergedaald is: als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid...(Johannes 6:38-51a)

Jezus spreekt met Zijn luisteraars over het ware voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven: het geloof in Hem Die God gezonden heeft. God gaf in de woestijn aan Zijn volk Israël het manna uit de hemel, maar Jezus is Gods brood uit de hemel. Hij is uit de hemel neergedaald om niet aan één volk, maar om aan de wereld het leven te geven. Het komt er op aan om tot Jezus te komen en in Hem te geloven. De Vader geeft dat en wie tot Jezus komt, zal Hij beslist niet uitwerpen. Jezus is uit de hemel neergedaald om de wil van Zijn Vader te doen: om alles wat de Vader Hem gegeven heeft niet verloren te laten gaan, maar het doen opstaan op de laatste dag, wanneer Jezus terugkomt in heerlijkheid. Verder is de wil van Zijn Vader dat ieder die Jezus ziet en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft en deelt in de opstanding uit de doden. Jezus luisteraars beginnen te mopperen over Jezus' woorden, dat Hij het brood is dat uit de hemel is neergedaald. Is Jezus niet een gewone aardse sterveling Wiens ouders ze kennen? Je kunt toch niet uit een aardse moeder geboren worden en uit de hemel komen? Jezus zegt: 'Mopper niet onder elkaar. Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekt en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag'. De trekkende liefde van de Vader is nodig én mogelijk om tot Jezus te komen, door het werk van de Heilige Geest. Wie zo tot Jezus komt, zal Hij opwekken uit de dood bij Zijn terugkomst. Jezus spreekt in deze verzen drie keer over de opwekking van de gelovigen door Hemzelf. Dit zal zeker gebeuren. En dan verwijst Jezus naar Jesaja 54:13: 'Al uw kinderen zullen door de HEERE onderwezen zijn en de vrede van uw kinderen zal groot zijn'. Hij voegt eraan toe: 'Ieder dan die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, komt tot Mij'. Het komt aan op het horen van de stem van Zijn Vader en op Zijn onderwijs, door de Heilige Geest. Zo trekt Hij verloren mensen naar Jezus, de Zaligmaker. Jezus heeft de Vader gezien en daarom kan Hij deze dingen zeggen. Jezus herhaalt nu Zijn onderwijs: Wie in Hem gelooft, heeft eeuwig leven. Hij is het Brood van het leven. De Israëlieten in de woestijn hebben het manna gegeten en zijn gestorven, maar wie van Jezus als het Brood uit de hemel eet, sterft niet. Het Brood van het leven moet gegeten worden: men moet zich ermee voeden, het zich in geloof toeëigenen. Wie in Hem gelooft, wordt met Hem gevoed tot in het eeuwige leven, amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank u voor Uw trekkende en onderwijzende liefde. Leer ons in Jezus geloven en uit Hem en voor Hem te leven, tot eer van U en tot zegen van velen, uit genade, amen.

41 IK GEEF MIJN VLEES TE ETEN EN MIJN BLOED TE DRINKEN

Lezen: Johannes 6:35-59

(Jezus zegt:) ...En het brood dat Ik geven zal, is Mijn vlees, dat Ik geven zal voor het leven van de wereld...Jezus dan zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als u het vlees van de Zoon des mensen niet eet en Zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in uzelf. Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag. Want Mijn vlees is het ware voedsel en Mijn bloed is de ware drank. Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem... (Johannes 6:51b-59)

Na Zijn onderwijs over het Brood van het leven, dat Hijzelf is, spreekt Jezus over het eten van dit Brood. Hij zegt wat het Brood van het leven inhoudt: 'En het brood dat Ik geven zal is Mijn vlees, dat Ik geven zal voor het leven van de wereld'. Jezus' vlees is Zijn lichaam dat Hij in de dood zal geven op het kruis, opdat de wereld – niet alleen Israël – daardoor het ware en eeuwige leven zal ontvangen. Wat een grote, alles opofferende liefde! Jezus' woorden leiden tot een woordenstrijd onder Zijn luisteraars. Ze zeggen tegen elkaar: 'Hoe kan Hij ons Zijn vlees te eten geven?' Hoe is dat mogelijk? En dan herhaalt en bevestigt Jezus met nadruk wat Hij gezegd heeft: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als u het vlees van de Zoon des mensen niet eet en Zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in uzelf'; geen deel aan het ware en eeuwige leven. Jezus geeft op Zijn woorden als toelichting: 'Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag. Want Mijn vlees is het ware voedsel en Mijn bloed is de ware drank. Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem'. Het gaat hier om een voortdurend eten en drinken; om dagelijkse voeding. Die wordt zichtbaar in de viering van het heilig avondmaal, maar of Jezus hier aan denkt, weten we niet. Hij heeft het avondmaal nog niet ingesteld. Wat een radicale en veelbelovende boodschap! Het gaat om de inwoning van de gelovigen in Hem. En dan maakt Jezus een vergelijking met Zijn Vader: 'Zoals de levende Vader Mij gezonden heeft en Ik leef door de Vader, zo zal ook wie Mij eet, leven door Mij'. De Vader bezit het ware leven en Jezus leeft door de Vader. Zo zal de gelovige, die zich voortdurend met Mij voedt, leven door Hem en het ware leven bezitten. Jezus herhaalt nu wat Hij eerder heeft gezegd. Hij is het Brood dat uit de hemel is neergedaald. De Israëlieten hebben in de woestijn manna gegeten en zijn gestorven. Maar wie van Jezus als het Brood van het leven eet, zal in eeuwigheid leven; leven door het geloof, leven door de Heilige Geest. Wat een genade en zegen, voor het heden en voor de toekomst! Dit onderwijs heeft Jezus in de synagoge van Kapernaüm gegeven en geeft Hij nu aan ons. Wat een voorrecht én verantwoordelijkheid! Kom tot Jezus, luister naar Zijn stem en geloof Zijn Evangelie! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw onderwijs over het Brood van het leven en over het eten van Uw vlees en het drinken van Uw bloed. Geef dat we in U geloven en dagelijks van U gebruik maken door het geloof, door het werk van Uw Heilige Geest, uit genade, amen.

42 IK BEN DOOR VELEN VERLATEN

Lezen: Johannes 6:51-66

(Johannes vertelt:) Velen dan van Zijn discipelen die dit hoorden, zeiden: Dit woord is hard; wie kan het aanhoren? Maar omdat Jezus bij zichzelf wist dat Zijn discipelen daarover morden, zei Hij tegen hen: Neemt u hier aanstoot aan? En als u de Zoon des mensen nu eens zou zien opvaren naar de plaats waar Hij eerder was? De Geest is het Die levend maakt, het vlees heeft geen enkel nut. De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven. Maar er zijn sommigen onder u die niet geloven...En Hij zei: Daarom heb Ik u gezegd dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem door Mijn Vader gegeven is. Van toen af trokken velen van Zijn discipelen zich terug en gingen niet meer met Hem mee. (Johannes 6:60-66)

Johannes vertelt wat er gebeurt na Jezus' toespraak over het Brood van het leven. Veel van Jezus' volgelingen zeggen: 'Dit woord is hard, wie kan het aanhoren?' Ze vinden Jezus' onderwijs hard: zwaar, moeilijk, onverteerbaar en onaanvaardbaar. Ze nemen afstand van Jezus' leer en daarmee van Hemzelf. Ze volgen Jezus niet langer. Ze blijken geen echte leerlingen te zijn. Jezus weet dat sommigen mopperen over Zijn onderwijs. Hij zegt tegen hen: 'Neemt u hier – aan Mijn onderwijs – aanstoot?'; 'struikelen jullie hierover? Stel dat jullie Mij met jullie eigen ogen naar de hemel zien opvaren, waar Ik eerder was, zouden jullie dan in Mij geloven?' Jezus noemt nu de Heilige Geest, Die het geloof geeft en werkt: 'De Geest is het Die levend maakt, het vlees heeft geen enkel nut. De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven'. Geloven is niet mogelijk vanuit de mens, maar alleen mogelijk door de Heilige Geest, Die geestelijk dode mensen levend maakt. Mijn woorden zijn geestelijk van aard en daarom vanuit het natuurlijke niet te begrijpen. Ze zijn vol leven en levenscheppend. Jezus wijst hun de goede weg om tot geloof in Hem te komen: luisteren naar Zijn woorden die geest en leven zijn. Vanaf het begin wist Jezus wie onder Zijn volgelingen geen echt geloof hadden en wie Hem zou verraden: Judas, Zijn leerling. Dat spreekt Hij ook uit: 'Maar er sommigen onder u die niet geloven'. In Zijn grote liefde wil Hij hen daaraan ontdekken dat ze het ware geloof missen om hen alsnog tot het ware geloof in Hem te brengen. Jezus zegt: 'Daarom heb Ik u gezegd dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem door Mijn Vader gegeven is'. Hij herhaalt hier wat Hij eerder heeft gezegd: 'Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekt' (44). Jezus wijst hier op de *menselijke* onmogelijkheid én op de *Goddelijke* mogelijkheid. Zijn Vader geeft en werkt het geloof door Zijn Geest en Woord. Daarom afzien van jezelf en opzien tot Hem. Hij is de gevende en de trekkende Vader, toen en vandaag. Velen van Jezus' volgelingen trekken zich nu terug en gaan niet langer met Hem mee. Hun discipelschap van Jezus was van tijdelijke aard. Wat een ernstige waarschuwing! Ze volharden niet. Jezus' twaalf discipelen doen dat wel, behalve Judas. Dat is Gods genade en Zijn werk! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw onderwijs. Geef dat we U trouw volgen, uit genade, amen.

43 IK HEB WOORDEN VAN EEUWIG LEVEN

Lezen: Johannes 6:51-71

Jezus dan zei tegen de twaalf: Wilt u ook niet weggaan? Simon Petrus dan antwoordde Hem: Heere, naar wie zullen wij heengaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God. Jezus antwoordde hun: Heb Ik u, de twaalf, niet uitgekozen? En een van u is een duivel. En Hij doelde op Judas Iskariot, de zoon van Simon, want die zou Hem verraden, een van de twaalf. (Joh.6:67-71)

Na het vertrek van velen van Zijn volgelingen vraagt Jezus aan Zijn twaalf leerlingen: 'Wilt u ook niet weggaan; zoals die anderen?' Wat een radicale gewetensvraag! Petrus antwoordt onmiddellijk: 'Heere, naar wie zullen wij heengaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God'. Wat een heerlijk en bemoedigend antwoord voor Jezus! Petrus stelt Hem een tegenvraag: 'Heere, naar wie zullen wij toe gaan? Wie is er met U te vergelijken?' Op Zijn vraag geeft Petrus als antwoord: 'U hebt woorden van eeuwig leven'. Die bezit Jezus en die geeft Hij door, zodat mensen eeuwig leven ontvangen. Hij is de gevende Messias. Zijn twaalf leerlingen hebben in Hem geloofd en erkend, beleden, dat Jezus de Messias (Gr. Christus) is, de Zoon van de levende God. Petrus heeft dat ook beleden in Caesarea Filippi, toen Jezus aan Zijn twaalf leerlingen vroeg: 'Maar u, wie zegt u dat Ik ben?' Toen zei Petrus als woordvoerder van de twaalf: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God'. Hier herhaalt en bevestigt hij zijn eerder afgelegde belijdenis. Petrus en zijn medeleerlingen blijven Jezus trouw, wanneer velen van Zijn volgelingen weggaan. Wat zal dit Jezus goed gedaan hebben! Maar Hij is realistisch. Hij denkt bij deze gelegenheid aan Judas Iskariot: de leerling die Zijn verrader zal worden. Jezus zegt tegen Zijn twaalf leerlingen: 'Heb Ik u, de twaalf, niet uitgekozen – voor het discipel- en apostelschap, voor bedieningen in Mijn Koninkrijk?' Hij beantwoordt Zijn eigen vraag met: 'En één van u is een duivel'; een dienaar van satan, Gods tegenstander. Wat een uitspraak, die tegelijk een waarschuwing is: Je kunt een leerling van Jezus zijn en tegelijk een duivel! Hoe is het mogelijk? Johannes geeft als toelichting op Jezus' antwoord: 'En Hij (Jezus) doelde op Judas Iskariot, de zoon van Simon, want die zou Hem verraden, één van de twaalf, behorend tot de vertrouwelijke kring rond Jezus. Judas betekent: 'God lover' en wordt Iskariot genoemd; waarschijnlijk naar zijn vaderstad Keriot in het zuiden van Israël. Een mooie naam is zeer verplichtend, maar dekt niet altijd het leven! Wat een verschil tussen Petrus' belijdenis en Judas' verraad waar Jezus hier op doelt! Tot de twaalf te behoren is niet genoeg! Het komt op persoonlijk geloof aan, ontvangen van en gewerkt door de Heilige Geest! Dan belijden we met Petrus mee: 'U hebt woorden van eeuwig leven'. Dan geloven we die woorden en ontvangen in en door Hem eeuwig leven! Amen.

Gebed

Dank U, Heilige Geest, voor Uw werk in en door Petrus, voor Zijn geloofsblijdenis. Geef ook ons met het hart in Jezus te geloven en Zijn Naam te belijden, door Uw kracht, amen.

44 MIJN TIJD IS NOG NIET GEKOMEN

Lezen: Johannes 7:1-9

(Johannes vertelt:) ...Jezus dan zei tegen hen (Zijn broers): Mijn tijd is nog niet aangebroken, maar uw tijd is er altijd. De wereld kan u niet haten, maar Mij haat zij, omdat Ik van haar getuig dat haar werken slecht zijn. Gaat u naar dit feest; Ik ga nog niet naar dit feest, want Mijn tijd is nog niet vervuld. En nadat Hij dit tegen hen gezegd had, bleef Hij in Galilea. (Johannes 7:1-9)

Na het vertrek van veel van Zijn volgelingen en de trouwbetuiging van Zijn twaalf leerlingen trekt Jezus een tijd lang rond door Galilea, het noordelijk deel van het land Israël. Hij wil niet in Judea, het zuidelijk deel, rondtrekken, omdat de Joodse leiders Hem willen doden. Het is Jezus' tijd nog niet en daarom wil Hij daar geen gelegenheid voor geven. Wanneer het Loofhuttenfeest in aantocht is, sporen Zijn broers: Jacobus, Joses, Simon en Judas (Mt.13:55) Hem aan om naar Judea te gaan om daar aan Zijn leerlingen Zijn wonderwerken te laten zien. Tot nog toe heeft Jezus, volgens Zijn broers, Zijn wonderwerken in het verborgene gedaan: in een kleine kring van volgelingen, in het afgelegen Galilea. Wil Jezus bekend worden dan moet Hij Zijn werken in het openbaar doen; zichzelf bekend te maken aan de wereld, in een zo wijd mogelijke kring. Jezus moet Zijn werkterrein verleggen. Hoewel Jezus' broers niet in Hem geloven als de beloofde en gekomen Messias – wat pijnlijk voor Hem! - willen ze wel dat Zijn populariteit toeneemt; voor eigen aanzien en voordeel? Jezus zegt tegen Zijn broers: 'Mijn tijd is nog niet gekomen, maar uw tijd is er altijd'. Jezus spreekt over Zijn tijd (Gr. *kairos*), dat is de geschikte tijd, de tijd door Zijn Vader bepaald: de tijd om Zijn leven te geven. In de ogen van Zijn broers is het nu de geschikte tijd. Het maakt voor hen niet uit wanneer je naar het Loofhuttenfeest gaat. Er is een groot verschil tussen Jezus en Zijn broers. Jezus zegt: 'De wereld kan u niet haten, maar Mij haat zij, omdat Ik van haar getuig dat hun werken slecht zijn'. Jezus' broers behoren nog tot de ongelovige wereld. Maar Jezus maakt daar geen deel van uit en als het Licht van de wereld getuigt Hij van hun slechte werken. De duisternis kan Zijn licht niet verdragen, omdat Hij haar slechte werken ontdekt en ontmaskert. Daarom willen de leiders van het volk Jezus doden. Tegen Zijn broers zegt Jezus nu: 'Gaan jullie maar naar het feest, Ik ga nog niet, omdat Mijn tijd nog niet vervuld is' door Mijn Vader. Hij herhaalt en bevestigt hier wat Hij eerder gezegd heeft. Jezus is afhankelijk van Zijn Vader. Hij wacht op Zijn tijd. Dat is de beste tijd. Jezus is daarin een krachtbron en voorbeeld voor ons: om op Gods tijd niet vooruit te grijpen. Na deze woorden tot Zijn broers blijft Jezus nog een tijdje in Galilea, wachtend op de aanwijzingen van Zijn Vader. Het is Zijn wil om in alles Zijn Vader te gehoorzamen en te behagen. Wat een voorbeeld voor ons! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U, voor Uw wachten op de tijd van Uw Vader en voor Uw luisteren naar Uw Vader en niet naar Uw broers. Leer ons ook te wachten en te luisteren. Amen.

45 IK ONDERWIJS DE LEER VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 7:1-24

(Johannes vertelt:) ...Maar toen het (Loofhutten)feest al half voorbij was, ging Jezus naar de tempel en gaf onderwijs. En de Joden verwonderden zich en zeiden: Hoe kent Hij de Schriften zonder onderwezen te zijn? Jezus antwoordde hun en zei: Mijn onderricht is niet van Mij, maar van Hem Die Mij gezonden heeft. Als iemand de wil heeft om Zijn wil te doen, zal hij van dit onderricht weten of het uit God is, of dat Ik vanuit Mijzelf spreek. Wie vanuit zichzelf spreekt, zoekt zijn eigen eer, maar Wie de eer zoekt van Hem Die Hem gezonden heeft, Die is waarachtig en geen ongerechtigheid is in Hem. (Johannes 7:10-18)

Na het gesprek met zijn broers over Zijn gaan naar het Loofhuttenfeest en nadat Zijn broers zelf gegaan zijn, gaat Jezus ook zelf naar Jeruzalem, zonder al te veel opgemerkt te worden. De Joodse leiders zoeken Jezus op het feest, in de stad of in de tempel. Ze vragen overal: 'Waar is Hij?' Hun vraag leidt tot veel gemompel over Hem onder de mensen. Sommigen van Jezus' bewonderaars zeggen: 'Hij is goed', maar anderen zeggen: 'Hij is niet goed, want Hij misleidt de menigte'. Deze woorden worden niet vrijuit en hardop gezegd, want de mensen zijn bang voor de Joodse leiders die Jezus willen doden. Wanneer het Loofhuttenfeest al een dag of vier is gevierd, gaat Jezus naar de tempel en geeft daar in het openbaar onderwijs. De tijd van Zijn Vader is nu aangebroken en in gehoorzaamheid aan Hem doet Jezus nu wat Hij moet doen. De Joodse leiders verwonderen zich over Jezus' onderwijs. Ze zeggen: 'Hoe kent Hij de Schriften zonder onderwezen te zijn' door de rabbijnen? Jezus beantwoordt hun vraag met: 'Mijn onderricht is niet van Mij, maar van Hem Die Mij gezonden heeft'. Het onderwijs dat Jezus geeft, is niet van Hem afkomstig, maar van Zijn Vader Die Hem gezonden heeft. Later zegt Hij: 'Want Ik heb niet uit Mijzelf gesproken, maar de Vader, Die Mij gezonden heeft, Hijzelf heeft Mij een gebod gegeven wat Ik zeggen en wat Ik spreken moet' (Joh.12:49). Zijn Vader heeft Hem onderwezen. Hij is de Bron van Zijn Schriftkennis. Jezus zegt dan verder: Wie de wil van God wil doen, die zal erkennen dat Jezus' onderwijs uit God is óf dat Hij uit zichzelf spreekt. Het komt aan op het van harte Gods wil doen. De menselijke onwil staat vaak in de weg. God wil wel, maar de mens wil niet. Jezus gaat nog door op het 'uit zichzelf spreken'. Hij zegt: 'Wie vanuit zichzelf spreekt, zoekt zijn eigen eer, maar wie de eer zoekt van Hem Die Hem gezonden heeft, Die is waarachtig en geen ongerechtigheid is in Hem'. De eerstgenoemde heeft geen kennisbron buiten zichzelf en geen zender. Maar Jezus zoekt de eer van Zijn Vader, Die Hem gezonden heeft, en daarom is Hij oprecht, want het gaat Hem niet om zichzelf, maar om Zijn Zender. Daarom is er ook geen onrecht in Hem, want de oorzaak van onrecht is altijd zelfgerichtheid. Wiens eer zoek jij? Laat Jezus onze krachtbron en voorbeeld zijn om de eer van God te zoeken! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor de bron van Uw kennis en onderwijs. Onderwijs ons de leer van Uw Vader om waarachtig en zonder onrecht te zijn, door Uw Heilige Geest, amen.

46 IK VERVUL DE WET

Lezen: Johannes 7:1-24

(Johannes vertelt:)...Jezus antwoordde (de menigte) en zei tegen hen: Eén werk heb Ik gedaan en u verwondert u allen. Welnu, Mozes heeft u de besnijdenis gegeven – niet dat zij van Mozes komt, maar van de vaders – en u besnijdt iemand op de sabbat. Als een mens de besnijdenis ontvangt op de sabbat, juist om de wet van Mozes niet te breken, bent u dan verbitterd tegen Mij, omdat Ik een heel mens gezond gemaakt heb op de sabbat? Oordeel niet naar wat voor ogen is, maar vel een rechtvaardig oordeel. (Johannes 7:19-24)

Na Jezus' uitleg dat Zijn onderwijs afkomstig is van Zijn Vader en dat Hij de eer van Zijn Vader zoekt, zegt Hij tegen de Joodse leiders: 'Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. Waarom probeert u Mij te doden?' Ze brengen de wet van Mozes niet in praktijk. Wat een ernstige aanklacht tegen hen, die menen de wet te houden en daar trots op zijn! Waarom proberen ze Jezus te doden, die wel de wet van Mozes houdt en nieuw onderwijs van God brengt? Is dat geen wetsovertreding? De luisterende menigte antwoordt daarop: 'U bent door een demon bezeten, wie probeert u te doden?' Er moet een boze geest in U wonen, want hoe komt U er anders bij dat iemand U wil doden? U bent gek! Jezus gaat op deze bewering niet in, maar zegt tegen hen: 'Eén werk heb Ik gedaan en u verwondert u allen', namelijk over de genezing van de achtendertigjarige verlamde man in Bethesda op de sabbat (Joh.5). Waarom eigenlijk? Mozes heeft de instelling van de besnijdenis - afkomstig van de aartsvaders ((Gen.17:10-14) – doorgegeven (Lev.12:3), en jullie besnijden een mens op de sabbat, wanneer dat de achtste dag vanaf zijn geboorte is, en doen dit om de wet van Mozes niet te overtreden. De besnijdenis op de sabbat - wanneer het de achtste dag betreft - zien ze als een goed werk. Maar, zegt Jezus, u bent verbitterd tegen Mij, omdat Ik een *heel* mens gezond gemaakt heb op de sabbat, terwijl de besnijdenis aan een lichaams*deel* voltrokken wordt. Is dat niet een goed werk? Jezus vervult de wet: Hij brengt die tot Gods bedoeling. Daarom roept Hij ze op om niet naar de letter van Gods wet te oordelen! Laten ze een rechtvaardig oordeel vellen naar de geest van de wet: God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf! God heeft de sabbat ingesteld om de mens te zegenen en is lichamelijke genezing niet een grote zegen? Deze Joden zitten gevangen in de regels van de wet, maar ze kennen de HEERE, de God van Israël, niet als Bevrijder en Wetgever, Die Zijn volk bij de geschonken bevrijding uit Egypte wil bewaren. Ze gebruiken Gods wet als een stok om Jezus te slaan, maar ze is een staf om te gaan, om met God en Jezus te wandelen! Psalm 119:97 zingt: 'Hoe lief heb Ik Uw wet! Hij is heel de dag mijn overdenking'. Laten we Gods wet liefhebben, overdenken en doen, vanuit Jezus en door de kracht van Zijn Heilige Geest! Amen.

Gebed

Heere Jezus, grote Wetsvervuller, dank U voor Uw onderwijs. Geef dat we de wet van Uw Vader liefhebben, die overdenken en in praktijk brengen, door Uw Geest, amen.

47 IK BEN BIJ MIJN VADER VANDAAN GEKOMEN

Lezen: Johannes 7:14-30

(Johannes vertelt:)...Jezus dan riep in de tempel, terwijl Hij onderwijs gaf en zei: U kent Mij niet alleen, maar u weet ook waar Ik vandaan kom; en Ik ben niet uit Mijzelf gekomen, maar Die Mij gezonden heeft, is waarachtig en Hem kent u niet. Maar Ik ken Hem, want Ik ben van Hem afkomstig en Hij heeft Mij gezonden. Zij probeerden Hem dan te grijpen, maar niemand sloeg de hand aan Hem, want Zijn uur was nog niet gekomen. (Johannes 7:25-30)

Na Jezus' onderwijs over het doen van Gods geboden door de Joden en door Hem, reageren sommige inwoners van Jeruzalem met: 'Is Hij het niet Die zij – de Joodse leiders – proberen te doden? En zie, Hij spreekt vrijuit en zij zeggen niets tegen Hem. Zouden onze leiders soms werkelijk tot de erkenning zijn gekomen dat Hij werkelijk de Christus – de Messias – is?' Ze zijn verbaasd. Er heeft toch geen verandering plaatsgevonden? Verder zeggen ze: 'Maar van Hem – Jezus – weten wij waar Hij vandaan komt – uit Nazareth in Galilea – wanneer echter de Christus komt, weet niemand waar Hij vandaan komt'. Blijkbaar kennen ze Micha's profetie niet of denken ze daar niet aan: 'En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein om te zijn onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af' (5:1). Men gelooft in die tijd dat de Messias eerst een tijdlang in het verborgene zal leven en dat Hij zich dan plotseling zou openbaren, door Elia aangekondigd (Mal.4:5; Joh.1:31). Jezus antwoordt op hun vragen en gedachten met stemverheffing, zodat iedereen het kan horen: 'U kent Mij niet alleen, maar u weet ook waar Ik vandaan kom; en Ik ben niet uit Mijzelf gekomen, maar Die Mij gezonden heeft, is waarachtig en Hem kent u niet. Maar Ik ken Hem, want Ik ben van Hem afkomstig en Hij heeft Mij gezonden'. Jezus is geen onbekende voor de inwoners in Jeruzalem. Hij is daar al eerder opgetreden (Joh.2/3/5). Ze hebben al eerder uit Zijn mond gehoord dat de Vader Hem gezonden heeft; dat Hij uit de hemel afkomstig is (5:24,30,37; 6:38-40,44; 3:31; 6:32,33,38,41,42,50,51). Zijn Vader is waarachtig en die kennen ze niet. Maar Jezus kent Hem en Hij weet zich door Hem gezonden. Hij zegt dat hier twee keer. Ze behoeven er niet aan te twifelen. Op Jezus' woorden reageren deze Jeruzalemmers met vijandschap, omdat Jezus zegt dat Hij van God komt en God Zijn Vader noemt. Ze proberen Hem gevangen te nemen, maar niemand grijpt Hem vast, want Zijn uur – de door Zijn Vader vastgestelde tijd - is nog niet gekomen. God regeert en toont Zijn almacht door Jezus te beschermen. Wat moeten deze reacties op Zijn onderwijs voor Jezus pijnlijk geweest zijn! Wat heeft Hij daardoor geleden! Hij is tot het Zijn eigen volk gekomen en dat heeft Hem niet aangenomen door ongeloof. Laten we vurig bidden om het geloof, voor onszelf en voor anderen! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw onderwijs over Uw komst bij Uw Vader vandaan. Geef dat we in U geloven als door Uw Vader gezonden en dat we U eren, loven en aanbidden, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

48 IK GA TERUG NAAR MIJN VADER

Lezen: Johannes 7:25-39

(Johannes vertelt:)...Jezus dan zei tegen hen (de Joodse leiders): Nog een korte tijd ben Ik bij u en dan ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft. U zult Mij zoeken maar niet vinden en waar Ik ben, kunt u niet komen. De Joden dan zeiden tegen elkaar: Waar zal Hij naartoe gaan, dat wij Hem niet zullen vinden? Hij zal toch niet naar de Grieken in de verstrooiing gaan en de Grieken onderwijzen? Wat is dit voor een woord dat Hij gezegd heeft: U zult Mij zoeken maar niet vinden; en waar Ik ben, kunt u niet komen? (Johannes 7:31-36)

Na Jezus' onderwijs over Zijn komst bij Zijn Vader vandaan komen velen uit de menigte tot geloof in Hem en belijden: 'Wanneer de Christus komt, zal Hij toch niet meer tekenen doen dan Hij gedaan heeft?' Niemand kan toch meer tekenen doen als Jezus? Ze geloven op grond van Jezus' wondertekenen. Dit is eerder gebeurd, 'maar – schrijft Johannes - Jezus zelf vertrouwde zichzelf aan hen niet toe, omdat Hij hen allen kende en omdat Hij het niet nodig had dat iemand van de mens getuigde, want Hij wist zelf wat in de mens was' (Joh.2:23-25). Of dit hier zo is, weten we niet. Het kan geloof van het hart zijn. De Joodse leiders horen wat erover Jezus gemompeld wordt en sturen dienaars – leden van de tempelwacht - om Hem gevangen te nemen. Ze willen niet dat Jezus doorgaat met Zijn onderwijs in de tempel en dat Zijn aanhang groeit. Maar opnieuw mislukt hun poging om Jezus gevangen te nemen. Jezus zegt tegen de leiders: 'Nog een korte tijd ben Ik bij u en dan ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft. U zult Mij zoeken maar niet vinden en waar Ik ben, kunt u niet komen'. Aan Zijn tekenen doen komt spoedig een einde. Jezus kondigt hier Zijn hemelvaart aan: de terugkeer naar Zijn Vader. Daar kunnen ze niet bij Hem komen. Ook zullen ze Hem tevergeefs zoeken op aarde, omdat Jezus daar niet meer is. De Joodse leiders zeggen onder elkaar: 'Waar zal Hij (Jezus) naartoe gaan, dat wij Hem niet zullen vinden? Hij zal toch niet naar de Grieken in de verstrooiing gaan en de Grieken onderwijzen?' Ze geloven Jezus' woorden niet dat Hij zal teruggaan naar Zijn Vader in de hemel. Ze denken niet verticaal, maar horizontaal: Zal Jezus naar de verstrooide Griekssprekende Joden gaan, bijvoorbeeld naar de Egyptische stad Alexandrië? Zal Hij Zijn leer aan hen onderwijzen? Ze begrijpen Jezus' woorden niet over Hem niet kunnen vinden en over niet daar kunnen komen waar Hij zal zijn. Maar ze gaan met hun vragen niet naar Jezus. Zo blijven ze verkeren in onzekerheid. Wat zijn ze dwaas! Leerlingen van Jezus gaan met hun vragen naar Hem toe en krijgen van Hem antwoorden, vol van genade en waarheid. Waar dan heen? Tot Jezus alleen. Hij zal je niet verstoten. Hij wil je onderwijzen door Zijn Geest en Woord. Hij is de meest bekwame en gewillige Leraar. Kom dan naar Hem toe en luister naar Zijn stem! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor het geloof in Uw onderwijs en in U en voor de aankondiging van Uw aanstaand vertrek naar Uw Vader in de hemel. Geef dat we in U geloven en de zegen van Uw hemelvaart ontvangen, door Uw Heilige Geest, amen.

49 IK BELOOF STROMEN VAN LEVEND WATER

Lezen: Johannes 7:25-39

(Johannes vertelt:) En op de laatste, de grote dag van het (Loofhutten)feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat Hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. (En dit zei Hij over de Geest, Die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden; want de Heilige Geest was nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was). (Johannes 7:37-39)

Jezus eindigt Zijn onderwijs in de tempel met een hartelijke uitnodiging om tot Hem te komen en in Hem te geloven. Op de laatste dag van het Loofhuttenfeest – waarschijnlijk op de eerste dag van de week (Lev.23:36); het hoogtepunt van het feest – staat Jezus op het tempelplein, tijdens het water plengen als een gebed om de vroege regen. Hij roept luid, zodat iedereen het kan horen: ‘Als iemand dorst heeft, laat Hij tot Mij komen en drinken’. Jezus vraagt aandacht voor het water van het leven, dat Hij heeft en geeft om de geestelijke dorst te lessen. Hij biedt dat aan en Hij nodigt daartoe uit. De mensen hebben meer nodig dan het water plengen bij het altaar. Hij licht Zijn aanbidding en uitnodiging toe met: ‘Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien’. Tot Jezus komen en water van het leven drinken betekent in Jezus geloven met het hart. Zoals het water in het lichaam opgenomen wordt en de dorst lest, zo word je door het geloof met Jezus verbonden en komt Zijn Geest in je wonen en werken. Tegen de Samaritaanse vrouw zei Jezus: ‘Maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een bron worden van water dat opwelt tot het eeuwige leven’ (Joh.4:14). Jezus is de Bron van levend water buiten de gelovigen en de Heilige Geest is de Bron in hen en zij worden een kleine bron, tot zegen van anderen. Uit de inwonende Heilige Geest zullen stromen van levend water vloeien, zoals de Schrift zegt. Denkt Jezus hier aan beloften als: ‘Want Ik zal water gieten op het dorstige en stromen op het droge. Ik zal Mijn Geest op uw nageslacht gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen’ (Jes.44:3), ‘...u zult zijn als een bevloede tuin, als een bron waarvan het water nooit ontbreekt’ (Jes.58:11; vgl.Ezech.47:1)? Jezus belooft op grond van de Schrift dat uit het binnenste (letterlijk: buik) van de gelovigen stromen van levend water zullen vloeien: de stromen van de Heilige Geest; de Geest van volheid en overvloed. Johannes geeft als toelichting dat deze belofte op de uitstorting van de Heilige Geest slaat (Hand.2). Die uitstorting heeft nog niet plaatsgevonden, omdat Jezus nog niet verheerlijkt is door Zijn kruisdood, opstanding en hemelvaart. De stromen van levend water zijn die van lofprijzing en aanbidding, van gebed en dankzegging, van getuigenis en dienstbetoon, enz. (Hand.2). Wat een heerlijke belofte én werkelijkheid! Daar kunnen we niet genoeg om bidden en voor danken. Laat de Heilige Geest in en door je werken! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw belofte en haar vervulling. Laat ons daarin delen, amen.

50 IK BRENG SCHEIDING

Lezen: Johannes 7:25-53

(Johannes vertelt:) Velen dan uit de menigte die dit woord hoorden, zeiden: Hij is werkelijk de Profeet. Anderen zeiden: Hij is de Christus. En weer anderen zeiden: De Christus komt toch niet Galilea? Zegt de Schrift niet dat de Christus komt uit het geslacht van David en uit het dorp Bethlehem, waar David was? Er ontstond dan verdeeldheid onder de menigte vanwege Hem... (Johannes 7:40-53)

Na Jezus' onderwijs in de tempel, Zijn hartelijke uitnodiging om in Hem te geloven en Zijn belofte over de stromen van de Heilige Geest, vertelt Johannes over de reacties van de mensen hierop. Velen van de menigte, die Jezus' woorden gehoord hebben, zeggen: 'Hij is werkelijk de Profeet', Die Mozes beloofd heeft: 'Een Profeet uit uw midden, uit uw broeders, zoals ik, zal de HEERE, uw God, voor u doen opstaan; naar Hem moet u luisteren' (Deut.18:15-19). Andere mensen zeggen: 'Hij is de Christus': de beloofde en gekomen Messias. Dit zijn positieve reacties, maar er klinkt ook een tegengeluid: 'De Christus komt toch niet uit Galilea? Zegt de Schrift niet dat de Christus komt uit het geslacht van David en uit het dorp Bethlehem, waar David was?' Ze weten blijkbaar niet dat Jezus inderdaad tot het geslacht van David behoort en in Bethlehem geboren is. Ze hebben dat niet onderzocht en Jezus daar niet naar gevraagd. Wat is het belangrijk om met onze vragen naar Jezus te gaan! Er ontstaat verdeeldheid onder de mensen om Jezus, om wie Hij is. Sommigen willen Jezus grijpen, maar niemand krijgt dit voor elkaar. De dienaars – de tempelwachters – komen bij de leiders terug, die tegen hen zeggen: 'Waarom hebt u Hem (Jezus) niet meegebracht?' Ze beantwoorden dit verwijt met: 'Nooit heeft een mens zo gesproken als deze Mens'. Ze zijn onder de indruk van Jezus' woorden. De Joodse leiders antwoorden: 'Heeft iemand van onze leiders soms in Hem (Jezus) geloofd, of van de Farizeeën? Maar deze menigte, die de wet niet kent, is vervloekt'. Ze zijn trots op hun kennis en kijken minachtend neer op de gewone mensen die ze moeten onderwijzen in de Schriften, die over de Messias spreken. 'Vervloekt' is een liefdeloos scheldwoord. Nicodemus, een Farizeeër en tegelijk een geheime sympathisant van Jezus, reageert hierop. Hij zegt: 'Veroordeelt soms onze wet de mens, als zij hem niet eerst hoort en kennis genomen heeft van wat hij doet?' Nicodemus heeft dit gedaan, toen Hij 's nachts naar Jezus toegegaan was en met Hem gesproken had (Joh.3). De leiders gaan niet op zijn woorden in. Ze zeggen: 'Bent u soms ook uit Galilea? Onderzoek en zie dat in Galilea geen profeet is opgestaan?' Neem je het voor een streekgenoot op? Ze wijzen Jezus als Messias af, omdat Hij in Galilea is opgegroeid. En ze vergeten dat de profeet Jona uit Galilea afkomstig was (2 Kon.14:25; Gath-Hefer ligt niet ver van Nazareth). Ze verwachten niet dat hier een profeet zal opstaan. Daarna gaat ieder naar huis. De leiders gaan niet naar Jezus om raad. Wat dwaas! Laten wij wijzer zijn! Amen.

Gebed

Heere Jezus, geef dat we U mogen kennen en in U geloven, door Uw Geest, amen.

51 IK VEROOORDEEL U NIET

Lezen: Johannes 8:1-11

(Johannes vertelt:)... Jezus nu richtte zich op en toen Hij niemand zag dan de (overspelige) vrouw, zei Hij tegen haar: Vrouw, waar zijn die aanklagers van u? Heeft niemand u veroordeeld? En zij zei: Niemand, Heere. En Jezus zei tegen haar: Dan veroordeel Ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer. (Johannes 8:1-11)

Na Zijn onderwijs in de tempel en de reacties daarop gaan de mensen naar huis, maar Jezus gaat naar de Olijfberg om daar te overnachten (Lk.21:37) en ongetwijfeld om daar ook te bidden. Wat heeft Hij veel te verwerken en met Zijn Vader te bespreken! De volgende morgen gaat Jezus al vroeg naar de tempel om daar opnieuw onderwijs te geven aan alle mensen die naar Hem toekomen. Plotseling wordt Jezus' onderwijs onderbroken. Schriftgeleerden en Farizeeën brengen een vrouw bij Hem die op overspel betrapt is. Ze plaatsen haar in het midden en zeggen tegen Jezus: 'Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt bij het plegen van overspel. In de wet nu heeft Mozes ons geboden zulke vrouwen te stenigen; U dan, wat zegt U?' De wet spreekt over de overspeler en de overspeelster, die beide gedood moeten worden (Lev.20:10; Deut.22:22). Waarom brengen ze de man niet bij Jezus? Zo geven ze de vrouw alle schuld. Bovendien willen ze Jezus op de proef stellen om Hem te kunnen aanklagen. Als Hij het niet eens is met de wet van Mozes, is Hij ongehoorzaam aan Gods gebod. Als Hij met hen instemt, is Hij ontrouw aan Zijn boodschap van barmhartigheid. Wat zijn deze leiders gemeen bezig! Ze misbruiken deze vrouw en Jezus om Hem ten val te brengen. Jezus beantwoordt hun vraag niet, maar bukt en schrijft met de vinger in de aarde. Doet Jezus hier wat er in Jeremia 17:13 staat: 'Wie zich van mij (Jeremia) afkeren, zullen in de aarde worden geschreven'. Schrijft Hij de namen van de schuldigen in de aarde? Wanneer deze leiders aandringen op een antwoord, richt Jezus zich op en zegt tegen hen: 'Wie van u zonder zonde is, laat die als eerste de steen op haar werpen' om haar te stenigen. Hebben jullie in eigen hart geen sexueel kwaad?' Hun gewetens beginnen te spreken en ze gaan weg, een voor een. Ze hebben geen recht om te (ver)oordelen. Jezus is nu alleen met de vrouw en Hij vraagt haar: 'Vrouw, waar zijn die aanklagers van u? Heeft niemand u veroordeeld?' Ze antwoordt: 'Niemand, Heere'. En dan zegt Jezus tegen haar: 'Dan veroordeel Ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer'. Wat een verrassing voor deze vrouw die voor haar leven gevreesd zal hebben! Jezus wil nu geen oordeel over haar uitspreken (Joh.3:17), maar Hij vermaant haar wel: 'Zondig niet meer'. Ga een nieuw leven leiden! Jezus is barmhartig voor deze zondares, maar Hij veroordeelt de zonde en waarschuwt daarvoor. Jezus laat hier zien dat haar beschuldigers in hun hart even schuldig zijn als deze vrouw. De beschuldigers verlaten Jezus, maar deze vrouw zal Hem nooit vergeten, maar Hem altijd dankbaar blijven. Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw barmhartigheid voor deze vrouw. Wees ons barmhartig! Amen.

52 IK BEN HET LICHT VAN DE WERELD

Lezen: Johannes 8:1-20

(Johannes vertelt:) Jezus dan sprak opnieuw tot hen en zei: Ik ben het Licht van de wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben. De Farizeeën dan zeiden tegen Hem: U getuigt van Uzelf, Uw getuigenis is niet waar...Ik ben het Die van Mijzelf getuig en de Vader, Die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij. Zij dan zeiden tegen Hem: Waar is Uw Vader? Jezus antwoordde: U kent Mij niet en evenmin Mijn Vader; als u Mij kende, zou u ook Mijn Vader kennen... (Johannes 8:12-20)

Na Zijn woorden tegen de overspelige vrouw: 'Ga heen en zondig niet meer', zegt Jezus tegen Zijn luisteraars in de tempel: 'Ik ben het Licht van de wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben'. Op de eerste avond van het Loofhuttenfeest werd de voorhof van de vrouwen verlicht met kandelaren als teken van het heil dat God geeft. Kort na dit feest zegt Jezus: 'Ik Ik ben het Licht van de wereld'. Jezus gebruikt hier de Godsnaam 'Ik ben Die Ik ben' en past die op zichzelf toe. Hij is de Lichtbron voor de wereld. Johannes heeft daar al eerder over gesproken: 'In het Woord (Jezus) was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen...Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht' (Joh.1:4,5,9). In schepping en verlossing is Jezus als Middelaar het Licht voor de wereld. Als zodanig is Hij beschikbaar en verkrijgbaar. Hij belooft: 'Wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben'. Wat veelbelovend! Jezus als Lichtbron en als Levensbron. In Zijn licht hebben we licht, nu en voor eeuwig. De Joodse leiders trekken Zijn getuigenis in twijfel zoals ze eerder gedaan hebben, maar toen heeft Jezus zich op vier andere getuigenissen beroepen (Joh.5:32-40). Nu beroept Hij zich erop dat Hij weet waar Hij vandaan gekomen is en waar Hij heengaat, namelijk van en naar Zijn Vader. Maar de leiders weten dat niet en zij oordelen naar het vlees en niet naar de Geest. Jezus' oordeel is betrouwbaar, want Hij is niet alleen, maar met de Vader, Die Hem gezonden heeft. Volgens de wet zijn twee of drie getuigen nodig en een zaak staat vast (Deut.17:6; 19:15). Jezus zelf getuigt en Zijn Vader getuigt van Hem. Daarom is Zijn getuigenis waar. De leiders vragen nu naar Zijn Vader – Hij is toch niet aanwezig? - maar Jezus zegt dat ze Hem niet kennen noch Zijn Vader. Als ze Hem kenden, zouden ze ook Zijn Vader kennen. Jezus spreekt deze woorden bij de schatkist of schatkamer; de drukst bezochte plaats van de tempel. Maar niemand grijpt Hem, 'omdat Zijn uur nog niet gekomen is': Zijn uur om te sterven. Jezus' getuigenis: 'Ik ben het Licht van de wereld' wordt door de leiders niet geloofd. Laten wij het geloven en Jezus volgen! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw zelfgetuigenis: 'Ik ben het licht van de wereld' en voor Uw getuigen samen met Uw Vader. Geef dat we Uw getuigenis geloven en U volgen om niet in de duisternis te wandelen, maar om het licht van het leven te ontvangen, uit genade, amen.

53 IK GA TERUG NAAR MIJN VADER

Lezen: Johannes 8:21-29

Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Ik ga heen en u zult Mij zoeken en in uw zonde zult u sterven; waar Ik heen ga, kunt u niet komen. De Joden nu zeiden: Hij zal toch zichzelf niet doden, omdat Hij zegt: Waar Ik heenga, kunt u niet komen?...Jezus dan zei tegen hen: Wanneer u de Zoon des mensen verhoogd zult hebben, zult u inzien dat Ik het ben en dat Ik vanuit Mijzelf niets doe, maar dat Ik die dingen spreek zoals Mijn Vader Mij heeft onderwezen. En Die Mij gezonden heeft, is met Mij. De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, omdat Ik altijd doe wat Hem welgevallig is. (Johannes 8:21,22,28,29)

Na Zijn zelfgetuigenis: 'Ik ben het Licht van de wereld' en het gesprek over Zijn getuigenis, spreekt Jezus opnieuw over de terugkeer naar Zijn Vader. In het vorige hoofdstuk heeft Hij gezegd: 'Nog een korte tijd ben Ik bij u en dan ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft. U zult Mij zoeken maar niet vinden en waar Ik ben, kunt u niet komen' (Joh.7:33,34). De leiders dachten toen dat Hij naar de Joden in de verstrooiing zou gaan, die Grieks spreken, om hen te onderwijzen. Nu zegt Jezus: 'Ik ga heen en u zult Mij zoeken en in uw zonde zult u sterven; waar Ik heen ga, kunt u niet komen'; door hun zondeschuld. Als de Messias verlaat Hij Zijn volk en velen van hen zullen in hun zonde van ongeloof sterven. Alleen Jezus' eerste woorden horen ze en ze zeggen onder elkaar: 'Hij zal toch zichzelf niet doden, omdat Hij zegt: Waar Ik heenga, kunt u niet komen?' Ze denken aan zelfdoding, maar vragen Jezus niet om uitleg. Jezus zegt tegen hen: 'U bent van beneden, Ik ben van boven; u bent van deze wereld, Ik ben niet van deze wereld'. Jezus is van boven: uit de hemel gekomen en Hij bekijkt de dingen van boven, maar zij zijn van beneden: van de aarde en van de wereld en ze bekijken de dingen van beneden. En dan herhaalt Jezus dat ze in hun zonden zullen sterven, omdat ze niet geloven dat Hij de Messias is, de Zoon van God, de Redder. Ze vragen nu: 'Wie bent U dan wel?' Daarop antwoordt Jezus: 'Wat Ik u vanaf het begin al zeg'. Hij verwijst naar Zijn vroeger onderwijs. Jezus heeft veel over hen te spreken en te oordelen – maar wat helpt het? Het oordeel van Zijn Vader, Die Hem gezonden heeft, is waarachtig en dat is het belangrijkste. Wat Jezus van Hem gehoord heeft, dat spreekt Hij. Ze begrijpen echter niet dat Jezus over Zijn Vader spreekt. Daarop zegt Hij tegen hen: 'Wanneer u de Zoon des mensen verhoogd zult hebben – ze zullen Hem aan het kruis hangen – zult u inzien dat Ik het ben en dat Ik vanuit Mijzelf niets doe, maar dat Ik die dingen spreek zoals Mijn Vader Mij heeft onderwezen'. Na Jezus' kruis, opstanding en de uitstorting van de Heilige Geest zal het licht over Jezus opgaan, over Zijn afhankelijkheid en eenheid met Zijn Vader. Tenslotte zegt Jezus dat Zijn Vader met Hem is en Hem niet alleen heeft gelaten, omdat Hij altijd doet waar Zijn Vader vreugde in vindt. Jezus kent de zegen van de gehoorzaamheid. Jij ook? Hij is de krachtbron en het voorbeeld voor alle gelovigen, tot vreugde van God en van henzelf. Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw onderwijs. Geef dat we het geloven en Uw beeld dragen, amen.

54 IK MAAK VRIJ

Lezen: Johannes 8:21-36

(Johannes vertelt:)...Jezus dan zei tegen de Joden die in Hem geloofden: Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen en u zult de waarheid kennen en de waarheid zal u vrijmaken...Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. En de slaaf blijft niet eeuwig in het huis; de zoon blijft er eeuwig. Als dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult u werkelijk vrij zijn. (Johannes 8:30-36)

Na Jezus' woorden over de terugkeer naar Zijn Vader en de tegenwoordigheid van Zijn Vader vertelt Johannes over de reactie op Jezus' onderwijs: 'Toen Hij deze dingen sprak, geloofden velen in Hem'. Johannes heeft dat al eerder gezegd (Joh.7:31). Velen van de menigte reageren anders als hun leiders. Jezus spreekt met gezag en Zijn woorden zijn betrouwbaar en geloofwekkend. De Heilige Geest geeft en werkt het geloof in hun harten. Jezus geeft hun nu vervolgonderwijs: 'Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen', Mijn leerlingen. Een kenmerk van discipelschap is vasthouden aan het onderwijs van de meester. Het komt op volharding aan. Jezus zegt later: 'Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden' (Mt.24:13). In Jezus' woorden blijven; daarin wonen als in een huis. Jezus belooft daarop een rijke zegen: 'en u zult de waarheid kennen en de waarheid zal u vrijmaken'. Zo leren Zijn leerlingen de waarheid kennen van God en Zijn Koninkrijk en die waarheid zal hen in geestelijke vrijheid stellen. Wat veelbelovend: delen in de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God! Jezus' woorden roepen tegenspraak op. Zijn luisteraars zeggen: 'Wij zijn Abrahams nageslacht en zijn nooit slaaf van iemand geweest; hoe kunt U dan zeggen: U zult vrij worden?' Ze menen vrije kinderen van Abraham - de vader van de gelovigen - te zijn en nooit slaaf van iemand geweest te zijn. Hebben ze dan bevrijding nodig? Het ontbreekt deze mensen aan zelfkennis. Jezus geeft hun die door met nadruk te zeggen: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. En de slaaf blijft niet eeuwig in het huis; de zoon blijft er eeuwig'. Ieder die de zonde doet en daarin leeft, is een slaaf van de zonde en kan niets anders als zondigen. Paulus schrijft: 'Weet u niet dat aan wie u uzelf als slaaf ter beschikking stelt tot gehoorzaamheid, u slaaf bent van wie u gehoorzaamt: óf van de zonde, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid?' (Rom.6:16). Een slaaf woont niet voor altijd in een huis. Hij kan verkocht worden. Zijn toekomst is onzeker. Maar de zoon woont er voor altijd; hij behoort tot het gezin en is erfgenaam. Jezus is de eeuwige Zoon van de Vader op Wie je kunt bouwen. Wanneer Hij je vrijmaakt, ben je werkelijk vrij. Hij maakt je tot een zoon/dochter in Gods gezin en Hij laat je delen in de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God. Dan ben je vrij van de zonde en vrij voor het dienen van God en je medemens; en dat voor eeuwig. Wat een genade! Om God eeuwig voor te danken, te loven en te aanbidden, amen.

Gebed

Jezus, Bevrijder, dank U voor Uw onderwijs en vrijmaking. Laat ons erin delen, amen.

55 IK BEN MEER DAN ABRAHAM

Lezen: Johannes 8:21-42

(Johannes vertelt:)...Zij (de Joden) antwoordden en zeiden tegen Hem (Jezus): Abraham is onze vader. Jezus zei tegen hen: Als u Abrahams kinderen was, zou u de werken van Abraham doen. Maar nu probeert u Mij te doden, een Mens, Die de waarheid tot u gesproken heeft, die Ik van God gehoord heb. Dat deed Abraham niet. U doet de werken van uw vader. Zij zeiden dan tegen Hem: Wij zijn niet geboren uit hoererie; wij hebben één Vader, namelijk God. Jezus dan zei tegen hen: Als God uw Vader was, zou u Mij liefhebben; want Ik ben van God uitgegaan en gekomen. Want Ik ben ook niet uit Mijzelf gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. (Johannes.8:37-42).

Na Zijn onderwijs over geestelijke vrijmaking spreekt Jezus Zijn luisteraars aan op hun afstamming van Abraham waarover ze gesproken hadden: 'Wij zijn Abrahams nageslacht en zijn nooit slaaf van iemand geweest'. Jezus zegt tegen hen: 'Ik weet dat u Abrahams nageslacht bent, maar u probeert Mij te doden, omdat Mijn woord in u geen plaats krijgt. Ik spreek over wat Ik bij Mijn Vader gezien heb; u doet dus ook wat u bij uw vader gezien hebt'. Jezus erkent hun natuurlijke afstamming van Abraham, maar het bevreemdt Hem dat ze Hem proberen te doden, want Abraham verheugde zich erover om Zijn dag te zien en zag die door het geloof (56). Jezus noemt als reden van hun moordplannen dat Zijn woord geen ruimte in hun hart krijgt, waardoor ze veranderd kunnen worden. Wat Jezus bij Zijn Vader gezien heeft, spreekt Hij uit en dat doen zij ook. Daarop antwoorden de Joodse leiders: 'Abraham is onze vader'. Ze herhalen wat ze eerder hebben gezegd. Jezus antwoordt hierop: 'Als u Abrahams kinderen was, zou u de werken van Abraham doen. Maar nu probeert u Mij te doden, een Mens Die de waarheid tot u gesproken heeft, die Ik van God gehoord heb. Dat deed Abraham niet. U doet de werken van uw vader'. Als zij echte kinderen van Abraham – de vader van de gelovigen – zijn, zullen ze geloofswerken doen en Jezus niet proberen te doden, Die de waarheid van God aan hen heeft doorgegeven die Hij van Hem gehoord heeft. Abraham deed zulke dingen niet. Zij doen de werken van hun geestelijke vader: de duivel. Wat een aanklacht! Daarop antwoorden ze verontwaardigd: 'Wij zijn niet geboren uit hoererie; wij hebben één Vader, namelijk God'. God is niet alleen hun wettige Vader, maar ook hun feitelijke Vader. Ze spreken nu niet langer over Abraham, maar ze noemen God als hun enige Vader. Daarop reageert Jezus. Als God hun Vader was en ze echt kinderen van Hem zouden zijn, zouden ze Jezus liefhebben, Die van God uitgegaan en gekomen is en door Hem gezonden is. Hij is Gods geliefde Zoon, in Wie Hij als Zijn welbehagen heeft. Jezus ontdekt hen aan een tegenstrijdigheid, die tot bezinning moet leiden. Maar ze laten zich niet gezeggen, omdat Jezus' woorden geen plaats in hun hart hebben gekregen. Wat jammer! Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw onderwijs. Geef dat we in U geloven en U liefhebben, amen.

56 IK SPREEK DE WAARHEID

Lezen: Johannes 8:30-47

(Jezus zegt tegen de Joodse leiders:) Waarom begrijpt u niet wat Ik zeg? Omdat u Mijn woord niet kunt horen. U bent uit uw vader de duivel en wilt de begeerten van uw vader doen; die was een mensenmoordenaar van het begin af en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen. Maar Mij, omdat Ik de waarheid spreek, Mij gelooft u niet. Wie van u overtuigt Mij van zonde? En als Ik de waarheid spreek, waarom gelooft u Mij niet? Wie uit God is, hoort de woorden van God; daarom hoort u niet, omdat u niet uit God bent. (Johannes 8:43-47)

Na al Zijn onderwijs aan de Joodse leiders vraagt Jezus hun: ‘Waarom begrijpt u niet wat Ik zeg?’ Hij moet hun onbegrip vaststellen en tegelijk noemt hij de reden daarvan: ze zijn niet in staat om Zijn woord te horen en met hun hart te begrijpen. En dit komt, omdat ze uit hun geestelijke vader, de duivel, zijn voortgekomen en ze willen zijn begeerten doen, onder andere Jezus doden. De duivel is de mensenmoordenaar vanaf het begin: vanaf de zondeval in het paradijs (Gen.3), waar Hij Adam en Eva geestelijk vermoordde. Hij staat niet in de waarheid, omdat geen waarheid in hem is, maar enkel leugen. Wanneer hij leugens spreekt, spreekt hij naar zijn eigen aard. Hij is de aartsleugenaar zoals hij ook de aartsmoordenaar is. Hij is de bron van alle leugen en moord in de wereld. Jezus daarentegen spreekt de waarheid, omdat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is (Joh.14:6). Maar in Jezus geloven de Joodse leiders niet. Ze hebben er geen erg in dat ze de leugens van de duivel, Gods tegenstander, geloven. Wat een verblinding! Die hebben ze over zich gehaald, omdat ze Jezus’ woorden niet serieus genomen hebben en onderzocht hebben in het licht van de Schriften en in gesprek met Jezus. Ze zijn niet naar Hem toegegaan voor nadere uitleg zoals Zijn leerlingen (Mt.13:36). Hun blindheid is schuldige blindheid; geen lot, maar schuld! Jezus vraagt nu: ‘Wie van u overtuigt Mij van zonde?’ Niemand van jullie is in staat om Mijn zogenaamde zondigheid aan de kaak te stellen. Opnieuw doet Hij een appèl op hen: ‘En als Ik de waarheid spreek, waarom gelooft u Mij niet?’ Jezus beantwoordt Zijn eigen vraag met: ‘Wie uit God is, hoort de woorden van God; daarom hoort u niet, omdat u niet uit God bent’. Dat is de achtergrond van hun niet horen en niet geloven. Ze zijn niet uit God geboren en daarom horen ze de woorden van God niet met hun hart. Over de geboorte uit God heeft Johannes eerder gezegd: ‘... die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn’ (Joh.1:13). De nieuwe geboorte, uit de hemel, is onmisbaar om de woorden van God en van Jezus te horen met het hart en te geloven. De Heilige Geest geeft en werkt die nieuwe geboorte! Hij is de meest bekwame en gewillige Leraar. Welkom bij Hem! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw waarheid. Laat die ons vrijmaken, uit genade, amen.

57 IK HEB GEEN BOZE GEEST

Lezen: Johannes 8:30-58

(Johannes vertelt:) De Joden dan antwoordden en zeiden tegen Hem (Jezus): Zeggen wij niet terecht dat U een Samaritaan bent en door een demon bezeten bent? Jezus antwoordde: Ik ben niet door een demon bezeten, maar Ik eer Mijn Vader en u onteert Mij. Maar Ik zoek Mijn eer niet; Eén is er Die haar zoekt en Die oordeelt. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand Mijn woord in acht genomen heeft, zal hij beslist de dood niet zien tot in eeuwigheid. De Joden dan zeiden tegen Hem: Nu weten wij zeker dat U door een demon bezeten bent. Abraham is gestorven en de profeten en zegt U: Als iemand Mijn woord in acht genomen heeft, zal hij beslist de dood niet proeven tot in eeuwigheid? (Johannes 8:48-52)

De reactie van de leiders op Jezus' boodschap wordt steeds feller. Eerst hebben ze zich op Abraham en hun afstamming beroepen en daarna op God als hun enige, wettige, Vader. Nu zeggen ze dat Jezus een Samaritaan is en dat Hij door een boze geest bezeten is als reactie op Jezus' beschuldiging dat ze geen echte kinderen van Abraham zijn en dat ze de duivel als vader hebben. 'Samaritaan' is een scheldwoord (vgl. Joh.4:9). Jezus ontkent dat Hij een demon heeft. Hij zoekt de eer van Zijn Vader – dat doen demonen niet - maar zij onteren Hem als door Hem gezonden. Hij zoekt Zijn eigen eer niet, maar Zijn Vader zoekt die en Hij oordeelt als de rechtvaardige Rechter; ook tussen Jezus en hen. Met grote nadruk zegt Jezus nu: 'Als iemand Mijn woord in acht genomen heeft, zal hij beslist de dood niet proeven tot in eeuwigheid'. Het komt aan op het doen van Jezus' woorden; met de heerlijke belofte over de dood niet proeven tot in eeuwigheid; geestelijk voortleven, door de lichamelijke dood heen. Jezus heeft al eerder gezegd: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in het eeuwig oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven' (Joh.5:24); in het eeuwige leven. Deze uitspraak kunnen Jezus' luisteraars niet verdragen. Ze zeggen: 'Nu weten wij zeker dat U door een demon bezeten bent; dat u raaskalt. Abraham is gestorven en de profeten, en spreekt U over: de dood niet proeven tot in eeuwigheid?' Wat verbeeldt U zich? Is iemand die Uw boodschap gelooft meer dan Abraham of een van de profeten, die gestorven zijn? De Joodse leiders begrijpen niet dat Jezus geestelijk voortleven bedoelt; eeuwig leven door het geloof in Hem en Zijn woord. Ze schrijven Jezus' boodschap toe aan de duivel, Gods tegenstander, terwijl Hij namens Zijn Vader spreekt. Wat een verblinding tegenover Jezus' onderwijs! Het gaat bij hen van kwaad tot erger! Uiteindelijk zullen ze Jezus laten kruisigen door de Romeinen. Op deze verharding is er in het jaar 70 verwoesting gevolgd, toen Jeruzalem en de tempel door de Romeinen verwoest zijn. Wat een ernstige waarschuwing voor ons! Laten we Jezus' woorden onderzoeken, ze toetsen aan de Schriften en Hem om nadere uitleg vragen, door Zijn Geest! Amen.

Gebed

Heere Jezus, onderwijs ons door Uw Geest en Woord en bewaar ons voor verblinding, amen.

58 IK BEN VÓÓR ABRAHAM

Lezen: Johannes 8:19-59

(De Joden zeggen:) U (Jezus) bent toch niet meer dan onze vader Abraham, die ook gestorven is? Ook de profeten zijn gestorven. Voor wie geeft U zichzelf uit? Jezus antwoordde: Als Ik Mijzelf eer, betekent Mijn eer niets; Mijn Vader is het Die Mij eert, van Wie u zegt dat Hij uw God is. En u kent Hem niet, maar Ik ken Hem.... Maar Ik ken Hem en neem Zijn woord in acht. Abraham, uw vader, verheugde zich er sterk op dat Hij Mijn dag zou zien en hij heeft die gezien en heeft zich verblijd. De Joden dan zeiden tegen Hem: U bent nog geen vijftig jaar en hebt U Abraham gezien? Jezus zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham geboren was, ben Ik... (Johannes 8:53-59)

In Jezus' onderwijs en de reacties erop blijkt wat voor belangrijke plaats Abraham in het Joodse geloof inneemt. Nu vragen Jezus' luisteraars of Jezus meer is dan hun vader Abraham die gestorven is. Wat denkt Hij van zichzelf? Jezus beantwoordt deze vraag niet. Hij wijst van zichzelf af en richt hun aandacht op Zijn Vader, Die Hem eert en van Wie zij zeggen dat Hij hun God is. Ze kennen Hem echter niet, terwijl Jezus Hem wel kent. Hij staat in een nauwe relatie met Zijn Vader. Jezus kan en wil dat niet ontkennen, want dan is Hij een leugenaar zoals zij, want zij kennen de Vader niet. Jezus herhaalt en bevestigt nu dat Hij Zijn Vader kent en Hij zegt erbij dat Hij Zijn woord in acht neemt. 'Kennen' en 'doen' zijn bij Hem één. En dan vertelt Jezus over het geloof van Abraham in de komende Messias Die Hij zelf is. Hij zegt: 'Abraham, uw vader, verheugde zich er sterk op dat Hij Mijn dag zou zien en hij heeft die gezien en heeft zich verblijd'. In de geest zag Abraham al lang van tevoren de tijd van Jezus' openbaring en verheerlijking en verheugde zich daarover. De Hebreeën schrijver zegt: 'Deze allen (oudtestamentische gelovigen) zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet,...' (11:13). Op wat Jezus over Abraham zegt, gaan ze niet in. Ze zeggen tegen Jezus: 'U bent nog geen vijftig jaar en hebt U Abraham gezien?' Hebt u in een ver verleden Abraham al ontmoet? Dat kan toch niet gezien Uw leeftijd? Ze draaien Jezus' woorden om. Jezus had het over Abrahams zien van Hem, maar zij hebben het over Jezus' zien van Abraham. Met grote nadruk zegt Jezus nu: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham geboren was, ben Ik'. Vóór Abrahams ontstaan bestond Jezus al als de IK BEN. Jezus gebruikt hier de Godsnaam: 'Ik ben Die Ik ben'. Nu is de maat vol bij de Joodse leiders. Hij lastert God. Ze willen Hem stenigen, maar Jezus verdwijnt uit hun midden en verlaat de tempel. Wat eenmaal in Nazareth gebeurde, vindt ook hier plaats (Lk.4:28-30). Hij gaat midden tussen hen door en gaat weg. Zijn tijd om te sterven is nog niet gekomen. God regeert! Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw onderwijs en voor Uw gehoorzaamheid aan Uw Vader. Geef dat we in U geloven en gehoorzaam zijn aan Uw Vader, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

59 IK GENEES EEN BLINDGEBORENE

Lezen: Johannes 9:1-14

(Johannes vertelt:)...Nadat Hij (Jezus) dit gezegd had, spuwde Hij op de grond, maakte slijk met het speeksel en streek het slijk op de ogen van de blinde en Hij zei tegen hem: Ga heen, was u in het badwater Siloam – wat vertaald wordt met: Uitgezonden - Hij dan ging weg en waste zich en kwam ziende terug...Hij (de genezen man) antwoordde en zei: Een Mens, genaamd Jezus, maakte slijk, bestreek mijn ogen en zei tegen mij: Ga heen naar het badwater Siloam en was u. En ik ging weg, waste mij en werd ziende...En het was sabbat toen Jezus het slijk maakte en zijn ogen opende. (Johannes 9:1-14)

Na Zijn gesprek met de Joodse leiders over het vaderschap van Abraham ziet Jezus in het voorbijgaan - in de buurt van de tempel - een blindgeboren man. Naar aanleiding van deze man vragen Jezus' leerlingen aan Hem: 'Meester, wie heeft er gezondigd, hij óf zijn ouders, dat hij blindgeboren is?' Ze doen dit vanuit het vergeldingsdenken: 'Boontje komt om zijn loontje'. Jezus ontkent dat er een verband bestaat tussen deze blindheid en een bepaalde zonde van hem of van zijn ouders. Hij zegt: 'Dit – blindgeboren zijn – is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard worden'. Het is niet zinloos dat de man blind geboren is, want God wil zich in en door hem openbaren. Jezus moet de werken van Zijn Vader doen, Die Hem gezonden heeft, zolang daar gelegenheid voor is en zolang Hij het Licht van de wereld is; de nacht is nog niet aangebroken. Jezus spuwt nu op de grond, maakt modder van speeksel en aarde en strijkt dat mengsel op de ogen van de blinde. Hij zegt daarbij tegen de blindgeboren man: 'Ga heen en was u in het badwater Siloam'. De blinde doet wat Jezus zegt en komt ziende terug. Wat een wonder: nooit hebben kunnen zien en nu voor het eerst zien! De man moet zijn ogen uitgekeken hebben. Jezus gebruikt een bekend geneesmiddel (Mk.7:33; 8:23) en spreekt een 'dienstbevel' uit: 'Ga heen en was u in het badwater'. Met deze woorden ontvangt de blinde geloof en gehoorzaamheid en ervaart de zegen daarvan. Jezus is uitgezonden door Zijn Vader en deze blinde door Jezus naar het badwater Siloam, wat 'uitgezonden' betekent. De omstanders van dit genezingswonder twifelen of de genezen man de blinde was die zat te bedelen. Maar hij zegt: 'Ik ben het'. De omstanders vragen nu hoe dit gebeurd is en hij vertelt wat Jezus gedaan en gezegd heeft en hoe hij genezen is. Wanneer ze naar Jezus vragen, weet de blindgeborene niet waar Hij is. Ze brengen hem nu naar de Farizeeën om hun oordeel over deze genezing te horen; een genezing die op de sabbat plaatsvindt. Ze gaan niet op zoek naar Jezus om Zijn oordeel te horen; om uit Zijn mond te horen wat de betekenis van deze genezing is. Jezus' genezingen willen mensen bij Hem brengen en aan Hem verbinden, tot eeuwig heil! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor deze wonderlijke genezing van deze blindgeboren man. Genees ook vandaag mensen als teken van Uw Koninkrijk, van Uw overwinning. Leer ons Uw woorden geloven en doen, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

60 IK WORD MISKEND

Lezen: Johannes 9:1-23

(Johannes vertelt:) Opnieuw vroegen nu ook de Farizeeën hem (de genezen blindgeborene) hoe hij ziende geworden was. En hij zei tegen hen: Hij legde slijk op mijn ogen, ik waste mij en ik zie. Sommigen dan van de Farizeeën zeiden: Deze Mens is niet van God, want Hij neemt de sabbat niet in acht. Anderen zeiden: Hoe kan een zondig mens zulke tekenen doen? En er was verdeeldheid onder hen. Zij zeiden opnieuw tegen de blinde: U dan, wat zegt u van Hem, omdat Hij uw ogen geopend heeft? En hij zei: Hij is een Profeet. De Joden dan geloofden niet van hem dat hij blind geweest was en ziende was geworden...(Johannes 9:15-23)

Na zijn genezing wordt de blindgeborene man bij de Farizeeën gebracht voor hun oordeel over zijn genezing op de sabbat. Ze vragen hem opnieuw hoe het mogelijk is dat hij nu kan zien. De genezen man vertelt wat er met hem gebeurd is. Sommigen Farizeeën reageren daarop met: 'Deze Mens (Jezus) is niet van God, want Hij neemt de sabbat niet in acht'. Ze bedoelen dat Jezus geen Dienaar van God kan zijn, omdat Hij zich niet houdt aan hun regels, die ze aan het sabbatgebod hebben toegevoegd. Ze vergeten dat God ook werkt op de sabbatdag (Joh.5:17); dat Hij die zegent en heiligt (Gen.2:3). Genezing van een blindgeborene op de sabbat is dat niet een grote zegen? Andere Farizeeën zeggen: 'Hoe kan een zondig mens zulke tekenen doen'; van genezing? Wil God een mens die zondigt daarvoor gebruiken? Ze zijn onder de indruk van Jezus' wondertekenen. Ze vellen geen oordeel, maar stellen een vraag. Er ontstaat verdeeldheid onder de Farizeeën. En dan richten ze zich opnieuw tot de genezen man: 'U dan, wat zegt u van Hem, omdat Hij uw ogen geopend heeft?' Hij zegt: 'Hij is een Profeet'. Hij zegt dat ongetwijfeld op grond van het wonder dat Jezus aan hem verricht heeft, want een gewoon mens kan dit niet doen. De Joodse leiders geloven niet dat de blindgeborene echt blind is geweest en nu kan zien. Zo proberen ze het wonder van Jezus te ontkennen. Ze roepen zijn ouders erbij en ze vragen: 'Is dit uw zoon, van wie u zegt dat hij blindgeboren is? Hoe kan hij dan nu zien?' Dat kan toch helemaal niet? Zijn ouders antwoorden: 'Wij weten dat dit onze zoon is en dat hij blindgeboren is, maar wie zijn ogen geopend heeft, weten wij niet. Hij is volwassen, vraag het hemzelf, hij zal voor zichzelf spreken'. Ze stemmen toe dat de genezen blindgeborene hun zoon is, maar ze doen alsof ze niet weten hoe hij nu kan zien; wat hun zoon hen ongetwijfeld verteld heeft. Ze laten hem in de kou staan. Hij moet als volwassene maar voor zichzelf spreken. Zijn ouders reageren zo, omdat ze bang zijn voor de Joodse leiders, die overeengekomen waren dat, als iemand zou belijden dat Jezus de Messias was, hij uit de synagoge geworpen zou worden. Zijn ouders zeggen opnieuw: 'Hij is volwassen, vraag het hemzelf'. Wat een droevige reacties op Jezus' wonder van genezing! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor het getuigenis van deze man. Geef dat we U en Uw werk niet miskennen, maar erkennen en U ervoor danken, uit genade, amen.

61 IK WORD UITGEWORPEN

Lezen: Johannes 9

(Johannes vertelt:)...De (genezen) man antwoordde en zei tegen hen (de Joodse leiders): Er is toch iets wonderlijks in dat u niet weet waar Hij vandaan komt en dat Hij toch mijn ogen geopend heeft. Door de eeuwen heen is het niet gehoord dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend heeft. Als Deze niet God was, zou Hij niets kunnen doen. Zij antwoordden en zeiden tegen hem: U bent geheel in zonden geboren en onderwijst u ons? En zij wierpen hem de synagoge uit. (Johannes 9:24-34)

Na het gesprek met de ouders van de genezen blindgeboren man spreken de Farizeeën opnieuw met hem. Ze zeggen tegen hem: 'Geef God de eer, wij weten dat deze Mens een zondaar is'. Hij moet God eren door hun de waarheid te zeggen. Opnieuw zeggen ze dat Jezus een zondaar is, omdat Hij de sabbat niet in acht genomen heeft, volgens hen. Daarop antwoordt de genezen man dat Hij niet weet of Hij een zondaar is, maar dat Hij in ieder geval zijn ogen geopend heeft. Dan vragen de Farizeeën opnieuw hoe hij genezen is. Daarop antwoordt hij: 'Ik heb het u al gezegd, maar u hebt niet geluisterd; waarom wilt u het nog eens horen? Wilt u soms ook Zijn discipelen worden?' De genezen man weet dat de Farizeeën hun vragen niet uit betrokkenheid stellen. Daarom zijn spottende vragen. Daarop schelden de leiders hem uit en zeggen: 'U bent een discipel van Hem, maar wij zijn discipelen van Mozes. Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van Deze weten wij niet waar Hij vandaan komt'. Ze maken een tegenstelling tussen Mozes en Jezus, terwijl Jezus gekomen is om Mozes' onderwijs te bevestigen en te vervullen. Ze zeggen dat ze niet weten waar Jezus vandaan komt, maar ze willen dat ook niet weten. Ze gaan niet naar Jezus en vragen Hem ernaar. De genezen man spreekt zijn verwondering erover uit dat ze niet weten waar Jezus vandaan komt en toch zo'n groot wonder in zijn leven heeft gedaan. Hij denkt en spreekt dat uit: God heeft Jezus verhoord en daarom heeft Hij zo'n groot wonder gedaan en daarom kan Hij niet zo'n grote zondaar zijn als jullie zeggen. Van Jezus geldt dat Hij godvrezend is, Gods wil doet en dat God Hem hoort. Dit is teveel voor de Farizeeën. Fel antwoorden ze: 'U bent geheel in zonden geboren en onderwijst u ons?' Ze gaan helemaal niet in op wat de genezen man gezegd heeft. Ze veroordelen hem en voelen zich gekrenkt in hun eer. Ze laten het niet bij deze boze woorden. Ze werpen hem de synagoge uit; buiten de Joodse godsdienst en gemeenschap. Daarmee verwerpen ze Jezus. Er is geen plaats voor Hem! Wat droevig! Hun hoogmoed staat hen in de weg. Ze willen geen leerlingen van Jezus worden. De genezing van deze blindgeboren man brengt hen niet geloof, maar tot verharding. Deze Farizeeën zijn een baken in zee voor allen die aan Jezus' wondertekenen voorbij gaan. Als deze niet tot voordeel zijn, dan zijn ze tot eeuwig oordeel! Amen.

Gebed

Vader in de hemel, dank U voor het getuigenis van deze genezen man, voor de goede woorden over zijn Genezer. Bewaar ons voor ongeloof en verharding, uit genade, amen.

62 IK ZOEK DE UITGEWORPENE OP

Lezen: Johannes 9:24-41

(Johannes vertelt:) ...Jezus hoorde dat zij hem (de genezen man) uit de synagoge geworpen hadden en toen Hij hem gevonden had, zei Hij tegen hem: Geloofst u in de Zoon van God? Hij antwoordde en zei: Wie is Hij, Heere, zodat ik in Hem kan geloven? En Jezus zei tegen hem: Die u gezien hebt en Die met u spreekt, Die is het. En hij zei: Ik geloof, Heere! En hij aanbad hem... (Joh.9:35-41)

Jezus geneest en redt. Hij zoekt de genezen blindgeboren man op, nadat de Farizeeën hem uit de synagoge geworpen hebben, en Hij vindt hem. Hij is de Heiland vol barmhartigheid, toen en vandaag. Hij zoekt en vindt! Jezus zegt tegen de genezen man: 'Geloofst u in de Zoon des mensen (of Zoon van God, volgens andere handschriften? Geloof je in de Messias?' En dan belijdt hij zijn onwetendheid: 'Wie is Hij, Heere, zodat ik in Hem kan geloven?' Hij spreekt Jezus eerbiedig aan met 'Heere' (Gr. *kurios*) en vraagt Hem om kennis over de Messias. Jezus antwoordt: 'Die u gezien hebt en Die met u spreekt, Die is het'. Hij maakt zich aan deze man bekend door Zijn woorden en door Zijn Geest. Spontaan belijdt hij: 'Ik geloof, Heere!' en valt aanbidde voor Jezus op de knieën. Via zijn genezing komt hij tot Jezus, de Genezer, Die niet alleen een Profeet is (17), maar ook de Zoon des mensen/de Zoon van God. Wat een wonder van genade: lichamelijke en geestelijke genezing; een zegen voor dit leven en een eeuwige zegen voor de toekomst! Daarop zegt Jezus: 'Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat zij die niet zien, zien zouden, en die zien, blind zouden worden'. 'Oordeel' (Gr. *krima*) brengt scheiding. Lichamelijk blinden worden genezen zoals deze blindgeboren man, maar geestelijk blinden, die denken dat ze zien, worden blind zoals deze Farizeeën. Sommige Farizeeën vragen nu aan Jezus: 'Zijn wij dan soms ook blind?' Ze begrijpen Jezus' woorden en beseffen dat Hij hen bedoelt. Jezus beantwoordt hun vraag met: 'Als u blind was, zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: Wij zien, zo blijft dan uw zonde'. Jezus bedoelt: Als jullie blind waren en dat zouden erkennen, dan zouden jullie niet tot de onbekeerlijke zondaars behoren en al op weg naar de bekering kunnen zijn. Maar nu jullie zeggen: 'Wij zien (geestelijk)'. Zo blijven jullie in je zondigheid hangen, want de bekering begint met het erkennen van eigen blindheid. Wat is dat erg en gevaarlijk om in onze zonde te blijven! Maar Jezus zegt nog: 'Ik raad u aan dat u van Mij koopt...ogenzelf, opdat u zult kunnen zien' (Openb.3:18). Het is nog voor niemand te laat. Jezus is een volkomen Redder en Genezer, zowel van lichamelijke als van geestelijke blindheid. Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw opzoekende liefde, voor Uw Zelfopenbaring en voor Uw onderwijs over lichamelijke en geestelijke blindheid en hun genezing. Genees ons naar geest, ziel en lichaam, om U te dienen, tot eer van U en van Uw Vader en tot zegen van onszelf en velen met ons, omwille van Uw offer op het kruis, amen.

63 IK BEN DE WARE HERDER

Lezen: Johannes 10:1-6

(Jezus zegt:) Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie de schaapskooi niet door de deur binnengaat, maar van elders naar binnen klimt, die is een dief en een rover. Maar wie door de deur naar binnen gaat, die is herder van de schapen. Voor hem doet de deurwachter open en de schapen horen zijn stem en hij roept zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze naar buiten. En wanneer hij zijn eigen schapen naar buiten gedreven heeft, gaat hij voor hen uit en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen. (Johannes 10:1-4)

Na Jezus' genezing van de blindgeborene en de reactie van de Joodse leiders daarop spreekt Jezus over de ware en goede Herder Die Hij zelf is. Wie uit de Joodse gemeenschap gestoten worden – zoals de genezen man - zijn Zijn schapen van wie Hij de Herder is. Met nadruk en ernst zegt Jezus: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg U: Wie de schaapskooi niet door de deur binnengaat, maar van elders binnen klimt, die is een dief en een rover'. Met de schaapskooi bedoelt Hij het volk Israël en met de 'binnen klimmers van elders' de Joodse leiders, die zichzelf opgeworpen hebben. Ergens anders zegt Hij: 'De Schriftgeleerden en de Farizeeën zijn gaan zitten op de stoel van Mozes; daarom, al wat zij u zeggen dat u in acht moet nemen, neem dat in acht en doe het; maar doe niet naar hun werken, want zij zeggen het, maar doen het zelf niet. Want zij binden lasten samen die zwaar zijn en moeilijk om te dragen en zij leggen ze op de schouders van de mensen; maar zij willen die zelf met geen vinger verroeren' (Mt.23:2-4). Tegenover hen stelt Jezus: 'Maar wie door de deur naar binnen gaat, die is herder van de schapen. Voor hem doet de deurwachter open'. Het komt erop aan op een wettige, door God aangewezen manier, herder te worden. Dat geldt van Hem zelf: de profeten van Israël en Johannes de Doper hebben Hem aangekondigd en aangewezen als de beloofde Messias, de goede Herder van Israël. De schapen horen de stem van Jezus. Hij roept Zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze uit de schaapskooi naar buiten. Hij gaat voor Zijn schapen uit en de schapen volgen Hem, omdat ze Zijn stem kennen. Dat zien we in het leven van Zijn leerlingen en van de vrouwen die Jezus volgen; ook in het leven van de genezen blindgeborene. 'Een vreemde zullen de schapen beslist niet volgen, maar zij zullen van hem wegvlugten, omdat zij de stem van vreemden niet volgen'. Het komt op het (her)kennen van de stem van de herder aan; een persoonlijke, vertrouwelijke relatie met de herder. Maar de Joodse leiders begrijpen Jezus' woorden niet. Ze beschouwen zichzelf als de herders van Israël en ze vragen zich niet af hoe ze dat zijn geworden en of hun volksgenoten naar hen luisteren. Ze zien met minachting op hen neer: 'Maar deze menigte, die de wet niet kent, is vervloekt' (Joh.7:49). Ze zijn hoogmoedig en heersen over hun volksgenoten in plaats van die te dienen. Ze zijn geen goede herders, maar slechte herders. Wat een ramp voor henzelf en voor Israël! Jezus is anders: 'Ik ben in uw midden als Eén Die dient' (Lk.22:27). Amen.

Gebod *Heere Jezus, dank U dat U de ware en goede Herder bent. Geef dat we U herkennen en volgen, amen.*

64 IK BEN DE DEUR

Lezen: Johannes 10:1-10

(Johannes vertelt:)...Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de Deur voor de schapen. Allen die vóór Mij gekomen zijn, zijn dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd. Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden. De dief komt alleen maar om te stelen, te slachten en verloren te laten gaan; Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben. (Johannes 10:5-10)

Na Zijn onderwijs over de ware Herder, Die Hijzelf is, voor wie de deurwachter de deur heeft opengedaan, spreekt Jezus nu over zichzelf als de Deur. Het beeld verspringt . Met nadruk en ernst zegt Jezus: ‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de Deur voor de schapen. Allen die vóór Mij gekomen zijn, zijn dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd’. Godsdienstige leiders vóór Jezus zijn dieven en moordenaars gebleken, want de schapen hebben niet naar hen geluisterd, omdat ze in hen niet de stem van goede herders herkenden. Dit is een scherp, maar waar, oordeel over de Joodse leiders: Schriftgeleerden en Farizeeën. Ze hebben schapen gestolen en schapen beroofd voor eigen voordeel. Jezus blijft echter niet in het negatieve steken. Positief zegt Hij: ‘Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden’. Wie door Jezus als de Deur binnengaat, gaat tot Zijn kudde behoren en wordt door Hem gered van de dieven en de moordenaars. Bij Hem zijn de schapen veilig en Hij zorgt voor hen: ze zullen ‘s avonds in de schaapskooi komen voor de nacht en ‘s morgens naar buiten gaan om weide te vinden. De goede Herder leidt ze in grazige weiden en naar stille wateren. Hij verkwikt ze en leidt ze in rechte sporen. Hij doet het hun aan niets ontbreken (Ps.23). Over de dieven zegt Jezus: ‘De dief komt alleen maar om te stelen, te slachten en verloren te laten gaan’. Ze willen de kudde niet dienen, maar er alleen van profiteren: ze stelen en slachten de schapen en dan is het met hen gedaan en zijn ze er niet meer. Tegenover de dief stelt Jezus zichzelf: ‘Ik ben gekomen, opdat zij (de schapen) leven hebben en overvloed hebben’. Wat een verschil en tegenstelling! Jezus als de goede Herder geeft leven aan Zijn schapen: eeuwig leven in Gods gemeenschap; overvloedig leven. David zingt: ‘U zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over. Ja, goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen...’ (Ps.23:5,6). En Paulus juicht: ‘Gezegend de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus’ (Ef.1:3) en dan volgt er een lange lofprijzing op God voor de geestelijke zegeningen. Wie is in staat om het leven en de overvloed, die Jezus geeft, te bevatten en te vertolken? Alle dankzegging, lofprijzing en aanbidding voor Hem! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, dat U de Deur bent. Laat ons door U binnen gaan en naar buiten gaan. Geef ons leven en overvloed, tot eer van U en van Uw Vader en tot zegen van ons, amen.

65 IK BEN DE GOEDE HERDER

Lezen: Johannes 10:1-16

(Jezus zegt:) Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen...Ik ben de goede Herder en Ik ken de Mijnen en word door de Mijnen gekend, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken; en Ik geef Mijn leven voor de schapen. Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder. (Johannes 10:11-16)

Na Zijn onderwijs over de ware Herder en de Deur, Die Hij zelf is, zegt Jezus: 'Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen. Jezus spreekt opnieuw een 'Ik ben'– woord uit zoals eerder: 'Ik ben het Brood van het leven' (Joh.6:48) en 'Ik ben het Licht van de wereld' (Joh.8:12). Hij gebruikt hier de Godsnaam 'Ik ben Die Ik ben' (Ex.3:14) en past die op zichzelf toe als de Zoon van God. Hij is de 'goede' Herder: de Herder naar Gods bedoeling, in tegenstelling tot de slechte herders, die niet door de deur van de schaapskooi zijn binnengegaan, maar van elders naar binnen zijn geklommen. Jezus zegt ook waarom Hij de goede Herder is. Hij zal Zijn leven voor Zijn schapen geven op het kruis van Golgotha. De huurling en wie geen herder voor de schapen is, handelen anders: wanneer ze de wolf zien komen, laten ze de schapen in de steek en vluchten en de wolf grijpt ze en drijft de schapen uiteen. Ze vluchten, omdat ze huurling zijn en zich niet om de schapen bekommeren, omdat ze niet hun eigendom zijn. Wat een verschil en tegenstelling met Jezus als de goede Herder! En dan zegt Jezus het voor de tweede keer: 'Ik ben de goede Herder'. Hij noemt nu een tweede reden waarom Hij dat is: Hij kent Zijn schapen bij hun naam (3) en zij kennen Hem. Ze herkennen Zijn stem en ze luisteren naar Hem. Dat 'kennen' is bijzonder: 'zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken', zo kent Jezus Zijn schapen en kennen zij Hem. Jezus zegt er nog bij: 'en Ik geef Mijn leven voor de schapen'. Jezus stelt Zijn leven voor Zijn schapen niet maar in de waagschaal, maar Hij legt Zijn leven daadwerkelijk voor hen af. Even later zegt Hij over Zijn leven: 'Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven en heb macht het opnieuw te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen' (18). Daarna spreekt Jezus over Zijn kudde en haar uitbreiding naar de tien 'verloren stammen' van Israël én de heidenvolken. Hij heeft die schapen van Zijn Vader ontvangen en moet die binnen de schaapskooi brengen; dat is Zijn opdracht volgens de wil van Zijn Vader. Deze andere schapen zullen Zijn stem horen en ze zullen samen met (de twee stammen) van Israël één kudde worden, onder Hem als de ene Herder. Wat veelbelovend! En dit is het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest: door de Vader gewild en beschikt, door de Zoon verworven door Zijn offer op het kruis en door de Heilige Geest geroepen en tot stand gebracht. Wat een aansporing tot zending en evangelisatie met een heerlijke belofte: 'en het zal worden één kudde en één Herder'. Hier is gave én opgave, belofte én bevel! Amen.

Gebod

Jezus, dank U voor het offer van Uw leven en voor Uw werk. Laat er ons in delen, amen.

66 IK GEEF MIJN LEVEN

Lezen: Johannes 10:1-21

(Jezus zegt:) Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef om het opnieuw te nemen. Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven en heb macht het te geven en heb macht het opnieuw te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen. Er ontstond dan opnieuw verdeeldheid onder de Joden vanwege deze woorden... (Johannes 10:17-21)

Na Zijn zelfopenbaring als de goede Herder spreekt Jezus over de liefde van Zijn Vader voor Hem. God de Vader heeft Hem lief, omdat Hij Zijn leven geeft om te sterven en het weer op neemt door op te staan uit de doden om eeuwig te leven. Dat is de wil van Zijn Vader en Jezus gehoorzaamt die uit liefde voor Hem. Niemand - Joden noch Romeinen – kunnen Jezus' aardse leven afnemen. Hij heeft de macht – de bevoegdheid – om Zijn leven af te leggen waar en wanneer Hij dat wil en hetzelfde geldt van het opnieuw nemen van Zijn leven. Bij Zijn overgave in Gethsemané heeft Jezus zelf de leiding (Joh.18). Bij Zijn opstanding wekt Zijn Vader Hem op en staat Hij op door Zijn eigen kracht (Lk.24:7,46; Joh.20:9). Jezus zegt verder dat Hij dit gebod van Zijn Vader heeft ontvangen om Zijn leven af te leggen en weer op te nemen en dat gehoorzaamt Hij. Hij leeft in volkomen afhankelijkheid van Zijn Vader. Er is een volkomen eenheid in het werken van de Vader en van de Zoon. En dan ontstaat er opnieuw verdeeldheid over Jezus' woorden onder de Joodse leiders. Velen van hen zeggen: 'Hij heeft een boze geest en is buiten Zijn zinnen. Hij spreekt wartaal en waarom luisteren jullie nog naar Hem?' Maar anderen zeggen: 'Dit zijn geen woorden van een bezetene; kan een demon soms ogen van blinden horen?' Een boze geest geneest toch geen blinde mensen zoals Jezus de blindgeboren man genezen heeft? Er lijkt licht in hun harten te komen waardoor ze de taal van Jezus' wonderen gaan verstaan. Zijn wonderen zijn tekenen van Zijn Koningschap en van de komst van Zijn Koninkrijk dat nabij gekomen is. Daarin zullen geen ziekte en dood meer zijn. Toch gaan ze met hun aarzelingen niet naar Jezus om door Hem onderwezen en bevestigd te worden. Hij wil hun Leraar zijn en ook de onze. Hij onderwijst door Zijn Geest en Woord. Niemand is meer bekwaam en gewillig dan Hij! Kom dan tot Hem en luister naar Zijn stem! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw getuigenis over de liefde van Uw Vader en over Uw bevoegdheid om Uw leven af te leggen en het opnieuw op te nemen. Leer ons in U te geloven hoe langer hoe meer, uit genade, amen.

67 IK HEB HET U GEZEGD

Lezen: Johannes 10:22-41

(Johannes vertelt:)...Jezus antwoordde hun (de Joden): Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij. Maar u gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, zoals Ik u gezegd heb. Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan allen en niemand kan hen uit de hand van Mijn Vader rukken. (Johannes 10:22-29)

Na het onderwijs over de goede Herder vervolgt Jezus Zijn onderwijs in de tempel tijdens het feest van de inwijding van de tempel: het Chanoekafeest, waarop herdacht wordt het herstel van de tempel in 164 voor Chr. Dit feest wordt gevierd in december, in de winter. Jezus wandelt in de zuilengang van Salomo en Joodse leiders omringen Hem. Ze vragen Jezus: 'Hoelang houdt U ons in het onzekere? Als U de Christus bent, zeg het ons vrijuit'. Blijkbaar is Jezus' onderwijs niet duidelijk genoeg voor hen geweest, terwijl Hij toch vaak genoeg over Zijn zending door Zijn Vader gesproken heeft. Jezus beantwoordt hun vraag met: 'Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij'. Hoeveel wondertekens heeft Jezus niet gedaan: water in wijn veranderd, de zoon van de koninklijke hoveling genezen, de verlamde in Bethesda gezond gemaakt, de vermenigvuldiging van brood en vissen, de genezing van de blindgeborene, enz.? Hij heeft die gedaan in de Naam van Zijn Vader en door de kracht van Zijn Heilige Geest. Ze getuigen van Zijn Messiaschap. Ze zijn voorzeggd door de profeten (Jes.35:5,6). Jezus moet met pijn en verdriet zeggen: 'Maar u gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, zoals Ik u gezegd heb. Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij'. De Joodse leiders zijn valse, blinde herders met hun eigen schapen. Twee keer zegt Jezus dat ze niet geloven en dat komt omdat ze Jezus' stem als de goede Herder niet herkennen en volgen. Ze zijn de oorzaak van hun eigen ongeloof. Wat is het ongeloof een vreselijke zonde: Godonterend en mensverwoestend! Jezus' schapen horen Zijn stem, Hij kent ze en ze volgen Hem. Jezus geeft hun eeuwig leven, hier en nu en ze gaan beslist niet verloren in eeuwigheid, want niemand zal ze uit Zijn hand rukken. Geen enkele macht kan dat. Ze zijn veilig in Jezus' armen. Bovendien: 'Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan allen en niemand kan hen uit de hand van Mijn Vader rukken'. Jezus' schapen zijn een geschenk van Zijn almachtige Vader. Geen enkele macht kan ze uit Zijn hand rukken. Jezus' schapen hebben een dubbele bewaring en beveiliging. Als erfgenamen worden ze bewaard en hun erfenis wordt bewaard (1 Petr.1:4,5). Lof en dank aan de Vader en aan de Zoon! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw werken en voor Uw bewaring. Geef dat we Uw werken geloven en op Uw bewaring vertrouwen, tot eer van U en tot zegen van onszelf en anderen, amen.

68 IK EN DE VADER ZIJN ÉÉN

Gelezen: Johannes 10:22-42

(Jezus zegt:) Ik en de Vader zijn één. De Joden antwoordden Hem: Wij stenigen U niet vanwege een goed werk, maar vanwege godslastering, namelijk omdat U, Die een Mens bent, Uzelf God maakt. Jezus antwoordde hun: Is er niet geschreven in uw wet: Ik heb gezegd: U bent goden? Als de wet hen goden noemde tot wie het woord van God kwam en aangezien de Schrift niet gebroken kan worden, zegt u dan tegen Mij, Die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon? (Johannes 10:30-36)

Na Zijn onderwijs over de bewaring van Zijn schapen door Hemzelf en door Zijn Vader zegt Jezus tegen de Joden: 'Ik en de Vader zijn één'; eensgezind. Samen staan ze borg voor de veiligheid van de schapen. Deze uitspraak brengt de leiders ertoe om stenen op te pakken om Jezus te stenigen. Ze hebben dit eerder gedaan, maar toen verborg Jezus zich en verliet de tempel (Joh.8:59). Nu zegt Jezus tegen hen: 'Ik heb u vele goede werken van Mijn Vader laten zien. Vanwege welk van die werken stenigt u Mij?' Pas heeft Hij nog gezegd: 'De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij'; alle wondertekenen van het Koninkrijk van God. Maar de Joden willen Hem niet stenigen om Zijn goede werken, maar om Zijn godslastering: dat Hij als mens zichzelf God maakt. Een mens die zich presenteert alsof hij God is, pleegt godslastering, maar God Die mens wordt en zich God blijft noemen, doet dat niet. De Joodse leiders zijn daar echter blind voor. Jezus wil hen tot dit inzicht brengen en daarom zegt Hij tegen hen: 'Is er niet geschreven in uw wet: Ik heb gezegd: U bent goden?' Jezus haalt hier Psalm 82:6 aan: 'Ik heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste; toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen'. Met 'goden' worden hier de rechters van Israël bedoeld, die door God hier worden aangesproken. Jezus zegt over hen: 'Als de wet hen goden noemde tot wie het woord van God kwam en aangezien de Schrift niet gebroken kan worden, zegt u dan tegen Mij, Die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon?' Jezus verwijst hier naar de Schriften van het Oude Testament, die een onverbreekelijke eenheid zijn. Als God mensen 'goden' noemt, tot wie Hij gesproken heeft, hoe kunnen deze leiders dan tegen Jezus zeggen – door de Vader afgezonderd tot het Messiasschap en in de wereld gezonden – : 'U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon?' Jezus is meer dan de goden in Psalm 82 en op grond van dit Bijbelwoord mogen ze Hem niet verwijten dat Hij zich God noemt. Door hun beschuldiging van godslastering maken ze Jezus tot een leugenaar. Hij geeft zich uit als Gods Zoon, terwijl Hij dat volgens hen niet is. Ze geloven Zijn getuigenis niet en willen Hem stenigen. Je moet maar durven! Wat is het ongelooft een vreselijke zonde! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw zelfgetuigenis en onderwijs. Geef dat we in U geloven, amen.

69 IK DOE DE WERKEN VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 10:22-42

(Jezus zegt:) Als Ik niet de werken van Mijn Vader doe, geloof Mij dan niet, maar als Ik ze doe en u Mij niet gelooft, geloof dan de werken, opdat u erkent en gelooft dat de Vader in Mij is en Ik in Hem...En velen kwamen naar Hem toe en zeiden: Johannes deed wel geen teken, maar alles wat Johannes over Deze Man zei, was waar. En velen geloofden daar in Hem. (Johannes 10:37-42)

Na Zijn indringende vraag: 'Zegt u dan tegen Mij, Die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon?' zegt Jezus tegen de Joden: 'Als ik niet de werken van Mijn Vader doe, geloof Mij dan niet, maar als Ik ze doe, geloof dan de werken, opdat u erkent en gelooft dat de Vader in Mij is en Ik in Hem'. Eerder heeft Jezus gezegd: 'De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij...Ik heb u vele goede werken van Mijn Vader laten zien'. Ze moeten Jezus' werken toetsen aan de profetieën over de komende Messias (Jes.35:5,6) en op grond van die werken in Jezus geloven. Hij doet deze werken in de Naam van Zijn Vader en door de kracht van Zijn Geest. Zo kunnen ze tot de erkenning en het geloof komen dat God de Vader in Hem is en Hij in Hem. Jezus' woorden klinken als godslastering in de oren van deze Joodse leiders. Ze proberen Hem opnieuw gevangen te nemen, maar Jezus weet aan hen te ontkomen. Hij gaat opnieuw over de Jordaan, naar de plaats waar Johannes de Doper mensen doopte (Joh.1:28), en Hij blijft daar enige tijd. Veel mensen komen daar naar Jezus toe en zeggen: 'Johannes (de Doper) deed wel geen teken, maar alles wat Johannes over Deze Man zei, was waar'. Blijkbaar leeft op deze plaats de herinnering aan Johannes de Doper nog. De mensen denken aan hem en zijn boodschap en hebben het daarover. Het is opmerkelijk dat Johannes geen tekenen deed. Zijn prediking was voldoende en deze mensen zeggen: 'Alles wat Johannes over Jezus zei, was waar'. Wat een mooi en goed getuigenis! Johannes de Doper kondigde Jezus aan als de komende Rechter, als het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt en als de Doper in de Heilige Geest. Zijn prediking heeft deze mensen geholpen om tot geloof te komen in Jezus als de beloofde Messias. Johannes, de evangelist, zegt: 'En velen geloofden daar in Hem'. Jezus' werk is niet tevergeefs. Het draagt veel vrucht. Wat een verschil met de reactie van de Joodse leiders! Simeons profetie gaat in vervulling: 'Zie, dit Kind (Jezus) is bestemd tot val en opstanding van velen in Israël en tot een teken dat tegengesproken zal worden' (Lk.2:34). Het is vóór of tegen Jezus. Daarom: Kom tot Hem en luister naar Zijn stem! Het geloof in Hem is allesbeslissend, nu en voor eeuwig, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor de werken van Uw Vader die U gedaan hebt en die van U getuigen. Geef dat we die erkennen en dat ze ons tot geloof en tot versterking in het geloof leiden, door Uw Heilige Geest, tot eer van U en van Uw Vader, amen.

70 IK HOOR OVER DE ZIEKE LAZARUS

Lezen: Johannes 11:1-16

(Johannes vertelt:)...En toen Jezus dat (over Lazarus' ziekte) hoorde, zei Hij: Deze ziekte is niet tot de dood, maar is er met het oog op de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor verheerlijkt wordt. Jezus nu had Martha en haar zuster en Lazarus lief. Toen Hij dan gehoord had dat hij ziek was, bleef Hij nog twee dagen in de plaats waar Hij was. (Johannes 11:1-6)

Wanneer Jezus met Zijn leerlingen in het Overjordaanse is, krijgt Hij bericht uit het dorpje Bethanië op de Olijfberg bij Jeruzalem. Daar wonen vrienden van Jezus: Lazarus, Maria en Martha. Maria is degene die Jezus gezalfd heeft met mirre en Zijn voeten afgedroogd heeft met haar haren als voorbereiding op Zijn begrafenis (Joh.12). Lazarus ('God heeft geholpen') is ziek en zijn zussen sturen een boodschap naar Jezus: 'Heere, zie, hij die U liefheeft, is ziek'. Wat een prachtig getuigenis geven deze zussen van hun broer: hij heeft Jezus lief! Ze doen een beroep op Jezus' genegenheid, maar laten Hem helemaal vrij hoe te handelen. Ze sturen Hem een bericht, maar zonder een verzoek. Jezus reageert: 'Deze ziekte is niet tot de dood, maar is er met het oog op de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor verheerlijkt wordt'. Hij ontvangt door Zijn Heilige Geest een woord van kennis en spreekt dat uit (1 Kor.12:8). Wat veelbelovend: God en Jezus zullen door Lazarus' opwekking uit de dood verheerlijkt worden! Opwekking van een dode is meer dan de genezing van een zieke. 'Jezus nu had Martha en haar zuster en Lazarus lief' zegt Johannes, de evangelist. Hij heeft ze alle drie lief. De zussen hebben over Lazarus gezegd dat Hij Jezus liefheeft, van Hem houdt (Gr. *filein*), maar Johannes zegt nu over het drietal vrienden van Jezus dat Hij ze liefheeft (Gr. *agapan*) met een Goddelijke liefde die hun liefde overtreft! Wat een genade! Toch brengt Jezus' grote liefde voor hen Hem niet onmiddellijk in beweging. Johannes vertelt: 'Toen Hij (Jezus) dan gehoord had dat hij (Lazarus) ziek was, bleef Hij nog twee dagen in de plaats waar Hij was'. Jezus wacht op de tijd en de aanwijzingen van Zijn Vader. Zonder Hem kan Hij niets doen (Joh.5:19,30). Lazarus moet eerst sterven voordat Jezus hem kan opwekken uit de dood. Jezus weet wat wachten op Zijn Vader is en brengt dat in praktijk. Daarin is Hij een krachtbron en voorbeeld voor ons. Wij reageren vaak te snel en grijpen dan vooruit op wat God wil geven en wil doen. Zo lopen we Hem voor de voeten en maken we ons schuldig aan de zonde van het vooruitgrijpen. Daarom: 'Wacht op de HEERE, wees sterk en Hij zal uw hart sterk maken; ja, wacht op de HEERE' (Ps.27:14). Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw grote liefde voor Lazarus, Martha en Maria, voor Uw belofte over het zien van Gods heerlijkheid en voor Uw wachten op de tijd van Uw Vader. Laat ook ons in Uw grote liefde delen, Gods heerlijkheid zien en op Zijn tijd wachten, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

71 IK GA NAAR DE GESTORVEN LAZARUS

Lezen: Johannes 11:1-16

Daarna zei Hij (Jezus) tegen de discipelen: Laten wij weer naar Judea gaan. De discipelen zeiden tegen Hem: Rabbi, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen en gaat U daar weer heen? Jezus antwoordde: Zijn er niet twaalf uren in de dag? Als iemand overdag loopt, stoot hij zich niet, omdat hij het licht van deze wereld ziet, maar als iemand 's nachts loopt, stoot hij zich, omdat het licht niet bij hem is... Toen zei Jezus dan openlijk tegen hen: Lazarus is gestorven. En Ik ben blij voor u dat Ik daar niet was, opdat u gelooft; maar laten wij naar hem toe gaan. Thomas dan, die Didymus genoemd werd, zei tegen zijn medediscipelen: Laten ook wij gaan om met Hem te sterven. (Johannes 11:7-16)

Twee dagen na het bericht over Lazarus' ziekte besluit Jezus om naar hem toe te gaan. Hij zegt tegen Zijn leerlingen: 'Laten we weer – uit het Overjordaanse – naar Judea gaan'; naar Bethanië bij Jeruzalem. De leerlingen hebben daar moeite mee. Ze zeggen: 'Meester, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen en gaat U daar weer heen?' Bij hen zit de schrik er nog in. Jezus beantwoordt hun bezwaar met het beeld van de dag en de nacht. Overdag stoot een wandelaar zich niet, maar 's nachts wel, omdat er geen verlichting is. Zolang Zijn Vader Hem gelegenheid geeft, kan Jezus nog rustig met Zijn bediening doorgaan, maar als die tijd voorbij is dan wordt het nacht voor Hem en kan Hij niet langer werken (Joh.9:4). Daarna zegt Jezus tegen Zijn leerlingen: 'Lazarus, onze vriend, slaapt, maar Ik ga naar hem toe om hem uit de slaap op te wekken'. Jezus bedoelt de slaap van de dood, maar Zijn leerlingen denken aan de rust van een gewone slaap, die de zieke goed zal doen. Johannes, de evangelist, geeft als toelichting op Jezus' woorden, dat Hij over Lazarus' dood spreekt, maar Zijn leerlingen denken aan de natuurlijke slaap. Daarna zegt Jezus vrijuit tegen hen: 'Lazarus is gestorven. En Ik ben blij voor u dat Ik daar niet was, opdat u gelooft'; door Lazarus' opwekking uit de dood zullen ze geloven en zal hun geloof versterkt worden. Dan zullen Zijn leerlingen Gods heerlijkheid zien. Jezus zegt nu opnieuw: 'Maar laten wij naar hem toegaan'. Hier reageert Jezus' leerling Thomas (Aramees voor 'tweeling'; het Griekse Didymus betekent ook 'tweeling'): 'Laten ook wij gaan om met Hem te sterven'. Hij ziet de toekomst donker in, niet alleen voor Jezus, maar ook voor zichzelf en zijn medeleerlingen. 'Laten we samen met Jezus sterven!' Hij voelt de band met Jezus en met zijn medeleerlingen. Thomas denkt na over Jezus' aanstaande bezoek aan Jeruzalem en omgeving. Hij onderschat de gevaren daarvan niet. Toch gaat hij mee en geeft hij zich over aan Jezus' wil. Hij wil bij Jezus zijn en met Hem sterven. Zo groot is zijn liefde voor Hem! Thomas wekt zijn medeleerlingen op met Jezus mee te gaan en met Hem te sterven. Met Jezus leven en met Jezus sterven! Is dat ook jouw verlangen en keus? Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw besluit om naar de gestorven Lazarus te gaan. Geef ons genade om U te volgen, ook als er gevaren dreigen, door de kracht van Uw Geest, amen.

72 IK BEN DE OPSTANDING EN HET LEVEN

Lezen: Johannes 11:27

(Johannes vertelt:)...Martha nu zei tegen Jezus: Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn, maar ook nu weet ik dat God U alles wat U van God vraagt, geven zal. Jezus zei tegen haar: Uw broer zal weer opstaan. Martha zei tegen Hem: Ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag. Jezus zei tegen haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat? Zij zei tegen Hem: Ja, Heere, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou. (Johannes 11:17-27)

Na een reis van enkele dagen komt Jezus met Zijn leerlingen aan in het dorpje Bethanië ('huis van de vijgen'), ongeveer drie kilometer van Jeruzalem vandaan. Lazarus is al gestorven en begraven; geen hoop meer op herstel. Veel Joden zijn bij Martha en Maria om hen te troosten vanwege hun overleden broer. Wanneer Martha hoort dat Jezus aangekomen is, gaat ze Hem tegemoet, maar Maria blijft thuis. Martha neemt initiatief, terwijl Maria zich nog bezint op het gebeurde? Wanneer Martha Jezus ontmoet, zegt ze tegen Hem: 'Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn, maar ook nu weet ik dat God U alles geven zal wat U van God vraagt'. Martha spreekt haar teleurstelling uit dat Jezus niet bij hen geweest is toen Lazarus ziek was, want dan zou Hij hem zeker genezen hebben. Haar geloof is wel geschokt, maar niet weg. Martha gelooft nog steeds dat God alles aan Jezus geeft wat Hij van Hem vraagt. Jezus zegt tegen haar: 'Uw broer zal weer opstaan'. Martha gelooft dat ook en denkt daarbij aan de opstanding op de laatste dag, bij Jezus' terugkomst. Ze verwacht Lazarus' opstanding niet hier en nu, terwijl Jezus eerder de zoon van de weduwe in Naïn (Lk.7) en het dochtertje van Jaïrus (Lk.8) heeft opgewekt. En dan zegt Jezus tegen haar: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat?' Jezus spreekt opnieuw een 'Ik ben'-woord uit, waarin Hij als de Zoon van God de Godsnaam gebruikt (Ex.3:14). Hij is de Opstanding en het Leven in eigen persoon. Wie in Hem gelooft, zal het eeuwige leven hebben en helemaal niet sterven – geestelijk gesproken - ook al sterft hij lichamelijk. Wat een blijde boodschap in deze doodsituatie! Jezus zegt tegen Martha: Geen opstanding in de toekomst, maar vandaag. Hij vraagt of ze dit gelooft. Martha antwoordt: 'Ja, Heere, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou'. Ze belijdt dat Jezus de beloofde en gekomen Messias is en dat Hij de Zoon van God is. Wat zal deze geloofsbelijdenis Jezus goed gedaan hebben! En ook Martha is erdoor gezegend, al zal ze Jezus' woorden niet volledig begrepen hebben. Ze roept nu Maria. Wat gunnend en uitnodigend! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw zelfopenbaring aan Martha en voor haar geloof. Geef dat we in u geloven, ook wanneer het moeilijk is, door de kracht van Uw Geest, amen.

73 IK BEN BEWOGEN EN BEDROEFD

Lezen: Johannes 11:1-46

(Johannes vertelt:)... Zodra dan Maria kwam waar Jezus was en Hem zag, viel zij aan Zijn voeten en zei tegen Hem: Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn. Toen Jezus haar dan zag huilen, en ook de Joden die met haar meekwamen, zag huilen, werd Hij heftig in de geest bewogen en raakte innerlijk in beroering. En Hij zei: Waar hebt u hem gelegd? Zij zeiden tegen Hem: Heere, kom het zien. Jezus weende. De Joden dan zeiden: Zie, hoe lief Hij hem had! En sommigen van hen zeiden: Kon Hij Die de ogen van de blinde geopend heeft, ook niet maken dat deze niet gestorven was? (Johannes 11:28-37)

Na Martha's gesprek met Jezus gaat ze weg om in stilte haar zus Maria te roepen. Ze zegt tegen haar: 'De Meester is er en Hij roept u'. Wanneer Maria dit hoort, is ze gehoorzaam, staat ze snel op en gaat ze naar Jezus toe, Die nog buiten het dorp is op de plaats is waar Hij Martha heeft ontmoet. Wanneer Maria het huis verlaat, volgen de aanwezige Joden haar, die gekomen waren om haar te troosten. Ze zeggen tegen elkaar: 'Zij (Maria) gaat naar het graf om daar te huilen'. Zodra Maria Jezus ziet, valt ze aan Zijn voeten en zegt ze tegen Hem: 'Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn'. Maria zegt hetzelfde als Martha zonder de belijdenis dat God alles aan Jezus zal geven wat Hij van Hem vraagt. Ze huilt daarbij. Wanneer Jezus dat ziet en het huilen van de meegekomen Joden, wordt Hij heftig in de geest bewogen en raakt Hij innerlijk in beroering. Jezus is verontwaardigd en bedroefd over wat de dood Zijn vriend Lazarus heeft aangedaan en wat dit sterven heeft te weeggebracht bij Martha en Maria en de andere Joden. Dit raakt Hem diep. Daarna vraagt Hij: 'Waar hebt u hem (Lazarus) gelegd?' Ze nodigen Jezus nu uit om naar het graf te gaan: 'Heere, kom het zien'. Jezus barst dan in tranen uit. Zo bewogen is Hij. Jezus zal nog een keer huilen, wanneer Hij de stad Jeruzalem voor zich ziet liggen. Hij huilt dan over haar en zegt: 'Och, dat u ook nog op deze uw dag zou onderkennen wat tot uw vrede dient! Nu echter is het verborgen voor uw ogen' (Lk.19:41-44). Jezus' huilen wordt opgemerkt. Joden zeggen: 'Zie, hoe lief Hij hem had!' Ze trekken Jezus' verdriet niet in twijfel. Ze waarderen Zijn tranen. Anderen zeggen: 'Kon Hij Die de ogen van de blinden geopend heeft, ook niet maken dat deze niet gestorven was?' Ze geloven, evenals Martha en Maria, in Jezus' wondermacht en vragen zich af waarom Hij die niet gebruikt heeft voor de zieke Lazarus om Zijn sterven te voorkomen. Ze denken niet aan Jezus' opwekking uit de dood van de zoon van de weduwe in Naïn (Lk.7) en van het dochttertje van Jaïrus (Lk.8). Op Jezus' tranen wordt verschillend gereageerd. Maar niemand denkt of verwacht dat Jezus Lazarus uit de dood zal opwekken. God zal Zijn heerlijkheid laten zien, tot eer van Jezus en tot zegen van Zijn vrienden en velen met hen. Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw bewogenheid, droefheid en tranen. Geef ons bewogenheid, droefheid en tranen over de nood van anderen, door de kracht van Uw Geest, amen.

74 IK WEK LAZARUS OP UIT DE DOOD

Lezen: Johannes 11:17-46

(Johannes vertelt:)... Zij (de Joden) namen dan de steen weg waar de gestorvene (Lazarus) lag. En Jezus hief de ogen omhoog en zei: Vader, Ik dank U dat U Mij verhoord hebt. En Ik wist dat U Mij altijd verhoort, maar ter wille van de menigte die om Mij heen staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt. En toen Hij dit gezegd had, riep Hij met een luide stem: Lazarus, kom naar buiten! En de gestorvene kwam naar buiten, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn gezicht was omwonden met een zweetdoek. Jezus zei tegen hen: Maak hem los en laat hem weggaan. (Johannes 11:38-44)

Na Zijn gesprek met Maria en Zijn uiting van bewogenheid en droefheid gaat Jezus op weg naar het graf. Opnieuw is Hij heftig bewogen. Aangekomen bij het graf: een grot waar een steen opgelegd was, zegt Jezus: 'Neem de steen weg'. Daarop reageert Martha met: 'Heere, hij ruikt al, want hij ligt hier al voor de vierde dag'. Ze is bang voor de lijkvlucht, een onaangename geur. Ze denkt helemaal niet aan de mogelijkheid dat Jezus haar broer zal opwekken uit de dood. Maar Jezus zegt tegen haar: 'Heb Ik u niet gezegd dat u, als u gelooft, de heerlijkheid van God zult zien?' Hij grijpt terug op wat Hij gezegd heeft, toen het bericht van Lazarus' ziekte Hem bereikte: 'Deze ziekte is niet tot de dood, maar is er met het oog op de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor verheerlijkt wordt' (4). Hij heeft ook gezegd: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven' (25). Jezus doet een appèl op Martha's geloof. Wanneer de steen van het graf weggenomen is, heft Jezus de ogen op omhoog en zegt: 'Vader, Ik dank U dat U Mij verhoord hebt. En Ik wist dat U Mij altijd verhoort, maar ter wille van de menigte die om Mij heen staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt'. Jezus heeft tot Zijn Vader gebeden om de openbaring van Zijn heerlijkheid en Die heeft Hem verhoord. Hij belijdt dat Zijn Vader Hem altijd verhoort. Hij spreekt dit nu uit, opdat de mensen zullen geloven dat de Vader Hem gezonden heeft. Jezus leeft en werkt in afhankelijkheid van Zijn Vader. Daarna roept Hij met een luide stem: 'Lazarus, kom naar buiten!' En dan gebeurt het wonder: Lazarus wordt weer levend en komt het graf uit, zijn voeten en handen nog gebonden met grafdoeken en zijn gezicht omwonden met een zweetdoek. Jezus zegt tegen de omstanders: 'Maak hem los en laat hem gaan'. Wat de mensen kunnen: de steen van het graf wegrollen en de grafdoeken afwikkelen moeten zij doen. Wat ze niet kunnen, doet Jezus. Hij roept de dode Lazarus terug in het leven door de kracht van Zijn Heilige Geest. Hij spreekt 'dienst'bevelen uit. Velen, die Lazarus' opwekking uit de dood hebben gezien, geloven in Hem, maar anderen gaan naar de Farizeeën om te vertellen wat Jezus gedaan heeft. Een tweërlei reactie: de ene van geloof en de andere van vijandschap. Hoe reageert u, jij? Laat Jezus' wondermacht u tot bekering en geloof brengen! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Lazarus' opwekking uit de dood. Geef dat we in U geloven, amen.

75 IK MOET VOOR HET VOLK STERVEN

Lezen: Johannes 11:38-57

(Johannes vertelt:)...Maar een van hen, Kajafas, die de hogepriester van dat jaar was, zei tegen hen (de leden van de raad): U weet niets, en u overweegt niet dat het nuttig voor ons is dat één mens sterft voor het volk en niet heel het volk verloren gaat. Dit zei hij echter niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij dat Jezus voor het volk, en niet alleen voor het volk, maar ook om de kinderen van God, overal verspreid, bijeen te brengen. Vanaf die dag dan waren zij vastbesloten om Hem te doden. (Johannes 11:47-53)

Na het bericht over Lazarus' opwekking uit de dood komen de Joodse leiders in raadsvergadering bijeen. Ze zeggen: 'Wat doen we? Want deze Mens doet vele tekenen. Als wij Hem zo laten begaan, zullen allen in Hem geloven en de Romeinen zullen komen en onze plaats en onze natie wegnemen'. Ze zien Jezus' aanhang groeien en zijn bang dat het volk Hem koning zal maken. De Romeinen zullen dit als opstand beschouwen en zullen komen om hun plaats: de tempel of hun leiderschapspositie weg te nemen en om aan Israëls volksbestaan een einde te maken; wat in het jaar 70 gebeurd is. Hogepriester Kajafas staat op en zegt tegen hen: 'U weet niets en u overweegt niet dat het nuttig voor ons is dat één mens sterft voor het volk en niet heel het volk verloren gaat'. Blijkbaar zijn er leden van de raad die zich tegen Jezus' terechtstelling verzetten. Kajafas zegt tegen hen dat ze niets begrijpen van de gevaarlijke situatie waarin het volk is terecht gekomen. Hij zegt dat het nuttiger is dat één Mens – Jezus – sterft voor het volk en niet de hele natie verloren gaat. Met 'natie' (Gr. *ethnos*) bedoelt hij het volk Israël, net als elk ander volk. De evangelist Johannes tekent hierbij aan: 'Dit zei hij (Kajafas) echter niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij dat Jezus sterven zou voor het volk, en niet alleen voor het volk, maar ook om de kinderen van God, overal verspreid, bijeen te brengen'. Kajafas beseft niet dat zijn woorden profetische betekenis hebben: Jezus zal het plaatsvervangend slachtoffer worden voor de zonden van het volk; de Ene vóór de velen. Niet alleen voor het volk dat in het land Israël woont, maar ook voor de 'andere schapen' (Joh.10:16): de verstrooide Joden, ook die van de 'tien verloren stammen', en de gelovigen uit de heidenvolken. Jezus sterft als slachtoffer voor de zonde om daardoor Zijn ene wereldwijde Gemeente te verwerven, van Joodse en niet-Joodse gelovigen. God laat Kajafas – die op het komende Paasfeest het zoenoffer moet aanwijzen - deze uitspraak doen. De leden van de raad zijn vanaf nu vastbesloten om Jezus te doden. Wat een tegenstelling tussen Gods werk én dat van Joodse godsdienstige leiders! Wat zij ten kwade bedenken, zal God ten goede wenden. 'Heilig zijn, o God, Uw wegen'. Aan Hem alle dank en lof! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U, dat U als de Ene voor het volk wilde sterven om een Gemeente te verwerven uit Israël en de volken. Geef dat we in Uw offer geloven en tot Uw Gemeente mogen behoren, amen.

76 IK VERBERG MIJ

Lezen: Johannes 11:38-57

(Johannes vertelt:) Jezus dan verkeerde niet meer openlijk onder de Joden, maar Hij ging vandaar naar het land bij de woestijn, naar een stad die Efraïm heette en verbleef daar met Zijn discipelen. En het Pascha van de Joden was nabij en velen uit dat land gingen naar Jeruzalem, vóór het Pascha, om zich te reinigen. Zij dan zochten Jezus en zeiden onder elkaar, terwijl zij in de tempel stonden: Wat denkt u? Dat Hij niet op het feest komt? De overpriesters nu en de Farizeeën hadden de opdracht gegeven, als iemand wist waar Hij was, hij het hun te kennen zou geven, zodat zij Hem konden grijpen. (Johannes 11:54-57)

Na het besluit van de hoge raad om Hem te doden beweegt Jezus zich niet meer vrij onder Zijn volksgenoten. Hij wil niet dat Hij vóór de tijd - door Zijn Vader bepaald - zal sterven. Hij vermijdt elke levensgevaarlijke situatie. Hij gaat nu naar de landstreek bij de woestijn, naar een stad Efraïm – waarschijnlijk ten noord-oosten van Jeruzalem, vlak bij Bethel – en blijft daar een tijdlang met Zijn leerlingen. Het Paasfeest is in aantocht en veel Joden gaan naar Jeruzalem om zich ritueel te reinigen en zich zo voor te bereiden op het deelnemen aan het feest (Ex.19:10,11; 2 Kron.30:17; Joh.18:28). Tempelgangers zoeken Jezus in de stad en vragen aan elkaar: ‘Wat denken jullie? Zou Hij soms niet op het feest komen?’ Ze rekenen eigenlijk op Zijn komst. Hun zoektocht en vraag zijn ingegeven door de leiders van het volk, die opdracht hebben gegeven dat, als iemand weet waar Jezus is, Hij het aan hen moet doorgeven. Dan kunnen ze Jezus gevangen nemen. Ze zijn vastbesloten om Hem te doden, hoewel ze dit niet tegen het volk zeggen. Dit zou het volk kunnen weerhouden om Jezus aan te geven.

Jezus verbergt zich tijdelijk. Ongetwijfeld om met Zijn leerlingen rust te vinden en zichzelf en hen voor te bereiden op Zijn aanstaand lijden en sterven. Maar Zijn vijanden zitten niet stil. Ze willen hun boze plan uitvoeren: Jezus doden. Wat een verschil tussen Jezus' gedrag en dat van Zijn vijanden! Hij is afhankelijk van Zijn Vader en wacht op de tijd van Zijn Vader om naar Jeruzalem te gaan voor de viering van het Paasfeest om daarop als het Paaslam geofferd te worden. Hij is krachtbron en voorbeeld voor het wachten op de hemelse Vader. Laten we uit Hem leven en Hem volgen! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw wijsheid en geduld om te wachten op de tijd van Uw Vader. Geef dat we daar ook op wachten en niet vooruitlopen, door de kracht en onder leiding van Uw Heilige Geest, amen.

77 IK WORD GEZALFD VOOR MIJN BEGRAFENIS

Lezen: Johannes 12:1-11

(Johannes vertelt:) ...Maria dan nam een pond zuivere narduszalf van zeer grote waarde, zalfde de voeten van Jezus en droogde Zijn voeten met haar haren af; en het huis werd vervuld met de geur van de zalf...Jezus dan zei: Laat haar(Maria) begaan; zij heeft dit bewaard met het oog op de dag van Mijn begrafenis. Want de armen hebt u altijd bij u, maar Mij hebt u niet altijd... (Johannes 12:1-11)

Vóór het Paasfeest komt Jezus aan in Bethanië op de Olijfberg waar Lazarus woont – door Jezus opgewekt uit de doden - met zijn zussen Martha en Maria. Ze bereiden een maaltijd voor Jezus en Zijn leerlingen. Lazarus ligt aan de maaltijd aan, Martha bedient en Maria doet iets bijzonders: ze neemt een pond balsem (ruim 300 gram) van onvervalste nardus – een kostbaar parfum – zalft Jezus' voeten en droogt ze met haar haren af. Jezus én het huis worden vervuld met de geur van de balsem. Wat een eerbetoon voor Jezus en wat een heerlijke bijdrage aan de maaltijd! Maria's liefdesdaad valt echter niet bij allen in goede aarde. Judas - de leerling die Jezus verraden zal - vraagt: 'Waarom is deze zalf niet voor driehonderd penningen verkocht en aan de armen gegeven?' Driehonderd penningen was toen het jaarloon van een arbeider (Mt.20:2). Johannes geeft als toelichting: 'En dit zei hij (Judas) niet omdat hij zich bekommerde om de armen, maar omdat hij een dief was en de beurs beheerde en droeg wat gegeven werd'. Wat gemeen en laag! Terwijl Maria op Jezus gericht is en alles voor Hem overheeft, speelt Judas toneel en misdraagt hij zich als penningmeester – een vertrouwenspositie – van Jezus met Zijn leerlingen. Hij is op zichzelf gericht en op eigen voordeel. Maar Jezus neemt het voor Maria op. Hij zegt: 'Laat haar begaan; zij heeft dit bewaard met het oog op de dag van Mijn begrafenis. Want de armen hebt u altijd bij u, maar Mij hebt u niet altijd'. Jezus ontvangt een woord van kennis door de Heilige Geest (1 Kor.12:8). Terwijl Maria geen woord gesproken heeft, spreekt Jezus nu openlijk uit dat zij iets beseft van wat er met Jezus gaat gebeuren: Zijn sterven en begraven worden. Jezus zegt daarbij dat Hij niet altijd lichamelijk bij Zijn leerlingen zal blijven. Hij herhaalt en bevestigt de eerdere aankondigingen van Zijn vertrek, maar dat dringt nog niet tot Zijn leerlingen door. De stille Maria is hen ver vooruit. Wat een liefdesbetoon aan haar Meester! Voor Hem is het beste en het meeste niet genoeg! Wat een voorbeeld voor ons! Wanneer de mensenmenigte er achter komt dat Jezus in Bethanië is, komen ze naar Hem toe, vooral om Lazarus te zien, die Jezus uit de doden heeft opgewekt. De leiders willen nu ook Lazarus doden, omdat velen naar hem in Bethanië toegaan en in Jezus geloven. Het wonder van Lazarus' opwekking uit de dood leidt hen niet tot geloof in Jezus, maar tot moordplannen. Wat een verschil tussen Maria en de leiders! Amen.

Gebed

Jezus, Gezalfde van de HEERE, dank U voor Uw zalving door Maria. Geef dat we U liefhebben en U onze liefde tonen, door Uw Heilige Geest, amen.

78 IK WORD GEHULDIGD BIJ MIJN INTOCHT IN JERUZALEM

Lezen: Johannes 12:1-19

(Johannes vertelt:) Toen de volgende dag een grote menigte die naar het feest gekomen was, hoorde dat Jezus naar Jeruzalem kwam, namen zij de takken van de palmbomen en gingen de stad uit Hem tegemoet en riepen: Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere, de Koning van Israël! En toen Jezus een jonge ezel gevonden had, ging Hij daarop zitten, zoals geschreven is: Wees niet bevreesd, dochter van Sion, zie, uw Koning komt, zittend op het veulen van een ezelin. Dit nu begrepen Zijn discipelen eerst niet, maar toen Jezus verheerlijkt was, herinnerde zij zich dat dit over Hem geschreven was en dat zij dit met Hem gedaan hadden... (Johannes 12:12-19)

Na Zijn zalving in Bethanië gaat Jezus de volgende dag naar Jeruzalem. Wanneer een grote menigte feestgangers hoort van Jezus' komst, nemen ze takken van de palmbomen, gaan Hem tegen en roepen: 'Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere, de Koning van Israël'. Ze begroeten Jezus en juichen Hem toe met woorden uit Psalm 118:25,26: 'Och HEERE, breng toch heil; och HEERE, geef toch voorspoed. Gezegend wie komt in de Naam van de HEERE!'; woorden die een welkomstgroet zijn geworden. Ze belijden luid en massaal dat Jezus de Messias is, de gezalfde Koning van Israël. Jezus vindt een jonge ezel, gaat erop zitten en daalt van de Olijfberg af. De profetie van Zacharia gaat in vervulling: 'Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin' (9:9). De leerlingen begrijpen deze profetische vervulling eerst niet, maar later na Zijn verheerlijking in Zijn kruis, opstanding en hemelvaart begrijpen ze die wel. Johannes vertelt ons verder dat deze menigte bij Jezus was toen Hij Lazarus uit de doden opwekte. Ze zijn getuigen geweest van dit grote wonderteken van Gods Koninkrijk. Ze dalen nu samen met Jezus van de Olijfberg af richting Jeruzalem. Van wege Lazarus' opwekking komt Jezus ook een menigte vanuit Jeruzalem tegen. Vol van Gods grote daden omringen ze Jezus en juichen ze Hem toe. Wat een verrassing voor Jezus en Zijn leerlingen! Het is een koninklijke intocht van de Messias in de stad van God! De Farizeeën zijn hier echter niet blij mee. Ze zeggen tegen elkaar: 'U ziet dat u totaal niets bereikt (met de plannen om Jezus te doden)! Zie, de hele wereld loopt achter Hem aan'. Dit enthousiasme van het volk voor Jezus is maar van korte duur. Nu juichen de mensen, maar enkele dagen daarna schreeuwen ze: 'Kruis Hem, kruis Hem!' Volksgunst kan zo omslaan. Maar het woord van de profetie gaat in vervulling! Zijn Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken! Dat is ons enige houvast en dat is genoeg! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor de koninklijke intocht van Uw Zoon, Israëls Messias, en voor de vervulling van Zacharia's profetie. Geef dat we Jezus begroeten met: 'Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de HEERE, de Koning van Israël', door Uw Heilige Geest, amen.

79 IK BEN DE STERVENDE TARWEKORREL

Lezen: Johannes 12:12-36

(Johannes vertelt:)...Maar Jezus antwoordde hun (Zijn leerlingen): Het uur is gekomen dat de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht. Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot het eeuwige leven. Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn. En als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren. (Johannes 12:20-26)

Na Jezus' koninklijke intocht in Jeruzalem zijn er enkele Griekse feestgangers, die naar Jeruzalem gekomen zijn om de HEERE, de God van Israël te aanbidden; waarschijnlijk proselieten of Jodengenoten. Ze hebben over Jezus gehoord en ze willen Hem ontmoeten. Ze maken hun verlangen kenbaar aan Jezus' leerling Filippus, die deelt dit mee aan zijn medeleerling Andreas en samen brengen ze het verzoek van de Grieken over aan Jezus. Aarzelen ze hoe ze dit verzoek aan Jezus moeten overbrengen? Hij had immers gezegd dat Hij alleen gezonden was voor de verloren schapen van het huis van Israël (Mt.15:24). Op dit verzoek antwoordt Jezus: 'Het uur is gekomen dat de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden - via de weg van het kruis - Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht'. Met grote nadruk spreekt Jezus hier over Zijn aanstaand sterven. Hij vergelijkt Zijn leven met een tarwekorrel die in de aarde moet vallen en moet sterven en waaruit het zaad ontspruit dat veel tarwekorrels voortbrengt. Zolang de tarwekorrel alleen blijft en niet in de aarde valt en sterft, is er geen vrucht. Jezus' uitspraak herinnert aan Jesaja's profetie: 'Als Zijn ziel (van de Messias) zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nageslacht zien, Hij zal de dagen verlengen; het welbehagen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn' (53:10). Jezus lijdt en sterft voor anderen, maar Zijn leerlingen zullen in de navolging van Hem met Hem lijden als Zijn getuigen in deze wereld. Jezus zegt: 'Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot het eeuwige leven'. 'Liefhebben' en 'haten' betekenen in de Bijbel vaak: op de eerste en tweede plaats stellen. Wie zijn leven – verloren door de zonde – op de eerste plaats stelt, zal het kwijt raken, maar wie dit leven op de tweede plaats stelt, zal het behouden tot het eeuwige leven in Gods gemeenschap, dat door het geloof hier en nu begint. We moeten ons leven aan God en Jezus verliezen. Jezus zegt verder: 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn. En als iemand Mij dient, zal de Vader Hem eren'. Wat een genade: Jezus dienen door Hem te volgen, bij Hem te zijn en door Jezus' Vader geëerd te worden! Van harte aanbevolen en uitgenodigd! Een leven vol vrede en vreugde, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw sterven als tarwekorrel en voor Uw onderwijs. Geef dat we op Uw offer vertrouwen en dat we ons leven aan U verliezen en U dienen en volgen, amen.

80 IK VERHEERLIJK DE NAAM VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 12:20-36

(Jezus zegt:) Nu is Mijn ziel in beroering en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit dit uur! Maar hierom ben Ik in dit uur gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam! Er kwam dan een stem uit de hemel: En Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem opnieuw verheerlijken...Jezus antwoordde en zei: Niet voor Mij is deze stem er geweest, maar voor u. Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buiten geworpen worden. En Ik, als Ik van de aarde verhoogd ben, zal allen naar Mij toe trekken. (En dit zei Hij om aan te duiden welke dood Hij zou sterven). (Johannes 12:27-33)

Na Zijn onderwijs over Zijn sterven als een tarwekorrel en de navolging van Hem, zegt Jezus: 'Nu is Mijn ziel in beroering en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit dit uur! Maar hierom ben Ik in dit uur gekomen'. Jezus denkt blijkbaar aan Zijn lijden en sterven, aan de verschrikkingen die Hem te wachten staan, en die ontroeren Hem. Hij vraagt: 'Wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit dit uur?' en Hij antwoordt: 'Maar hierom ben Ik in dit uur gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam!' Jezus beseft dat het uur van Zijn vreselijke kruisdood dichtbij gekomen is. Hij bidt nu: 'Vader, verheerlijk Uw Naam'; in deze weg van lijden en sterven. Hij richt zich op Zijn Vader en op het grootmaken van Zijn Naam. Het gaat Jezus om Zijn eer. Wat een zuiver gebed! Hij ziet af van zichzelf en richt zich helemaal op Zijn Vader. Wat een krachtbron en voorbeeld voor ons in moeilijke situaties! Jezus' gebed wordt onmiddellijk verhoord. Er klinkt een stem uit de hemel: 'En Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem opnieuw verheerlijken'. God heeft Zijn Naam verheerlijkt in Jezus' wonderwerken en Hij zal dat opnieuw doen in Zijn sterven, opstaan uit de dood en Zijn hemelvaart. Aan God alle eer in deze grote heilsfeiten! De mensenmenigte, die bij Jezus en Zijn leerlingen is, hoort het geluid van de stem uit de hemel, maar blijkbaar niet de inhoud ervan. Sommigen denken aan een donderslag en anderen denken dat een engel tegen Jezus gesproken heeft. Jezus zegt daarop: 'Niet voor Mij is deze stem er geweest, maar voor u'. De mensen hebben er alle belang bij om deze woorden van God te weten, maar ze vragen Jezus daar niet naar. Hij geeft als toelichting op de stem uit de hemel: 'Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buiten geworpen worden. En Ik, als Ik van de aarde verhoogd ben, zal allen naar Mij toetrekken'. Op Zijn kruis draagt Jezus Gods oordeel over de zonden van deze wereld. Datzelfde kruis betekent de veroordeling voor Zijn vijanden, in het bijzonder van de satan, de vorst van deze wereld. Hij wordt verdreven uit de hemelse troonzaal en kan niet langer optreden als aanklager van de gelovigen (Lk.10:18; Openb.12:10). Vanaf Zijn kruis trekt Jezus met Evangeliekoorden alle mensen tot zich. Wat een genade! Helaas, laten niet allen laten zich trekken in de weg van geloof en bekering.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw gebed en voor Uw onderwijs. Geef dat we Uw Vader verheerlijken en dat we ons door U laten trekken tot eeuwig behoud, uit genade, amen.

81 IK BEN HET LICHT

Lezen: Johannes 12:20-36

(Johannes vertelt:) De menigte antwoordde Hem (Jezus): Wij hebben uit de wet gehoord dat de Christus tot in eeuwigheid blijft. En hoe kunt U dan zeggen dat de Zoon des mensen verhoogd moet worden? Wie is die Zoon des mensen? Jezus dan zei tegen hen: Nog een korte tijd is het licht bij u; wandel zolang u het licht hebt, opdat de duisternis u niet overvalt. En wie in de duisternis wandelt, weet niet waar hij heen gaat. Zolang u het licht hebt, geloof in het licht, opdat u kinderen van het licht mag zijn. Deze dingen sprak Jezus. En Hij ging weg en verborg zich voor hen. (Johannes 12:34-36)

Na de stem uit de hemel heeft Jezus tegen de mensen gezegd dat Hij van de aarde verhoogd zal worden. Hij zal dus niet bij hen blijven, maar hen verlaten. Daarop antwoorden de mensen Hem: ‘Wij hebben uit de wet gehoord dat de Christus tot in eeuwigheid blijft. En hoe kunt U dan zeggen dat de Zoon des mensen verhoogd moet worden? Wie is die Zoon des mensen?’ In het Oude Testament staat inderdaad dat de Messias een eeuwige Koning is (Ps.89:5,37; 110:4; Jes.9:5,6; Dan.7:14; enz.). Hoe kan Hij dan van de aarde verhoogd worden? Wie is die Zoon des mensen? Deze titel is niet gangbaar en wordt alleen door Jezus gebruikt als aanduiding van zichzelf. Hij is ontleend aan Daniël 7:13, waar God aan Hem onbeperkte Koninklijke heerschappij toevertrouwt. Is Hij dan niet dezelfde als de beloofde Messias? Jezus geeft op deze vragen geen rechtstreeks antwoord. Hij spreekt over zichzelf als het Licht dat nog korte tijd bij hen is. Laten ze in Zijn licht wandelen, opdat de duisternis hen niet zal overvallen. Laten ze deze gelegenheid benutten! Ze kunnen Hem nu nog om onderwijs vragen. Wie in duisternis wandelt, weet niet waarheen hij op weg is. Laten ze zolang Jezus nog bij hen is, in Hem geloven om kinderen van het Licht te worden en als zodanig leven; om op Hem te lijken in hun dagelijks leven. Na deze woorden gaat Jezus weg en verbergt Hij zich voor hen; waarschijnlijk om veiligheidsredenen. Hij wil niet dat ze Hem voortijdig arresteren en doden. Hij wacht op de tijd van Zijn Vader. Jezus’ zich verbergen onderstreept Zijn woorden dat Hij maar korte tijd meer bij hen is. We lezen niet over een reactie op Jezus’ woorden. Hebben de mensen die voor kennisgeving aangenomen en er verder niets meegedaan? Ze waren een appèl om in Jezus als het Licht te geloven en om kinderen van het Licht te worden. Laten wij in Hem geloven en kinderen van het Licht worden, door de kracht van Zijn Heilige Geest! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw onderwijs over Uzelf als het Licht en over Uw oproep om in U te geloven en kinderen van het Licht te worden. Geef ons in U te geloven als het Licht en maak ons kinderen van het Licht en leer ons zo te leven, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

82 WIE HEEFT MIJN PREDIKING GELOOFD?

Lezen: Johannes 12:37-50

(Johannes vertelt:) Maar hoewel Hij (Jezus) zoveel tekenen in hun bijzijn gedaan had, geloofden zij niet in Hem; opdat het woord van de profeet Jesaja vervuld werd dat hij gesproken heeft: Heere, wie heeft onze prediking geloofd en aan wie is de arm van de Heere geopenbaard? Daarom konden zij niet geloven, omdat Jesaja verder gezegd heeft: Hij (God) heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, opdat zij niet met de ogen zouden zien en met het hart inzien en zich bekeren en Ik hen zou genezen. Dit zei Jesaja toen hij Zijn heerlijkheid zag en over Hem sprak. En toch geloofden velen van de leiders in Hem, maar vanwege de Farizeeën beleden zij het niet, opdat zij niet uit de synagoge geworpen zouden worden. Want zij hadden de eer van de mensen meer lief dan de eer van God. (Johannes 12:37-43)

Johannes geeft hier een toelichting op de reactie van het volk op Jezus' bediening. Hij heeft veel wondertekenen in het bijzijn van Zijn volksgenoten gedaan, toch geloven velen van hen niet in Jezus. Jesaja's profetie gaat in vervulling: 'Heere, wie heeft onze prediking geloofd en aan wie is de arm van de Heere geopenbaard?' (53:1). Op deze vraag past een ontkennend antwoord. Bijna niemand heeft in Jezus' prediking geloofd. Volgens Johannes is deze droevige situatie ook vervulling van de profetie; dat Jezus' volksgenoten niet kunnen geloven. Johannes haalt hier vrij Jesaja 6:9 en 10 aan: 'Toen zei Hij (God tegen Zijn volk Israël): Luister voortdurend, maar u zult het niet begrijpen. Zie voortdurend, maar u zult het niet opmerken. Maak het hart van dit volk vet en stop hun oren toe en sluit hun ogen; anders zullen zij met hun ogen zien en met hun oren horen en met hun hart begrijpen en zich bekeren en zal Hij hen genezen'. Dit is Gods rechtvaardig oordeel van verharding, wanneer Zijn volk eigen hart verhardt en een tijdlang niet heeft willen luisteren naar Gods stem. Dit is een vreselijk oordeel wat de mens over zich haalt. Gods boodschap is niet vrijblijvend, maar zeer verplichtend; met grote gevolgen voor dit leven en voor het toekomstige leven. Johannes voegt aan deze woorden toe: 'Dit zei Jesaja toen Hij Zijn heerlijkheid zag en over Hem sprak'. Jesaja zag in een visioen de heerlijkheid van de HEERE, de God van Israël, in de tempel met de engelen die riepen: 'Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de legermachten; heel de aarde is vol van Zijn heerlijkheid!' (6:1-4). Volgens Johannes was dit de heerlijkheid van Jezus, de Zoon van God, omdat God zich openbaart door Hem. Maar er is niet alleen een negatieve reactie op Jezus' bediening. Veel leiders geloven in Hem, maar belijden Hem niet uit vrees voor de Farizeeën, om niet uit de synagoge geworpen te worden. De eer van mensen hebben ze meer lief dan de eer van God. Wat een teleurstelling voor Jezus en voor God! De eer van God gaat hen niet boven alles zoals bij Jezus. Hij is de krachtbron en het voorbeeld om de eer van Zijn Vader boven allen en alles te stellen. Leef uit Hem! Amen. .

Gebed

Dank U, Vader, voor de vervulling van Jesaja's profetieën. Geef ons geloof en bewaar ons voor verharding, in Jezus' Naam, door de kracht van Uw Geest, amen.

83 IK BEN GEKOMEN OM DE WERELD TE REDDEN

Lezen: Johannes 12:37-50

Jezus nu riep en zei: Wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij, maar in Hem Die Mij gezonden heeft. En wie Mij ziet, ziet Hem Die Mij gezonden heeft. Ik ben een licht, in de wereld gekomen, opdat ieder die in Mij gelooft, niet in de duisternis blijft. En als iemand Mijn woorden hoort en niet gelooft, veroordeel Ik hem niet, want Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om de wereld zalig te maken. Wie Mij verwerpt en Mijn woorden niet aanneemt, heeft iets wat hem veroordeelt, namelijk het woord dat Ik gesproken heb; dat zal hem veroordelen op de laatste dag. (Johannes 12:44-48)

Na Johannes' toelichting op de reacties op Jezus' bediening vertelt hij opnieuw over Zijn optreden. Jezus roept luid: 'Wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij, maar in Hem Die Mij gezonden heeft. En wie Mij ziet, ziet Hem Die Mij gezonden heeft'. Jezus weet zich gezonden door Zijn Vader en dat Hij het beeld van Zijn Vader is. Het geloof in Hem houdt ook geloof in Zijn Vader in. Hij en de Vader zijn één (Joh.10:30). En dan spreekt Hij opnieuw over het licht (vgl. 35,36): 'Ik ben een licht, in de wereld gekomen, opdat ieder die in Mij gelooft, niet in de duisternis blijft'. Jezus wil niet dat de mensen in geestelijke duisternis blijven verkeren. Hij is het Licht in de duisternis. Laten de mensen in Hem geloven. Dan gaat het licht in hun leven schijnen en verdwijnt de duisternis. En Jezus gebruikt nu voor de derde keer het woord 'geloven'. Hij zegt: 'En als iemand Mijn woorden hoort en niet gelooft, veroordeel Ik hem niet, want Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om de wereld te behouden'. Jezus herhaalt wat Johannes eerder heeft gezegd: 'Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden' (Joh.3:17). Dat is Jezus' eerste opdracht: de verloren wereld redden door Zijn kruis en opstanding. Als persoon veroordeelt Hij nu geen mensen, maar Zijn woorden veroordelen wel, in het bijzonder op de laatste dag, wanneer Hij terugkomt in heerlijkheid. Jezus heeft wel alle oordeelsbevoegdheid van Zijn Vader ontvangen (Joh.5:22,27), maar Hij maakt daar nu nog geen gebruik van. Hij legt hier alle nadruk op de woorden die Hij van Zijn Vader ontvangen en uitgesproken heeft. Zijn Vader heeft Hem daartoe een gebod gegeven wat Hij zeggen en spreken moet. Hij leeft en spreekt in afhankelijkheid van Zijn Vader. Gehoorzaamheid aan dit gebod betekent eeuwig leven voor Hem en voor allen die in Hem geloven. En dan zegt Jezus het nog een keer: 'Wat Ik dan spreek, spreek Ik zoals de Vader Mij gezegd heeft'. De woorden van de hemelse Vader te horen is een groot voorrecht, maar betekent tegelijk een grote verantwoordelijkheid. 'Let dan op dat u Hem Die spreekt, niet verwerpt!' (Hebr.12:25). Hoor en leef, voor eeuwig!

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw oproep tot geloof in U en Uw woorden. Geef dat we mogen horen, gehoorzamen en geloven, tot eeuwig behoud, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

84 IK BEN GEKOMEN OM TE DIENEN

Lezen: Johannes 13:1-20

(Johannes vertelt:)...Toen dan de maaltijd plaatsvond...stond Jezus, Die wist dat de Vader Hem alle dingen in handen gegeven had en dat Hij van God uitgegaan was en tot God heenging, op van de maaltijd, legde Zijn kleren af, nam een linnen doek en deed die om Zijn middel. Daarna goot Hij water in de waskom en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek die Hij om Zijn middel had. (Johannes 13:1-5)

Na de beschrijving van Jezus' zalving in Bethanië, Zijn Koninklijke intocht in Jeruzalem en Zijn laatste optreden in het openbaar vertelt Johannes over Jezus en Zijn leerlingen in de Paaszaal. Vóór de viering van de Paasmaaltijd weet Jezus dat Zijn uur gekomen is dat Hij uit deze wereld zal overgaan naar de Vader en heeft Hij de Zijnen, die in de wereld zijn liefgehad tot het einde. Hij beseft dat de tijd gekomen is dat Hij in de weg van sterven, opstaan en naar de hemel varen zal terugkeren naar Zijn Vader. Hij heeft de Zijnen lief, die in de wereld zijn en daar achterblijven, met een volmaakte liefde. Alles wat er verder gebeurt laat Zijn onpeilbaar grote liefde zien: liefde tot in de dood én tot Zijn terugkomst in heerlijkheid. Jezus weet ook dat de duivel, Zijn tegenstander, in het hart van Judas Iskarioth, Zijn leerling, gegeven heeft Hem te verraden. Maar Hij weet nog meer: Zijn Vader heeft Hem alle dingen in handen gegeven en dat Hij van Hem is uitgegaan en tot Hem heengaat. Vanuit Zijn hoge positie en vanuit Zijn hoop op thuiskomst bij Zijn Vader, staat Jezus op van de maaltijd, legt Hij Zijn bovenkleren af – die Hem kunnen hinderen in Zijn bewegingen – neemt een linnen doek, omgordt zich daarmee, giet water in de waskom en begint de voeten van Zijn leerlingen te wassen en af te drogen met de linnen doek die Hij om Zijn middel heeft. Wat een verrassing! Blijkbaar is er geen slaaf aanwezig om dit doen en Jezus' leerlingen hebben dit ook niet willen doen. Met ongewassen voeten zijn Jezus en Zijn leerlingen aan tafel gaan aanliggen; niet erg fris. Jezus doet nu wat niet één van Zijn leerlingen heeft willen doen: het werk van een slaaf. Wat een zelfvernederings van de Meester en wat een dienstbetoon aan Zijn leerlingen! Jezus doet dit stilzwijgend, maar spreekt des te meer! Paulus zal later over Jezus schrijven: 'Die, hoewel Hij in de gestalte van God was,...zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood' (Fil.2:6-8). De voetwassing door Jezus ligt in het verlengde van Zijn menswording op aarde en van Zijn doop in de Jordaan en vindt haar dieptepunt in Zijn kruisdood: gekruisigd als een slaaf. Zo groot is Zijn zondaarsliefde! Zie, hoe grote liefde Hij ons bewezen heeft en bewijst! Wat beschamend voor Zijn leerlingen en voor ons! Zijn nederigheid staat tegenover onze hoogmoed. 'O, Zoon, maak ons Uw beeld gelijk!' Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw grote liefde en voor de voetwassing van Uw leerlingen. Vervul ons met Uw liefde, nederigheid en dienstbetoon, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

85 IK BEN GEKOMEN OM TE REINIGEN

Lezen: Johannes 13:1-20

(Johannes vertelt:) Zo kwam Hij (Jezus) bij Simon Petrus en die zei tegen Hem: Heere, wilt U mij de voeten wassen?...Petrus zei tegen Hem: U zult mijn voeten in der eeuwigheid niet wassen! Jezus antwoordde hem: Als Ik u niet was, hebt u geen deel met Mij. Simon Petrus zei tegen Hem: Heere, niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd. Jezus zei tegen hem: Wie gebaad heeft, heeft slechts nodig dat zijn voeten worden gewassen, want hij is al geheel rein. En u bent rein, maar niet allen. Want Hij wist wie Hem verraden zou; daarom zei Hij: U bent niet allen rein. (Johannes 13:6-11)

Wanneer Jezus aan de Paasmaaltijd de voeten van Zijn leerlingen wast, komt hij ook bij Petrus. Deze reageert beschaamd: 'Heere, wilt U – de Heere – mij - als een slaaf - de voeten wassen?' Jezus zegt daarop: 'Wat Ik doe, weet u niet, maar u zult het later inzien'; wanneer de Heilige Geest is gekomen. Petrus laat deze woorden van Jezus niet tot zich doordringen, maar protesteert: 'U zult mijn voeten in der eeuwigheid niet wassen!' Hij kan Jezus niet toestaan om zich voor hem te vernederen door dit slavenwerk voor hem te doen. Daarop antwoordt Jezus: 'Als Ik u (Petrus) niet was, hebt u geen deel aan Mij'; dan behoort je niet bij Mij, dan deel je niet in Mijn Koninkrijk. Daar wil Petrus niets van weten. Hij zegt: 'Heere, niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd'. Hij valt van het ene uiterste in het andere. Daarop zegt Jezus: 'Wie gebaad heeft, heeft slechts nodig dat zijn voeten worden gewassen, want hij is al geheel rein en u bent rein'. Jezus en Zijn leerlingen zullen zichzelf ongetwijfeld gereinigd hebben vóór het Paasfeest (Joh.11:55; 18:28). Na deze grote 'wasbeurt' is er nu alleen een kleine 'wasbeurt' nodig van de voeten vanwege het stof van de weg. Beide zijn een beeld van de *eenmalige, totale* reiniging met het Woord en door de Heilige Geest en van de *dagelijkse, gedeeltelijke* reiniging van struikelingen op de levensweg van de gelovigen. Later zegt Jezus tegen Zijn leerlingen: 'U bent al rein vanwege het woord dat Ik tot u gesproken heeft' (Joh.15:3) en Paulus schrijft over 'het bad van de wedergeboorte en de vernieuwing door de Heilige Geest' (Titus 3:5). Van Gods woorden gaat een reinigende kracht uit door de Heilige Geest; eens voor het eerst en daarna telkens opnieuw. Zo wordt de vertrouwelijke omgang met God in stand gehouden. Jezus' leerlingen zijn rein, behalve Judas. Daarom zegt Jezus: 'En u bent rein, maar niet allen'. Johannes geeft als toelichting: 'Want Hij (Jezus) wist wie Hem verraden zou; daarom zei Hij: U bent niet allen rein'. Wat een waarschuwing voor Judas, van wie Jezus ook de voeten gewassen heeft! Dit heeft hem echter niet tot inkeer en omkeer gebracht. Wie toegeeft aan de zonde, komt in haar macht en haalt verharding over zich. Een baken in zee! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U, voor Uw geduld met Petrus en voor Uw onderwijs over de grote en kleine 'wasbeurt'. Geef dat we aan beide deelhebben, door Uw Heilige Geest, amen.

86 IK GEEF U EEN VOORBEELD

Lezen: Johannes 13:1-20

(Johannes vertelt:) Toen Hij (Jezus) dan hun voeten (van Zijn leerlingen) gewassen had en Zijn kleren weer had aangedaan, ging Hij weer aanliggen en zei tegen hen: Ziet u wat Ik aan u gedaan heb? U noemt Mij Meester en Heere en u zegt het terecht, want Ik ben het. Als Ik dan, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, moet ook u elkaars voeten wassen. Want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook u zult doen zoals Ik voor u heb gedaan. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Een slaaf is niet meer dan hij die hem gezonden heeft. Als u deze dingen weet, zalig bent u als u ze doet. (Johannes 13:12-17)

Na de voetwassing van Zijn leerlingen trekt Jezus Zijn bovenkleren aan, gaat weer aan de Paasmaaltijd aanliggen en zegt tegen hen: 'Ziet u wat Ik aan u gedaan heb? U noemt Mij Meester en Heere en u zegt het terecht, want Ik ben het. Als Ik dan, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, moet ook u elkaars voeten wassen'. Jezus wil dat ze de bedoeling van Zijn voetwassing begrijpen: wat Hij voor hen gedaan heeft dat moeten zij voor elkaar doen. Hij is hun Meester en Heere. Wanneer Hij de voeten van Zijn leerlingen wast, behoren ze dat ook bij elkaar te doen. Hij is een voorbeeld voor hen om bij elkaar te doen wat Hij bij hen gedaan heeft. Daarna zegt Jezus met nadruk: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Een slaaf is niet meer dan zijn heer, en een gezant niet meer dan die hem gezonden heeft. Als u deze dingen weet, zalig bent u als u ze doet'. Jezus' leerlingen zijn niet groter of hoger dan Jezus, hun Meester en Heere. Daarom moeten ze zich niet te belangrijk voelen om deze liefdedienst aan elkaar te bewijzen die Hij hun bewezen heeft. Jezus voegt een zaligspreking aan Zijn vermaning toe: 'Zalig bent u als u ze doet'. Hij vraagt niet alleen gehoorzaamheid van Zijn leerlingen. Hij belooft hun daarbij ook geluk. Het navolgen van Jezus' voorbeeld zal hen gelukkig maken en vreugde geven. Jezus' daad van voetwassing ligt in het verlengde van Zijn menswording op aarde en van Zijn doop in de Jordaan én is een profetie van Zijn kruisdood: Hij heeft zichzelf ontledigd door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. 'En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood. Ja, tot de kruisdood' (Fil.2:7,8). Jezus is het voorbeeld tot dienstbetoon bij uitstek: elkaar nederig dienen – met elkaars voeten wassen als voorbeeld - én tegelijk is Hij de krachtbron om dit te doen. 'Gelijk' (zoals) heeft hier een vergelijkende én een redengevende betekenis ('omdat'). Jezus geeft wat Hij vraagt: de kracht van Zijn Heilige Geest; om dit dienstbetoon aan elkaar te bewijzen uit liefde en uit dankbaarheid. Het is uit Hem, door Hem en tot Hem. Lof zij u Christus, tot in eeuwigheid! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw uitleg en toepassing van Uw voetwassing. Geef ons de kracht van Uw Heilige Geest om U na te volgen: om medegelovigen de voeten te wassen, uit genade, amen.

87 IK VOORZEG MIJN VERRAAD

Lezen: Johannes 13:1-20

(Johannes vertelt:) Ik (Jezus) zeg dit niet van u allen (Mijn leerlingen); Ik weet wie Ik uitverkoren heb. Maar de Schrift moet vervuld worden: Wie Mijn brood eet, heeft zijn hiel tegen Mij opgeheven. Nu al zeg Ik het u voordat het gebeurt, opdat wanneer het gebeurt, u zult geloven dat Ik het ben. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand hem ontvangt die Ik zal zenden, ontvangt hij Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft. (Johannes 13:18-20)

Johannes heeft al twee keer het verraad van Judas genoemd: ‘en de duivel Judas Iskariot, de zoon van Simon, al in het hart gegeven had Hem (Jezus) te verraden’ en ‘Hij (Jezus) wist wie Hem verraden zou; daarom zei Hij: U bent niet allen rein’. Na Zijn voetwassing aan Zijn leerlingen als voorbeeld gegeven te hebben, zegt Jezus tegen hen: ‘Ik zeg dit niet van u allen – ‘Als u deze dingen weet, zalig bent u als u ze doet’ – Ik weet wie Ik uitverkoren heb. Maar de Schrift moet vervuld worden: Wie Mijn brood eet, heeft zijn hiel tegen Mij opgeheven’. Deze zaligspreking geldt Zijn uitverkorenen, de lievelingen van Zijn hart. Ze zijn niet alleen uitverkoren tot het apostelschap – een tijdelijke bediening – (Joh.6:70,71), maar ook tot het eeuwige leven. Maar dit geldt niet van Judas, de leerling-verrader. Op hem is Ps.41:10 van toepassing: ‘Zelfs de man met wie ik in vrede leefde, op wie ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft mij hard nagept’. Dit Psalmwoord wordt in Judas vervuld. Davids pijnlijke ervaring met zijn raadsman Achitofel (2 Sam.15:12; 16:20-23) zal Jezus’ ervaring worden. Jezus deelt dit nu al mee voordat het gebeurt, opdat Zijn leerlingen zullen geloven dat Hij het is Die dit gezegd heeft. Deze woorden kunnen ook betekenen: ‘Dat Ik ben’ – De Ik ben Die Ik ben, de God van Israël. Als Zoon van God mag Jezus die Naam dragen. Jezus wil het geloof van Zijn leerlingen versterken. Daarna zegt Hij met nadruk: ‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als iemand hem ontvangt die Ik zal zenden, ontvangt hij Mij en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft’. Wie de gezant van een koning ontvangt, ontvangt daarmee de koning zelf. Deze ‘bode’ regel uit het oude oosten geldt ook voor de degene die Jezus’ dienaar ontvangt. Die ontvangt Jezus en wie Jezus ontvangt, ontvangt Zijn Vader, Die Hem gezonden heeft. Wat een voorrecht én verantwoordelijkheid voor al Jezus’ leerlingen en in het bijzonder voor Judas! Deze woorden zijn één van Jezus’ laatste waarschuwingen aan zijn adres: ‘Judas, weet wat je doet. Je verwerpt Mij, dan verwerp je ook Mijn Vader, de HEERE, de God van Israël’. Hij laadt een grote verantwoordelijkheid op zich door verder te gaan op zijn verkeerde weg. Hij is een gewaarschuwd man! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank u voor Uw waarschuwendende woorden, die Uw leerlingen voorbereiden op de dingen die komen gaan. U vervult de profetie en U roept op tot geloof in U. Geef dat we Uw waarschuwendende woorden ter harte nemen en geloven, door Uw Heilige Geest, amen.

88 IK WIJS MIJN VERRADER AAN

Lezen: Johannes 13:18-30

Toen Jezus deze dingen gezegd had, raakte Zijn geest in beroering en Hij getuigde en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u dat een van u Mij zal verraden. De discipelen dan keken elkaar aan, in twijfel over wie Hij dat zei. En een van Zijn discipelen, die Jezus liefhad, lag in de schoot van Jezus...En deze ging tegen Jezus' borst liggen en zei tegen Hem: Heere, wie is het? Jezus antwoordde: Die is het aan wie Ik het stuk brood zal geven, nadat Ik het ingedoopt heb. En toen Hij het stuk brood ingedoopt had, gaf Hij het aan Judas Iskarioth, de zoon van Simon. En met het nemen van het stuk brood voer de satan in hem. Jezus dan zei tegen hem: Wat u wilt doen, doe het snel...Toen hij (Judas) dan het stuk brood genomen had, ging hij meteen naar buiten. En het was nacht. (Johannes 13:21-30)

Na Jezus' voorzegging van Judas' verraad en de vervulling van de profetie daarin, raakt Zijn geest in beroering en legt Hij een verklaring af: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u dat een van u Mij zal verraden'. Blijkbaar kost het Hem grote moeite om Zijn verrader aan te wijzen, maar Hij kan niet anders. Zijn leerlingen moeten dit weten en Judas moet opnieuw gewaarschuwd worden. Wie peilt Jezus' pijn en verdriet? Zijn leerlingen kijken elkaar aan in twijfel wie Jezus van hen op het oog heeft. Petrus wenkt Johannes, die Jezus in het bijzonder liefheeft en het dichtst bij Jezus aan tafel aanligt om Jezus te vragen wie Hem zal verraden. Johannes leunt over naar de borst van Jezus en vraagt Hem: 'Heere, wie is het?' Jezus antwoordt daarop: 'Die (leerling) is het aan wie Ik het stuk brood zal geven, nadat Ik het ingedoopt heb' (in de charoset-saus: mengsel van appel, noten, wijn en rozijnen). Jezus doopt het stuk brood in de saus en geeft het aan Judas Iskariot, de zoon van Simon. Alleen Johannes begrijpt de betekenis hiervan en hij zal die aan Petrus hebben doorgegeven. Judas neemt het brood uit Jezus' hand aan en dan neemt satan hem helemaal in bezit. Met zijn verraadplannen in het hoofd ontheiligt Judas de Paasmaaltijd en stelt zich zo open voor de boze. Jezus zegt nu tegen hem: 'Wat u wilt doen, doe het snel'; maak voort en doe het vlug. Hij bestraft de boze niet en bant hem ook niet uit. Hij geeft hem toestemming om zijn boze voornemen uit te voeren: het verraad van Jezus door een van Zijn leerlingen. De leerlingen begrijpen de bedoeling van Jezus' woorden niet. Ze denken aan een opdracht aan Judas voor de inkoop van feestbenodigdheden óf voor een gift aan de armen. Nadat Judas het brood uit Jezus' hand genomen heeft, gaat hij direct naar buiten. Hij kan het niet langer bij Jezus uithouden. En dan is het nacht, niet alleen in de schepping, maar ook in Judas' hart. Petrus gaat na zijn verloochening van Jezus ook naar buiten, maar huilt dan bitter van berouw. Wat een verschil tussen Judas en Petrus, tussen het werk van satan en van God! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor het aanwijzen van Judas als Uw verrader, voor Uw ontroering en voor Uw wijsheid. Bewaar ons voor de zonde; dat we U niet verraden en Uw waarschuwingen niet in de wind slaan. Vervul ons met Uw Heilige Geest, uit genade, amen.

89 IK GEEF U EEN NIEUW GEBOD

Lezen: Johannes 13:12-35

(Jezus zegt:)...Lieve kinderen, nog een korte tijd ben Ik bij u. U zult Mij zoeken en zoals Ik gezegd heb tegen de Joden, zo zeg Ik het nu ook tegen u: Waar Ik heen ga, kunt u niet komen. Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk dat u elkaar lief hebt; zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben. Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt. (Johannes 13:31-35)

Na het vertrek van Judas uit de Paaszaal zegt Jezus: 'Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt. Als God in Hem verheerlijkt is, zal God Hem ook in zichzelf verheerlijken en Hij zal Hem meteen verheerlijken'. Blijkbaar heeft de ontmaskering van Judas als Zijn verrader Jezus moeite gekost, maar ook dit heeft Hij gedaan in gehoorzaamheid aan Zijn Vader. Daardoor is Hij en Zijn Vader verheerlijkt; groot gemaakt. God de Vader zelf zal Jezus ook verheerlijken en Hij zal dat terstond doen in Jezus' kruisdood, opstanding, hemelvaart en de uitstorting van Zijn Geest. Deze heerlijke heilsfeiten zullen de Naam van Jezus grootmaken, zodat die gaat stralen. Daarna zegt Jezus tegen Zijn leerlingen: 'Lieve kinderen, nog een korte tijd ben Ik bij u. U zult Mij zoeken en zoals Ik gezegd heb tegen de Joden, zo zeg Ik het nu ook tegen u: Waar Ik heen ga, kunt u niet komen'. Wat een liefdevolle aanspraak van Zijn leerlingen: 'Lieve kinderen'! Jezus herhaalt hier wat Hij eerder heeft gezegd: binnenkort gaat Hij hen verlaten (Joh.7:33; 12:35). Ze zullen Hem zoeken, maar ze kunnen niet komen waar Hij naar toe gaat: naar Zijn Vader door Zijn hemelvaart. Dit heeft Hij al eerder tegen de Joodse leiders gezegd (Joh.7:34; 8:21). Met het oog op Zijn aanstaand vertrek zegt Jezus: 'Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk dat u elkaar lief hebt; zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben'. Zolang Jezus bij Zijn leerlingen is, bindt Hij hen samen door Zijn persoon. Na Zijn hemelvaart wordt dit anders. Dan zullen ze samen de eenheid moeten bewaren door de band van de liefde. Daarvoor geeft Jezus hun een nieuw gebod; nieuwsoortig. Ze zullen elkaar niet slechts liefhebben als zichzelf (Mt.22:39), maar zoals Hij hen heeft liefgehad; met een alles opofferende liefde. Jezus is daarbij hun krachtbron en voorbeeld. Hun onderlinge liefde zal een getuigenis zijn: 'Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent'; dan lijken ze op hun Meester. Wat een getuigenis! 'Woorden wekken, maar voorbeelden trekken'. Jezus wil dat Zijn Gemeente aantrekkingskracht, werf-kracht heeft. Dat is tot Zijn eer en tot zegen van velen! Amen.

Gebod

Heere Jezus, dank U voor Uw verheerlijking en voor Uw nieuwe gebod om elkaar lief te hebben zoals U ons hebt liefgehad. Geef dat we U grootmaken en dat we U en elkaar liefhebben, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

90 IK VOORZEG MIJN VERLOOCHENING

Lezen: Johannes 13:31-38

Simon Petrus zei tegen Hem (Jezus): Heere, waar gaat U heen? Jezus antwoordde hem: Waar Ik heenga, kunt u Mij nu niet volgen, maar u zult Mij later volgen. Petrus zei tegen Hem: Heere, waarom kan ik U nu niet volgen? Mijn leven zal ik voor U geven. Jezus antwoordde hem: Zult u uw leven voor Mij geven? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De haan zal niet kraaien, voordat u Mij driemaal verloochend zult hebben. (Johannes 13:36-38)

Na Jezus' aankondiging van Zijn aanstaand vertrek en het nieuwe gebod voor Zijn leerlingen vraagt Petrus aan Jezus: 'Heere, waar gaat U heen?' Jezus' eerste woorden hebben Hem geraakt, terwijl hij Zijn laatste woorden nauwelijks gehoord heeft. Petrus wil niet dat Jezus vertrekt, maar dat Hij bij Zijn leerlingen blijft. Jezus beantwoordt Petrus' vraag met: 'Waar Ik heenga, kunt u Mij niet volgen, maar u zult Mij later volgen'. Petrus kan Jezus nu niet volgen in de kruisdood, maar later zal hij Hem volgen in de martelaarsdood (Joh.21:18,19). Hij vraagt Jezus: 'Heere, waarom kan ik U niet volgen? Mijn leven zal ik voor u geven'. Petrus beseft dat het gaat om Jezus volgen tot in de dood. Hij is bereid om zijn leven voor Hem te geven. Dat is de taal van de liefde. Petrus heeft alles voor zijn Meester over. Jezus vraagt hem nu: 'Zult u uw leven voor Mij geven?' en Hij beantwoordt Zijn eigen vraag met: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De haan zal niet kraaien voordat u Mij driemaal verloochend zult hebben'. Jezus spreekt deze woorden uit met grote nadruk en ernst. Hij voorzegt Petrus' verloochening van Hem. Hij waarschuwt hem ernstig. Maar Petrus zegt tegen Jezus: 'Al moest ik ook met U sterven, ik zal u beslist niet verloochenen! Hetzelfde zeiden ook al de discipelen' (Mt.26:35; Mk.14:31; Lk.22:33,34). De liefde voor hun Meester doet hen zo spreken, maar ze overschatten zichzelf: Petrus verloochent Jezus over enkele uren en alle leerlingen vluchten en laten Jezus in de steek, wanneer Hij gevangen genomen wordt. Ze hadden beter Jezus' woorden kunnen geloven en Zijn waarschuwing ter harte kunnen nemen. Later hebben ze dit ontdekt, hun ontrouw aan hun Meester beleden en Zijn vergeving ontvangen. Johannes schrijft later: 'Mijn lieve kinderen, ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt. En als iemand gezondigd heeft: wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige. En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de hele wereld' (1 Joh.2:1,2). En Paulus schrijft: 'Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw. Hij kan zichzelf niet verloochenen' (2 Tim.2:13). Halleluja, amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw voorzegging van Petrus' verloochening. Geef dat we Uw waarschuwingen ter harte nemen en bewaar ons ervoor om U te verloochenen, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

91 IK BEMOEDIG EN ZORG

Lezen: Johannes 13:36 - 14:14

(Jezus zegt tegen Zijn leerlingen:) Laat uw hart niet in beroering raken; u gelooft in God, geloof ook in Mij. In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen; als dat niet zo was, zou Ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om een plaats voor u gereed te maken. En als Ik heengegaan ben en plaats voor u gereedgemaakt heb, kom Ik terug en zal u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben. (Johannes 14:1-3)

Jezus heeft met Zijn leerlingen de Paasmaaltijd en het eerste avondmaal gevierd, hun voeten gewassen en Judas' verraad en Petrus' verloochening aangekondigd. Wat moeten Jezus' leerlingen veel verwerken! Vooral de aankondiging van Petrus' verloochening moet hen geschokt hebben. Ze zijn in verwarring. Daarom zegt Jezus tegen hen: 'Laat uw hart niet in beroering raken' (beter vertaald: 'Uw hart blijve niet langer ontroerd' of 'Wees niet te zeer geschokt'). Hetzelfde woord wordt voor Jezus gebruikt (Joh.11:33; 12:27; 13:21). Hij weet wat beroering is. Die kan er zijn, maar we mogen ons daar niet aan overgeven of daarin blijven hangen. Jezus richt hun aandacht op het geloof in God en in Hemzelf, want dat geeft steun te midden van verwarring, omdat het zich richt op God en op Jezus bij Wie vrede en rust zijn. Jezus' leerlingen geloven in de HEERE, de God van Israël. Laten ze dat nu ook doen in Jezus, de Gezondene door de Vader! Wanneer ze dat doen, zullen ze rustig worden. Jezus wijst Zijn leerlingen op het huis van Zijn Vader, op de hemelse heerlijkheid, waar Hij zelf naar toe hoopt te gaan bij Zijn sterven. In dat Vaderhuis zijn veel woningen, verblijfplaatsen; voor Jezus zelf én voor allen die in Hem geloven. Er is voor al Gods kinderen plaats en voor ieder een eigen plaats. Zijn leerlingen kunnen daar zeker van zijn! Als het anders was dan had Jezus hun dat gezegd. Jezus belooft nog meer: 'Ik ga heen om een plaats voor u gereed te maken'. Hij gaat dat doen door Zijn lijden en sterven, door Zijn opstanding en hemelvaart, door de uitstorting van Zijn Heilige Geest. Dat is nodig voor Zijn leerlingen en voor ons. Als kinderen van Adam en Eva is er voor Zijn leerlingen en voor ons geen plaats in het Vaderhuis. Hoe zouden we als zondige mensen kunnen wonen in het Vaderhuis bij de heilige en rechtvaardige God? Dat is totaal onmogelijk, maar dank zij Jezus' werk is dat nu wel mogelijk. Hij heeft dat gedaan: 'Het is volbracht'. We hebben nog meer reden om Zijn belofte te geloven dan Zijn leerlingen, want die staan nog vóór Zijn kruis en opstanding. Wanneer Jezus heengegaan zal zijn en plaats gereed gemaakt heeft, komt Hij terug in heerlijkheid. Nu, in de tussentijd, is Hij bezig om zondaren te redden door Zijn Geest en Woord en om hen voor te bereiden op Zijn heerlijkheid. Wanneer Hij terugkomt, zal Hij Zijn leerlingen en alle gelovigen tot zich nemen. Dan mogen ze daar zijn waar Hij is: in het Vaderhuis met zijn vele woningen. Wat een heerlijke toekomst! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw bemoediging en voor Uw werk om een plaats klaar te maken in het Vaderhuis met zijn vele woningen. Geef dat we daar mogen komen, uit genade, amen.

92 IK BEN DE WEG, DE WAARHEID EN HET LEVEN

Lezen: Johannes 14:1-14

(Jezus zegt:) En waar Ik heen ga, weet u en de weg weet u. Thomas zei tegen Hem: Heere, wij weten niet waar U heen gaat en hoe kunnen wij de weg weten? Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij. (Johannes 14:4-6)

Jezus heeft tegen Zijn leerlingen gezegd dat Hij heen gaat om een plaats voor hen klaar te maken in het Vaderhuis en, wanneer Hij dat gedaan heeft, komt Hij terug om hen tot zich te nemen om bij Hem te zijn. Jezus bevestigt wat Hij gezegd heeft met: 'En waar Ik heen ga, weet u en de weg weet u'. Hij gaat naar het Vaderhuis en de weg daarheen is door lijden, sterven en opstaan. Meer dan eens heeft Hij deze weg aangekondigd, maar deze aankondigingen zijn niet tot Zijn leerlingen doorgedrongen. Ze willen niet horen over Zijn lijden en sterven. Dit blijkt uit de vraag van Zijn leerling Thomas: 'Heere, wij weten niet waar U heen gaat en hoe kunnen wij de weg weten?' Hij belijdt zijn onwetendheid en zijn onvermogen om Jezus' weg te kennen. En dan zegt Jezus tegen Thomas en zijn medeleerlingen: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij'. Jezus spreekt opnieuw een 'Ik ben'-woord uit (Joh.6:35; 11:25; enz.). Hij noemt de Naam van Zijn Vader: 'Ik ben Die Ik ben', Ik ben de Eeuwige Trouwe (Ex.3:14) en past die op zichzelf toe als de Zoon van God. Jezus is de Weg naar God de Vader en naar het Vaderhuis. Nadrukkelijk zegt Hij: 'Niemand komt tot de Vader dan door Mij'. Hij is de enige Middelaar tussen God en mensen. Hij zal de weg banen door Zijn bitter lijden, Zijn verzoenend sterven en Zijn heerlijke opstanding. Hij is de gebaande Weg en wie over Hem als Weg wandelt komt bij God de Vader thuis in Zijn Vaderhuis. Jezus zegt ook: 'Ik ben de Waarheid'; over God en mens en over alle dingen. Hij is de betrouwbaarheid zelf die geloofd wil worden. Daarom kan Hij de Weg zijn. Hij is de ware Weg, geen dwaalweg. Hij is ook het Leven: het eeuwige leven, dat hier en nu ontvangen wordt en dat voortduurt tot in de eeuwen der eeuwen. Vóór Zijn opwekking van Lazarus uit de dood zei Hij tegen Martha: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid' (Joh.11:25,26). Martha geloofde Jezus' woorden. Laten wij dat ook doen! Jezus staat hier voor ons als: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het leven' en dat wil Hij voor u, jou en mij zijn. 'Geloof Zijn heil- en troostrijk woord, verhard u niet, maar laat u leiden' (Ps.95:4; berijming 1773). Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw zelfopenbaring aan Thomas en zijn medeleerlingen. Geef dat we Uw weg zullen gaan, Uw waarheid zullen geloven en Uw leven zullen ontvangen, door Uw Heilige Geest, amen.

93 IK MAAK MIJN VADER BEKEND EN U KENT HEM

Lezen: Johannes 14:1-14

(Jezus zegt:) Als u Mij gekend had, zou u ook Mijn Vader gekend hebben; en van nu af kent u Hem en hebt u Hem gezien. Filippus zei tegen Hem: Heere, laat ons de Vader zien en het is ons genoeg. Jezus zei tegen hem:...Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; en hoe kunt u dan zeggen: Laat ons de Vader zien? Geloof u niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is? De woorden die Ik tot u spreek, spreek Ik niet uit Mijzelf, maar de Vader, Die in Mij blijft, Die doet de werken. Geloof Mij, dat ik in de Vader ben en de Vader in Mij is, en zo niet, geloof Mij dan om de werken zelf. (Johannes 14:7-11)

Na Zijn zelfopenbaring: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven' zegt Jezus tegen Zijn leerlingen: 'Als u Mij gekend had, zou u ook Mijn Vader gekend hebben'. Zijn leerlingen kennen Jezus nog niet voldoende. Ze kennen door Hem Zijn Vader nog niet. Ze hadden beter naar Zijn woorden moeten luisteren en naar Zijn leven en daden moeten kijken. Het is opmerkelijk dat Jezus hier heel persoonlijk over 'Mijn Vader' spreekt; heel vertrouwelijk en warm. Maar nu Jezus zich bekendgemaakt heeft als de Weg, de Waarheid en het Leven, als de Zoon van de hemelse Vader, nu wordt dat tekort aan kennis opgeheven. Daarom zegt Hij: 'En van nu af kent u Hem – Mijn Vader – en hebt u Hem – Mijn Vader – gezien'. Wat een verrassende uitspraak! Wat hen in het verleden aan kennis ontbrak, schenkt Hij in het heden. Ze hebben in Jezus Zijn Vader gezien. In elk geval kunnen zien. Wie kan er zo over het Vaderhuis en Zijn heengaan tot de Vader spreken als Jezus? Leerling Filippus reageert op Jezus' woorden met: 'Heere, laat ons de Vader zien en het is ons genoeg?' Blijkbaar heeft hij in Jezus niet de hemelse Vader gezien. Hij belijdt Zijn onwetendheid en gaat daarmee naar Jezus toe. Bij Jezus is hij aan het beste adres. Filippus geeft ons hier een voorbeeld. Met al ons lek en gebrek naar Jezus gaan. Wanneer Jezus aan Filippus de Vader laat zien, is dat voor hem en zijn medeleerlingen voldoende. Dan zijn alle vragen over de Vader beantwoord. Jezus beantwoordt Filippus' vraag met: 'Ben Ik zo'n lange tijd bij u en kent u Mij niet, Filippus?' In Jezus' antwoord klinkt een verwijt. Drie jaar lang heeft Jezus Zijn leerlingen onderwijs gegeven door Zijn woorden en daden. Ze waren steeds in Zijn omgeving. Filippus, herken je in Mij niet de hemelse Vader, de God van Israël? Jezus beantwoordt Zijn eigen vraag met: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien': 'Ik ben de openbaring van de Vader, Ik ben Zijn beeld'. Jezus spreekt Filippus persoonlijk aan en vraagt hem naar zijn geloof in de eenheid van de Vader en de Zoon. Jezus versterkt het geloof van Filippus door te wijzen op Zijn woorden die Hij niet uit zichzelf spreekt - niet op eigen gezag - maar op het gezag van Zijn Vader én op Zijn werken. Jezus spreekt de woorden van Zijn Vader en Hij doet de werken van Zijn Vader. Hij is één met Hem. Wie kan nu niet in de Vader geloven? Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U dat het beeld van Uw Vader bent en Zijn woorden spreekt en Zijn werken doet. Geef dat we in U en in Uw Vader geloven, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

94 IK DOE DE WERKEN VAN MIJN VADER EN DIE ZULT U OOK DOEN

Lezen: Johannes 14:1-14

(Jezus zegt:) Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, zal de werken die Ik doe, ook doen, en hij zal grotere doen dan deze, want Ik ga heen naar Mijn Vader. En wat u ook zult vragen in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt zal worden. Als u iets vragen zult in Mijn Naam, Ik zal het doen' (Johannes 14:12-14)

Het gesprek met Zijn leerlingen in de Paaszaal is Jezus begonnen met de oproep om in Hem te geloven. Daarna heeft Hij aan Filippus gevraagd: 'Geloofst u niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is?' en hem opnieuw opgeroepen tot geloof. Voor Jezus is geloven heel belangrijk, want zonder geloof kunnen we God niet behagen en hebben we geen band met Hem. Jezus zegt nu: 'Voorwaar, Voorwaar'; in het Grieks tweemaal 'amen': het is waar en zeker. Er volgt nu een belangrijke uitspraak; een plechtige verzekering die klinkt als een eed. 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, zal de werken die Ik doe, ook doen'. Letterlijk staat er: 'de gelovende in Mij'. Wie in Jezus gelooft en in Hem blijft geloven – wie uit en in het geloof leeft – die zal Zijn werken ook doen: de werken van het Koninkrijk van God, door woorden en daden. Jezus' leerlingen hebben die al gedaan toen ze uitgezonden werden in Israël om het Koninkrijk van God te verkondigen, om zieken te genezen en om duivelen uit te werpen, enz. (Lk.7/10). In de toekomst zullen ze die ook doen en vanaf Pinksteren hebben ze die gedaan. Jezus wil Zijn leerlingen inschakelen en Hij schakelt ze in. Na Zijn hemelvaart moeten ze op aarde Zijn verheerlijkte leven laten zien en Zijn werk voortzetten: alle volken tot Zijn leerlingen maken. Hij werkt in en door hen door Zijn Heilige Geest Die hun volmacht (bevoegdheid) en kracht geeft. En dat geldt voor al Jezus' leerlingen, ook vandaag. Wat een belofte! Een belofte om te geloven en om te bidden om haar vervulling! En dan zegt Jezus: 'en hij zal grotere (werken) doen deze, want Ik ga heen naar Mijn Vader'. Onze mond valt open van verbazing. Zegt Jezus dat echt? Ja, het staat hier zwart op wit. Hij zegt er ook nog iets bij: 'Want Ik ga heen tot de Vader'. Ik ga naar de hemel om Mijn troon te bestijgen, want aan Mij is gegeven alle macht in de hemel en de aarde. En Ik ga Mijn Geest uitstorten met alle gaven om Mijn Koninkrijk te proclameren en te demonstreren. En dat heeft Jezus gedaan. Lees het boek Handelingen. Er zijn een *intensivering* van Jezus' werken door Zijn apostelen (Hand.5:15; 19:11,12; 28:3-5) en een *schaalvergroting* van Zijn werken; niet langer beperkt tot Israël, maar ook buiten Israël voor de heidenen. Wat Jezus belooft, doet Hij, toen en vandaag. Jezus belooft veel aan Zijn leerlingen. Hij wijst hen daarbij de weg naar de vervulling van Zijn beloften: de weg van het gebed in Zijn Naam: op grond van Zijn persoon en werk, maar ook namens Hem. Wat een pleitgrond! Wat een open deur: 'wat u ook zult vragen in Mijn Naam'! Wat een ruime uitnodiging! Dat moet ons vrijmoedig maken - heilig brutaal - om met alles naar Hem toe te gaan. Maar dat alles moet wel in overeenstemming zijn met Jezus' Naam. Hij moet achter ons gebed staan. Dit is een heerlijke belofte van Jezus, die Hij in vers 14 herhaalt. Het is een dubbele belofte. Als doel van de gebedsverhoring noemt Jezus: 'Opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt zal worden'. Jezus zoekt niet Zijn eigen eer, maar de eer van Zijn Vader. Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus voor Uw dubbele belofte. Vervul die aan ons, uit genade, amen.

95 IK BID OM EEN ANDERE TROOSTER

Lezen: Johannes 14:1-17

(Jezus zegt:) Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht. En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijft tot in eeuwigheid, namelijk de Geest van de waarheid, Die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet, maar u kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn. (Johannes 14:15-17)

Na Zijn beloften over Zijn werken doen en gebedsverhoring zegt Jezus: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht'. Liefde tot Hem en gehoorzaamheid aan Hem behoren bij elkaar. Het geloof in Hem is werkzaam door de liefde: Zijn geboden doen uit liefde en dankbaarheid. Gehoorzaamheid aan Zijn geboden is belangrijk voor het ontvangen van de Heilige Geest (Hand.5:32). Een liefdeloos en slordig leven kan de Heilige Geest in Zijn Pinkstervolheid niet ontvangen. Dan zijn er bekering en reiniging nodig; een schoon kanaal waardoor de stroom van de Heilige Geest kan vloeien. Deze woorden kunnen ook als belofte gelezen worden. Vers 16 begint met het woordje 'en'. Jezus verbindt Hem liefhebben door Zijn geboden te doen met het ontvangen van de Geest van de waarheid. In dit klimaat belooft Jezus dat Hij Zijn Vader zal vragen om Zijn leerlingen een andere Trooster te geven. Jezus weet zich één met en afhankelijk van Zijn Vader. Hij kan en wil niet zonder Zijn Vader over de Heilige Geest beschikken Die van hen samen is. Jezus spreekt hier over 'een andere Trooster': een andere Helper, Bijstand, Advocaat, Pleitbezorger. Letterlijk betekent het Griekse woord: 'een erbij geroepene, een te hulp geroepene'. Luther heeft het Griekse woord met 'Tröster' vertaald en dat hebben de Statenvertalers overgenomen. Maar het is een woord uit de rechtspraak. God heeft een rechtsgeding met deze wereld, die van Hem afgevallen is, en Zijn Geest getuigt ten gunste van Hem en van alle gelovigen. 'Een andere Trooster': een Helper zoals Ik ben. Ik ga straks naar Mijn Vader in de hemel. Dan kan Ik jullie niet meer helpen zoals Ik toen op aarde bij jullie was. Jullie hebben een andere Helper zoals Mij nodig en Ik zal Mijn Vader vragen om die aan jullie te geven. Mijn verblijf op aarde is tijdelijk, maar de Trooster blijft voor altijd. Ik zal jullie Voorspraak in de hemel zijn en de Heilige Geest zal jullie Voorspraak op de aarde zijn. Wat een liefde en zorg van de hemelse Vader en van Jezus voor Zijn leerlingen op aarde! Jezus legt nu uit wie die andere Trooster is. Hij is de Geest van de waarheid; dus Zijn eigen Geest, want Hij is 'de Weg, de Waarheid en het Leven'. Het werk van de Heilige Geest is van de waarheid getuigen (15:26; 16:8-11; 13,14); van Gods waarheid, van de waarheid zoals die in Jezus is, in Zijn persoon en werk. Zo staat Hij lijnrecht tegenover de geest van leugen en dwaling (1 Joh.4:6). Wat een genadegeschenk van God in een leugenachtige wereld! De Godvijandige wereld kan de Heilige Geest niet ontvangen, want zij is blind voor Hem en onwetend over Hem. De wereld heeft nodig door Hem overtuigd te worden van zonde, gerechtigheid en oordeel (Joh.16:8-11). Ten slotte zegt Jezus: 'want Hij blijft bij u en zal in u zijn'. Ik ga naar de hemel, maar de Geest van de waarheid blijft bij jullie voor eeuwig. Hij zal jullie nooit verlaten. Wat een belofte en bemoediging! Jezus belooft nog meer: 'en (Hij) zal in u zijn'; de inwoning van de Heilige Geest. Dat is de zegen van Pinksteren en het Pinksterleven. Kan het rijker? Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw gebed om de komst van een andere Trooster. Geef dat we Hem kennen en dat Hij bij ons blijft en in ons woont, omwille van Uw kruisoffer, amen.

96 IK LEEF EN U ZULT LEVEN

Lezen: Johannes 14:1-20

(Jezus zegt:) Ik zal u niet als wezen achterlaten; Ik kom weer naar u toe. Nog een korte tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar u zult Mij zien, want Ik leef en u zult leven. Op die dag zult u inzien dat Ik in Mijn Vader ben, en u in Mij en Ik in u. (Johannes 14:18-20)

In Zijn gesprek met Zijn leerlingen wordt Jezus niet moe om beloften aan hen te geven met het oog op Zijn heengaan. Hij zegt tegen hen dat Hij ze niet als wezen zal achterlaten. Dit verdrietige gevoel kunnen ze hebben na alles wat Hij gezegd heeft over Zijn aanstaand vertrek. Dat gevoel hebben leerlingen van rabbijnen, wanneer hun meester sterft. Hoe moet het nu verder? Wie zorgt er voor ons? Een gevoel van verlatenheid. Jezus snelt Zijn leerlingen te hulp. Hij zegt tegen hen: 'Ik zal jullie niet als wezen achterlaten. In tegendeel, Ik kom weer naar jullie toe'. Zijn afwezigheid is van tijdelijke aard. Hij komt terug na Zijn opstanding uit de dood, na Zijn hemelvaart in Zijn Geest en bij Zijn terugkomst in heerlijkheid. In Zijn Heilige Geest blijft Hij ben hen en woont Hij in hen. Ze behoeven nooit zonder Hem te zijn. Wat een liefdevolle zorg van Jezus voor Zijn leerlingen! Jezus zegt nu opnieuw, dat de wereld Hem een korte tijd niet meer zal zien. Jezus zal niet meer zichtbaar zijn in de wereld, omdat Hij sterft en Zijn lichaam in het graf zal zijn. Een korte tijd, want Hij verkeert maar drie dagen in het graf en dan staat Hij op en verschijnt Hij aan Zijn leerlingen. Dan zullen ze Hem opnieuw zien; in Zijn opstandingsheerlijkheid. Dat is ook gebeurd, want Jezus is na Zijn opstanding aan velen verschenen. Ze zullen Hem zien, 'want Ik leef en u zult leven' zegt Jezus. Dit zien is een ander en dieper zien dan vóór Zijn opstanding; een zien van Jezus als de opgestane Levensvorst, als de Overwinnaar over dood, graf en hel. Dit zien is mogelijk omdat Jezus de levende Heere is. Hij is de Bron, de Drager en de Gever van het eeuwige leven. Daarom zullen Zijn leerlingen Hem zien en zullen ze leven; leven uit Hem, door Hem en tot Hem. Paulus schrijft later: 'Het leven is mij Christus' (Fil.1:21). Mijn leven is Christus, Hem alleen en Hem helemaal. Wat een toewijding! Dat is Jezus' gave en werk, toen en vandaag. Echt, eeuwig leven, is bij Hem verkrijgbaar! Maar Jezus is nog niet klaar met beloven. Hij voegt een nieuwe belofte aan de vorige toe: 'Op die dag zult u inzien dat Ik in Mijn Vader ben, en u in Mij, en Ik in u'. Na Zijn opstanding zullen Jezus' leerlingen Hem niet alleen anders en dieper zien, maar ze zullen dan ook kennis, inzicht, krijgen in Jezus' eenheid met Zijn Vader en in Zijn eenheid met hen. De opgestane Jezus spreekt daarover met Maria Magdalena: 'Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, en naar Mijn God en uw God' (Joh.20:17). Op Pinksteren, wanneer Jezus Zijn Geest uitstort, gaat het volle licht over deze woorden op. Wat een heerlijke kennis, dat Jezus in de Vader is; dat Hij tot hetzelfde Goddelijke wezen behoort; dat Hij de eeuwige Zoon van de Vader is, Die eeuwig in Hem blijft. Wat een heerlijke persoon is onze Heere Jezus Christus! Maar ook wat een heerlijke kennis om te mogen geloven: 'en jullie in Mij en Ik in jullie!' De gelovigen in Jezus en Jezus in hen! Wat een genade, tot verwondering, dankzegging en aanbidding! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw beloften, die U vervuld hebt en vervult. Laat ons daarin delen, uit genade, amen.

97 IK MAAK MIJZELF BEKEND AAN WIE IK LIEFHEB

Lezen: Johannes 14:15-31

(Jezus zegt:) Wie Mijn geboden heeft en die in acht neemt, die is het die Mij liefheeft, hem zal Mijn Vader liefhebben; en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren... Jezus antwoordde en zei tegen hem (Judas, niet de Iskariot): Als iemand Mij liefheeft, zal Hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen naar hem toekomen en bij hem intrek nemen. Wie Mij niet liefheeft, neemt Mijn woorden niet in acht; en het woord dat u hoort, is niet van Mij, maar van de Vader, Die Mij gezonden heeft. (Johannes 14:21-24)

Liefhebben is een zaak van hoofd, hart en handen; dus praktisch. Jezus wijst daarop in Zijn gesprek met Zijn leerlingen in de Paaszaal. Hij zegt: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht'; laat dat blijken in gehoorzaamheid. Jezus zegt nu verder: 'Wie Mijn geboden heeft en die in acht neemt, die is het die Mij liefhebt'. Het is niet genoeg om Mijn geboden te kennen. Ze moeten ook gedaan worden. Jezus spreekt hier over Zijn geboden in het algemeen. Eerder heeft Hij over het gebod van de onderlinge liefde gesproken (13:34,35). Uit het doen van Zijn geboden blijkt de liefde voor Hem; om Hem in alles te behagen. Jezus zegt het opnieuw: 'Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen' en 'Wie Mij niet liefheeft, neemt Mijn woorden niet in acht; en het woord dat u hoort, is niet van Mij, maar van de Vader Die Mij gezonden heeft'. Jezus breidt Zijn geboden uit met Zijn woorden en zegt erbij, dat het niet Zijn eigen woorden zijn, maar die van Zijn hemelse Vader. Het zijn de woorden van God die Jezus bekendmaakt. God staat er achter. Wat is het belangrijk om Jezus' geboden en woorden in praktijk te brengen! Dit is niet zonder gevolgen. Jezus zegt: 'Wie Mij liefheeft, hem zal Mijn Vader liefhebben; en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren'. Jezus is Gods geliefde Zoon, in Wie Hij al Zijn welbehagen heeft, Zijn vreugde. Wie Gods geliefde Zoon liefheeft, die heeft de Vader lief en die sluit zich bij Hem aan. De Vader is daar blij mee. Die mag de liefde van de Vader ontvangen en ervaren. De Vader zelf heeft de liefhebbers van Jezus, Zijn Zoon, lief. Jezus eindigt Zijn hogepriesterlijk gebed met: 'Opdat de liefde waarmee U – Vader – Mij hebt liefgehad, in hen is en Ik in hen' (17:26). In vers 23 zegt Jezus het nog een keer: 'en Mijn Vader zal hem liefhebben'; dus tweemaal. We behoeven er niet aan te twijfelen. Wat een genade en wat een zegen! God geeft genade voor genade. Hij vermenigvuldigt Zijn genade. Wie Jezus' geboden in praktijk brengt, die ontvangt niet alleen de liefde van de Vader en van Jezus. Die ontvangt nog meer: Jezus zal zich aan Zijn liefhebbers nader bekendmaken. En dan vraagt Judas, de broer van Jakobus, naar Jezus' openbaring. Jezus gaat niet in op 'aan de wereld', maar wel op Zijn openbaring aan Zijn leerlingen. Hij zegt: 'en Wij – de Vader en Jezus – zullen naar hem – de liefhebber van Jezus' woorden – toekomen en bij hem intrek nemen'. Dat zal gebeuren door de komst en de inwoning van de Heilige Geest. Vader en Zoon zullen 'bij hem verblijven' staat er letterlijk. Dat wijst op een innige relatie die blijvend van aard is: de inwoning van de Vader en van de Zoon door de Heilige Geest. Dat zijn de Pinksterzegen en het Pinksterleven! Wat een genaderijkdom om God daarvoor te danken, te loven en te aanbidden! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw geboden en beloften. Geef dat we Uw geboden gehoorzamen en Uw beloften geloven, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

98 IN MIJN NAAM ZAL DE VADER DE TROOSTER ZENDEN

Lezen: Johannes 14:15-31

(Jezus zegt:) Deze dingen heb Ik tot u gesproken, terwijl Ik bij u verblijf. Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u in alles onderwijzen en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb. (Johannes 14:25,26)

In Zijn gesprek met Zijn leerlingen in de Paaszaal spreekt Jezus verschillende keren over de komst van de Heilige Geest als Trooster, Helper, van Zijn leerlingen, wanneer Hij straks lichamelijk niet meer bij hen is. Hij zal Zijn Vader bidden om de komst van de andere Trooster Die eeuwig bij hen en in hen zal zijn. Hij is de Geest van de waarheid Die de leerlingen al kennen in Jezus en Zijn bediening. Hij verzekert hen dat de Heilige Geest bij hen zal blijven en in hen zal wonen. Verder spreekt Hij over het liefhebben van Hem, terwijl Hij nog bij hen is. 'Maar - zegt Hij - de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam'... 'Maar' wijst op een tegenstelling tussen nu, terwijl Jezus nog bij hen is, en straks wanneer Hij bij Zijn Vader is, én tussen Jezus' huidige onderwijs en het toekomstige onderwijs door de Heilige Geest. God de Vader zal de Trooster, de Heilige Geest, zenden in Jezus' Naam. De Heilige Geest is het genadegeschenk van de Vader aan Jezus' leerlingen op aarde. God de Vader heeft eerst Zijn Zoon gezonden als Redder. Hij zal nu Zijn Geest zenden als Helper. Hij doet dat in Jezus' Naam: op Zijn gebed, op grond van Zijn offer, op Golgotha gebracht. Jezus zal de komst van de Heilige Geest mogelijk maken. Hij 'bemiddelt' de komst van de Geest. Petrus zegt in zijn toespraak op Pinksteren: 'Hij (Jezus) dan, Die door de rechterhand van God verhoogd is en de belofte van de Heilige Geest ontvangen heeft van de Vader, heeft dit uitgestort wat u nu ziet en hoort'. De uitstorting van de Heilige Geest is Jezus' eerste regeringsdaad vanuit de hemel. Jezus' leerlingen worden vervuld met de Heilige Geest en beginnen te spreken in andere talen, zoals de Geest hun geeft uit te spreken.. Jezus vervult Zijn beloften. Wat een grote liefde en zorg van de Vader en van Jezus, Zijn Zoon! Zij geven het kostbaarste wat Zij bezitten: Hun eigen Heilige Geest! Jezus zegt verder over de Heilige Geest: 'Die zal u in alles onderwijzen en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb'. Zoals Jezus tot nog toe de Leraar van Zijn leerlingen is geweest, zo zal de Heilige Geest dat in de toekomst zijn. Die zal alle dingen onderwijzen die nodig zijn om Jezus getuigen te zijn: om Zijn verheerlijkte leven zichtbaar te maken en om Zijn werk voort te zetten: alle volken tot Zijn leerlingen maken. De Heilige Geest zal hen ook alles leren wat ze nu nog niet kunnen bevatten (16:12). Zij zullen nieuwe dingen leren. Wat veelbelovend! Het *begin*onderwijs door Jezus krijgt *vervolg*onderwijs door de Heilige Geest. Er is altijd nog meer te leren over de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Jezus' leerlingen blijven leerlingen. Al hun kennen is nog onvolmaakt. Bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid zal hun kennen volmaakt zijn. Er is altijd nog meer te leren om 'vervuld te worden tot heel de volheid van God' (Ef.3:19). *Nieuw* onderwijs en *oud* onderwijs, want de Heilige Geest zal 'u in herinnering brengen alles wat Ik, Jezus, u gezegd heb'. Jezus' onderwijs mag niet vergeten worden. Laten we het bewaren, er uit leven en er naar leven! Amen.

Gebed

Vader in de hemel, dank U voor het zenden van Uw Heilige Geest in Jezus' Naam. Geef dat we Hem en Zijn onderwijs ontvangen en Jezus' onderwijs niet vergeten, uit genade, amen.

99 IK GEEF U MIJN VREDE

Lezen: Johannes 14:15-31

(Jezus zegt:) Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld die geeft, geef Ik die u. Laat uw hart niet in beroering raken en niet bevreesd worden...En nu heb Ik het u gezegd voordat het zal gebeuren, opdat, wanneer het gebeurt, u zult geloven. Ik zal niet veel meer met u spreken, want de vorst van deze wereld komt en heeft geen macht over Mij. Maar de wereld moet weten dat Ik de Vader liefheb en doe zoals de Vader Mij geboden heeft. Sta op, laten wij hier vandaan gaan. (Johannes14:27-31)

Jezus wordt niet moe om Zijn leerlingen in de Paaszaal te bemoedigen. Hij is daar nog niet klaar mee, want Hij spreekt nu over Zijn vrede en liefde, over vreugde en geloof. Jezus' leerlingen zullen die hard nodig hebben de komende tijd wanneer hun Meester gevangen genomen wordt. Jezus zegt: 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u'. Hij laat Zijn vrede achter als Zijn erfenis en Hij geeft Zijn vrede als een geschenk. Een erfenis om van te leven en een geschenk om van te genieten. Het is *Zijn* vrede, die Hij gaat verwerven op het kruis; vrede door Zijn bloed. Vrede met God, vrede in het geweten, vrede met de naaste, vrede met Gods schepping; een vrede die alle verstand te boven gaat. Een andere vrede dan die de wereld geeft, want die vrede is vaak van korte duur. Jezus' vrede verdrijft innerlijke onrust en verwarring, waar Zijn leerlingen mee te kampen hebben. In vers 1 heeft Jezus al gezegd: 'Laat uw hart niet in beroering raken' en nu zegt Hij het opnieuw. Hij weet wat Zijn leerlingen no-dig hebben en dat geeft Hij: Zijn vrede als Zijn liefdevolle nabijheid te midden van onrust en verwarring. Jezus herinnert hen aan Zijn eigen woorden: 'Ik ga heen, maar kom weer naar u toe'. Hij weet dat deze woorden hen verdrietig maken. Daarom zegt Hij: 'Als u Mij liefhad, zou u zich verblijden, omdat Ik gezegd heb: Ik ga naar de Vader; want Mijn Vader is meer dan Ik'. Ze moeten niet zoveel aan zichzelf denken, maar aan Jezus. Liefde voor Hem maakt gunnend: dat Hij naar Zijn Vader gaat. Dat betekent vreugde voor Jezus, maar toch ook voor hen? Jezus' Vader is meer, groter, dan Hij is. Jezus is nu nog de Knecht van de Vader en als zodanig Zijn mindere. Maar dat zal straks anders worden, wanneer de Vader Hem zal verhogen en de heerlijkheid zal geven, die Hij bij de Vader had voordat Hij naar de aarde werd gezonden. Wat een reden om blij te zijn, om blij te worden! Laten Jezus' leerlingen zich daarover verheugen, want ze zullen in Zijn heerlijkheid delen (12:26;17:2). Jezus vertelt deze dingen aan Zijn leerlingen voordat ze gebeuren. Hij wil ze daarop voorbereiden. Hij zegt het nu, opdat ze in Hem zullen geloven, wanneer Zijn woorden in vervulling gaan, tot bevestiging van hun geloof. Jezus zal niet veel meer met hen spreken. De tijd is gekomen om de maaltijd te beëindigen en de Paaszaal te verlaten: 'Sta op, laten we hier vandaan gaan'. (Mt.26:46). Een andere reden is: 'want de vorst van deze wereld komt en heeft geen macht over Mij'. Die vorst is satan, Gods tegenstander. Hij komt in Judas met zijn handlangers om Jezus gevangen te nemen. Maar al is satan in aantocht, hij kan Jezus niets maken. Hij kan niets doen zonder de wil van God. Door Zijn vrijwillige overgave moet de wereld weten, dat Hij de Vader liefheeft en doet zoals de Vader Hem geboden heeft. Zijn liefde houdt in volstrekte gehoorzaamheid en is een getuigenis voor de wereld! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw vrede, vreugde en liefde. Laat ons daarin delen, amen.

100 IK BEN DE WARE WIJNSTOK

Lezen: Johannes 15:1-8

(Jezus zegt:) Ik ben de ware Wijnstok en Mijn Vader is de Wijngaardenier. Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke rank die vrucht draagt, reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt. U bent al rein vanwege het woord dat Ik tot u gesproken heb. Blijf in Mij en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft. (Johannes 15:1-4)

Jezus is opgestaan van de maaltijd in de Paaszaal en wil naar buiten gaan. Voordat Hij dat doet, vertelt Hij aan Zijn leerlingen een gelijkenis; een verhaal met een boodschap. Jezus spreekt een 'Ik ben' woord uit. Hij past de Naam van Zijn Vader: 'Ik ben die Ik ben' (Ex.3:14) toe op zichzelf en dat met recht, want Hij is de Zoon van God. Zo'n 'Ik ben' woord geeft gewicht aan wat Hij zegt: Gods Zoon spreekt hier! Bij de instelling van het Heilig Avondmaal heeft Hij over de vrucht van de wijn gesproken (Mt.26:29). Nu vergelijkt Hij zichzelf met een wijnstok en Zijn leerlingen met de wijnranken. In het Oude Testament wordt het beeld van de wijnstok gebruikt voor het volk Israël (Ps.80:9,15; Jer.2:21; Ezech. 15:2; Hos.10:1). Maar het volk bleek niet de ware wijnstok te zijn (Jes.5), maar Jezus kan van zichzelf met recht zeggen: 'Ik ben de ware Wijnstok'; de Wijnstok naar Gods bedoeling, Die vrucht draagt tot eer van Hem. Zo staat Hij voor ons. Zo biedt Hij zichzelf aan: 'Mag Ik voor u/jou de ware Wijnstok zijn?' En dan zegt Jezus: 'Blijf als ranken met Mij verbonden – 'jullie in Mij en Ik in jullie' – want los van Mij als de ware Wijnstok kunnen jullie geen vrucht dragen. Als Wijnstok voorzie Ik jullie, ranken, van voeding. Zonder Mij geen vruchten in jullie leven! Daarom in Mij blijven: in Mijn woorden en in gebeden tot Mij, door de inwoning van de Trooster. Wat een bevel van Jezus: in Mij blijven! Zijn bevel vraagt om gehoorzaamheid en om gebed: 'Laat m' in U blijven, groeien, bloeien, o Heiland, Die de Wijnstok zijt' (Gezang 229:1). Dit bevel is tegelijk een belofte. Wie in Jezus blijft, die draagt veel vrucht. Jezus spreekt hier over Zijn Vader. Hij noemt Hem 'de Wijngaardenier', de wijnbouwer, Die voor de wijnstok zorgt en alle belang heeft bij zijn groei en bloei, bij zijn vrucht dragen, want dat betekent inkomen voor hem. En wat doet de wijnbouwer? Hij doet elk seizoen twee dingen: hij snijdt de ranken af die geen vrucht dragen, die werpt hij buiten en in het vuur – dat doet hij in februari/maart - en bij de goede ranken snoeit hij weg wat het vrucht dragen in de weg staat – dat doet hij in augustus. Het gaat dus om vrucht dragen en geen vrucht dragen; vrucht óf geen vrucht. Bij Jezus' leerlingen was dat snoeien al begonnen met uitwerking in hun leven. Van Jezus' woorden ging en gaat een reinigende, zuiverende kracht uit. Paulus schrijft later over het 'waterbad door het Woord' (Ef.5:26). Hoe is dat bij u/ jou? Dragen we vrucht in de Heere Jezus? Dan moeten we met Hem verbonden zijn door geloof en bekering. Wanneer we niet met Hem verbonden zijn, niet 'in Hem' zijn, dan kunnen we geen vrucht dragen in Hem. Het komt op een persoonlijke band met Jezus aan door het geloof, de hoop en de liefde; een levende band. Die is onmisbaar, maar ook verkrijgbaar! Kom tot Jezus en word met Hem verbonden door het geloof! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw onderwijs. Geef dat we in U blijven en veel vrucht dragen, amen.

101 BLIJF IN MIJ EN DRAAG VEEL VRUCHT

Lezen: Johannes 15:1-8

(Jezus zegt:) Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen. Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buiten geworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand. Als u in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen. Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent. (Johannes 15:5-8)

Jezus vergelijkt zichzelf met een wijnstok en Zijn leerlingen met de ranken van een wijnstok. Jezus herhaalt deze vergelijking. Zo versterkt Hij het geloof van Zijn leerlingen. Hij zegt: 'Wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen'. Hij herhaalt wat Hij eerder gezegd heeft en voegt er een belofte aan toe: 'die draagt veel vrucht'. Wat zijn wijnranken zonder wijnstok? Die zijn zonder levensbron, zonder voedingsbron; wijnranken die verdorren en sterven. Leerlingen zonder Jezus, los van Jezus, zijn machteloos. Maar leerlingen hecht verbonden met Jezus, die met Hem een levensgemeenschap vormen, dragen veel vrucht. Zonder Jezus geen vrucht, met Jezus veel vrucht. Wat een heerlijke belofte! Daarna laat Jezus een ernstige waarschuwing horen. Wie niet bij en in Jezus blijft, die wordt buiten de wijngaard geworpen, die verdort en wordt verbrand. Die treft hetzelfde lot als de onvruchtbare rank van vers 2. In Jezus' tijd is het gebruikelijk om dit met zulke wijnranken te doen. Zo'n leerling die niet bij Jezus blijft, haalt Gods strafgericht over zich. Denk aan Judas die Jezus verraadde en zich van het leven beroofde. Wat een ernstige waarschuwing voor leerlingen van Jezus die dreigen af te haken. Wie Jezus verlaat, verdort en wacht de eeuwige dood, tenzij hij/zij zich bekeert! Jezus werkt nu verder uit wat het 'in Hem blijven' inhoudt. Wie in Jezus blijft en in Zijn woorden – hier is wederkerigheid – die mag Hem alles vragen en die krijgt ook alles wat hij aan Hem vraagt. Wat een aanbieding, wat een uitnodiging, van Jezus! Hij is niet gierig, maar vrijgevig, royaal. Jezus' woorden herinneren ons aan wat Hij eerder heeft gezegd (Joh. 14:13,14). Deze belofte klinkt tegen de achtergrond van het beeld van de wijnstok en de ranken. In Jezus blijven en Zijn woorden in ons hart opnemen zullen bepalen wat wij aan Hem vragen; onze gebedsverzoeken. Dan zullen we zoals Jezus bidden om de heiliging van Gods Naam, de komst van Gods Koninkrijk en het doen van Gods heilige wil en om alles wat we nodig hebben om God te dienen: dagelijks voedsel, vergeving van onze schuld, bewaring voor verzoeking en bevrijding van de boze. Die gebeden worden zeker verhoord, omdat ze naar Gods wil en die van Jezus zijn. Veel vrucht dragen is geen doel in zichzelf, maar tot eer van God, Jezus' Vader. Zijn Naam gaat daardoor stralen en schitteren. Jezus zegt er nog bij dat Zijn Vader ook verheerlijkt wordt doordat Jezus' leerlingen echte leerlingen van Hem blijken te zijn; dat ze op Jezus lijken in hun woorden en daden. Veel vruchten tot eer van de hemelse Vader én tot eer van Jezus vanwege de toewijding van Zijn leerlingen aan Hem. Wat hebben de Vader en Jezus daar recht op! Wat gunnen we Hen dat! Amen

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw onderwijs over het blijven in U, over gebedsverhoring, over veel vrucht dragen tot verheerlijking van Uw Vader. Zegen het aan ons, amen.

102 BLIJF IN MIJN LIEFDE EN IN MIJN VREUGDE

Lezen: Johannes 15:1-11

(Jezus zegt:) Zoals de Vader Mij liefgehad heeft, heb ook Ik u liefgehad; blijf in Mijn liefde. Als u Mijn geboden in acht neemt, zult u in Mijn liefde blijven, zoals Ik de geboden van Mijn Vader in acht genomen heb en in Zijn liefde blijf. Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u zal blijven en uw blijdschap volkomen zal worden. (Johannes 15:9-11)

Na Zijn onderwijs over de wijnstok en de ranken zegt Jezus: 'Zoals de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad; blijf in Mijn liefde'. Jezus verklaart hier Zijn liefde aan Zijn leerlingen. Hij heeft ze zo lief zoals de Vader Hem heeft liefgehad. De liefde van Zijn Vader voor Hem is de bron van en het voorbeeld voor Zijn liefde voor Zijn leerlingen. Het woordje 'zoals' heeft zowel vergelijkende als redengevende betekenis. Wie is in staat om de liefde van de Vader voor Zijn Zoon te peilen? Dat is een Goddelijke, eeuwige en alles gevende liefde. Nu, zoals God de Vader Jezus, Zijn Zoon, liefheeft, zo heeft Jezus Zijn leerlingen lief. Hij zal Zijn leven voor hen geven op het kruis. God de Vader wil dat Jezus Zijn liefde - de liefde van de Vader - zal delen met Zijn leerlingen. In Johannes 17 bidt Jezus dat de wereld zal erkennen dat de Vader Jezus' leerlingen heeft liefgehad zoals de Vader Jezus heeft liefgehad en dat die liefde van de Vader in hen zal zijn en Hij in hen (23,26). Wat een innige gemeenschap tussen Jezus en Zijn leerlingen en tussen de hemelse Vader en Zijn kinderen! Daarom zegt Hij: 'Blijf in Mijn liefde'! Om die liefde niet te vergeten, maar er steeds aan te denken. Om in en uit die liefde te leven! De liefde van de Vader en van de Zoon als levensbron en als voorbeeld. Jezus vertelt nu hoe Zijn leerlingen in Zijn liefde kunnen blijven: door Zijn geboden te doen; dus heel praktisch. Jezus herhaalt hier wat Hij eerder heeft gezegd (14:15,21,23) om dat te bevestigen. Zijn leerlingen moeten dat in hun oren knopen en niet vergeten. Wat zijn Jezus' geboden? In vers 12 noemt Hij het gebod om elkaar lief te hebben zoals Hij hen heeft liefgehad. We kunnen bij Jezus' geboden denken aan het 'grote gebod' om God en de naaste lief te hebben en aan Zijn 'grote opdracht' om het Evangelie aan alle volken te verkondigen; aan de Bergrede (Mt.5-7). Wanneer Jezus' leerlingen Zijn geboden in praktijk brengen, zullen ze in Zijn liefde blijven. Wat een heerlijke belofte! Jezus noemt zichzelf als krachtbron van en voorbeeld voor het doen van Zijn geboden: 'zoals Ik de geboden van Mijn Vader in acht genomen heb en in Zijn liefde blijf'. Jezus voorziet in alles! We worden niet teruggeworpen op onszelf, maar op Hem! Jezus vertelt nu aan Zijn leerlingen waarom Hij deze dingen tegen hen gezegd heeft. Zijn doel is dat Zijn blijdschap in hen zal blijven en dat hun blijdschap volkomen zal worden. Zoals God de Vader vreugde aan Jezus geeft, wanneer Hij de geboden van Zijn Vader in acht neemt, zo wil Hij dat Zijn blijdschap in Zijn leerlingen zal blijven wanneer ze Zijn geboden doen. Jezus' vreugde is gunnend. Jezus wil dat hun vreugde zal toenemen, ja volkomen zal worden. Over die volkomen vreugde spreekt Jezus verder in Johannes 16:24 en 17:13 en Johannes schrijft erover in 1 Joh.1:4 en 2 Joh.12. Jezus en Johannes spreken over 'volkomen vreugde' hier en nu. Laten we daar naar verlangen en daar om bidden! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw liefde, voor Uw gehoorzaamheid aan de geboden van Uw Vader en voor Uw vreugde. Laat ons daarin delen zoals U in de liefde van Uw Vader deelt, amen.

103 HEB ELKAAR LIEF

Lezen: Johannes 15:1-17

(Jezus zegt:) Dit is Mijn gebod dat u elkaar lief hebt, zoals Ik u liefgehad heb. Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden. U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied. Ik noem u niet meer slaven, want een slaaf weet niet wat zijn heer doet, maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, bekendgemaakt heb. (Johannes 15:12-15)

Jezus spreekt met Zijn leerlingen over Zijn grote liefde voor hen. Hij wekt hen op om in Zijn liefde te blijven door Zijn geboden te doen. Zijn doel is dat Zijn blijdschap in hen zal blijven en dat hun vreugde volkomen zal worden. Jezus wil blijde leerlingen. Zijn dienst is een liefdevolle en vreugdevolle. Jezus zegt: 'Dit is Mijn gebod: dat u elkaar lief hebt, zoals Ik u liefgehad heb'. Jezus heeft eerder over Zijn geboden gesproken, die Hij nu toespitst op één gebod: het gebod van de onderlinge liefde. Hierover sprak Hij al eerder (13:34,35). Jezus herhaalt het gebod om elkaar lief te hebben en in vers 17 doet Hij dat nog een keer; dus driemaal. Hij wil dit Zijn leerlingen inscherpen. Zo kunnen ze aan de wereld laten zien dat ze Zijn volgelingen zijn. Hij zelf is daarbij hun krachtbron en voorbeeld: 'zoals Ik u liefgehad heb'. Hij zinspeelt hierbij op Zijn aanstaand offer op het kruis: 'Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor Zijn vrienden'. Je leven geven voor je vrienden, dat is het toppunt van liefde, van offerbereidheid. Wat kun je meer geven voor je vriend/ vriendin? Dan geef je toch alles? Dat zal Jezus doen en dat heeft Hij gedaan op het kruis. Zijn liefde is een alles opofferende liefde. Een grotere liefde heeft Hij hun niet kunnen bewijzen! Daarin is Hij een voorbeeld voor Zijn leerlingen. Johannes zal later schrijven: 'Hieraan leerden wij de liefde kennen, dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. Ook wij moeten voor de broeders het leven geven' (1 Joh.3:16). Wat een voorbeeld en wat een bevel! Jezus' liefde en de kracht van Zijn Geest staan ons daarvoor ter beschikking, willen ons daarbij helpen. Daarom: Leef uit Hem en voor Hem en je zult je medegelovigen liefhebben zoals Jezus hen lief heeft. Jezus spreekt over zijn leven geven voor zijn vrienden. Daarop zegt Hij: 'U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied'. Jezus noemt Zijn leerlingen Zijn vrienden. Dat heeft Hij eerder gedaan: 'En Ik zeg u, Mijn vrienden: Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen' (Lk.12:4). Wat een genade en eer om door Jezus Zijn vriend genoemd te worden! Maar vriendschap is nooit vrijblijvend. Zeker, de vriendschap van Jezus niet. Hij zegt dan ook: 'als u doet wat Ik u gebied', namelijk elkaar lief hebben. En dan vertelt Jezus verder wat Zijn vriendschap voor hen inhoudt. Zijn leerlingen zijn geen slaven die de bevelen van hun heer blindelings moeten opvolgen, ook al begrijpen ze die niet. Jezus' vriendschap houdt in dat ze alles wat Jezus van Zijn Vader gehoord heeft mogen weten, dat Hij dat aan hun bekendgemaakt heeft. Ze mogen als Zijn vrienden delen in Zijn geheimen die de Vader aan Hem heeft bekendgemaakt. Wat een vertrouwelijke vriendschap van Jezus met Zijn leerlingen! Amen.

Gebod

Dank U, Heere Jezus, voor Uw liefdesbevel, voor Uw vriendschap en voor Uw bekendmaking van wat U van Uw Vader gehoord hebt. Geef ons gehoorzaamheid en dankbaarheid, amen.

104 IK HEB U UITVERKOREN

Lezen: Johannes 15:1-17

(Jezus zegt:) Niet u hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en Ik heb u ertoe bestemd dat u zou heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht zou blijven, opdat wat u ook maar van de Vader vraagt in Mijn Naam, Hij u dat geeft. Dit gebied Ik u: dat u elkaar liefhebt. (Johannes 15:16,17)

Jezus heeft Zijn leerlingen onderwezen over Zijn grote liefde voor hen en hen opgedragen om in die liefde te blijven door Zijn geboden te doen; vooral het gebod elkaar liefhebben. Hij noemt hen Zijn vrienden aan wie Hij de woorden van Zijn Vader heeft bekendgemaakt. Hij gaat vertrouwelijk met hen om en laat ze delen in de openbaring door Zijn Vader. Wat een genade! Jezus zegt nu verder: 'Niet u hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren'. Jezus heeft tweemaal gezegd dat Zijn leerlingen Zijn vrienden zijn. Hij zegt nu dat deze vriendschap niet van hen, maar van Hem is uitgegaan. Hij is de Initiatiefnemer. Hij heeft al eerder gezegd: 'Heb Ik u, de twaalf, niet uitgekozen?' (Joh.6:70) en 'Ik zeg dit niet van u allen: Ik weet wie Ik uitverkoren heb' (Joh.13:18). Jezus riep Zijn leerlingen om Hem te volgen. Alle vier evangelisten schrijven daarover. Zijn roeping is vooraf en voorop gegaan en over Zijn uitverkiezing heeft Hij daarna gesproken. Zijn uitverkiezing is de achtergrond, de bron, van hun roeping. Wat een les voor ons! Om niet bij Gods *verborgen* verkiezing te beginnen, maar bij Zijn *geopenbaarde* roeping. Mozes heeft nadrukkelijk gezegd dat de verborgen dingen voor de HEERE zijn en de geopenbaarde dingen voor ons en onze kinderen om die te doen (Deut.29:29). Laten we bij Gods roeping beginnen, dan zullen we op Gods tijd in Zijn verkiezende liefde eindigen, in Zijn eeuwig welbehagen! God dank, is er Zijn verkiezing en daarom is er Zijn roeping die tot ons allen komt. Jezus zegt verder: 'en Ik heb u ertoe bestemd dat u zou heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht zou blijven, opdat wat u ook maar van de Vader vraagt in Mijn Naam, Hij u dat geeft'. Jezus' doel met de verkiezing van Zijn leerlingen is, dat zij meer en meer vrucht zullen dragen. 'Heengaan en vrucht dragen' is een Hebreeuwse uitdrukking die wijst op groei in het vrucht dragen. Jezus heeft daar al eerder over gesproken (4). Daarom moeten ze in Hem, de Wijnstok, blijven. Dat is Jezus' voorbestemming voor Zijn leerlingen. Hij heeft dat uitgedacht en voorbeschikt voor hen. Hij heeft al aan hen gedacht en nagedacht over hen en hun levensbestemming voordat ze Jezus kenden. Zijn genade gaat aan alles vooraf. Zijn genade vloeit over: vrucht dragen, veel vrucht en blijvende vrucht en gebedsverhoring. Jezus herhaalt hier wat Hij al heeft gezegd: 'Als u in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen'. Wat een heerlijke bevestiging en uitnodiging! Die moeten Zijn leerlingen en ons veel vrijmoedigheid geven om de Vader te bidden in Zijn Naam. Hij verzekert ons van de verhoring. Ten slotte, herhaalt Jezus Zijn woorden over elkaar liefhebben (12). Zo vat Hij Zijn onderwijs samen en spitst Hij het toe op het liefhebben van elkaar als Zijn leerlingen. Hij wil dat ze een gemeenschap met elkaar vormen die gekenmerkt wordt door liefde; liefde zoals Hij Zijn leerlingen liefheeft. Zijn grote liefde voor hen als krachtbron en voorbeeld, amen.

Gebod

Heere Jezus, dank U voor Uw uitverkiezende liefde en Uw voorbestemming van blijvende vrucht en gebedsverhoring. Laat ons daarin delen en geef dat we elkaar liefhebben, amen.

105 IK WORD GEHAAT EN U WORDT OOK GEHAAT

Lezen: Johannes 15:18 – 16:4

(Jezus zegt:) Als de wereld u haat, weet dat zij Mij eerder dan u gehaat heeft... Herinner u het woord, dat Ik u gezegd heb: Een slaaf is niet meer dan zijn heer. Als zij Mij vervolgd hebben, zullen zij ook u vervolgen; als zij Mijn woord in acht genomen hebben, zullen zij ook het uwe in acht nemen. Maar al deze dingen zullen zij u aandoen omwille van Mijn Naam, omdat zij Hem niet kennen Die Mij gezonden heeft...Wie Mij haat, haat ook Mijn Vader... (Johannes 15:18-25)

Jezus heeft veel onderwijs gegeven over Zijn liefde voor Zijn volgelingen en hun Zijn liefdesgebod gegeven. Jezus' wereld is een wereld vol liefde, maar er is ook een wereld vol haat. Satan zit vol haat tegen God, tegen Jezus en Zijn volgelingen. Met die haat zullen Jezus en Zijn leerlingen spoedig te maken krijgen. Jezus wordt gevangengenomen en gekruisigd en Zijn leerlingen moeten vluchten. Jezus bereidt Zijn leerlingen daarop voor uit liefde en zorg voor hen! Jezus zegt: 'Als de wereld u haat, weet dat zij Mij eerder dan u gehaat hebben'. Jezus' leerlingen ervaren nu al de haat van de godsdienstige wereld, omdat ze Jezus volgen. Jezus zegt het nog een keer: De wereld haat u, omdat Ik u uit de wereld heb uitverkoren. Jezus heeft haat ervaren vanaf Zijn geboorte tot aan Zijn kruis. Zo heeft de godsdienstige wereld Jezus, de Meester, behandeld. Zijn leerlingen kunnen dezelfde behandeling verwachten. Jezus zegt verder: 'Als u van de wereld zou zijn, zou de wereld het hare liefhebben'. Dat spreekt vanzelf. Als we niet uit God zijn, maar uit de wereld zijn, behoren we tot die Godvijandige wereld en dan houdt die van ons. 'Soort zoekt soort' zeggen we. Jezus roept nu een uitspraak van zichzelf in herinnering: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Een slaaf is niet meer dan zijn heer, en een gezant niet meer dan hij die hem gezonden heeft' (13:16). Jezus past deze woorden nu toe op de haat die Zijn leerlingen zullen ondervinden: 'Als zij Mij vervolgd hebben, zullen zij ook u vervolgen; als zij Mijn woord in acht nemen, zullen zij ook het uwe in acht nemen'. Ze delen in het lot van hun Meester. Jezus zegt: 'Maar al deze dingen zullen zij u aandoen omwille van Mijn Naam, omdat zij Hem niet kennen Die Mij gezonden heeft'; alle vormen van haat die hen zullen treffen zijn omwille van Jezus' Naam; om wie Hij is en om wat Hij doet. Het gaat tegen Jezus, de Redder van zondaren, omdat ze niet door Hem gered willen worden. Het gaat ook tegen Jezus' Vader: 'omdat zij Hem niet kennen Die Mij gezonden heeft'. Later zegt Jezus het nog een keer: 'Wie Mij haat, haat ook Mijn Vader', want Jezus, de Zoon, en de Vader zijn één. En dan zegt Jezus: 'Als Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, hadden zij geen zonde, maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde'. De reden van alle haat tegen Jezus' leerlingen is dat ze Jezus niet kennen wie Hij werkelijk is en ook Zijn Vader niet kennen. Jezus zegt nog meer over de reden van de haat tegen Hem. Hij zegt: 'Als Ik onder hen niet de werken gedaan had die niemand anders gedaan heeft, hadden zij geen zonde, maar nu hebben zij ze gezien en Mij en Mijn Vader gehaat'. Zoals vaker wijst Jezus nu op de wonderen en tekenen van Zijn Koninkrijk. Ten slotte wijst Hij op de vervulling van het Schriftwoord: 'Wie Mij zonder reden haten, zijn talrijker dan de haren van mijn hoofd...' (Ps.69:5). De haat van de wereld is vervulling van Gods woord. Dat troost Jezus zelf en daarmee troost Hij Zijn leerlingen, amen.

Gebod

Dank U, Jezus, voor Uw voorbereiding op de haat van de wereld. Laat ons dat doen, amen.

106 IK ZEND U DE TROOSTER

Lezen: Johannes 15:18 – 16:4

(Jezus zegt:) Maar wanneer de Trooster is gekomen, Die Ik u zenden zal van de Vader, de Geest van de waarheid, Die van de Vader uitgaat, zal Die van Mij getuigen. En u zult ook getuigen, want u bent van het begin af bij Mij. (Johannes 15:26,27)

In het afscheidsgesprek van Jezus met Zijn leerlingen in de Paaszaal spreekt Hij verschillende keren over de komst van de Heilige Geest als Trooster, Helper, van Zijn leerlingen, wanneer Hij straks lichamelijk niet meer bij hen is. Hij zal Zijn Vader bidden om de komst van de andere Trooster, Die eeuwig bij hen en in hen zal zijn. Hij is de Geest van de waarheid, Die de leerlingen al kennen in Jezus en Zijn bediening. Hij verzekert hen dat de Heilige Geest bij hen zal blijven en in hen zal wonen (Joh.14:16,17). Nu zegt Jezus: 'Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam'. Het woord 'maar' wijst op een tegenstelling tussen nu, terwijl Jezus bij hen is, en straks wanneer Hij bij Zijn Vader is, én tussen Jezus' huidige onderwijs en het toekomstige onderwijs door de Heilige Geest. God de Vader zal de Trooster, de Heilige Geest zenden in Jezus' Naam. De Heilige Geest is het genadegeschenk van de Vader aan Jezus' leerlingen, aan Zijn Gemeente op aarde. Hij zal dat doen in Jezus' Naam: op Zijn gebed (Joh.14:16), op grond van Zijn kruisoffer. Jezus zal de komst van de Heilige Geest mogelijk maken. Hij is de Middelaar. Hij 'bemiddelt' de komst van de Geest. En Hij heeft dat gedaan op de Pinksterdag in Jeruzalem (Hand.2). Petrus zegt in zijn toespraak: 'Hij (Jezus) dan, Die door de rechterhand van God verhoogd is en de belofte van de Heilige Geest ontvangen heeft van de Vader, heeft dit uitgestort wat u nu ziet en hoort' (33). De uitstorting van de Heilige Geest is Jezus' eerste regeringsdaad vanuit de hemel. Jezus belooft over de Heilige Geest: 'De Geest van de waarheid, Die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen'. De Geest is de Geest van de waarheid: de Geest van Jezus, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is' (Joh.14:6) en dat in een wereld vol leugen. Wat een heerlijk geschenk! Hij is de Geest van Zijn Vader: 'Die van de Vader uitgaat'. De beloofde Trooster is de Geest van de Vader en van de Zoon. Wat een heerlijk Persoon! Jezus zegt dat Hij van Hem zal getuigen! Wie kan dat beter dan Hij? Hij kent Jezus het beste. Hij zal Jezus' leerlingen tot getuigen van Hem maken. Ze kunnen Jezus' getuigen zijn, omdat ze vanaf het begin af bij Hem geweest zijn, vanaf Zijn doop in de rivier de Jordaan (Hand.1:21,22). Ze zijn oor- en ooggetuigen van alles wat Jezus gezegd en gedaan heeft. Op Pinksteren heeft Jezus deze belofte vervuld. Toen heeft Hij Zijn Geest gezonden en Die heeft van Jezus en Zijn werk getuigd door middel van de tekenen van geluid en vuur, door de gave van klanktaal en door Petrus' prediking. Later lezen we: 'En de apostelen legden met grote kracht getuigenis af van de opstanding van de Heere Jezus; en er was grote genade over hen allen' (Hand.4:33). En wat hebben Stefanus en Paulus niet getuigd van Jezus, hun gekruisigde en opgestane Heere (Hand.6:8-10; 7; 9:20)! Tot vandaag toe maakt de Heilige Geest mensen tot getuigen van Jezus. Dat wil Hij u/jou ook maken. Bid om Hem en verwacht Hem! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw belofte over de Heilige Geest. Vervul die aan ons, amen.

107 IK BEREID U VOOR OP HET LIJDEN

Lezen: Johannes 15:18 - 16:4

(Jezus zegt:) Dit heb Ik tot u gesproken, opdat u niet struikelt. Ze zullen u uit de synagoge werpen; ja, de tijd komt dat ieder die u doodt, denkt God een dienst te bewijzen. En deze dingen zullen zij u doen, omdat zij de Vader niet gekend hebben en Mij ook niet... (Johannes 16:1-4)

Jezus geeft in de Paaszaal onderwijs over Zijn liefde voor Zijn leerlingen én over de haat van de wereld tegen Hem en Zijn leerlingen. Even onderbreekt Hij Zijn onderwijs door te wijzen op de Heilige Geest als Zijn Getuige. Hij zal getuigen en de wereld ervan overtuigen dat haar haat zonder reden is. Jezus' leerlingen staan niet alleen, wanneer de wereld hen haat. Jezus' Geest is hun Helper. Hij zegt nu waarom Hij dit onderwijs aan Zijn leerlingen geeft. Hij wil niet dat ze struikelen, ten val komen. Het Griekse woord betekent: valstrik. Wanneer een dier tegen zo'n val aanstoot, valt die dicht; dan is het gevangen. De haat van de wereld kan aanleiding zijn tot aanstoot, ongeloof, zonde. Daar wil Jezus Zijn leerlingen voor bewaren. Hij wil dat ze niet vallen, maar staande blijven door Zijn genade. Wat een liefde en zorg voor hen! In vers 4 komt Jezus op deze woorden terug. Hij wil dat ze Zijn woorden zullen herinneren wanneer de tijd komt waarin ze de haat van de wereld ervaren. Hij heeft het hun voorgezegd. Hen overkomt niet iets vreemds. Jezus' woorden gaan in vervulling. Jezus is een Waarmaker van Zijn woord. Jezus zegt ook waarom Hij niet eerder met Zijn leerlingen hierover gesproken heeft. Hij heeft dat niet gedaan, omdat Jezus zelf bij hen was en alle haat van de Joden zich tegen Hem richtte. Maar nu gaat Hij weg en dan zal alle haat tegen hen losbarsten en kunnen ze ten val komen. Zijn leerlingen zullen het mikpunt van hun haat zijn. Dat zien we in het boek Handelingen. Petrus en Johannes met de andere leerlingen worden al vlug gevangen genomen en moeten zich verantwoorden voor de hoge raad. Daarom zijn Jezus' woorden ter zake. Jezus noemt hier enkele vormen van de haat van de wereld. Jezus' leerlingen zullen uit de synagoge geworpen worden, uit de godsdienstige gemeenschap. Dat zullen volksgenoten hen aandoen. 'Weg wezen, je behoort niet meer bij ons, we willen niets meer met je te maken hebben'. Dat is een hard lot. Hoe moet je verder leven wanneer je uit de gemeenschap gestoten wordt? De godsdienstige gemeenschap is vaak tegelijk ook de burgerlijke gemeenschap. Omstreeks het jaar 90 zullen de rabbijnen harde maatregelen nemen tegen elke Jood die Jezus als Messias belijdt. Uitgestoten door je eigen volk, uit de Joodse geloofsgemeenschap. En daar zal het niet bij blijven. Jezus zegt: 'Ja, de tijd komt dat ieder die u doodt, denkt God een dienst te bewijzen'. Zover zal de haat van de wereld tegen Jezus' volgelingen gaan. Zo is het bij Saulus van Tarsus vóór zijn bekering op de weg naar Damascus. In zijn godsdienstijver vervolgt hij Jezus' volgelingen tot in het buitenlandse Damascus toe. En Stefanus wordt gestenigd door dezelfde godsdienstijver. Jezus voorzegt Zijn leerlingen het martelaarschap omwille van Hem om zich daarop voor te bereiden. Hebben we dat voor Hem en Zijn dienst over? Jezus zegt: 'En deze dingen zullen zij u doen, omdat zij de Vader niet gekend hebben en Mij ook niet'. Hij herhaalt wat Hij eerder gezegd heeft (Joh.15:21). De reden van hun haat is onwetendheid en dat door eigen schuld, amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw onderwijs over het lijden omwille van U. Geef dat we Uw onderwijs ter harte nemen, door Uw Heilige Geest, amen.

108 IK GA NAAR MIJN VADER

Lezen: Johannes 16:1-15

(Jezus zegt:) En nu ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft en niemand van u vraagt Mij: Waar gaat U heen? Maar omdat Ik deze dingen tot u gesproken heb, heeft de droefheid uw hart vervuld. Maar Ik zeg u de waarheid: Het is nuttig voor u dat Ik wegga, want als Ik niet wegga, zal de Trooster niet naar u toe komen; maar als Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden.
(Johannes 16:5-7)

In de Paaszaal bereidt Jezus Zijn leerlingen voor op Zijn aanstaand vertrek. In het begin van Zijn afscheidsgesprek heeft Hij over het huis van Zijn Vader gesproken en dat Hij naar Zijn Vader gaat om daar een plaats voor hen te bereiden en daarna terugkomt om hen tot zich te nemen. Jezus komt nu terug op Zijn heengaan naar de Vader en vertelt over de zegen door Zijn vertrek. Hij zegt: 'En nu ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft en niemand van u vraagt Mij: Waar gaat U heen?' Hij zal niet langer bij hen zijn op aarde. Jezus, de Gezondene door Zijn Vader, gaat terug naar Zijn Zender. Hij heeft Zijn opdracht op aarde vervuld. Wat een heerlijk thuiskomen voor de Vader en voor de Zoon! Jezus verbaast zich erover dat niemand van Zijn leerlingen vraagt: 'Waar gaat U heen?' Blijkbaar hebben Jezus' woorden over Zijn aanstaand vertrek hen met stomheid geslagen. Ze zijn helemaal van streek (14:1,27). Jezus' woorden hebben recht op hun aandacht, ook de woorden over Zijn heengaan naar de Vader. Jezus zegt: 'Maar omdat Ik deze dingen tot u gesproken heb, heeft de droefheid uw hart vervuld'. Jezus' woorden over Zijn aanstaand vertrek en over de haat van de wereld tegen hen, hebben Jezus' leerlingen verdrietig gemaakt. Jezus' bemoedigende woorden over de komst van de Trooster en Zijn werk hebben hen niet blij gemaakt. Ze hebben selectief geluisterd: bepaalde woorden tot zich genomen en andere woorden niet. Herken je dit? Jezus zegt nu waarom Zijn leerlingen niet bedroefd behoeven te zijn over Zijn heengaan naar Zijn Vader: 'Maar Ik zeg u de waarheid: Het is nuttig voor u dat Ik wegga, want als Ik niet wegga, zal de Trooster niet naar u toekomen; maar als Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden'. 'Ik zeg u de waarheid', zegt Jezus. Zo leidt Hij in wat Hij gaat zeggen: iets heel belangrijks, iets waar ze volledig op aan kunnen, een bekrachtiging van wat Hij gaat zeggen. Jezus' heengaan naar Zijn Vader is nuttig voor hen, in hun voordeel. Wanneer Jezus bij hen blijft, zal de Heilige Geest, de Trooster, niet naar hen toe komen. Dan is daar alleen Jezus' lichamelijke tegenwoordigheid, die aan tijd en plaats gebonden is, maar wanneer de Heilige Geest naar hen toekomt dan blijft Jezus bij hen met Zijn Geest, Die in hen woont en werkt, Die altijd bij hen is en Die hen nooit zal verlaten, waar ze ook staan of gaan. Dat is een grote vooruitgang, een groot voordeel. Jezus zegt, dat Hij naar Zijn Vader gaat om de Heilige Geest naar hen toe te zenden. Hij herhaalt hier wat Hij eerder gezegd heeft (Joh.15:26). Ze kunnen daar zeker van zijn en daarop vertrouwen. Ze mogen Jezus' Geest verwachten. En op Pinksteren (Hand.2) heeft Hij Zijn Geest gezonden. De Heilige Geest woont nu in Christus' Gemeente en wij mogen verwachten dat Hij ons vervult, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw beloften over Uw vertrek en over de zending van Uw Geest en hun vervulling. Vervul ons met Uw Geest, uit genade, amen.

109 MIJN GEEST OVERTUIGT DE WERELD

Lezen: Johannes 16:1-15

(Jezus zegt:) En als Die (de Trooster) gekomen is, zal Hij de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel: van zonde, omdat zij niet in Mij geloven; van gerechtigheid, omdat Ik heenga naar Mijn Vader en u Mij niet meer zult zien; en van oordeel, omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is. (Johannes 16:8-11)

Jezus geeft in de Paaszaal veel onderwijs over de Heilige Geest Die Hij zal zenden en Die op Pinksteren gekomen is. Hij zal in Zijn leerlingen wonen (Joh.14:16,17) en Hij zal van Jezus getuigen en Zijn leerlingen zullen dat ook doen (Joh.15:26,27). De Heilige Geest doet nog meer. Hij overtuigt de Godvijandige wereld van zonde, gerechtigheid en oordeel. Wat Jezus' leerlingen niet kunnen, doet de Heilige Geest. Wat een bemoediging! Door de Heilige Geest zal de Godvijandige wereld overtuigd worden. 'Overtuigen' betekent hier: overtuigend, met bewijzen, aan het licht brengen én daarvan overtuigen tot diep in het hart. Dit 'overtuigen' heeft een objectieve kant: het bewijs leveren, in staat van beschuldiging stellen, aanklagen én een subjectieve kant: het thuisbrengen, het toepassen, in ons hart en leven. Jezus zegt dat de Geest zal overtuigen van *zonde*. Het Griekse woord betekent: missen, een misdaad begaan. Het wijst op mislukking, het doel wordt gemist. Als mensen zijn we doelmissers van Gods scheppingsdoel en van ons levensdoel: God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf. Daar zal de Heilige Geest overtuigend, met bewijzen, aan het licht brengen. Met name de zonde van ongeloof: niet geloven in Jezus. Ongeloof is de oerzonde uit het paradijs; de wortelzonde waaruit alle andere zonden voortkomen. Op de Pinksterdag in Jeruzalem levert Petrus de Joden de bewijzen van hun ongeloof in Jezus. Hij doet dat met de Schriften (Ps.16 en 110) én met de feiten van Jezus' veroordeling en kruisiging in zijn hand. Ze hebben de beloofde en gekomen Messias vermoord. Petrus spreekt, vervuld met de Heilige Geest, en de Geest brengt deze boodschap thuis bij zijn luisteraars. Ze worden diep in hun hart geraakt en vragen: 'Wat moeten we doen, mannenbroeders?' En dan werpt Petrus hun de reddingsboei van het Evangelie toe: de boodschap van bekering, vergeving van zonden en de gave van de Heilige Geest. Jezus zegt verder dat de Geest de wereld zal overtuigen van *gerechtigheid* wat Hij daarna uitwerkt: 'Van gerechtigheid, omdat Ik heenga naar Mijn Vader en u Mij niet meer zult zien'. Niet Jezus' moordenaars hebben het recht aan hun kant, maar Jezus en het bewijs daarvan is dat Hij naar Zijn Vader heengaat en dat ze Hem niet langer op aarde zullen zien. Jezus zal alle gerechtigheid vervullen: het werk van verzoening, dat de Vader Hem heeft opgedragen. Hij zal op het kruis uitroepen: 'Het is volbracht'. Daarom zal de Vader Hem uit de doden opwekken. De Heilige Geest zal de Godvijandige wereld over-tuigen van Jezus' rechtvaardigheid. Ten slotte zegt Jezus dat de Geest de wereld zal overtuigen van *oordeel* met de toelichting: 'omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is'. Op het kruis en door Jezus' opstanding zal satan veroordeeld worden, maar Jezus spreekt erover alsof al het gebeurd is. Zo zeker is Hij van Zijn overwinning. Het vonnis over satan is geveld en wordt eenmaal voltrokken, amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw belofte over het werk van Uw Geest in de wereld. Vervul die ook vandaag, omwille van Uw offer, amen.

110 MIJN GEEST WIJST DE WEG

Lezen: Johannes 16:1-15

(Jezus zegt:) Nog veel heb ik u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u de weg wijzen in heel de waarheid, want Hij zal niet vanuit zichzelf spreken, maar wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen. Alles wat de Vader heeft, is het Mijne; daarom heb ik gezegd dat Hij het uit het Mijne zal nemen en het u zal verkondigen. (Johannes 16:12-15)

In de Paaszaal geeft Jezus veel onderwijs over de Heilige Geest, Die bij hen zal blijven (Joh.14:16,17), Die zal van Jezus getuigen (Joh.15:26,27) en Die de Godvijandige wereld zal overtuigen van ongeloof, van Jezus' gerechtigheid en van Gods oordeel over satan (7-11). Jezus wil Zijn leerlingen nog meer onderwijs geven, maar ze kunnen dit nu nog niet dragen. Ze kunnen alles nog niet bevatten, maar dat zal veranderen door de komst van de Heilige Geest als Gids naar de volle waarheid van God. Hij zal voorzien in wat nu nog teveel voor hen is. Wat een liefde en zorg voor Zijn leerlingen! Jezus is een goede Leraar Die rekening houdt met het bevattingsvermogen van Zijn leerlingen. De Geest zal hen leiden van stap tot stap, hen bij de hand nemen. Jezus belooft opnieuw Zijn komst. Hij noemt Hem opnieuw de Geest van de waarheid (Joh. 14:17; 15:26; dus nu driemaal). Hij is de Geest van God, Die de waarheid zelf is en ook de Geest van Jezus, Die gezegd heeft: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven'. De Vader en de Zoon zijn de betrouwbaarheid zelf. Geen enkele leugen wordt bij Hen gevonden. Wat een genadegeschenk in een wereld vol leugen! Nu, die Geest van de waarheid zal hen de weg wijzen in heel de waarheid; de waarheid van God, de Schepper, de Onderhouder, de Verlosser, de Voltooier. Alles wat nodig is om getroost te leven en zalig te sterven; alles over het Koninkrijk van God voor Israël en de heidenvolken. De Heilige Geest, Die hen in hen woont, zal hun Gids zijn, hun inwendige Leraar. Er is geen betere, want Hij kent God als geen ander (1 Kor.2:10). De Heilige Geest is de meest bekwame en de meest gewillige Gids. Zoals Jezus niet vanuit zichzelf spreekt, maar vanuit Zijn Vader (Joh.8:26), zo zal ook de Heilige Geest niet uit zichzelf spreken. Er is volmaakte samenwerking en overeenstemming tussen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Laatstgenoemde is de luisterende Geest, naar de Vader en naar Jezus, Zijn Zoon. Hij zal aan Jezus' leerlingen doorgeven wat Hij hoort. Hij zal hen ook dingen verkondigen die gaan komen. Hij is de Geest van profetie en Jezus' leerlingen zullen profeteren. Dat is Joëls Pinksterbelofte die op en na Pinksteren in vervulling is gegaan. Jezus zegt verder: 'Die (de Heilige Geest) zal Mij verheerlijken: Mij grootmaken, zodat Mijn persoon en werk gaan stralen. Ik zal door Hem alle eer en dank ontvangen. De Heilige Geest doet dat door alles uit Jezus te nemen en ook uit Zijn Vader, want Zij leven 'in gemeenschap van goederen'. God de Vader heeft Jezus alles in handen gegeven (Joh.3:35; Mt.11:27) om dat uit te delen door Zijn Geest Die dat doet door de verkondiging van Zijn Woord; driemaal 'verkondigen' (13-15). Dat is Gods genademiddel bij uitstek! Het lievelingswerk van de Geest is: het volle licht op Jezus en Zijn Vader te laten schijnen om Hen te kennen, lief te hebben, te dienen en te aanbidden! Halleluja, amen.

Gebed

Heilige Geest, dank u voor Uw leiding en voor Uw verkondiging. Laat ons U volgen en naar U luisteren, om Jezus' wil, amen.

111 IK GA NAAR MIJN VADER EN KOM TERUG

Lezen: Johannes 16:12-28

(Jezus zegt:) Een korte tijd en u ziet Mij niet en weer een korte tijd en u zult Mij zien, want Ik ga heen naar de Vader...Jezus... zei tegen hen: Vraagt u zich onder elkaar af wat het betekent dat Ik gezegd heb: Een korte tijd en u ziet Mij niet en weer een korte tijd en u zult Mij zien? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u dat u zult huilen en weeklagen, maar de wereld zal zich verblijden; en u zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden...Ook u hebt dan nu wel droefheid, maar Ik zal u weerzien, en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen. (Johannes 16:16-22)

In Zijn afscheidsgesprek in de Paaszaal is Jezus' heengaan naar de Vader een terugkerend onderwerp (Joh.14:2-4,12,18,19,28,29;16:5,7). Nu spreekt Hij er opnieuw over. Jezus wil hen daarop voorbereiden. Wat een liefde en zorg voor hen! Jezus zegt: 'Een korte tijd en u ziet Mij niet, en weer een korte tijd en u zult Mij zien, want Ik ga naar de Vader'. Raadselachtige woorden! Jezus' leerlingen zullen hun Meester niet zien tijdens de drie dagen dat Hij in het graf ligt en daarna zullen ze Hem veertig dagen zien tussen Zijn opstanding en hemelvaart, want dan gaat Hij naar Zijn Vader. Jezus' leerlingen begrijpen Zijn woorden niet en daarom spreken ze er met elkaar over en delen hun verlegenheid met elkaar. Ze belijden hun verlegenheid en onwetendheid. En dan komt Jezus hen tegemoet. Hij ontvangt een woord van kennis door de Heilige Geest. Hij weet dat ze Hem wat willen vragen en daarom brengt Hij de vraag, die bij hen leeft, onder woorden. Zijn antwoord erop is: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u dat u zult huilen en weeklagen, maar de wereld zal zich verblijden; en u zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden'. Jezus leidt Zijn antwoord in met 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u'. Dat is een plechtige en krachtige verzekering. Het klinkt als een eed. Ze behoeven er niet aan te twijfelen. Ze zullen huilen en weeklagen over Jezus' sterven. Wat een gemis en wat een teleurstelling: de dood van de beloofde Messias! Maria Magdalena huilt bij Jezus' graf (Joh.20:11,13) en de Emmausgangers zeggen: 'En wij hoopten dat Hij het was Die Israël zou verlossen. Maar al met al is het vandaag de derde dag sinds deze dingen gebeurd zijn': Jezus' sterven en begrafenis (Lk.24:21). Maar bij de Godvijandige wereld zal er vreugde zijn: vreugde dat Jezus dood is. Jezus' leerlingen zullen bedroefd zijn, maar hun droefheid zal tot blijdschap worden. Wat een bemoediging! Jezus verduidelijkt dit met een voorbeeld. Wanneer een barende vrouw merkt dat het moment om te bevallen gekomen is, is ze bedroefd. Ze weet dat de geboorte van een kind met weën gepaard gaat, maar wanneer haar baby eenmaal geboren is, laat ze van pure vreugde die benauwdheid en pijn achter zich en denkt er niet meer aan. Ze heeft zo iets moois gekregen. Jezus zegt tegen Zijn bedroefde leerlingen: 'Ik zal u weerzien en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen'. Wat een heerlijke belofte, die Jezus ook heeft vervuld. Op Zijn opstandingsdag verblijden Zijn leerlingen zich wanneer ze Hem zien (Joh.20:20). Na Zijn hemelvaart keren ze terug naar Jeruzalem met grote blijdschap (Lk.24:52,53). Op Pinksteren eten ze samen met vreugde (Hand.2:46,47). Blijvende vreugde door de Heilige Geest als Zijn gave en vrucht. Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw bemoediging, voor Uw belofte over Uw terugkeer en over blijvende vreugde. Bemoedig ook ons en schenk ons Uw blijvende vreugde, amen.

112 BID IN MIJN NAAM

Lezen: Johannes 16:16-28

(Jezus zegt:) En op die dag zult u Mij niets vragen. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Alles wat u de Vader zult bidden in Mijn Naam, zal Hij u geven. Tot nu toe hebt u niets gebeden in Mijn Naam; bid en u zult ontvangen, opdat uw blijdschap volkomen zal worden...Op die dag zult u in Mijn Naam bidden en Ik zeg u niet dat Ik de Vader voor u vragen zal, want de Vader zelf heeft u lief, omdat u Mij hebt liefgehad en hebt geloofd dat Ik van God ben uitgegaan...(Johannes 16:23-28)

Eén van de onderwerpen van Jezus' onderwijs in de Paaszaal is: bidden in Zijn Naam. Aan het begin heeft Hij daarover gesproken (Joh.14:13,14; 15:7,16) en nu bijna aan het eind komt Hij daarop terug. Jezus vindt bidden in Zijn Naam belangrijk! Gebed is de geestelijke ademhaling van de gelovige en zonder die kan hij/zij niet leven. Jezus zegt: 'En op die dag zult u Mij niets vragen'; op de dag van Zijn terugkeer in Zijn Heilige Geest op Pinksteren behoeven Jezus' leerlingen Hem geen vragen meer te stellen zoals nu (13:6, 36; 14:5,8,22; 16:17,18). De uitgestorte Heilige Geest zal hen dan alles leren (Joh. 14:26) en hen de weg naar de volle waarheid wijzen (16:13). Maar bidden blijft nodig en Jezus geeft daar een belofte voor, die Hij inleidt met de krachtige woorden: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u'. Jezus belooft: 'Alles wat u de Vader zult bidden in Mijn Naam, zal Hij u geven...; bid, en u zult ontvangen, opdat uw blijdschap volkomen zal worden'. Wat een belofte! Ze mogen tot de Vader bidden in Jezus' Naam, op grond van Zijn persoon en werk, waarin de Vader al Zijn welbehagen en vreugde vindt. Wanneer ze zo tot de Vader komen, kan en zal Hij hen niet afwijzen. Jezus zegt: 'zal Hij u geven' en 'u zult ontvangen'; dus tweemaal. Ze kunnen daar zeker van zijn. Tot nog toe hebben ze nog niet gebeden in Jezus' Naam tot de Vader door gebrek aan geestelijk inzicht en Jezus had Zijn verzoeningswerk op het kruis nog niet volbracht. Daardoor zal Hij de weg naar Gods Vaderhart openen. Er zal dus verandering in hun bidden komen en het doel daarvan is volmaakte blijdschap. Jezus zegt nu iets over Zijn onderwijs. Tot nog toe heeft Hij 'in gelijkenissen' tegen Zijn leerlingen gesproken; op een verholde manier, maar dat gaat nu veranderen. Hij heeft al gezegd: 'En op die dag zult u Mij niets vragen'. Nu zegt Hij: 'Maar de tijd komt dat Ik niet meer in beeldspraak tot u spreken zal, maar u openlijk de dingen over de Vader zal verkondigen'; vrijuit! Jezus zal dat doen door Zijn Heilige Geest Die hen in alle waarheid zal leiden. Jezus komt nog terug op het bidden in Zijn Naam. Wanneer Zijn leerlingen dat gaan doen, is het niet langer nodig dat Hij in hun plaats tot de Vader bidt. Door het werk van Zijn Geest zullen Zijn leerlingen zo volwassen in het geloof worden dat ze rechtstreeks tot de Vader gaan bidden: een vrije toegang tot Gods Vaderhart hebben. Ze mogen rechtstreeks naar hun hemelse Vader gaan, omdat Die zelf hen liefheeft. Het woord 'zelf' staat in het Grieks voorop om alle nadruk op de liefde van de Vader te leggen. De Vader houdt zoveel van Jezus' leerlingen, omdat ze Jezus hebben liefgehad en hebben geloofd dat Hij van God gekomen is. Die liefde en dat geloof zijn van blijvende aard; de voltooid tegenwoordige tijd in het Grieks wijst daarop. Jezus is van Zijn Vader uitgegaan en in de wereld gekomen en Hij keert nu tot Hem terug, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw gebedsonderwijs aan Uw leerlingen. Geef dat we vrijmoedig in Uw Naam tot Uw Vader zullen bidden, uit genade, amen.

113 IK HEB DE WERELD OVERWONNEN

Lezen: Johannes 16:16-33

(Johannes vertelt:) Zijn (Jezus') discipelen zeiden tegen Hem:... Nu weten wij dat U alles weet en dat het voor U niet nodig is dat iemand U vragen stelt. Hierom geloven wij dat U van God uitgegaan bent. Jezus antwoordde hun: Geloof u nu? Zie, de tijd komt en is nu gekomen, dat u uiteengedreven zult worden, ieder naar het zijne en u Mij alleen zult laten; en toch ben Ik niet alleen, omdat de Vader bij Mij is. Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen. (Johannes 16:29-33)

Jezus heeft in de Paaszaal veel onderwijs gegeven. Zijn laatste onderwerp was bidden in Zijn Naam en Zijn laatste woorden waren over Zijn komst van en Zijn heengaan naar Zijn Vader. Jezus' leerlingen reageren hierop met: 'Zie, nu spreekt U openlijk en gebruikt U geen beeldspraak'. Een uitroep van verbazing! Blijkbaar zijn Jezus' laatste woorden helder en direct bij hen overgekomen. Nu weten ze dat Jezus alles weet en dat het voor Hem niet nodig is dat iemand Hem vragen stelt. Pas heeft Hij nog gezegd: 'En op die dag (van Zijn terugkeer) zult u Mij niets vragen'. Ze geloven en belijden dat Jezus van Goddelijke oorsprong is. Deze belijdenis herinnert ons aan die van Petrus (Joh.6:68,69). Dit is hun laatste belijdenis vóór Jezus' sterven. Hij vraagt hun nu: 'Geloof u nu?' Is het geen grootspraak wat jullie belijden? Spoedig zal hun geloof op de proef worden gesteld. Jezus zegt: 'Zie, de tijd komt en is nu gekomen, dat u uiteengedreven zult worden, ieder naar het zijne, en u Mij alleen zult laten; en toch ben Ik niet alleen, omdat de Vader bij Mij is'. Jezus weet wat er gaat gebeuren door een woord van kennis van de Heilige Geest: bij Zijn vangenneming zullen al Zijn leerlingen Hem in de steek laten. Wat een pijnlijke gedachte voor Hem! Nu nog een geloofsbelijdenis, maar straks een geloofsverloochening door hen. Ze zullen Hem alleen laten in de handen van Zijn vijanden en een veilig heenkomen zoeken. Jezus sterkt zich echter in het geloof en zegt: 'en toch ben Ik niet alleen, omdat de Vader bij Mij is'. Hij heeft dit eerder gezegd (Joh.8:16,29). Jezus belijdt hier Zijn geloof dat Hij niet zal verloochenen in het uur van de beproeving zoals Zijn leerlingen. Zijn geloof is voor ons een krachtbron en voorbeeld om staande te blijven in beproevingen en in eenzaamheid. Wel eenzaam, maar niet alleen, omdat de hemelse Vader bij ons is. Jezus' bedoeling met Zijn afscheidsgesprek is dat Zijn leerlingen in Hem vrede zullen hebben. Al eerder heeft Hij over die vrede gesproken (Joh.14:27); 'vrede': welzijn in alle relaties: met God, met Zijn schepping, met jezelf en met de mensen. 'In Mij vrede', zegt Jezus, maar 'in de wereld verdrukking'. Zijn vrede staat tegenover verdrukking en Zijn vrede gaat voorop. Zijn vrede is de krachtbron om in verdrukking staande te blijven. 'In Mij vrede': wat een bemoediging! In de wereld verdrukking, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen! Jezus' laatste afscheidswoord is een bemoediging. Zijn leerlingen mogen vol goede moed zijn, want Jezus is Overwinnaar over de Godvijandige wereld waarin zij leven. Hij zal overwinnen op het kruis, maar Hij spreekt erover alsof Hij Zijn overwinning al behaald heeft. Halleluja! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw geloof, Uw bemoediging, Uw vrede en Uw overwinning. Wees onze krachtbron en ons voorbeeld in verdrukking, door Uw Heilige Geest, amen.

114 VERHEERLIJK MIJ, VADER, OM U TE VERHEERLIJKEN

Lezen: Johannes 17:1-8

(Johannes vertelt:) Dit sprak Jezus en Hij sloeg Zijn ogen op naar de hemel en zei: Vader, het uur is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkt, zoals U Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat Hij eeuwig leven geeft aan allen die U Hem gegeven hebt. En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die U gezonden hebt.

Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen. En nu verheerlijk Mij, U Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid die Ik bij U bezat voordat de wereld er was. (Johannes 17:1-5)

Aan het eind van het afscheidsgesprek met Zijn leerlingen en vóór Zijn vertrek naar Gethsemané bidt Jezus als hogepriester voor hen. Hij draagt Zijn leerlingen op en in Zijn hart. Hij pleit voor hen bij Zijn Vader. Jezus bidt met open ogen, gericht naar de hemel, en hardop zoals toen gebruikelijk was (Joh.11:41). Zijn leerlingen horen Hem bidden. Onvergetelijk voor hen. Ze zijn dit gebed nooit vergeten en Johannes heeft het opgeschreven, geleid door de Heilige Geest. Jezus bidt om Zijn eigen verheerlijking met de bedoeling dat Zijn Vader verheerlijkt wordt. Hij is helemaal op Hem gericht. 'Laat Mijn Vader groot gemaakt worden. Laat Zijn Naam gaan stralen'. Wat een zuivere toon! De tijd van Zijn verhoging door kruis en opstanding is nu aangebroken. Met het oog daarop bidt Hij om de verheerlijking van Zijn Vader. Die heeft Jezus (vol)macht, bevoegdheid, gegeven over alle mensen die 'vlees' zijn: zwak, sterfelijk, verloren door de zondeval in het paradijs. De Vader wil dat Jezus eeuwig leven geeft aan allen die Hij aan Jezus gegeven heeft. Ze zijn een geschenk aan Jezus en ze krijgen van Hem het geschenk van het eeuwige leven. Wat een gevende Vader en een gevende Zoon! Dit eeuwige leven houdt in: de enige en ware God kennen én Jezus Christus Die Hij gezonden heeft. 'Kennen' met hoofd, hart en handen; in kinderlijke omgang, in geloof, hoop en liefde. Dat is het ware leven, nu en voor eeuwig. Wat een geschenk! Zie, hoe grote liefde de Vader en de Zoon aan hen gegeven heeft en geeft! Hun genade vloeit over. Jezus bidt om de verheerlijking van Zijn Vader, maar Hij heeft Hem al verheerlijkt. Hij heeft namelijk het werk van de verzoening en van de verlossing – Hem door de Vader opgedragen – al volbracht. Hij spreekt er over, terwijl Hij nog staat vóór Zijn kruis en opstanding. Zo zeker is Hij van Zijn zaak, van Zijn overwinning!

En dan bidt Hij opnieuw tot Zijn Vader om Zijn eigen verheerlijking, om te delen in de hemelse heerlijkheid die Hij bij de Vader had vóór de schepping en vóór Zijn menswording. Daar verlangt Jezus vurig naar. Wat had Hij het toen goed bij Zijn Vader en bij de heilige engelen! Hij verlangt ernaar dat Zijn menselijke natuur in die heerlijkheid zal delen.

Wanneer Jezus zo vurig bidt om Zijn verheerlijking en om die van Zijn Vader, zullen we dan niet met Hem meebidden? We gunnen de Vader en de Zoon die heerlijkheid van harte! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw gebed om Uw verheerlijking en om die van Uw Vader en voor Uw geschenk van het eeuwige leven in het kennen van Uw Vader en van U. Leer ons om dit volhardend met U mee te bidden, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

115 IK HEB UW NAAM, VADER, BEKENDGEMAAKT

Lezen: Johannes 17:1-19

(Jezus bidt:) Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren van U en U hebt hen Mij gegeven en zij hebben Uw woord in acht genomen. Nu hebben zij erkend dat alles wat U Mij gegeven hebt, bij U vandaan komt. Want de woorden die U Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben ze aangenomen en zij hebben daadwerkelijk erkend dat Ik van U uitgegaan ben en hebben geloofd dat U Mij gezonden hebt. (Johannes 17:6-8)

Jezus heeft de Naam van Zijn Vader bekendgemaakt: wie Hij is en wat Hij doet. Hij heeft dat gedaan door Zijn leven en werken, door Zijn woorden en daden. Hij heeft dat laten zien, in het bijzonder aan Zijn leerlingen die Hij als een geschenk van Zijn Vader ontvangen heeft. De Vader heeft hen uit de Godvijandige wereld aan Jezus gegeven door Zijn verkiezende liefde. 'Christus krijgt de prijs waar Hij voor stierf: vele volken als Zijn erfdeel' (*Opwekkingsliederen*, no.704:2). Wat een grote genade aan hen bewezen!

Tegen Filippus zei Jezus: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien'. Wat een voorrecht! Het eigendom van de Vader te zijn, aan de Zoon gegeven te zijn en door Jezus, de Zoon, de Vader te leren kennen. Zie, hoe grote liefde de Vader en de Zoon aan Jezus' leerlingen gegeven hebben en geven! De uitdrukking 'die U Mij hebt gegeven' komt als een refrein steeds terug (6:2x; 7-9. 11,12). De Vader is de grote Gever!

Jezus heeft nog meer aan hen gegeven: de woorden die de Vader tot Hem gesproken heeft. Die woorden hebben Jezus' leerlingen aangenomen en in acht genomen. Ze zijn niet alleen hoorders, maar ook daders van Gods woorden. Ze hebben voortdurend op die woorden gelet en daaruit geleefd. Wat een voorbeeld voor ons!

Door het aannemen én doen van de woorden van de Vader zijn ze tot de erkenning gekomen, dat alles wat de Vader aan Jezus gegeven heeft van de Vader is. Ze hebben de Vader in Hem herkend. De Vader is de bron en de oorsprong van alles. Het is *uit* de Vader en *in* de Zoon. Ten slotte, hebben ze daadwerkelijk erkend dat Jezus van de Vader is uitgegaan. Ze hebben geloofd dat de Vader Hem gezonden heeft. Wat hebben ze in en door Jezus veel ontvangen! Christus' openbaring aan hen heeft geleid tot levend geloof! Ook bij u/jou?

Jezus spreekt dit alles uit in Zijn gebed. Laten we bidden dat Hij aan ons de Naam van Zijn Vader bekend maakt door Zijn Heilige Geest en dat hoe langer hoe meer. En dat we de woorden van de Vader aannemen en doen én erkennen dat de Vader de bron van alle zegen is en Jezus heeft gezonden. Jezus zegt: 'Bid en u zal gegeven worden!' (Mt.7:7)!

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw werk en voor de vrucht van Uw werk in het leven van Uw leerlingen.

Geef dat we Uw Vader hoe langer hoe meer leren kennen, Zijn woorden aannemen en doen en erkennen dat de Vader U heeft gezonden, omwille van Uw bloed, amen.

116 IK DOE VOORBEDE

Lezen: Johannes 17:1-19

(Jezus bidt:) Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen die U Mij gegeven hebt, want zij zijn van U. En al wat van Mij is, is van U, en wat van U is, is van Mij; en Ik ben in hen verheerlijkt...Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze. Zij zijn niet van de wereld zoals Ik niet van de wereld ben. (Johannes 17:9,10,15,16)

Jezus heeft in Zijn gebed gesproken over *Zijn werk voor Zijn Vader*: Hij heeft Hem verheerlijkt op de aarde, Hij heeft volbracht het werk Hem opgedragen, Hij heeft de Naam van Zijn Vader aan Zijn leerlingen bekendgemaakt en Zijn woorden hun gegeven. En dat niet tevergeefs! De leerlingen hebben de woorden van de Vader aangenomen en in praktijk gebracht. Ze hebben erkend en geloofd dat de Vader Jezus heeft gezonden.

Nu spreekt Jezus over *Zijn werk voor Zijn leerlingen*. Hij bidt voor hen die de Vader aan Hem gegeven heeft. Wat een kostbaar geschenk! Ze zijn van de Vader én van Jezus, want 'al wat van Mij is, is van U, en wat van U is, is van Mij'. Zó groot is de eenheid tussen de Vader en de Zoon dat Zij in 'gemeenschap van goederen' leven. Jezus heeft dat al eerder gezegd: 'Alles wat de Vader heeft, is het Mijne' (Joh.16:15). En dan voegt Jezus er aan toe: 'en Ik ben in hen verheerlijkt'. Jezus is in het leven van Zijn leerlingen zichtbaar geworden. Hij is in hen groot gemaakt. Zijn werk straalt van hen uit, hoe zwak ze nog zijn in geloof, hoop en liefde. Toch doet Jezus deze uitspraak over hen. Hij kent hun hart en leven. Ze hebben alles verlaten en zijn Hem gevolgd.

Jezus bidt op dit moment niet voor de Godvijandige wereld die Hem straks zal doden. Op het kruis zal Hij voor Zijn vijanden bidden: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen' (Lk.23:34). Alles heeft zijn eigen tijd en plaats. Jezus laat zich hierin leiden door Zijn Vader.

Jezus heeft op aarde voor Zijn leerlingen gebeden; gebeden om bewaring voor de boze. Dat doet Hij nog in de hemel aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij leeft om altijd voor hen te pleiten (Hebr.7:25). Hij is hun Voorspraak bij de hemelse Vader. Door Zijn *blijvende* voorbede worden ze bewaard in de kracht van God voor de komende erfenis: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Petrus schrijft hierover: 'U wordt immers door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd' (1 Petr.1:5). Het is een bewaarde erfenis voor bewaarde erfgenamen! Nu kan er niets meer misgaan. Wat een zekerheid!

Jezus zegt dat Zijn leerlingen niet uit de wereld zijn zoals Hij niet uit de wereld is. Ze zijn uit God geboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden (1 Petr.1:3) en Jezus is uit de hemel, bij God vandaan, op aarde gekomen. Ze zijn uit God!

Laten we volhardend bidden om Jezus' voorbede voor onszelf en voor onze medegelovigen. Jezus zal dit gebed zeker verhoren, want het is naar Zijn wil, en we zullen de kracht van Zijn voorbede ervaren! Amen.

Gebed

*Heere Jezus, dank U voor Uw voorbede en voor Uw verheerlijking in Uw leerlingen.
Laten we volhardend bidden om Uw voorbede voor onszelf en voor onze medegelovigen en geef dat we de kracht van Uw voorbede ervaren, uit genade, amen.*

117 IK BID OM BEWARING

Lezen: Johannes 17:1-19

(Jezus bidt:) En Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam, opdat zij één zullen zijn zoals Wij. Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik hen in Uw Naam. Hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard en niemand uit hen is verloren gegaan dan de zoon van het verderf, opdat de Schrift vervuld wordt...Ik bid niet dat u hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze. Zij zijn niet van wereld zoals Ik niet van de wereld ben. (Johannes 17:11,12,15,16)

Voor Jezus is Zijn aanstaand vertrek naar de Vader zo werkelijk alsof Hij niet meer in deze wereld is. Hij is ervan los gemaakt. In Zijn gedachten is Hij al in de heerlijkheid bij Zijn Vader. Toch beseft Hij dat Zijn leerlingen nog in de wereld zijn en Gods bewaring nodig hebben. Daarom bidt Hij voor hen. Hij spreekt Zijn Vader eerbiedig aan met 'heilige Vader' in tegenstelling tot de zondige wereld waarin de leerlingen moeten leven. Zolang Jezus in deze wereld is en bij Zijn leerlingen is, bewaart Hij hen in de Naam van Zijn Vader. Wat zijn ze veilig in die schuilplaats! Door Zijn lichamelijk vertrek zal dit niet langer kunnen. Daarom vertrouwt Hij ze nu aan Zijn Vader toe: 'Bewaar hen in Uw Naam'; zoals U zich als Vader hebt bekend gemaakt. Het gaat om bewaring in Zijn waarheid en bewaring voor de boze: satan, Gods tegenstander. Jezus doet daarbij een beroep op de relatie van de Vader tot Zijn leerlingen. Hij zegt: 'hen die U Mij gegeven hebt'. Ze zijn de lievelingen van Gods Vaderhart en de Vader heeft ze aan Jezus gegeven. Hij kan echter niet langer voor hen zorgen, omdat Hij naar de Vader gaat. Daarom: 'Vader, zorg U voor hen en bewaar hen'. Hun eenheid gaat Jezus ter harte. Vijf keer spreekt Hij daarover in dit gebed. Een eenheid zoals tussen de Vader en de Zoon. Wat een voorbeeld! Zolang Jezus op aarde is, bewaart Hij Zijn leerlingen. Niemand heeft Hij verloren behalve Judas, 'de zoon van het verderf'; verderf als zijn einde waar hij zelf voor gekozen heeft. Hoe aangrijpend! Dit is geen toeval, maar vervulling van de profetie (Ps.34:22; 41:10; 69:26; 109:8; Hand.1:16-20). Jezus vindt daarin rust.

Jezus bidt dat de Vader Zijn leerlingen niet uit de wereld wegneemt. Ze hebben daarin een taak om van Hem als het Licht te getuigen. Hij bidt voor hen dat de Vader hen zal bewaren voor de boze. In de wereld die nog in de macht van de boze is (1 Joh.5:19), waar 'de overste van deze wereld' nog rondgaat als een brullende leeuw om te verslinden (1 Petr.5:8), kunnen ze Zijn Vaderlijke liefde en bescherming niet missen. Ze zijn niet van/uit de wereld, maar van/uit de hemel zoals Jezus niet van de wereld is. Jezus is uit de hemel in de wereld gekomen en Zijn leerlingen zijn wel in de wereld, maar van boven – uit de hemel – geboren (Joh.3:3,7). Daar liggen hun wortels én hun bestemming: het Koninkrijk der hemelen.

Wanneer Jezus zo vurig bidt om de bewaring van Zijn leerlingen voor de boze, laten we dan met Hem meebidden voor onszelf en onze medegelovigen. Hij is onze krachtbron en voorbeeld! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw gebed om bewaring van Uw leerlingen dat U nog steeds bidt. Laat ons met U meebidden om de boze te weerstaan en om in eenheid met U en met elkaar te leven, omwille van Uw kruis, amen.

118 IK BID OM VREUGDE

Lezen: Johannes 17:1-19

(Jezus bidt:) Maar nu kom Ik naar U toe en spreek dit in de wereld, opdat zij ten volle Mijn blijdschap in zichzelf hebben. Ik heb hun Uw woord gegeven en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet van de wereld zijn, zoals Ik niet van de wereld ben.(Johannes 17:13,14)

Jezus' hogepriesterlijk gebed is vol verrassingen. Jezus spreekt over Judas, 'de zoon van het verderf'. Ongetwijfeld heeft Hij dat met droefheid gedaan. Het is Zijn leerling die Hem verlaten heeft en die Hem zal verraden. Maar Jezus blijft daarin niet steken. Hij spreekt over blijdschap voor de andere leerlingen: 'Maar nu kom Ik naar U toe (Vader) en spreek dit in de wereld, opdat zij ten volle Mijn blijdschap in zichzelf hebben'. Jezus gaat naar Zijn Vader en zal niet langer bij hen zijn. Zijn heengaan zal de vreugde bij Zijn leerlingen wegnemen en hen bedroefd maken. Daarom spreekt Hij over vreugde terwijl Hij nog bij hen in de wereld is. Hij bidt dat ze de blijdschap die Hij geeft en waarvan Hij de bron is – 'Mijn blijdschap' – mogen ontvangen en dat ze daar helemaal vol van worden. Jezus herhaalt wat Hij eerder heeft gezegd: 'Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u zal blijven en uw blijdschap volkomen zal worden' (Joh.15:11). Hij wil niets liever dan dat Zijn leerlingen vreugde in God en over God zullen uitstralen! Paulus zal later schrijven: 'Verblijd u altijd in de Heere; ik zeg het opnieuw: Verblijd u' (Fil.4:4).

En wat kan hun nu vreugde geven wanneer Jezus weg gaat? Het woord van de hemelse Vader dat Jezus hun gegeven heeft, dat ze aangenomen en in acht genomen hebben. Ze behoren nu de hemelse Vader en Jezus toe en niet langer de zondige wereld. Ze zijn niet langer van die wereld zoals Jezus niet van die wereld is. Ze zijn één met Hem en ze lijken op Hem. Eerder heeft Jezus tegen Zijn leerlingen gezegd: 'Verblijd u echter niet daarover dat de geesten aan u onderworpen zijn, maar verblijd u erover dat uw namen opgeschreven zijn in de hemel' (Lk.10:20). Daarom neemt die wereld een vijandige houding tegen hen aan. De zondige wereld haat hen, omdat zij vreemdelingen in die wereld zijn. Als kinderen van het licht laten ze het licht van God schijnen en dat kan de donkere wereld niet verdragen. Jezus heeft eerder over die haat van de wereld gesproken: 'Als de wereld u haat, weet dat zij Mij eerder dan u gehaat heeft. Als u van de wereld zou zijn, zou de wereld het hare liefhebben, maar omdat u niet van de wereld bent, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld' (Joh.15:18,19 – 16:4). Jezus' leerlingen moeten daar rekening mee houden. Wat een liefde en zorg van Jezus dat Hij hen daar nu al op voorbereidt!

Jezus bidt voor Zijn leerlingen dat ze vervuld worden met Zijn blijdschap. Laten wij daar ook om bidden voor onszelf en voor onze medegelovigen, tot vreugde van God en tot zegen van anderen! Amen.

Gebed

*Dank U, Heere Jezus, voor Uw blijdschap waarin U ons doet delen, voor de woorden van Uw Vader en voor Uw woorden over de haat van de wereld.
Geef ons die volle blijdschap van U en dat we de woorden van Uw Vader en van U bewaren.
Amen.*

119 IK BID OM HEILIGING

Lezen: Johannes 17:1-19

(Jezus bidt:) Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid.

Zoals U Mij in de wereld gezondend hebt, heb ook Ik hen in de wereld gezondend.

En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid. (Johannes 17:17-19)

Jezus heeft voor Zijn leerlingen gebeden om bewaring in de wereld. Nu bidt Hij om hun heiliging in de waarheid. Het Bijbelse woord 'heiliging' betekent: apart zetten, toewijden aan, bestemmen voor. In een leugenachtige wereld hebben Jezus' leerlingen heiliging in Gods waarheid nodig. Om die waarheid te kennen en te doen. De woorden van de Vader, die Jezus heeft bekend gemaakt, zijn de waarheid; volledig betrouwbaar. De inhoud van die woorden is de openbaring van de Vader en van Zijn Koninkrijk dat in Jezus dichtbij gekomen is. Heiliging in de waarheid gebeurt door de Heilige Geest én het Woord van God, de Bijbel. Wanneer we met Jezus meebidden om heiliging in de waarheid, bidden we om de Heilige Geest en om Gods zegen over het lezen en het onderzoeken van Zijn Woord. We bidden God om Zijn Geest in en door ons te laten werken én om Zijn Woord te overdenken bij dag en bij nacht. We openen dan de Bijbel met het gebed: 'Spreek, Vader, Uw kind luistert'.

Heiliging in de waarheid is onmisbaar voor uitzending in een leugenachtige wereld. Jezus bidt: 'Zoals U Mij in de wereld gezondend hebt, heb Ik hen in de wereld gezondend'. Zoals de Vader Jezus in de wereld gezondend heeft om Hem bekend te maken en om het werk te doen dat Hij Hem heeft opgedragen, zo zendt Jezus op Zijn beurt Zijn leerlingen uit in de wereld. Na Jezus' heengaan zullen Zijn leerlingen Hem bekend maken door hun woorden en daden én Zijn werk op aarde voortzetten. Na Zijn opstanding zegt Jezus tegen hen: 'Vrede voor u! Zoals de Vader Mij gezondend heeft, zend Ik ook u' (Joh.20:21). Vanuit de vrede die Hij op het kruis verworven heeft mogen ze uitgaan, toegerust met de Heilige Geest Die Hij op hen blaast. Met het oog op hun uitzending zegt Jezus: 'En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid'. Hij geeft zichzelf voor hun heiliging. Hij wijdt zich volkomen toe aan Zijn Vader en Zijn opdracht, tot in de dood van het kruis. Zie, hoe grote liefde Hij ons bewezen heeft! In Zijn heiliging aan de Vader voor ons staat Zijn kruis gegraveerd. Laten we dat niet vergeten! Zijn heiliging aan de Vader is krachtbron en voorbeeld voor ons! Dankzij Zijn heiliging voor ons, worden we in de waarheid van God én in waarheid, werkelijk, geheiligd. Zo kunnen Jezus' leerlingen en wij levenslang toegewijd zijn aan de HEERE bij de uitvoering van de 'grote opdracht': uitgaan, alle volken tot Jezus' leerlingen maken, hen dopen en hen leren in praktijk te brengen alles wat Jezus geboden heeft. In Zijn spoor en door de kracht van Zijn Geest kunnen zij en wij Gods waarheid in de wereld verkondigen! Wanneer Jezus voor Zijn leerlingen om heiliging in de waarheid gebeden heeft, zullen we dan niet met Hem meebidden? Dat eenstemmige gebed wordt zeker verhoord (Mt.18:19), amen.

Gebed

Hemelse Hogepriester, dank U voor Uw gebed om heiliging in Gods waarheid, voor Uw heiliging voor Uw Gemeente en voor haar uitzending in de wereld. Blijf voor onze heiliging bidden en laat Uw heiliging krachtbron en voorbeeld voor ons zijn, amen.

120 IK BID OM EENHEID

Lezen: Johannes 17:11-26

(Jezus bidt:) En Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam, opdat zij één zullen zijn zoals Wij... En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen die door hun woord in Mij zullen geloven, opdat zij allen één zullen zijn, zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt. En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij één zijn; Ik in hen, en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn en opdat de wereld erkent dat U Mij gezonden hebt en hen liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad. (Johannes 17:11,20-23)

Jezus bidt voor Zijn leerlingen én voor allen die door hun woord in Hem zullen geloven. Zijn leerlingen zullen van Hem getuigen door hun verkondiging van het Evangelie van het Koninkrijk. God zal hun werk zegenen. Mensen komen tot geloof in Jezus. Wat een genade! Jezus bidt voor *al* Zijn leerlingen en Hij bidt dat 'zij allen één zullen zijn'. Hij heeft hier al eerder om gebeden in vers 11: 'opdat zij één zullen zijn zoals Wij'; de Vader en de Zoon. In dit gebed bidt Hij er vijf keer om. Zó gaat Hem die eenheid ter harte! !

In vers 23 zegt Jezus er nog iets bij: 'opdat zij volmaakt één zijn'; letterlijk: 'volmaakt geworden tot één'. Het gaat Hem om volwassenheid in de eenheid. Paulus schrijft later: 'Totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus' (Ef.4:13). Daar werkt de Heilige Geest op aan. Zijn doel is de eenheid en de volwassenheid van Christus' Gemeente; van de ene kudde onder de ene Herder.

Jezus zegt welke eenheid Hij bedoelt: een *geestelijke* eenheid zoals die er is tussen Hem en Zijn Vader en een *zichtbare* eenheid, 'opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden heeft...en hen – de gelovigen - liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad'. De geestelijke eenheid noemt Jezus het eerst en daarna de zichtbare. Een les voor ons! De eenheid van de Vader en van de Zoon is een eenheid in volmaakte liefde. Jezus bidt voor de gelovigen 'dat ook zij in Ons één zullen zijn'; opgenomen worden in die volmaakte liefdesgemeenschap. Gebrek aan eenheid onder de gelovigen is een teken van gemis aan gemeenschap met God! Voor deze eenheid heeft Jezus een voorziening getroffen: 'Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt'; de heerlijkheid van de gave van de Heilige Geest Die eenheid bewerkt. Petrus noemt de Heilige geest 'de Geest van de heerlijkheid en van God', Die op de gelovigen rust (1 Petr.4:14). Jezus heeft de Heilige Geest in volheid ontvangen en Hij doopt Zijn leerlingen in de Geest (Joh.1:33). De eenheid van de gelovigen is voor de God vijandige wereld het bewijs dat Jezus de ene Redder is Die door de ene ware God gezonden is. Die eenheid is ook een bewijs van de grote liefde van de Vader voor de gelovigen die overeenkomt met de liefde van de Vader voor Zijn Zoon. Van die eenheid gaat aantrekkingskracht, werfkracht, uit. Bid met Jezus mee om deze eenheid! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw gebed voor alle gelovigen om geestelijke en zichtbare eenheid en voor Uw heerlijkheid in de gave van de Heilige Geest. Leer ons met U mee te bidden voor eenheid en vervul ons met Uw Geest, amen.

121 IK BID OM HEERLIJKHEID EN LIEFDE

Lezen: Johannes 17

(Jezus bidt:) Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien, die U Mij gegeven hebt, omdat U Mij hebt liefgehad vóór de grondlegging van de wereld.

Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend, maar Ik heb U gekend, en dezen hebben erkend dat U Mij gezonden hebt.

En Ik heb hun Uw Naam bekendgemaakt en zal die bekendmaken, opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is en Ik in hen. (Johannes 17:24-26)

Jezus spreekt opnieuw Zijn Vader aan. Hij doet dat met aandrang. Hij spreekt Zijn wil uit voor alle gelovigen in overeenstemming met de wil van Zijn Vader. Hij wil dat de gelovigen, die de Vader aan Hem gegeven heeft, daar zijn waar Hij zelf is: in heerlijkheid bij de Vader. Hij heeft die genoten vóór Zijn menswording en Hij verwacht die bij Zijn hemelvaart te ontvangen. Hij spreekt over die toekomstige heerlijkheid als een feit in het heden. Zo zeker is Hij ervan. Het Hoofd wil Zijn lichaam bij zich hebben en de Bruidegom Zijn bruid. Waarom? Om Zijn heerlijkheid aan hen te laten zien die de Vader Hem gegeven heeft; niet gedeeltelijk en tijdelijk zoals tijdens Zijn omwandeling op aarde (Joh.1:14; 2:11; Mt.17:2), maar volmaakt en voor altijd. In Zijn verheerlijking wil Hij Zijn vrienden laten delen. Om daar samen van te genieten en zich daarover te verheugen. Het is een heerlijkheid die de Vader Hem geven zal, omdat Die Hem heeft liefgehad vóór de schepping van hemel en aarde. Het is een eeuwige liefde. Deze heerlijkheid is een liefdesgeschenk van Zijn Vader. Alle gelovigen die ons zijn voorgegaan mogen al in die heerlijkheid delen. Wat een troost voor de nabestaanden!

Bij dit krachtige verzoek aan Zijn Vader pleit Jezus op het feit dat Zijn Vader rechtvaardig is. Daarom geldt Zijn wil niet de ongelovigen; de wereld die God niet als Vader van Jezus heeft erkend. En dat ondanks het feit dat Jezus de Vader heeft gekend en Hem als zodanig aan de wereld heeft bekend gemaakt. Het is een schuldige onwetendheid van de wereld. De gelovigen daarentegen hebben erkend dat de Vader Jezus gezonden heeft.

Ten slotte, zegt Jezus opnieuw dat Hij de Naam van Zijn Vader heeft bekend gemaakt (6). Dat zal Hij blijven doen door Zijn Heilige Geest over Wiens werk Hij gesproken heeft in Johannes 14-16. De Heilige Geest doet ons Jezus en Zijn Vader kennen, voor het eerst en opnieuw. Hij zal dat blijven doen, 'opdat de liefde waarmee U (Vader) Mij (Jezus) hebt liefgehad, in hen is en Ik in hen'. De gelovigen zullen de liefde van God leren kennen waarmee Hij Zijn Zoon heeft liefgehad. Die liefde zal in hen zijn, in hen wonen en hen vervullen! Zie, hoe grote liefde de Vader aan Zijn Zoon gegeven heeft én aan de gelovigen geeft! Jezus zelf wil in hen zijn, in hen wonen door Zijn Geest. Hun hart en leven vullen met Zijn tegenwoordigheid, zodat ze vol zijn van de liefde van Zijn Vader én vol zijn van Hem! Wat een genade! Wat een perspectief om te verwachten en om te bidden! Amen.

Gebed

Heiland vol genade, dank U voor Uw gebed, voor Uw wil, voor Uw heerlijkheid, voor het bekendmaken van Uw Vader, voor de liefde van Uw Vader voor ons en voor Uw inwoning. Leer ons met U meebidden, Uw heerlijkheid verwachten en geef ons de liefde van Uw Vader en Uw inwoning te ervaren, uit genade, amen.

122 'IK BEN HET'

Lezen: Johannes 18:1-11

(Johannes vertelt:) ...Judas dan...kwam daar (in Gethsemané) met lantaarns, fakkels en wapens. Jezus dan, Die alles wist wat er over Hem komen zou, trad naar voren en zei tegen hen: Wie zoekt u? Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener. Jezus zei tegen hen: Ik ben het. En Judas, die Hem verraadde, stond ook bij hen. Toen Hij dan tegen hen zei: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen op de grond. Hij vroeg hun dan opnieuw: Wie zoekt u? En zij zeiden: Jezus de Nazarener. Jezus antwoordde: Ik heb het u gezegd dat Ik het ben. Als u dan Mij zoekt, laat dezen weggaan. Dit zei Hij opdat het woord vervuld zou worden dat Hij gesproken had: 'Uit hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren laten gaan. (Johannes 18:1-9)

Na Jezus' afscheidsgesprek met Zijn leerlingen in de Paaszaal en zijn gebed verlaten ze die en gaan ze de droog gevallen beek Kedron ('woelig') over - tussen Jeruzalem en de Olijfberg - naar de tuin van Gethsemané ('olijvenpers'). Jezus bad daar vaak met Zijn leerlingen (Lk.22:39). Judas, die Jezus zal verraden, kent deze plaats ook. Hij komt nu met een Romeinse afdeling soldaten – beschikbaar gesteld door Pilatus - en met enkele dienaars van de overpriesters en Farizeeën. Ze hebben lantaarns, fakkels en wapens bij zich om een 'beruchte misdadiger' gevangen te nemen. Ze zijn op alles voorbereid en Hij zal hen niet ontsnappen. Wat een verschil tussen hen en Jezus met Zijn leerlingen die hier zijn om te bidden! Ze behoeven weinig te doen om Jezus te arresteren, want Hij weet wat er over Hem komen zal. Hij stapt naar voren en vraagt aan de soldaten: 'Wie zoekt u?' Jezus neemt het initiatief. Hij is geen martelaar, maar overwinnaar. Hij heeft de leiding bij Zijn vangenneming. De soldaten antwoorden: 'We zoeken Jezus van Nazareth'. En dan zegt Jezus tegen hen: 'IK BEN' of 'IK BEN HET'. Jezus gebruikt hier als de Zoon van God de Naam van Zijn Vader: 'Ik ben Die Ik ben', 'Ik ben erbij' (Ex.3:14). Judas staat bij de vijanden, als een willoos werktuig en hoort ook die Naam, Die een geweldige uitwerking heeft: allen deinsden terug en vallen op de grond. Ongewild moeten ze Gods heerlijkheid erkennen, maar ze bekeren zich niet. Wanneer Jezus opnieuw vraagt: 'Wie zoekt u?' zeggen ze: Jezus van Nazareth. Ze hebben niets van hun vernedering geleerd. Jezus antwoordt hen: 'Ik heb gezegd dat Ik het ben. Als u dan Mij zoekt, laat dezen weggaan'. Jezus geeft zich aan hen over, maar bepleit een vrijgeleide voor Zijn leerlingen: 'Laten zij vrijuit gaan'. Hij is de Goede Herder Die Zijn leven geeft voor Zijn schapen (Joh.10:11). De boeien voor Hem en de vrijheid voor hen. Hij in hun plaats! Wat een genade! Johannes tekent hierbij aan dat Jezus deze woorden uitspreekt om Zijn eigen woorden in vervulling te laten gaan: 'Uit hen die U (Vader) Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren laten gaan'; een samenvatting van eerder door Hem uitgesproken woorden (Joh.6:39; 10:28,29; 17:12). Wat een zekerheid! Op deze woorden berust Zijn vrijgeleide voor Zijn leerlingen. Jezus vervult wat Hij beloofd heeft. Al wordt Hij gevangen genomen, Hij is toch Overwinnaar! Hij zorgt voor de Zijnen, ook wanneer ze in groot gevaar zijn. 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid' (Hebr.13:8). Halleluja! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw leiding bij Uw vangenneming, voor Uw Zelfopenbaring en voor Uw vrijgeleide voor Uw leerlingen. Zorg ook voor ons in allerlei gevaren, amen.

123 IK DRINK DE DRINKBEKER VAN MIJN VADER

Lezen: Johannes 18:1-14

(Johannes vertelt:) Simon Petrus dan, die een zwaard had, trok dat, trof de slaaf van de hogepriester en sloeg zijn rechteroor af. En de naam van de slaaf was Malchus. Jezus dan zei tegen Petrus: Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken? (Johannes 18:10,11)

Petrus, die gezegd heeft: 'Mijn leven zal ik voor U geven' (Joh.13:37), komt nu met de andere leerlingen bij Jezus' gevangenneming in actie. Ze zeggen tegen Hem: 'Heere, zullen wij er met het zwaard op inslaan?' (Lk.22:49). Petrus voegt de daad bij het woord en slaat Malchus ('koning'), de dienaar van de hogepriester, het rechteroor af. Jezus zegt daarop: 'Laat hen tot hiertoe begaan' en raakt het oor van de dienaar aan en geneest hem. Jezus verricht hier Zijn laatste wonder. Wat een zegen voor Malchus, maar ook voor Petrus! Wat hij de slaaf van de hogepriester aangedaan heeft zou verstrekkende gevolgen voor hem kunnen hebben! Jezus zegt tegen Petrus: 'Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?' Jezus wil die drinkbeker drinken en Petrus moet dat niet verhinderen. Eerder heeft Jezus tegen Petrus gezegd, toen Hij over Jezus' lijden zei: 'God zij U genadig, Heere, dit zal beslist niet met U gebeuren!': 'Ga weg achter Mij, satan (tegenstander)! U bent een struikelblok voor Mij, want u bedenkt niet de dingen van God, maar die van de mensen' (Mt.16:21-23). Hier reageert Petrus op dezelfde manier. Hij is nog blind voor de betekenis van Jezus' lijden en sterven. Na Pasen en met Pinksteren zal dat veranderen (Hand. 2:22-24). Jezus spreekt hier over de drinkbeker die Zijn Vader Hem gegeven heeft: de beker van Zijn lijden en sterven. Eerder heeft Hij over die drinkbeker gesproken tegen de moeder van Johannes en Jakobus, de zonen van Zebedeüs: 'U weet niet wat u vraagt (om een plaats aan Mijn rechterhand en linkerhand voor haar zonen); kunt u de drinkbeker drinken die Ik drinken zal en met de doop gedoopt worden waarmee Ik gedoopt word?' (Mt.20:22,23). Jezus bedoelt Zijn lijdensbeker en Zijn bloeddoop: Zijn sterven. Kort vóór Zijn gevangenneming heeft Hij gebeden: 'Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt' (Mt.26:39). Jezus is tot overgave gekomen en daarom kan Hij nu zeggen: 'De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?' Met andere woorden: 'Natuurlijk drink Ik die lijdensbeker'. Wat een genade voor Jezus en voor ons! Stel dat Hij die beker niet had gedronken, dan was er voor ons geen vergeving van zonden en eeuwig leven! Jezus is bereidwillig om de weg van lijden en sterven te gaan, in gehoorzaamheid aan Zijn Vader en uit liefde voor ons. Dat spreekt Hij hier uit. Volgens Mattheüs heeft Jezus nog meer gezegd: 'Doe uw zwaard terug op zijn plaats, want allen die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen. Of denkt u dat Ik Mijn Vader nu niet kan bidden en Hij zal Mij meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking stellen? Hoe zouden anders de Schriften vervuld worden, die zeggen dat het zo geschieden moet?' (Mt.26:52-54). Jezus vindt rust en bemoediging in de Schriften, de woorden van Zijn Vader. Wat een krachtbron en voorbeeld voor ons! Amen.

Gebed

Jezus, dank U voor Uw bereidheid om te lijden en te sterven voor ons. Leer ons U te bewonderen en te aanbidden en maak ons bereid om de wil van Uw Vader te doen, amen.

124 IK WORD GEVANGEN GENOMEN

Lezen: Johannes 18:1-14

(Johannes vertelt:) De afdeling soldaten dan en de overste over duizend en de dienaars van de Joden namen Jezus gevangen en boeiden Hem. En zij leidden Hem weg, eerst naar Annas, want Hij was de schoonvader van Kajafas, die de hogepriester van dat jaar was. Kajafas nu was het die de Joden de raad gegeven had dat het nuttig zou zijn dat één Mens voor het volk zou sterven. (Johannes 18:12-14)

Na hun terugdeinzen en op de grond vallen en de genezing van Malchus' oor nemen de soldaten van de Romeinse legerafdeling met hun overste over duizend en de dienaars van de godsdienstige leiders Jezus gezamenlijk gevangen; Joden en heidenen. Volgens Mattheüs heeft Jezus nog tegen hen gezegd: 'Bent u er met zwaarden en stokken opuit gegaan als tegen een misdadiger om Mij te vangen? Dagelijks zat Ik bij u in de tempel om onderwijs te geven en u hebt Mij niet gegrepen, maar dit alles is geschied, opdat de Schriften vervuld zouden worden...' (Mt.26:55,56). Lukas voegt er nog aan toe: 'Maar dit is uw uur en de macht van de duisternis' (Lk.22:53). Jezus is niet bang voor Zijn arrestatie. Hij beheerst de situatie. Hij wijst op het belachelijke van hun optreden, op de vervulling van hun eigen Schriften en op de macht van de boze, Zijn tegenstander. Wat een bemoeienissen van Jezus met Zijn vijanden om hen tot bezinning en bekering te brengen! Maar ze gaan door. Jezus laat zich gevangennemen en laat zich boeien. Wat een vernedering voor Hem! Blijkbaar zijn de soldaten en de dienaars bang dat Jezus wil vluchten, maar dat zal Hij niet doen. Hij wil de Schriften, de woorden van Zijn Vader, vervullen. Hij laat zich binden – en dat zal niet zachtzinnig gegaan zijn – om ons te ontbinden; gevangenschap en boeien voor Hem – bevrijding en vrijheid voor ons door Zijn kostbaar bloed! Na Jezus' gevangenneming brengen ze Hem eerst naar Annas, het hoofd van de hogepriesterlijke familie en de schoonvader van Kajafas, de hogepriester van dat jaar. Vreemd, want hogepriester ben je voor het leven. Na je sterven word je opgevolgd door je zoon. Maar aan deze voorschriften houdt men zich niet meer. Over Jezus' verhoor voor Annas wordt ons niets meegedeeld. Johannes vertelt hier na dat Annas Jezus gebonden naar Kajafas, de hogepriester, stuurt (24). Over Kajafas vertelt hij: 'Kajafas nu was degene die de Joden de raad gegeven had dat het nuttig zou zijn dat één Mens voor het volk zou sterven'. Hij zei dit zonder de profetische betekenis van zijn eigen woorden te beseffen (Joh.11:49-52). Van Kajafas heeft Jezus niets goeds te verwachten. Hij zal alles in het werk stellen om Jezus te doden, want dat is volgens hem tot algemeen nut. Anders zullen de Romeinen komen om 'onze plaats (de tempel) en onze natie (Israël) weg te nemen' heeft Kajafas gezegd (Joh.11:48). Hij wil de bestaande situatie handhaven en zelf aan het bewind blijven. Zelfhandhaving ten koste van Jezus, de beloofde en gekomen Messias van Israël. Wat dwaas en gevaarlijk! Het is beter te buigen voor Hem en Hem te erkennen als de Koning, door Israëls God gegeven. Kajafas als hogepriester heeft onbedoeld Jezus als Offerlam aangewezen en zal daaraan meewerken. 'Heilig zijn o God, Uw wegen'! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw overgave aan Uw vijanden, voor Uw gevangenneming en geboeid worden in onze plaats. Bevrijd ons van alle banden en boeien en leer ons in vrijheid voor U en onze naaste te leven, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

125 IK WORD VERLOOCHEND

Lezen: Johannes 18:12-27

(Johannes vertelt:) En Simon Petrus volgde Jezus...en (de andere leerling) bracht Petrus binnen (het paleis van de hogepriester). Het dienstmeisje dan, de portierster, zei tegen Petrus: Bent ook u niet een van de discipelen van deze Mens? Hij zei: Dat ben ik niet. En de slaven en de dienaars hadden een kolenvuur gemaakt, omdat het koud was en stonden zich te warmen. Petrus stond zich bij hen te warmen...Zij zeiden dan tegen hem: Bent ook u niet een van Zijn discipelen? Hij ontkende het en zei: Dat ben ik niet. Een van de slaven van de hogepriester, die familie was van hem bij wie Petrus het oor afgeslagen had, zei: Heb ik u niet met Hem in de hof gezien? Petrus dan ontkende het opnieuw. En meteen kraaide de haan. (Johannes 18:15-18, 25-27)

Bij Zijn gevangenneming laten alle leerlingen Jezus in de steek (Mt.26:56), ook Petrus. Toch blijven Petrus en Johannes ('de andere discipel', zie Joh.20:2,3) Jezus op afstand volgen. Ze willen weten wat er met hun Meester gebeurt. Johannes is een bekende van de hogepriester en gaat zijn paleis binnen, maar Petrus blijft bij de poort staan. Op Johannes' verzoek laat de portierster Petrus binnen. Ze herkent hem en zegt tegen hem: 'Bent ook u niet een van de discipelen van deze Mens' – vol verachting - van Jezus? In paniek zegt Petrus: 'Dat ben ik niet'. Hij verloochent zijn Meester. Hij vlucht niet weg van deze gevaarlijke plaats. Het is koud in de voorhof van Kajafas' paleis. Daarom heeft men een kolenvuur gemaakt om zich te warmen en Petrus gaat bij hen staan. Door de vlammen van het vuur wordt zijn gezicht herkend. De mannen zeggen tegen hem: 'Bent u ook niet een van Zijn discipelen?' Petrus ontkent het opnieuw en zegt: 'Dat ben ik niet'. Voor de tweede keer verloochent hij zijn Meester. En nog vlucht hij niet. En dan is er een van de slaven - een bloedverwant van Malchus, wiens oor Petrus afgeslagen heeft - die tegen hem zegt: 'Heb ik u niet met Hem (Jezus) in de hof gezien?' Voor de derde keer verloochent hij zijn Meester. Meteen kraait de haan zoals Jezus voorzegt had: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De haan zal niet kraaien, voordat u Mij driemaal verloochend zult hebben' (Joh.13:38). Petrus heeft die waarschuwing in de wind geslagen en zo komt hij ten val. Driemaal verloochent hij zijn geliefde Meester met eedzwering en zelfvervloeking (Mt.26:72,74). Hij doet dit wanneer Jezus zwaar lijdt: terecht staat voor de hoge raad en in Zijn gezicht geslagen wordt. Maar Jezus keert zich om en kijkt Petrus aan met een blik vol liefde. Petrus herinnert zich Jezus' woorden: 'Voordat de haan gekraaid zal hebben, zult u Mij driemaal verloochend hebben'. Jezus' blik en Zijn teken zijn genoeg voor hem. Petrus gaat naar buiten het paleis van de hogepriester en huilt bitter, vol berouw (Lk.22:61,62). Dit is oprecht, want hij zegt Jezus en zijn medeleerlingen niet vaarwel. Hij blijft bij hen en op de opstandingsmorgen neemt hij het initiatief om naar het graf te gaan (Joh.20:3-10). Jezus houdt Petrus vast. Tegen de vrouwen zegt de engel: 'Maar ga heen, zeg tegen Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea...' (Mk.16:7). Maar Petrus hoeft zolang niet te wachten. Jezus verschijnt het eerst aan hem van Zijn leerlingen (Lk.24:34; 1 Kor.15:5). Bij een ander kolenvuur vraagt Petrus driemaal naar zijn liefde voor Hem, die hij Hem verklaart en Jezus herstelt hem in zijn bediening, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw grote liefde voor Petrus. Bewaar ons ervoor om U te verloochenen en, mochten wij het doen, kijk ons aan en vergeef ons, uit genade, amen.

126 IK WORD ONDERVRAAGD

Lezen: Johannes 18:12-27

(Johannes vertelt:) De hogepriester (Kajafas) dan ondervroeg Jezus over Zijn discipelen en over Zijn onderricht. Jezus antwoordde hem: Ik heb openlijk gesproken tot de wereld; Ik heb altijd onderwezen in de synagoge en in de tempel, waar de Joden altijd samenkomen, en Ik heb niets in het verborgen gesproken. Waarom ondervraagt u Mij? Ondervraag hen die gehoord hebben wat Ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten wat Ik gezegd heb. En toen Hij dit zei, gaf een van de dienaars die daarbij stond, Jezus een slag in het gezicht en zei: Antwoordt U zo de hogepriester? Jezus antwoordde hem: Als Ik verkeerd gesproken heb, bewijs dan wat er verkeerd is; maar als Ik terecht gesproken heb, waarom slaat u Mij dan?...(Johannes 18:19-24)

Na Zijn gevangenneming is Jezus eerst naar het huis van Annas ('genadig is de HEERE'), de schoonvader van de hogepriester Kajafas gebracht, en daarna naar het paleis van Kajafas. Daar staat Jezus nu terecht voor de Joodse hoge raad. Kajafas ondervraagt Hem over Zijn leerlingen en over Zijn onderwijs. Niet dat de hogepriester daarvan niet weet, maar Jezus moet zichzelf maar eens presenteren. Jezus antwoordt daarop dat Hij vrijuit tot de mensen heeft gesproken, zowel in de synagoge als in de tempel heeft Hij onderwijs gegeven. Hij heeft niet in het geheim gesproken of onderwezen, zoals zij gedaan hebben om Hem gevangen te nemen. En dan stelt Hij een tegenvraag aan de hogepriester: 'Waarom ondervraagt u Mij?' en zegt verder: 'Ondervraag hen die gehoord hebben wat Ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten wat Ik gezegd heb'. Jezus' antwoord wordt Hem niet in dank afgenomen. Een dienaar van de overpriesters die bij Jezus staat geeft Hem een slag in Zijn gezicht en zegt tegen Hem: 'Antwoordt U zo de hogepriester?' Blijkbaar heeft Jezus onbeleefd tegen de hogepriester gesproken. Daarop antwoordt Jezus: 'Als Ik verkeerd gesproken heb, bewijs dan wat er verkeerd is; maar als Ik terecht gesproken heb, waarom slaat u Mij dan?' Jezus is de Waarheid (Joh.14:6) en Hij neemt het voor de waarheid op. Hij heeft niets verkeerd gezegd. De slag in Zijn gezicht is onterecht. Maar de hogepriester bestraft de dienaar niet. Hij laat dit onrecht geschieden. En dan gaat de hele raad valse getuigenverklaringen tegen Jezus zoeken om Hem te kunnen veroordelen en te doden, maar ze vinden niets. Ten slotte komen er twee valse getuigen met Jezus' uitspraak over de tempelafbraak (Joh.2:18-22), maar ze stemmen niet overeen en hebben daarom geen bewijskracht. Ten einde raad zegt de hogepriester: 'Ik bezweer U bij de levende God, dat U ons zegt of U de Christus bent, de Zoon van God'. Dan belijdt Jezus Zijn Messiaschap en zegt dat ze Hem zullen zien zitten aan de rechterhand van de kracht van God en zien komen op de wolken van de hemel als de grote Wereldrechter. Dat is godslastering in hun ogen en de leden van de raad verklaren Jezus des doods schuldig. Daarop mishandelen ze Jezus door in Zijn gezicht te spuwen, Hem met vuisten te slaan, ook in Zijn gezicht, en ze zeggen: 'Profeteer ons, Christus: wie is het die U geslagen heeft?' Ze bespotten Jezus als profeet. Jezus heeft de waarheid gesproken, maar ze verwerpen die. Ze verlagen zich tot wilde dieren die op hun prooi aanvallen. Wat een lijden voor Jezus! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor het spreken van de waarheid en voor Uw lijden om de waarheid. Geef dat we U daarin navolgen, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

127 IK BEN DE KONING VAN DE JODEN

Lezen: Johannes 18:28-40

(Johannes vertelt:)... Pilatus dan ging het gerechtsgebouw weer in, riep Jezus en zei tegen Hem: Bent U de Koning van de Joden? Jezus antwoordde hem: Zegt u dit uit uzelf of hebben anderen het over Mij gezegd?...Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Als Mijn Koninkrijk van deze wereld was, zouden Mijn dienaren gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden overgeleverd zou worden, maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier. Pilatus dan zei tegen hem: U bent dus toch een koning? Jezus antwoordde: U zegt dat Ik een koning ben. Hiervoor ben Ik geboren en hiervoor ben Ik in de wereld gekomen: om voor de waarheid te getuigen. Iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Mijn stem gehoor...' (Johannes 18:28-38)

Na Jezus' terechtstaan voor de hoge raad brengen de leiders Hem naar het gerechtsgebouw waar de Romeinse stadhouder Pontius Pilatus logeert tijdens het Paasfeest. Ze gaan het gebouw niet binnen, omdat ze rein willen zijn voor de viering van het feest. Maar ze zijn onrein door wat ze doen: de beloofde en gekomen Messias van Israël willen laten doden. Het is nog vroeg in de morgen. Blijkbaar hebben ze grote haast in verband met het Paasfeest waarvan de voorbereidingen 's middags beginnen. Pilatus komt naar buiten en vraagt de leiders: 'Welke aanklacht brengt u tegen deze Mens in?' een begrijpelijke vraag voor een rechter, maar de leiders zeggen geprikkeld: 'Als Deze geen boosdoener was – zo noemen ze Jezus - zouden wij Hem niet aan u overgeleverd hebben'. Met andere woorden: 'Laat dat nu maar aan ons over en veroordeel Hem tot de dood'. Daarop antwoordt Pilatus: 'Neemt u Hem en oordeel Hem volgens uw wet'. Hij daagt ze uit en ze moeten erkennen dat het hun door de gehate Romeinen niet toegestaan is om een doodvonnis te voltrekken. Jezus moet gekruisigd worden en dat kan alleen als de leiders samenwerken met de Romeinen. Zo kunnen ze de Romeinen de schuld geven van Jezus' dood. Jezus' woorden over Zijn kruisdood gaan zo in vervulling (Joh.3:14; 8:28; 12:32,33). Pilatus gaat nu het gerechtsgebouw binnen en roept Jezus binnen voor een verhoor dat over Zijn Koningschap gaat. Jezus vraagt hem hoe hij daarvan weet. Waarschijnlijk door geruchten. Pilatus zegt vol verachting: 'Ben ik soms een Jood?' en zegt verder: 'Uw eigen volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd, wat hebt U gedaan?' Daarop getuigt Jezus van Zijn Koningschap dat uit de hemel is en niet uit de aarde. Anders zouden Zijn dienaars wel voor Hem gestreden hebben en was Hij niet gevangen genomen. Pilatus vraagt verbaasd: 'Bent U op de een of andere manier dus toch een Koning?' Jezus bevestigt zijn vraag en zegt wat voor Koning Hij is: Hij is een geboren Koning en in de wereld gekomen om voor de waarheid te getuigen; de waarheid van Zijn Vader en van Zijn Koningschap. En iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Jezus' stem gehoor; die erkent Zijn Koningschap. Daarop zegt Pilatus: 'Wat is waarheid?' Hij haalt zijn schouders op. Hij is niet geïnteresseerd in de waarheid waarvan Jezus getuigt. Daarom gaat hij niet op Zijn woorden in. Jezus' getuigenis is voor Pilatus tevergeefs. De waarheid staat in eigen persoon voor hem en toch komt hij niet tot de waarheid. Zo dichtbij en toch zo ver weg. Laten wij anders reageren op Jezus! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor de goede belijdenis van Uw Koningschap die U onder Pontius Pilatus hebt afgelegd. Geef dat we in U als Koning geloven en met U mee belijden dat U Koning bent, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

128 IK WORD NIET GEKOZEN

Lezen: Johannes 18:28-40

(Johannes vertelt:) En nadat hij (Pilatus) dat gezegd had ('Wat is waarheid?'), ging hij opnieuw naar buiten naar de Joden en zei tegen hen: Ik vind geen schuld in Hem. Maar u hebt de gewoonte dat ik op het Pascha iemand voor u loslaat. Wilt u dan dat ik de Koning van de Joden voor u loslaat? Zij schreeuwden allemaal opnieuw: Niet Deze, maar Barabbas! En Barabbas was een misdadiger. (Johannes 18:38-40)

Na Jezus' verhoor binnen het gerechtsgebouw gaat Pilatus naar buiten naar de Joden. Hij deelt hun de uitslag van zijn verhoor mee: 'Ik vind geen schuld in Hem'. Er is geen sprake van hoogverraad tegen de keizer bij Jezus. Pilatus zegt dat hier voor de eerste keer en hij zal het nog twee keer zeggen (Joh.19:4,6). Hij moet Jezus nu vrijspreken, maar dat doet hij niet. Dit is het begin van zijn falen als rechter. Hij buigt het recht en zal de onschuldige Jezus ter dood veroordelen. Op het Paasfeest – het feest van Israëls bevrijding uit Egypte – is het de gewoonte dat hij als stadhouder iemand loslaat. Daarom stelt hij een tweetal op waaruit het volk moet kiezen: Barabbas óf Jezus? Wat een tweetal! Barabbas betekent: 'zoon van de vader' en Jezus is de Zoon van de hemelse Vader. Barabbas was een moordenaar (Mk.15:7) en Jezus is de Levenbrenger. Barabbas is een vrijheidsstrijder en Jezus de Bevrijder. Barabbas is een boosdoener en Jezus is de Weldoener; de Redder Die redt van het grootste kwaad: de zonde en die brengt tot het hoogste goed: de gemeenschap met God. Pilatus vraagt nu: 'Wilt u dan dat ik de Koning van de Joden voor u loslaat?' Opnieuw prikkelt hij de Joden door Jezus hun Koning te noemen. Hij werkt er zelf aan mee dat de aanwezige Joden voor de vrijlating van Barabbas kiezen en voor Jezus' kruisdood. Ze schreeuwen allemaal opnieuw: 'Niet Deze – ze noemen Jezus' Naam niet eens -, maar Barabbas', die een misdadiger is. Jezus wordt door Zijn eigen volk verworpen. Hoevelen van hen hebben eerst 'Hosanna' geroepen bij Zijn Koninklijke intocht en roepen nu: 'Kruis Hem'? De volksgunst is omgeslagen. Hoe pijnlijk moet dit voor Jezus geweest zijn! Wat een lijden voor Hem! 'Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen' (Joh.1:12), maar verworpen; verworpen ten overstaan van de Romeinse stadhouder Pontius Pilatus. Wat een wonder voor Barabbas! Bestemd voor de kruisdood wordt hij onverwachts vrij gelaten. Jezus wordt gekruisigd in zijn plaats. Ongelooflijk! We weten niet wat zijn onverwachtse vrijlating in Barabbas' leven heeft uitgewerkt. We kunnen wel weten wat Jezus' sterven in onze plaats in ons leven heeft uitgewerkt en uitwerkt: blijvende verwondering, diepe verootmoediging en beginnende aanbidding. 'Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan!' (Ps.52:7; ber.1773). Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, dat U deze verwerping door Uw eigen volk vrijwillig hebt ondergaan en dat U in de plaats van zondaren bent gestorven. Geef dat we U als onze Plaatsvervanger kennen en U daarvoor danken, loven en aanbidden en dat we alle lijden omwille van U vrijwillig ondergaan, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

129 IK WORD GEGEELD EN MET DOORNEN GEKROOND

Lezen: Johannes 19:1-16

(Johannes vertelt:) Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem. En de soldaten vlochten een kroon van doornen en zetten die op Zijn hoofd en zij deden Hem een purperen bovenkleed om en zeiden: Gegroet, Koning van de Joden! En zij gaven Hem slagen in het gezicht...Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon op en het purperen bovenkleed aan. En Pilatus zei tegen hen: Zie, de Mens! Toen dan de overpriesters en de dienaars Hem zagen, schreeuwden zij: Kruisig Hem, kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Neemt u Hem en kruisig Hem, want Ik vind in Hem geen schuld. De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en volgens onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft zichzelf Gods Zoon gemaakt. (Johannes 19:1-7)

Pilatus' poging om de onschuldige Jezus los te laten is mislukt. Het volk heeft voor Barabbas gekozen. En dan laat Pilatus Jezus geselen: een vreselijke marteling om naakt met riemen gelagen te worden met aan de uiteinden stukjes metaal, je lichaam wordt van voren en van achteren doorploegd, wat ondragelijke pijn en veel bloedverlies geeft. Pilatus doet dit blijkbaar om het medelijden van het volk op te wekken. Romeinse soldaten vlechten een pijnlijke kroon van doornen – gevolg van de zondeval - die in Jezus' hoofd prikken en doen Hem een purperen bovenkleed om; een oude mantel van Pilatus? Ze begroeten Jezus met 'Gegroet, Koning van de Joden!' en slaan Hem in Zijn gezicht. Ze mishandelen Jezus en maken Hem tot een spotkoning. Zoals de leden van de hoge raad Jezus als Profeet bespot hebben, zo bespotten deze soldaten Hem als Koning.. Wat een lichamelijk en geestelijk lijden voor Jezus en dat in onze plaats, die eens profeet en koning in het paradijs waren! Pilatus verlaat het gerechtsgebouw en zegt tegen de menigte: 'Zie, ik breng Hem tot u naar buiten - uit het gerechtsgebouw - opdat u weet dat ik geen schuld in hem vindt'. Opnieuw verklaart Hij Jezus' onschuldig (Joh.18:38), maar hij spreekt Hem niet vrij en laat Hem niet vrij. Opnieuw buigt de rechter het recht. Als Jezus veroordeeld moet worden tot de dood, neemt hij daar geen enkele verantwoordelijkheid voor, terwijl hij toch hoogstverantwoordelijk is. En dan komt Jezus uit het gerechtsgebouw naar buiten met de doornenkroon op en de purperen mantel om en Pilatus zegt tegen het volk van Hem: 'Zie, de Mens!' Is het nu niet genoeg? 'Zie, de Mens!: de lijdende Mens, Jezus Christus! 'Zie, de Mens' van God bij uitstek, waaraan Joden en Romeinen zich vergrijpen. Ze gedragen zich als beesten. Maar de overpriesters en de dienaren komen niet tot bezinning. Ze schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Ze willen Jezus' bloed zien. Pilatus wil als rechter van zijn verantwoordelijkheid af en zegt: 'Neemt u Hem en kruisig Hem, want ik vind in Hem geen schuld'. Voor de derde keer verklaart hij Jezus onschuldig, maar hij laat Hem niet vrij. De Joden antwoorden Pilatus: 'Wij hebben een wet en volgens onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft zichzelf Gods Zoon gemaakt'. Volgens ons heeft Jezus de doodstraf verdiend, maar we hebben u, Pilatus, nodig om dit vonnis te voltrekken. Jezus is de wet van God in eigen persoon en de Vervuller van de wet. Hij moet in naam van die wet gekruisigd worden, omdat Hij beleden heeft: 'Ik ben Gods Zoon' Die Hij is. Wat een dwaasheid van de mensen en wat een wijsheid van God! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U, voor Uw lijden door geseling, doornenkroon en door de roep om Uw kruisiging in naam van de wet. Geef dat we Uw lijden overdenken en U ervoor danken, amen.

130 IK WORD OVERGELEVERD VOOR DE KRUISDOOD

Lezen: Johannes 19:1-16

(Johannes vertelt:)... Toen Pilatus dan deze woorden gehoord had, bracht hij Jezus naar buiten en ging op de rechterstoel zitten, op de plaats die Lithostrotus genoemd wordt en in het Hebreeuws Gabbatha. En het was de voorbereiding van het Pascha, ongeveer het zesde uur; en hij zei tegen de Joden: Zie, uw Koning! Maar zij schreeuwden: Weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Moet ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning dan de keizer. Toen leverde hij Hem dan aan hen over om gekruisigd te worden. En zij namen Jezus mee en leidden Hem weg. (Johannes 19:8-16)

Na de woorden van de Joden over hun wet en dat Jezus moet sterven volgens die wet wordt Pilatus nog banger. Hij heeft te maken met godsdienstig fanatisme. Pilatus gaat nu naar Jezus om meer informatie, maar Hij antwoordt hem niet, want dat heeft geen zin. Dan beroept Pilatus zich op zijn machtspositie: hij kan Jezus laten kruisigen, maar Hem ook vrijlaten. Jezus wijst hem nu op God als de Gever van alle macht. Pilatus kan zonder Hem geen macht tegenover Hem uitoefenen en de godsdienstige leiders dragen de grootste verantwoordelijkheid. De stadhouder probeert nu Jezus los te laten, maar de Joden schreeuwen: 'Als u Deze loslaat, bent u niet de vriend van de keizer; iedereen die zichzelf koning maakt, verzet zich tegen de keizer'. Pilatus wil niet de gunst van de keizer verliezen door 'de Koning van de Joden' de hand boven het hoofd te houden. Wanneer er een aanklacht tegen hem naar de keizer gaat, is hij zijn positie kwijt. De leiders gebruiken de ene keer een godsdienstige aanklacht (godslastering) en de andere keer een politieke aanklacht. Zo drijven ze Pilatus in het nauw. Hij gaat nu op de rechterstoel zitten om het officiële vonnis te vellen. Die plaats heet in het Grieks Lithostrotos ('stenen plaveisel') en in het Hebreeuws Gabbatha ('verhevenheid'). Het is nu de voorbereiding van het Pascha: de paaslammeren worden nu gereedgemaakt, ook Jezus als het Paaslam. Het is zes uur in de morgen. Pilatus zegt nu tegen de Joden: 'Zie, uw Koning!' Hij houdt niet op om ze te prikkelen. Daarop schreeuwen ze: 'Weg met Hem, kruisig Hem!' Wat een haat! Ze noemen Jezus' Naam niet eens. Pilatus vraagt hun nu: 'Moet ik uw Koning kruisigen?' De overpriesters antwoorden hem: 'Wij hebben geen koning dan de keizer'. Wat een huichelarij, want de godsdienstige leiders zijn tegenstanders van de Romeinse bezetters! Ze kiezen de heidense keizer voor de beloofde en gekomen Messias, de Koning van Israël! Wat een blindheid en dwaasheid! Ten einde raad levert Pilatus Jezus aan de leiders over om gekruisigd te worden. Ze nemen Jezus mee en leiden Hem naar Golgotha ('schedel'), de plaats van de terechtstelling. Daar zal het Paaslam geofferd worden tot verzoening van onze zonden en schuld. 'Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt'! (Joh.1:29,36). 'Zie, uw Koning' door Israëls God gegeven! De Kruiskoning aan Wie gegeven is alle macht in de hemel en op de aarde. Kom tot Hem en aanbid Hem! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw zware lijden, U aangedaan door de godsdienstige leiders en door de stadhouder-rechter Pontius Pilatus. We danken U voor Uw getuigenis over de macht van Uw Vader. Laat ons Uw lijden overdenken en U daarvoor danken. Geef dat we ook getuigen over de macht van Uw Vader, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

131 IK WORD GEKRUISIGD

Lezen: Johannes 19:17-30

(Johannes vertelt:) En terwijl Hij (Jezus) Zijn kruis droeg, ging Hij op weg naar de plaats die Schedelplaats genoemd wordt en in het Hebreeuws Golgotha. Daar kruisigden zij Hem en met Hem twee anderen, aan elke kant één en Jezus in het midden. En Pilatus schreef ook een opschrift en zette dat op het kruis; en er was geschreven: JEZUS DE NAZARENER, DE KONING VAN DE JODEN. Dit opschrift dan lazen velen van de Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn...(Johannes 19:17-22)

Na Pilatus' overlevering van Jezus aan de leiders van het volk gaat Jezus op weg naar de plaats van de terechtstelling, dragend Zijn kruis. Jezus gaat zelf op weg; niet als martelaar maar als overwinnaar. Johannes noemt de namen van de plaats van de terechtstelling: in het Grieks Schedelplaats en in het Hebreeuws Golgotha ('schedel'). Op deze plaats zal Jezus de kop van de satan vermorzelen, zodat er een schedel over blijft (Gen.3:15). Deze heuvel moet de vorm van een schedel hebben. Jezus wordt buiten de stad gekruisigd. Er is geen plaats voor Hem in Jeruzalem, de stad van Zijn Vader, en straks is er geen plaats voor hem op aarde: aan het kruis hangt Hij tussen hemel en aarde. De Hebreeënschrijver zegt: 'Daarom heeft ook Jezus, om door Zijn eigen bloed het volk te heiligen, *buiten de poort geleden*' (13:12). Daar wordt Jezus gekruisigd: naakt, met spijkers aan een houten paal geslagen; de doodstraf voor slaven en opstandelingen; één van de meest vreselijke manieren om iemand van het leven te beroven. Wat een vernedering en wat een schande voor Jezus, de Messias van Israël, en dat aangedaan door Zijn eigen volk! Wat een zwaar lijden: lichamelijk, psychisch en geestelijk: in relatie met Zijn Vader! Met Jezus worden er nog twee misdadigers (Mt.27:38) gekruisigd, aan elke kant één en Jezus in het midden als de grootste misdadiger. Hier hangt de Koning van Israël met als lijfwacht twee misdadigers. Opnieuw wat een vernedering en schande voor Jezus! Pilatus heeft een opschrift laten maken met de woorden: 'Jezus de Nazarener, de Koning van de Joden'. Dat is de aanklacht tegen Jezus en de reden van Zijn kruisiging. Mogelijk heeft Pilatus opnieuw de Joden willen krenken: 'Dat is nu jullie Koning'. Daarom willen de overpriesters dit opschrift veranderd hebben in 'dat *Jezus gezegd heeft*: Ik ben de Koning van de Joden', maar Pilatus wil daar niet van weten. Hij heeft al zoveel toegegeven aan de leiders dat hij nu voet bij stuk houdt: 'Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven'. Maar Pilatus is zich er niet van bewust dat zijn opschrift profetisch is, want Jezus *is* de Koning van de Joden, door Israëls God gegeven. Hij getuigt daarvan zonder geloof. Het opschrift is geschreven in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks en wordt door veel voorbijgangers gelezen. Het is internationaal, voor alle volken. Onbewust helpt Pilatus mee om het Koningschap van Jezus te proclameren in de godsdienstige, politieke en culturele wereld van zijn tijd. 'Heilig zijn, o God, Uw wegen, niemand spreek' Uw hoogheid tegen! Wie, wie is een God als Gij, groot van macht en heerschappij?' (Ps.77:8; ber.1773).

Gebod

Heere Jezus, dank U voor Uw gaan naar het kruis en voor Uw lijden door de kruisiging, door Uw plaats tussen twee misdadigers en door Pilatus' opschrift over Uw Koningschap waarin hij niet gelooft. Geef dat we Uw lijden overdenken en daarin geloven, amen.

132 MIJN KLEREN WORDEN VERDEELD

Lezen: Johannes 19:17-30

(Johannes vertelt:) Nadat de soldaten dan Jezus gekruisigd hadden, namen zij Zijn kleren en maakten vier delen, voor elke soldaat een deel, en zij namen het onderkleed. Het onderkleed nu was zonder naad, van bovenaf als één geheel geweven. Zij dan zeiden tegen elkaar: Laten wij dat niet scheuren, maar laten wij erom loten voor wie het zal zijn. Opdat het Schriftwoord vervuld zou worden dat zegt: Zij hebben Mijn kleren onder elkaar verdeeld en over Mijn kleed hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de soldaten gedaan (Johannes 19:23,24)

Na Jezus' kruisiging nemen de soldaten Jezus' kleren en maken er vier delen van: hoofddoek, gordel, bovenkleed en sandalen, voor elke soldaat een deel, plus het onderkleed. Dit is zonder naad, van boven af in zijn geheel geweven, zoals het kleed van de hogepriester; dus mooi en kostbaar. Het onderkleed willen ze niet scheuren, maar ze willen erom loten voor wie dit zal zijn. Blijkbaar is de kleding van de gekruisigde de erfenis voor de soldaten. Terwijl Jezus nog leeft, worden Zijn kleren verdeeld en erom geloot, want Hij zal die niet meer nodig hebben. Wat pijnlijk voor Jezus om dit te moeten meemaken! Hij heeft nu alleen Zijn blote lichaam nog dat geschonden is en dat bloedt. Zo diep heeft Hij zich voor zondaren vernederd, die ontdekten dat ze naakt waren toen ze gezondigd hadden en voor zichzelf schorten maakten van vijgenbladeren (Gen.3:7). Later maakte God voor Adam en Eva kleren van huiden en kleedde hen daarmee (Gen.3:21). Jezus wordt hier van Zijn kleren beroofd om ons te bekleden met de klederen van Zijn heil, van Zijn volmaakte rechtvaardigheid en heiligheid om voor de rechtvaardige en heilige God te kunnen bestaan tot in alle eeuwigheid. Zie, Zijn grote liefde voor ons!

Bij Jezus' kleed 'van bovenaf als één geheel geweven' is wel gedacht aan Jezus als Hogepriester én aan Christus' lichaam, Zijn Gemeente. Die mogen we niet scheuren, want dat doet Hem verdriet en ons schade. 'Hoe meer scheuringen des te minder genadegaven' luidt een bekende uitspraak.

Johannes tekent bij dit gebeuren aan: 'Opdat het Schriftwoord vervuld zou worden dat zegt: Zij hebben Mijn kleren onder elkaar verdeeld en over Mijn kleed hebben zij het lot geworpen'; een aanhaling van Psalm 22:19: 'Zij verdelen mijn kleding onder elkaar en werpen het lot om mijn gewaad'. David bezingt hier zijn eigen lijden en dat van zijn grote Zoon, Jezus, de Messias van Israël. Het verdelen van Jezus' kleren moet gebeuren volgens de Schriften, volgens Gods wil. Deze soldaten voeren die uit zonder dat te beseffen. Maar Jezus zal er door bemoedigd zijn. Hij lijdt naar de wil van God en Die zal Hem ook verhogen: het is door lijden tot heerlijkheid. Zo is Hij een krachtbron en voorbeeld voor allen die lijden omwille van Zijn Naam. Hij heeft deze weg al voor hen gelopen, zodat ze in Zijn voetsporen achter Hem aan mogen gaan: de Leidsman (Pionier) en Voltooier van het geloof! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw lijden door het verdelen van en loten om Uw kleren en voor de vervulling van Davids profetie. Geef dat we dankbaar zijn voor de kleren die U ons geeft en die we dragen tot eer van U en tot zegen van onszelf en anderen, door de kracht van Uw Geest, amen.

133 IK ZORG VOOR MIJN MOEDER

Lezen: Johannes 19:17-30

(Johannes vertelt:) En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder, de zuster van Zijn moeder en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. Toen nu Jezus Zijn moeder zag en de discipel die Hij liefhad, bij haar zag staan, zei Hij tegen Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zei Hij tegen de discipel: Zie, uw moeder. En vanaf dat moment nam de discipel haar in zijn huis. (Johannes 19:25-27)

Wanneer Jezus aan het kruis hangt, staan Zijn moeder Maria, de zuster van Maria, namelijk Maria, de vrouw van Klopas en Maria Magdalena – drie Maria's - aan de voet van het kruis en Johannes, 'de discipel die Jezus liefheeft' staat bij hen. Wat zal dit Jezus goed gedaan hebben! Velen hebben Hem in de steek gelaten, maar deze getrouwen zijn gebleven. Wat is het zwaar voor deze vrouwen en voor Johannes geweest om Jezus zo te zien lijden en om Zijn sterven te moeten verwachten! Simeons profetie voor Maria (en Jozef) gaat in vervulling: 'ook door uw eigen ziel zal een zwaard gaan' (Lk.2:35). Jezus is Maria's oudste Zoon en nu Hij gaat sterven treft Hij een voorziening voor Zijn moeder. Blijkbaar is Jozef al gestorven. Te midden van Zijn zware lijden denkt Hij aan haar en aan Zijn geliefde discipel Johannes. Wat een liefde en zorg! Hij zegt tegen Maria, die Hem straks als Zoon moet missen: 'Vrouw, zie, uw zoon': Johannes! Jezus noemt Zijn moeder niet bij haar naam. Dit deed Hij ook niet bij het wonder in Kana, toen Jezus water in wijn veranderde. Toen zei Hij tegen haar: 'Vrouw, wat heb ik met u te doen? Mijn uur is nog niet gekomen' (Joh.2:4). Jezus neemt afstand van familieverhoudingen vanwege Zijn Messiaschap, maar Hij komt Zijn familieplichting na: de zorg voor Zijn moeder die achterblijft. 'Vrouw(e)' klinkt in die tijd beleefd. Maria moet leren haar Zoon als haar Heere te zien. Hij behoort haar niet langer toe zoals andere zonen aan hun moeders toebehoren. Jezus vertrouwt Zijn geliefde leerling Johannes aan haar toe, omdat Maria's andere kinderen nog niet in Jezus geloven. Tegen Johannes zegt Hij: 'Zie, uw moeder': Maria! Hij geeft zowel Maria als Johannes een thuis. 'En vanaf dat moment neemt de discipel haar (Maria) in zijn huis'. Johannes heeft Jezus' woorden begrepen en Zijn opdracht gehoorzaamd. Op het kruis – in zwaar lijden – geeft Jezus Zijn moeder Maria en Zijn leerling Johannes een thuis: een plaats van gemeenschap, een plaats om tot rust te komen. Zo belangrijk is het gezin voor Jezus! En dat is nog belangrijk voor Hem nu Hij verhoogd is aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij zegent gezinnen en Hij zorgt voor alleenstaanden die Hij een thuis wil bereiden in en door Zijn Gemeente. Laat Jezus' liefde en zorg voor Maria en Johannes voor ons een krachtbron en voorbeeld zijn! 'Waar liefde woont, gebiedt de HEER' de zegen: daar woont Hij zelf, daar wordt Zijn heil verkregen en 't leven tot in eeuwigheid' (Ps.133:3; berijming 1773). Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw liefde en zorg voor Uw moeder Maria en voor Uw geliefde leerling Johannes. Geef dat we zorg dragen voor onze familieleden, voor gezinnen en alleenstaanden, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

134 IK HEB ALLES VOLBRACHT

Lezen: Johannes 19:17-30

(Johannes vertelt:) Hierna zei Jezus, omdat Hij wist dat nu alles volbracht was, opdat het Schriftwoord vervuld zou worden: Ik heb dorst! Er stond dan een kruik vol zure wijn en ze vulden een spons met zure wijn, staken die op een hysopstengel en brachten die aan Zijn mond. Toen Jezus dan de zure wijn genomen had, zei Hij: Het is volbracht! En Hij boog het hoofd en gaf de geest. (Johannes 19:28-30)

Na Zijn zorg voor Zijn moeder Maria en Zijn leerling Johannes zegt Jezus, wetend dat Hij alles volbracht heeft: 'Ik heb dorst!' In Zijn hogepriesterlijk gebed heeft Jezus al gezegd: 'Ik heb U (Vader) verheerlijkt op de aarde, Ik heb het werk volbracht dat U mij gegeven hebt om te doen' (Joh.17:4). Jezus heeft de Naam van Zijn Vader op aarde bekend gemaakt: wie Hij is en wat Hij doet. Hij heeft Zijn Vader groot gemaakt. Door Zijn lijden en sterven heeft Hij het werk van de verzoening van zondaren met God voltooid. Weldra roept Hij uit: 'Het is volbracht!' Tot Zijn kruislijden behoort ook vreselijke dorst: de oosterse zon brandt op Hem en Hij krijgt geen drinken. Hij lijdt dorst om onze dorst te lessen, om een fontein van levend water voor ons te kunnen zijn! Aan het begin van Zijn kruislijden gaven ze Jezus 'wijn vermengd met gal te drinken; maar toen Hij die geproefd had, wilde Hij die niet drinken'. Hij wil geen verdovingsmiddel, maar helder blijven om Zijn lijden en sterven bewust te ondergaan. Nu bijna aan het einde van Zijn kruislijden bieden ze Jezus zure wijn aan die Hij tot zich neemt om helder te blijven en die Hem kracht geeft om Zijn laatste kruiswoorden uit te spreken. Jezus zegt: 'Ik heb dorst!' en Hij vervult daarmee Psalm 69:22: 'Ja, zij hebben mij gal als mijn voedsel gegeven, in mijn dorst hebben zij mij zure wijn laten drinken'; waar David zijn eigen lijden bezingt en dat van zijn grote Zoon, de Messias. Jezus is de Christus van de Schriften die Hij vervult. Na de zure wijn tot zich genomen te hebben roept Jezus: 'Het is volbracht!' Letterlijk: het is volmaakt volmaakt. Hij proclameert Zijn overwinning. Zijn verzoeningswerk op aarde is voltooid. Hij heeft de menselijke schuldrekening voldaan. 'Het is volbracht' werd in die ook onder betaalde rekeningen gezet. Wat een vreugde voor Hem en voor Zijn Vader, maar ook voor ons! Alles is nu voldaan! Jezus' verzoeningswerk is af en klaar. Nu kan Hij in vrede sterven en Hij bidt het Joodse avondgebed: 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest' (Lk.23:46). Jezus roept Zijn laatste kruiswoord met luide stem. Hij sterft niet van uitputting, maar bewust en vrijwillig. Hij geeft Zijn geest zelfstandig en vrijwillig over in de hand van Zijn Vader. Johannes zegt dit op een bijzondere manier. Hij zegt niet: 'Jezus geeft de geest of Hij blaast Zijn laatste adem uit', zoals Mattheüs, Markus en Lukas (Mt.27:50; Mk.15:37; Lk.23:46). Johannes zegt letterlijk: 'Hij gaf de geest over'. Dit kan betekenen: Hij gaf Zijn Heilige Geest over aan Zijn Gemeente, vertegenwoordigd door de vrouwen en Johannes aan de voet van het kruis. Door Jezus' sterven komt de Heilige Geest vrij, de levendmakende Geest, Die Hij verworven heeft op het kruis. Wat een bijzonder sterven; een sterven met een rijke erfenis! Wat een stof om Hem daarvoor te danken, te loven en te aanbidden! Halleluja! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw dorst, voor Uw overwinningroep 'Het is volbracht!', voor Uw sterven en voor het geven van Uw Heilige Geest. Geef dat we door het geloof van U gebruik maken en met Uw Geest vervuld worden, uit genade, amen.

135 MIJN BENEN ZIJN NIET GEBROKEN

Lezen: Johannes 19:17-37

(Johannes vertelt:)...De soldaten dan kwamen en braken wel de benen van de eerste en van de ander die met Hem (Jezus) gekruisigd was, maar toen zij bij Jezus kwamen en zagen dat Hij al gestorven was, braken zij Zijn benen niet. Maar een van de soldaten stak met een speer in Zijn zij en meteen kwam er bloed en water uit. En die het gezien heeft, die getuigt ervan en zijn getuigenis is waar en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat ook u gelooft. Want deze dingen zijn geschied, opdat het Schriftwoord vervuld wordt: Geen been van Hem zal gebroken worden. En verder zegt een ander Schriftwoord: Zij zullen zien op Hem Die zij doorstoken hebben. (Johannes 19:31-37)

Met het oog op de sabbat vragen de Joodse leiders aan Pilatus om de benen van de drie gekruisigden te breken en hun dode lichamen weg te nemen. Deze sabbat is niet alleen de gebruikelijke rustdag, maar dit jaar is hij bovendien de eerste dag van het feest van de ongezuurde broden; dus een dubbele feestdag. De stadhouder willigt hun verzoek in en de soldaten gaan aan het werk. De twee gekruisigde misdadigers leven nog en hun benen worden door hen gebroken – een pijnlijk gebeuren - om hun sterven te bespoedigen. Wanneer de soldaten bij Jezus komen, zien ze dat Hij al gestorven is en daarom breken ze Zijn benen niet. Maar voor alle zekerheid doorsteekt een van de soldaten Jezus' zij met een speer en daar komt direct bloed en water uit. Dit is heel gewoon, maar heeft een diepe betekenis: het bloed verzoent en het water reinigt. Johannes schrijft in 1 Johannes 5:6: 'Hij is het Die kwam door water en bloed: Jezus, de Christus; niet door het water alleen, maar door het water en het bloed. En de Geest is het Die getuigt, omdat de Geest de waarheid is'. Johannes heeft dit met eigen ogen gezien. Na Jezus' sterven is hij nog bij het kruis blijven staan om te zien wat er met Jezus' lichaam zal gebeuren. Daarom kan hij ervan getuigen en dat doet hij ook. Hij zegt daarover: 'en zijn getuigenis is waar en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat ook u gelooft'. Door het water en bloed uit Zijn lichaam spreekt Jezus nog nadat Hij gestorven is en dit getuigenis wil tot geloof in Hem brengen: om zich door Hem met God te laten verzoenen en zich door Hem te laten reinigen. Johannes schrijft: 'En het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde' (1 Joh.1:7). Verder verwijst Johannes naar twee Bijbelwoorden die in vervulling zijn gegaan: 'Hij (God) bewaart al zijn beenderen, niet één daarvan wordt gebroken' (Ps.34:21) en 'Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben' (Zach.12:10). Jezus is de Christus van de Schriften en Hij vervult de Schriften. Niet één van Gods woorden blijft onvervuld. Wat een bemoediging! In Openbaring 1:7 zegt Johannes over Jezus: 'Zie, Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben. En alle stammen van de aarde (of: van het land Israël) zullen rouw over Hem bedrijven'. Laten we nu op Jezus zien en rouw over Zijn dood bedrijven vanwege onze zonden, tot redding en eeuwig leven! Amen.

Gebed

Hemelse Vader, dank U voor het niet breken van Jezus' benen, voor het getuigenis van het water en het bloed uit Zijn lichaam en voor de vervulling van Uw Schriftwoorden. Geef dat we in Jezus geloven en ons laten wassen door Zijn bloed en ons laten reinigen door Zijn Geest, uit genade, amen.

136 IK BEN BEGRAVEN

Lezen: Johannes 19:28-42

(Johannes vertelt:)...Zij (Jozef van Arimathea en Nicodemus) namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken, met de specerijen, zoals het gewoonte van de Joden is bij het begraven. En er was bij de plaats waar Hij gekruisigd was, een hof en in de hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand gelegd was. Daar nu legden zij Jezus vanwege de voorbereiding van de Joden, omdat het graf dichtbij was. (Johannes 19:38-42)

Na het werk van de soldaten aan Jezus' gestorven lichaam treedt een geheime volgeling van Hem naar voren: Jozef van Arimathea ('hoogte'), de vergriekste vorm van Ramataïm-Sofim, een plaats in Juda, 30 km ten noordwesten van Jeruzalem. Hij vraagt aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mag wegnemen van het kruis. De stadhouder staat hem dit toe, want Jozef is een aanzienlijk raadsheer en hij verwacht het Koninkrijk van God (Mk.15:43). Jozef gaat naar het kruis en neemt het lichaam weg. Nicodemus, een andere geheime volgeling van Jezus voegt zich bij hem. In het verleden heeft hij Jezus in de nacht een bezoek gebracht (Joh.3). Nicodemus brengt een mengsel van specerijen mirre en aloë mee - ongeveer honderd pond (bijna 33 kg.) – om Jezus' lichaam daarmee te balsemen. Het is opmerkelijk dat Jozef van Arimathea en Nicodemus nu openlijk voor Jezus uitkomen na Zijn sterven. Daaruit blijkt de kracht van Jezus' kruisdood. En hun geloof is werkzaam door de liefde. Ze nemen Jezus' lichaam en wikkelen het in linnen doeken samen met de specerijen, naar Joodse gewoonte. Er is ook een begraafplaats: dichtbij Golgotha heeft Jozef een tuin met een nieuw graf waarin nog nooit iemand gelegd was; er is geen ontbinding van een ander lichaam waarmee Jezus in aanraking kan komen. Waarschijnlijk heeft Jozef deze grafspelonk voor zichzelf bedoeld. Kruis, tuin en graf zijn dichtbij elkaar en het kost niet veel moeite om Jezus' lichaam daarheen te brengen. In dit graf leggen ze Jezus – niet Zijn stoffelijk overschot – met alle liefde en zorg. Jezus krijgt een eervolle begrafenis en de profetie gaat in vervulling: 'Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld en Hij is bij de rijke in Zijn dood geweest, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in Zijn mond geweest is' (Jes.53:9). Hier begraven Jozef en Nicodemus Jezus, omdat het voorbereiding voor het Paasfeest is. Er is weinig tijd en het vervoer van Jezus' lichaam kost ook weinig tijd. Jezus is begraven. Hij is echt mens van de moederschoot tot de aardeschoot. Hij ondergaat de laatste schande vanwege de menselijke zonde en Hij verwerft de laatste waarde op aarde: Hij heiligt het graf voor de gelovigen en maakt het een bed tot hun zalige opstanding. 'Ik kan gaan slapen zonder zorgen, want slapend kom ik bij U thuis. Alleen bij U ben ik geborgen. Gij doet mij rusten tot de morgen en wonen in een veilig huis' (Ps.4:3; Liedboek voor de kerken). Amen.

Gebed

Dank U, heilige en liefdevolle Vader, dat U voor Jozef van Arimathea en Nicodemus hebt gezorgd om Jezus, Uw Zoon, een eervolle begrafenis te geven en dat U de profetie over Zijn begrafenis hebt vervuld. Dank U, Heere Jezus, dat U deze laatste schande hebt willen ondergaan en dat U het graf voor de gelovigen hebt geheiligd. Geef dat we de betekenis van Uw begrafenis mogen verstaan en met ons sterven en begraven worden verzoend worden, door de verlichting door Uw Heilige Geest, amen.

137 IK BEN NIET MEER IN HET GRAF

Lezen: Johannes 20:1-10

(Johannes vertelt:)...Simon Petrus dan kwam en volgde hem (Johannes) en ging het graf wel binnen en zag de doeken liggen. En de zweetdoek, die op Zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de doeken liggen maar afzonderlijk, opgerold, op een andere plaats. Toen ging ook de andere discipel, die het eerst bij het graf gekomen was, naar binnen en hij zag het en geloofde. Want zij kenden de Schrift nog niet dat Hij uit de doden moest opstaan. De discipelen dan gingen weer naar huis. (Johannes 20:1-10)

Op de eerste dag van de week gaat Maria Magdalena - een volgeling van Jezus - heel vroeg, wanneer het nog donker is, naar het graf. Ze is niet alleen: andere vrouwen zijn bij haar (Mk.16:1). Ze hebben specerijen bij zich om het lichaam van Jezus te zalven; om Hem de laatste eer te bewijzen. Bij het graf gekomen ontdekken deze vrouwen dat de steen van Jezus' graf is weggenomen. Wat een ontdekking! Maria keert onmiddellijk terug naar Jezus' leerlingen Petrus en Johannes om hun dit te vertellen. De andere vrouwen blijven bij het graf achter. Maria zegt tegen Petrus en Johannes: 'Ze hebben de Heere uit het graf weggenomen en wij weten niet waar zij Hem neergelegd hebben'. De leerlingen gaan meteen op onderzoek uit. Ze lopen snel, maar Johannes loopt snel vooruit, vlugger dan Petrus, en hij komt het eerst bij het graf. Is er bij de voortvarende Petrus aarzeling vanwege zijn verloochening van Jezus? Bij het graf aangekomen buigt Johannes voorover en ziet de grafdoeken, maar hij gaat de grafspelonk niet binnen. Petrus, die Johannes volgt, doet dit wel. Hij ziet ook de grafdoeken liggen en hij ziet nog meer: de zweetdoek van Jezus' hoofd ligt opgerold op een andere plaats. Johannes ziet het eerst en Petrus handelt het eerst; hun karakters zijn heel verschillend. De orde in de grafspelonk: de grafdoeken op een plaats en de zweetdoek op een andere plaats sluit diefstal uit. Maar waar is Jezus Die deze doeken gedragen heeft? Johannes gaat nu na Petrus ook de grafspelonk binnen. Hij ziet de grafdoeken - liggend op een verschillende plaats – en hij gelooft. Hij gelooft wat Maria Magdalena gezegd heeft: 'Ze hebben de Heere uit het graf weggenomen'. Of gelooft hij dat Jezus is opgestaan? Johannes geeft als toelichting: 'Want zij kenden de Schrift nog niet dat Hij uit de doden moest opstaan', bijvoorbeeld Psalm 16: 'Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten, U laat niet toe dat Uw Heilige ontbinding ziet'. (Hand.2:24-31). Deze vrouwen en leerlingen hebben Jezus lief – al is Hij gestorven en begraven - en liefde drijft hen naar het graf, maar ze missen het geloof in de Schriften en daarom blijft Jezus' opstanding nog voor hen verborgen. Wat is het geloof belangrijk voor de liefde en voor de hoop! Anders kunnen die niet goed functioneren. Petrus en Johannes gaan weer naar huis. Weten ze niet goed raad met wat ze gezien hebben? Maar dat zal niet zo blijven! Jezus verschijnt diezelfde dag nog aan Petrus (Lk.24:34; 1 Kor.15:5) en daarna aan Johannes met de andere apostelen (Lk.24:36-49; Joh.20:19-23). Wat een vreugde! Jezus is opgestaan, Hij leeft en Hij redt, amen!

Gebed

Vader in de hemel, dank U dat U Jezus, Uw Zoon, hebt opgewekt uit de doden, dat het graf leeg was en dat de plaats van de grafdoeken wees op Jezus' opstanding naar de Schriften. Geef dat we in Jezus als de opgestane Heere geloven en leven uit en bij de Schriften, amen.

138 IK BEN VERSCHENEN AAN MARIA MAGDALENA

Lezen: Johannes 20:1-18

(Johannes vertelt:)...En toen zij (Maria Magdalena) dit gezegd had, keerde zij zich naar achteren en zag Jezus staan, maar zij wist niet dat Jezus het was. Jezus zei tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Wie zoekt u? Zij dacht dat het de tuinman was en zei tegen Hem: Mijnheer, als u hem weggedragen hebt, zeg mij dan waar u Hem neergelegd hebt en ik zal Hem weghalen. Jezus zei tegen haar: Maria! Zij keerde zich om en zei tegen Hem: Rabboeni; dat betekent: Meester. Jezus zei tegen haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader en naar Mijn God en uw God...(Johannes 20:11-18)

Maria Magdalena is met Petrus en Johannes naar Jezus' graf gegaan en, nu de leerlingen naar huis zijn gegaan, is ze bij het graf achtergebleven. Ze staat daar te huilen. Wanneer ze zich voorover bukt in de grafspelonk, ziet ze daar twee engelen zitten, de ene aan het hoofdeinde en de ander aan het voeteneinde, waar het lichaam van Jezus heeft gelegen. De engelen vragen aan Maria: 'Vrouw, waarom huilt u?' en ze zegt: 'Omdat ze mijn Heere weggenomen hebben en ik weet niet waar ze Hem neergelegd hebben'. Ze is het lichaam van Jezus kwijt dat ze haar liefde wil bewijzen door het te zalven. De aanwezigheid van de engelen zeggen haar niets. Dan keert Maria zich om en ziet Jezus staan, maar ze herkent Hem niet. En ook deze voor haar onbekende persoon vraagt haar: 'Vrouw, waarom huilt u? Wie zoekt u?' Ze herkent Jezus' stem niet en denkt dat het de tuinman is. Maria zegt tegen hem: 'Mijnheer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij dan waar u Hem neergelegd hebt en ik zal Hem weghalen'. Maria noemt geen naam en ze overschat haar kracht: ze kan Jezus' dode lichaam niet dragen, omdat dit veel te zwaar is. En dan zegt Jezus: 'Maria!' Nu herkent ze Hem, keert zich om en zegt in het Hebreeuws tegen Jezus 'Rabboeni!', dat betekent: 'Meester'. Wat een openbaring en dat in een ogenblik! Zo snel werkt God. De Goede Herder roept Zijn schaap bij haar naam en het herkent Hem, door het wondere werk van de Heilige Geest. Zo'n openbaring is beter te beleven dan te bespreken. Maria is aan Jezus' voeten gevallen en heeft die vastgegrepen om die nooit meer los te laten. Maar Jezus zegt tegen haar: 'Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader en naar Mijn God en uw God'. Maria denkt dat het weer als vroeger is en ze wil Jezus bij haar houden. Maar ze moet niet proberen om Jezus op aarde te houden, want spoedig vaart Hij op naar de hemel. Die boodschap moet ze overbrengen naar Jezus' leerlingen die Jezus Zijn broeders noemt. Jezus spreekt hier uit dat Zijn Vader nu ook de Vader van Zijn volgelingen, van Zijn broers en zussen, is en Zijn God hun God is. Wat een heerlijke boodschap! Jezus bevestigt hun kindschap: ze zijn de zonen en dochters van de allerhoogste God, Zijn lieve kinderen en erfgenamen. Met deze vreugdevolle boodschap gaat Maria Magdalena naar Jezus' leerlingen: ze heeft de Heere gezien en dit heeft Hij tegen haar gezegd. Jezus is het eerst aan Maria Magdalena verschenen, want ze kan zonder Hem niet leven. Zo is Jezus! Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor deze verschijning. Verschijn aan ons door Uw Geest en Woord, amen.

139 IK BEN VERSCHENEN AAN TIEN LEERLINGEN

Lezen: Johannes 20:19-31

(Johannes vertelt:)... Jezus dan zei opnieuw tegen hen (Zijn leerlingen): Vrede zij u! Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u. En nadat Hij dit gezegd had, blies Hij op hen en zei tegen hen: Ontvang de Heilige Geest. Als u iemands zonden vergeeft, worden ze hem vergeven, als u ze hem toerekent, blijven ze hem toegerekend. (Johannes 20:19-23)

Na Zijn verschijning aan Maria Magdalena verschijnt Jezus aan tien van Zijn leerlingen op de avond van Zijn opstandingsdag. Hebben engelen Jezus' verschijning aan Zijn leerlingen in Galilea aangekondigd (Mt.28:7), de Goede Herder verlangt zo naar Zijn schapen dat Hij niet langer kan wachten om aan Zijn leerlingen te verschijnen. Tien van Zijn leerlingen zijn bij elkaar achter gesloten deuren uit angst voor de godsdienstige leiders. Zullen ze ook gearresteerd worden zoals Jezus? Onverwachts komt Jezus bij hen, gaat in hun midden staan en groet hen met 'Vrede voor u' (Sjaloom). Hij neemt het initiatief en heeft de leiding. Jezus laat de leerlingen de littekens in Zijn handen en zijde zien om hen ervan te overtuigen dat Hij echt opgestaan is uit de doden. Ze worden blij wanneer ze Hem zien. Wat een verrassing en wat een perspectief in hun uitzichtloze situatie! Door de levende Jezus is er toekomst! En dan zegt Jezus opnieuw tegen hen: 'Vrede voor u!' Hij herhaalt Zijn groet om hun Zijn vrede te geven; een vrede verworven op het kruis en aan het licht gebracht door Zijn opstanding. Vrede met God door Jezus' bloed; een vrede die alle verstand te boven gaat; een volheid van zegen! Gezegend door Hem zegt Hij tegen Zijn leerlingen: 'Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u'. Vanuit Gods vrede zendt Hij Zijn leerlingen uit, de wereld in, naar alle volken, om die tot Zijn leerlingen te maken door hen te dopen en door hen te leren doen alles wat Hij hun geboden heeft (Mt.28:19). Jezus zendt hen uit zoals Zijn Vader Hem heeft uitgezonden. Hun uitzending ligt in het verlengde van Jezus' uitzending en is daarin gegrond. Jezus' uitzending door Zijn Vader is krachtbron en voorbeeld voor hun uitzending. Daar mogen ze op terugvallen. Na hun uitzending blaast Jezus op hen en zegt tegen hen: 'Ontvang de Heilige Geest'. Hier is uitzending én toerusting, opdracht én kracht om de opdracht uit te voeren. De leerlingen ontvangen een voorschot op Pinksteren. Dan worden ze vervuld met de Heilige Geest: Die als persoon in hen komt wonen en Wiens gaven ze ontvangen om Jezus' getuigen te zijn. Zoals God Adam de levensadem inblies (Gen.2:8), zo blaast Jezus als de laatste Adam Zijn Geest in Zijn leerlingen waardoor ze Zijn opstandingsleven ontvangen. Daarna ontvangen de leerlingen Jezus' volmacht om aan mensen zonden te vergeven en toe te rekenen. Dat zullen ze doen door hun Evangelieverkondiging en in hun herderlijke zorg. Ze mogen zonden vergeven aan hem/haar die van harte in Jezus' gelooft en ze mogen iemands zonden toerekenen die zich niet bekeert en niet gelooft. Wanneer Jezus' leerlingen dit doen overeenkomstig het Evangelie, houdt God zich daaraan. Wat op aarde wordt uitgesproken, geldt in de hemel. Wat een voorrecht én verantwoordelijkheid om het Evangelie te mogen verkondigen en ontvangen! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor Uw verschijning aan Uw leerlingen, voor Uw groet, uitzending, toerusting en volmacht. Verschijn aan ons door Uw Geest en Woord, schenk ons Uw vrede, laat ons delen in Uw uitzending, toerusting en volmacht, door de kracht van Uw Geest, amen.

140 IK BEN VERSCHENEN AAN THOMAS

Lezen: Johannes 20:19-31

(Johannes vertelt:)...En na acht dagen waren Zijn discipelen weer binnen en Thomas was bij hen. Jezus kwam...en Hij stond in hun midden en zei: Vrede zij u. Daarna zei Hij tegen Thomas: Kom hier met uw vinger en bekijk Mijn handen en kom hier met uw hand en steek die in Mijn zij; en wees niet ongelovig, maar gelovig. En Thomas antwoordde en zei tegen Hem: Mijn Heere en mijn God! Jezus zei tegen hem: Omdat u Mij gezien hebt, Thomas, hebt u geloofd; zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven...(Joh.20:24-31)

Bij Jezus' verschijning aan Zijn leerlingen op de avond van de opstandingsdag was Thomas ('tweelingbroer', in het Grieks Didymus) – één van Jezus' leerlingen – niet aanwezig. De andere leerlingen – blij over Jezus' verschijning – gaan naar hem toe en zeggen tegen Thomas: 'Wij hebben de Heere gezien'. Ze maken Thomas geen verwijt, maar getuigen van Jezus' verschijning. Thomas neemt hun getuigenis niet aan. Hij zegt tegen hen: 'Als ik in Zijn handen niet het litteken van de spijkers zie, en mijn vinger niet steek in het litteken van de spijkers en mijn hand niet steek in Zijn zijde, zal ik beslist niet geloven'. Thomas wil een zintuiglijk bewijs: eerst zien en betasten en dan geloven. Na acht dagen zijn Jezus' leerlingen weer bij elkaar achter gesloten deuren, uit vrees voor de godsdienstige leiders, en Thomas is er ook bij. Hij zondert zich niet langer af, maar heeft zich nu bij de kring van Jezus' leerlingen gevoegd en hij zal de zegen van de gemeenschap ervaren. Jezus verschijnt opnieuw aan Zijn leerlingen, gaat in hun midden staan en groet hen met 'Vrede voor u' (sjaloom). Daarna zegt Hij tegen Thomas: 'Kom hier met uw vinger en bekijk Mijn handen en kom hier met uw hand en steek die in Mijn zijde; en wees niet ongelovig, maar gelovig'. Jezus weet wat Thomas gezegd heeft en welke voorwaarde hij gesteld heeft. Hij maakt hem geen verwijt, maar nodigt hem vriendelijk uit en spoort aan tot geloof. In Zijn grote liefde komt Hij Thomas tegemoet en die beantwoordt Jezus' woorden met: 'Mijn Heere en mijn God'. Wat een heerlijke belijdenis! Thomas gaat blijkbaar niet in op Jezus' uitnodiging. Jezus' verschijning en tegenwoordigheid zijn voor hem genoeg. Hij belijdt zijn Meester als de opgestane Heere en als de Zoon van God. Dat is het werk van de Heilige Geest Die hem dit geloof geeft. Daarop zegt Jezus: 'Omdat u Mij gezien hebt, Thomas, hebt u geloofd; zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven'. Het geloof is in de eerste plaats uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God (Rom.10:17). Paulus schrijft: 'Want wij wandelen door geloof, niet door aanschouwen' (2 Kor.5:7). Dat komt wanneer Jezus terugkomt in heerlijkheid. Daarom spreekt Jezus deze zaligspreking uit: 'Zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven'; geloven op grond van Gods woorden. Johannes besluit de beschrijving van deze verschijning met te getuigen van veel andere tekenen, die Jezus gedaan heeft, maar niet in zijn Evangeliebeschrijving zijn opgenomen. Maar die opgenomen zijn hebben als doel: geloven in Jezus de Messias van Israël, de Zoon van God, en leven in Zijn Naam. Jezus heeft eerder gezegd: 'Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben' (Joh.10:10); eeuwig leven en een overvloedig leven in God! Wat een zegen! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw verschijning aan Thomas, voor zijn getuigenis, voor Uw zaligspreking en wonderen. Geef dat we geloven in U en leven in Uw Naam, amen.

141 IK BEN VERSCHENEN AAN ZEVEN LEERLINGEN

Lezen: Johannes 21:1-14

(Johannes vertelt:)... Jezus dan zei tegen hen: Lieve kinderen, hebt u niet iets voor bij het eten? Zij antwoordden Hem: Nee. En Hij zei tegen hen: Werp het net uit aan de rechterkant van het schip en u zult vinden. Dus wierpen zij het uit en zij konden het niet meer trekken vanwege de grote hoeveelheid vissen. De discipel dan die Jezus liefhad, zei tegen Petrus: Het is de Heere!...Jezus zei tegen hen (Zijn leerlingen): Kom, gebruik de middagmaaltijd...Jezus dan kwam en nam het brood en gaf het hun en de vis eveneens... (Johannes 21:1-14)

Vóór Zijn sterven heeft Jezus gezegd: 'Maar nadat Ik opgewekt zal zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea' (Mt.26:32). Na Zijn opstanding heeft de engel dit bevestigd (Mt.28:7; Mk.16:7). En Jezus verschijnt aan Zijn leerlingen in Galilea: op een berg (Mt.28:16) en aan de zee van Tiberias. Johannes vertelt dat een zevental leerlingen hier bijeen is. Mogelijk wachten ze op Jezus. Petrus stelt voor om te gaan vissen; hun oude handwerk. De andere leerlingen stemmen hiermee in en ze gaan vissen. In die nacht vangen ze niets; wat ze eerder hebben meegemaakt (Lk.5:5). Vroeg in de ochtend staat Jezus op het strand, maar Zijn leerlingen herkennen Hem niet. Hij vraagt hun: 'Lieve kinderen, hebt u niet iets voor bij het eten?' Ze moeten 'nee' zeggen, want ze hebben niets gevangen. Wat moeilijk voor hen! Ze hebben niet één visje voor Hem. De onbekende Vreemdeling zegt dan tegen deze ervaren vissers: 'Werp het net uit aan de rechterkant van het schip en u zult vinden'; heel ongebruikelijk. De leerlingen gehoorzamen en ze vangen een grote hoeveelheid vissen. Johannes herkent nu Jezus en zegt tegen Petrus: 'Het is de Heere'. Wanneer deze dit hoort gaat hij direct naar Jezus toe. De andere leerlingen volgen en slepen het visnet naar het land. Het is zo vol dat ze het niet aan boord kunnen hijsen. Het is gevuld met honderddrieënvijftig grote vissen. Wat een wonder! Aan land gekomen zien Jezus' leerlingen een kolenvuur met vis daarop liggen. Daar heeft Jezus voor gezorgd. Hij heeft hun vissen niet nodig, maar wil die wel gebruiken. Zonder Hem kunnen ze niets doen en hebben ze niets. Daarna nodigt Jezus hen uit voor de middagmaaltijd. Hun herkenning van Jezus verloopt niet spontaan, maar ze hebben wel innerlijke zekerheid: ze weten dat het de Heere is. Jezus treedt nu op als Gastheer. Dit is de derde keer dat Jezus aan Zijn leerlingen verschenen is als hun opgestane Heere (Joh.20:19,26). Hij leeft! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank u voor deze verschijning. Verschijn aan ons door Uw Geest en Woord, uit genade, amen.

142 IK HERSTEL PETRUS IN ZIJN BEDIENING

Lezen: Johannes 21:1-17

(Johannes vertelt:)... Jezus zei tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen (de andere leerlingen)? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, u weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren. Hij zei opnieuw tegen hem, voor de tweede keer: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij lief? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Hoed Mijn schapen. Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen. (Johannes 21:15-17)

Na Zijn opstanding is Jezus aan Petrus verschenen (Lk.24:34; 1 Kor.15:5). Toen heeft Hij hem in Zijn gemeenschap hersteld. Wat een vergevende liefde en genade! Jezus bewijst Petrus nog meer liefde en genade. In het openbaar heeft hij zijn Meester verloochend en nu herstelt Jezus Petrus in het openbaar: in de kring van Zijn leerlingen. Na de maaltijd – een goed moment – vraagt Jezus aan Simon Petrus: ‘Simon – de naam van zijn roeping door Jezus - hebt u Mij meer lief dan dezen?’; dan de andere leerlingen. Dat had Petrus indirect gezegd (Mt.26:33). Jezus vraagt naar Petrus’ liefde voor Hem en gebruikt hier het woord voor Goddelijke liefde. Petrus spreekt zijn liefde voor Jezus uit, maar hij gebruikt het woord voor menselijke genegenheid. Zijn vroegere grootspraak tegenover zijn medeleerlingen laat hij nu rusten. Jezus vertrouwt Petrus het herderschap van Zijn kudde toe, in het bijzonder van de lammeren die de meeste zorg nodig hebben. Hij moet die voeden. Dan vraagt Jezus opnieuw naar Petrus’ liefde en hij verklaart opnieuw Jezus zijn genegenheid. Jezus zegt nu tegen hem: ‘Hoed Mijn schapen’: houd ze op het rechte pad en zorg voor hen. En dan vraagt Jezus het voor de derde keer. Hij gebruikt nu het woord voor menselijke genegenheid en komt zo op Petrus’ niveau. Deze wordt bedroefd, want Jezus’ drievoudige vraag naar zijn liefde voor Hem herinnert hem aan zijn drievoudige verloochening. Petrus zegt tegen Jezus: ‘Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd’. Driemaal een liefdesverklaring met een beroep op Jezus’ kennis. Jezus vertrouwt Petrus voor de derde keer Zijn kudde toe: ‘Weid Mijn schapen’; geef die voedsel. Hij wordt hersteld in zijn bediening als apostel en die wordt nader ingevuld als apostel-herder en zijn medeleerlingen zijn daarvan getuigen. Hoe groot is Jezus’ liefde! Halleluja, amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw vergevende en herstellende genade. Bewijs die aan ons wanneer we gevallen zijn, tot eer van Uw Naam en tot zegen van velen, amen.

143 IK VOORZEG PETRUS' STERVEN

Lezen: Johannes 21:15-25

(Jezus zegt tegen Petrus:) Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Toen u jonger was, omgordde u uzelf en liep u waar u wilde; maar als u oud geworden bent, zult u uw handen uitstrekken en een ander zal u omgorden en u brengen waar u niet heen wilt. En dit zei Hij om aan te duiden met wat voor dood hij God verheerlijken zou. En nadat Hij dit gezegd had, zei Hij tegen hem: Volg Mij! (Johannes 21:18,19)

Na Petrus' herstel in zijn bediening te midden van Zijn leerlingen zegt Jezus tegen hem: 'Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Toen u jonger was, omgordde u uzelf en liep waar u wilde; maar als u oud geworden bent, zult u uw handen uitstrekken en een ander zal u omgorden en u brengen waar u niet heen wilt'. Jezus leidt Zijn woorden in met 'Voorwaar, voorwaar (Gr.amèn, amèn), zeg Ik u'; zwaar geladen woorden die klinken als een eed. Petrus moet deze woorden ter harte nemen en in zijn hart bewaren. Toen Petrus jonger was omgordde hij zichzelf: zijn kleren met zijn gordel om in het lopen niet gehinderd te worden en ging hij daar heen waar hij wilde. Hij kon zichzelf helpen en gaan en staan waar hij wilde zonder beperkingen. Dit zal echter veranderen wanneer Petrus oud wordt. Dan zal hij zijn handen uitstrekken om geholpen te worden, een ander zal hem gorden omdat hij dat zelf niet meer kan en zal hem brengen waar hij zelf niet wil. Een ander zal hem daar brengen waar hij dat wil. Wat bedoelt Jezus met deze raadselachtige woorden? Johannes geeft als toelichting: 'En dit zei Hij (Jezus) om aan te duiden met wat voor dood hij God verheerlijken zou'. Petrus' handen zullen gebonden – geboeid - worden om de marteldood te ondergaan – iets wat hij uit zichzelf moeilijk kan willen. Later schrijft Petrus over zijn sterven dat hij weet dat het afbreken van zijn tent – zijn lichamelijk bestaan - snel zal plaatsvinden, zoals de Heere Christus hem duidelijk heeft gemaakt (2 Petr.1:14). Volgens de traditie is Petrus gekruisigd met op zijn verzoek: met zijn hoofd omlaag en zijn benen omhoog. Zo heeft Petrus God verheerlijkt: groot gemaakt door zijn trouw aan Jezus tot in de dood. Wat een getuigenis! Petrus' levenseinde ligt in Gods handen, maar voor zijn leven hier en nu geldt Jezus' bevel: 'Volg Mij!' Daar heeft Petrus genoeg aan en daar heeft hij zijn handen vol aan. Jezus volgen: Hem voorop laten gaan en achter Hem aankomen. In dit verband kan volgen ook betekenen: Jezus navolgen tot in de martelaarsdood. Zijn wij daartoe bereid? Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor de voorzegging van Petrus' sterven en voor Uw bevel om U te volgen. Geef dat we U volgen en met ons leven en sterven God verheerlijken, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

144 IK ROEP PETRUS: 'VOLG MIJ'!

Lezen: Johannes 21:15-25

(Johannes vertelt:) En Petrus zag, toen hij zich omkeerde, de discipel volgen die Jezus lief had (Johannes)...Toen Petrus deze zag, zei hij tegen Jezus: Heere, maar wat zal er met hem gebeuren? Jezus zei tegen hem: Als Ik wil dat hij blijft totdat Ik kom, wat gaat het u aan? Volgt u Mij! Dit gerucht nu, dat deze discipel niet zou sterven, verspreidde zich onder de broeders. Maar Jezus had niet tegen hem gezegd dat hij niet zou sterven, maar: Als Ik wil dat hij blijft totdat Ik kom, wat gaat het u aan? (Johannes 21:20-23)

Nadat Jezus tegen Petrus over zijn martelaarsdood gesproken heeft, keert Petrus zich om en ziet Johannes volgen die Jezus in het bijzonder lief heeft en die tijdens het avondmaal aan Jezus' borst was gaan liggen en Hem gevraagd had: 'Heere, wie is het die U verraden zal?' Bij het zien van Johannes vraagt Petrus aan Jezus: 'Heere, maar wat zal er met hem gebeuren?' Hij weet zich nauw met Johannes verbonden en wil graag weten hoe zijn toekomst er zal uitzien; een begrijpelijke vraag van de spontane Petrus. Jezus antwoordt: 'Als Ik wil dat hij blijft totdat Ik (terug)kom, wat gaat het u aan? Volgt u Mij!' Jezus wijst op Zijn vrijheid en vraagt aan Petrus die te respecteren. Hij moet zich richten op het gehoorzamen van Jezus' roeping in zijn leven en zich niet bemoeien met de roeping en bediening van een ander. Daarom zegt Jezus tegen hem: 'Volgt u Mij!' Wat een les voor Petrus en voor ons! Hij en wij hebben genoeg aan Jezus' roeping om Hem te volgen: Hem voorop laten gaan en achter Hem aan komen. Om telkens aan Hem te vragen: 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal?' Nu volgt er een toelichting op Jezus' woorden: 'Dit gerucht nu, dat deze discipel (Johannes) niet zou sterven, verspreidde zich onder de broeders. Maar Jezus had niet tegen hem gezegd dat hij niet zou sterven, maar: Als Ik wil dat hij blijft totdat Ik kom, wat gaat het u aan?' Goed luisteren is een kunst! 'Als Ik wil' is niet hetzelfde als: 'Ik wil'. Johannes heeft vermoedelijk het langst geleefd van alle apostelen en dit feit heeft men waarschijnlijk verbonden met dit woord van Jezus. Gelukkig wordt dit misverstand hier recht gezet. Jezus' roeping voor Petrus en voor ons is om Jezus te volgen. De Heilige Geest wil ons daarvoor de liefde en de kracht geven. Zonder Jezus en Zijn Geest kunnen we niets doen, maar door Hen zijn alle dingen mogelijk. Lof aan U, Christus, met de Vader en de Heilige Geest! Amen.

Gebed

Dank U, Jezus, voor Uw roeping om U te volgen. Geef dat we dat doen, amen.

145 IK HEB NOG VEEL MEER GEDAAN

Lezen: Johannes 21:15-25

(Johannes zegt:) Dit is de discipel die van deze dingen getuigt en deze dingen beschreven heeft; en wij weten dat zijn getuigenis waar is. En er zijn nog veel andere dingen die Jezus gedaan heeft. Als die ieder afzonderlijk beschreven zouden worden, dan zou, denk ik, de wereld zelf de geschreven boeken niet kunnen bevatten. Amen. (Johannes 21:24,25).

Johannes heeft zijn Evangeliebeschrijving al eerder afgesloten met: 'Jezus nu heeft in aanwezigheid van Zijn discipelen nog wel veel andere tekenen gedaan, die niet beschreven zijn in dit boek, maar deze zijn beschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam' (Joh.20:30,31). Maar – geleid door de Heilige Geest - heeft hij nog een hoofdstuk toegevoegd en leerlingen van hem ('wij') sluiten dit nu af met: 'Dit is de discipel die van deze dingen getuigt en deze dingen beschreven heeft'. Johannes is leerling van Jezus en oog- en oorgetuige van alles wat Jezus gedaan en gezegd heeft. Hij heeft deze dingen opgeschreven, gedreven door de Heilige Geest (2 Petr.1:21). En Johannes zelf en zijn leerlingen weten dat zijn getuigenis betrouwbaar is. We behoeven er niet aan te twifelen, want: 'Op de verklaring van twee getuigen of op de verklaring van drie getuigen staat de zaak vast' (Deut.19:15; 17:6). En dan herhaalt een van zijn leerlingen wat Johannes zelf eerder heeft geschreven (Joh.20:30): 'En er zijn nog veel andere dingen die Jezus gedaan heeft. Als die ieder afzonderlijk beschreven zouden worden, dan zou, denk ik, de wereld zelf de geschreven boeken niet kunnen bevatten'. Zo overweldigend groot en zo rijk is Jezus' bediening op aarde geweest! Alles overtreffend en niet volledig te beschrijven! Maar genoeg om te geloven 'dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven hebt in Zijn Naam' (Joh.20:31); overvloedig leven en eeuwig leven door Zijn Heilige Geest. Aan Hem volmaakt genoeg en van Hem nooit genoeg! 'Aan Hem (God de Vader) de heerlijkheid in de Gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot in alle eeuwigheid. Amen' (Ef.3:21).

Gebed

Heere Jezus, dank U voor alles wat U gedaan hebt en waar het Evangelie naar Johannes van getuigt. Geef dat we van harte in U geloven en leven in Uw Naam, door Uw Heilige Geest, tot eer van Uw Vader en van U en tot zegen van velen, uit genade, amen.

GEBED

Heilige en liefdevolle Vader in de hemel,

dank U voor Uw werk in en door Johannes, Jezus' leerling, voor zijn Evangeliebeschrijving, voor de vertaling en de verklaring ervan en voor deze luisteroefeningen;

ik bid U dat we Johannes' Evangeliebeschrijving horen met ons oor en met ons hart, dat we in U, Heere Jezus geloven en door te geloven in U het leven hebben in Uw Naam, door Uw Heilige Geest, amen.

LITERATUUR

Naast het zelf luisteren heb ik gebruik gemaakt van:

Bette, J.C., e.a., *Studiebijbel. Het Evangelie naar Johannes*, Veenendaal, 1990.

Houwelingen, P.H.R., *Johannes. Het Evangelie van het Woord*, Kampen, 1997.

Ouweneel, W. J., *Beknopt Commentaar op het Nieuwe Testament*, Hoornaar, 2021, deel 2.